

Výročná správa

**o činnosti Regionálneho úradu verejného zdravotníctva so sídlom
v Žiari nad Hronom za rok 2017**

1. IDENTIFIKÁCIA ORGANIZÁCIE

Názov:	Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Žiari nad Hronom (RÚVZ ZH)
Sídlo:	Cyrila a Metoda 357/23, 965 01 Žiar nad Hronom
Rezort:	Ministerstvo zdravotníctva SR
Forma hospodárenia :	Rozpočtová organizácia
Kontakty:	tel.: 045/672 49 67
E-mail:	zh.ruvzzh@uvzs.sk ,
Internetová stránka:	www.ruvzzh.sk
Územná pôsobnosť:	okres Žiar nad Hronom, Žarnovica, Banská Štiavnica, kraj Banskobystrický

Regionálny hygienik a generálny tajomník služobného úradu: MUDr. Eva Striežová

Členovia vedenia:

- Zástupca regionálneho hygienika a generálneho tajomníka služobného úradu
- Vedúci Osobného úradu a HTČ
- Vedúca oddelenia hygieny životného prostredia a zdravia
- Vedúca oddelenia preventívneho pracovného lekárstva
- Vedúca oddelenia hygieny výživy
- Vedúca oddelenia hygieny detí a mládeže
- Vedúca oddelenia výchovy k zdraviu
- Vedúca oddelenia epidemiológie

Hlavné činnosti:

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Žiari nad Hronom (ďalej len RÚVZ v ZH) bol pod týmto názvom zriadený s účinnosťou od 1.01.2004 podľa § 21 zákona č. 578/2003 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon NR SR č. 272/1994 Z. z. o ochrane zdravia ľudí. Je rozpočtová organizácia štátu zapojená finančnými vzťahmi na rozpočet ministerstva zdravotníctva. Zúčastňuje sa na riešení národných a medzinárodných programov významných pre verejné zdravie. Riadi, usmerňuje a kontroluje epidemiologickú bdelosť prenosných ochorení, plní imunizačný program, nariaďuje opatrenia na predchádzanie ochoreniam a opatrenia pri mimoriadnych udalostiach. Vykonáva hodnotenie dopadov na verejné zdravie na regionálnej a lokálnej úrovni, plní špecializované úlohy verejného zdravotníctva, vykonáva posudkovú činnosť a vydáva záväzné stanoviská a rozhodnutia, zriaďuje komisie na preskúšanie odbornej spôsobilosti a vedie register odborne spôsobilých osôb na epidemiologicky závažné činnosti, vykonáva štátny zdravotný dozor (ŠZD), vydáva pokyny a ukladá opatrenia na odstránenie nedostatkov zistených pri výkone ŠZD, prejednáva priestupky a iné správne delikty, vedie register rizikových prác, zabezpečuje prístupnosť informácií o kvalite vody na kúpanie počas kúpacej sezóny, zúčastňuje sa na príprave celospoločenských a regionálnych programov podpory, ochrany a rozvoja verejného zdravia zameraných na ovplyvňovanie verejného zdravia prostredníctvom životného štýlu, výživových faktorov a prevenciou rizikových faktorov, zúčastňuje sa na riešení národných programov (NPPZ, NPPO, Imunizačný program a i.), na programoch a projektoch SZO, vykonáva poradenskú činnosť v oblasti podpory a ochrany zdravia, zriaďuje a prevádzkuje poradenské centrá ochrany a podpory zdravia.

2. POSLANIE A STREDNODOBÝ VÝHĽAD ORGANIZÁCIE

Poslaním RÚVZ je ochrana, podpora a rozvoj verejného zdravia. Vykonávanie prevencie je vybudovaná na kvalitnom a efektívnom systéme opatrení vedúcim k vylúčeniu, prípadne zníženiu rizika výskytu ochorení a iných porúch zdravia, na ktoré v rozhodujúcej miere vplývajú životné, pracovné a sociálne - ekonomické podmienky a spôsob života. Dosiahnutie zdravého životného a pracovného prostredia, zdravý spôsob života.

Strednodobý výhľad organizácie

Regionálny úrad verejného zdravotníctva aj v budúcnosti bude zabezpečovať úlohy na ochranu, podporu a rozvoj verejného zdravia vykonávaním a realizáciou:

- štátneho zdravotného dozoru (ŠZD),
- úradnej kontroly potravín (ÚKP), ŠZD nad kozmetickými výrobkami,
- posudkovej činnosti,
- Národného programu podpory zdravia a medzinárodného programu CINDI, prevencia obezity, hodnotenie zdravotného uvedomenia obyvateľstva SR,

- činnosti poradenských centier podpory zdravia so zameraním na prevenciu srdcovocievnych, onkologických ochorení a poradenstvo v prevencii HIV/AIDS,
- zdravotno-výchovných metód na zvyšovanie zdravotného uvedomenia obyvateľstva s cieľom vychovávať k zdravému životnému štýlu - výživa, pohyb, duševné zdravie, život bez závislostí, poradenstvo pre vytvorenie zdravého životného a pracovného prostredia, zdravých životných a pracovných podmienok a zdravého spôsobu života,
- Národného imunizačného programu a poradenstvo vedúce k zvyšovanie uvedomenia obyvateľstva s cieľom zabezpečenia vysokej preočkovanosťi populácie a surveillance prenosných ochorení,
- zabezpečenie poradenstva v očkovaní prostredníctvom Poradne očkovania,
- riešenie aktuálnych prioritných problémov spoločnosti v našom regióne prípadne konkrétnej lokality so zameraním na drogy, alkohol, fajčenie a iné závislosti u mládeže, stres a i.,
- monitorovanie úrazovosti u detí a možnosti prevencie,
- programu ozdravenia výživy obyvateľov SR s osobitným zameraním sa na aktualizáciu Odporúčaných výživových dávok pre obyvateľov SR, zníženie príjmu kuchynskej soli, celkových tukov a trans mastných kyselín, cukrov a problematiku príjmu jódu,
- úloh s cieľom znižovania miery zdravotných rizík zamestnancov z pracovného prostredia, pracovných podmienok a spôsobu práce, zabezpečenie úrovne ochrany zdravia na chránených pracoviskách,
- aktivít zameraných na napĺňanie prioritných cieľov Akčného plánu pre životné prostredie a zdravie obyvateľov SR (NEHAP IV).

3. KONTRAKT ORGANIZÁCIE S ÚSTREDNÝM ORGÁNOM A JEHO PLNENIE

Regionálne úrady verejného zdravotníctva nie sú povinné vypracovávať kontrakty s ústredným orgánom v zmysle uznesenia vlády SR č. 1370.

4. ČINNOSTI /PRODUKTY/ ORGANIZÁCIE A ICH NÁKLADY

4.a) Na výkone štátneho zdravotného dozoru (ďalej len ŠZD) v rozsahu pôsobnosti vymedzenej zákonom č.355/2007 Zb. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon) sa podieľajú jednotlivé oddelenia - HŽP, HV, OPPL, HDM a EPID.

V roku 2017 bolo celkovo zaevidovaných 5 375 podaní a vykonaných spolu 2 515 kontrol z celkového počtu 5 841 všetkých prevádzok. Celkovo bolo vydaných 913 rozhodnutí, 1 137 stanovísk /z toho 254 záväzných/, riešených bolo 374 ohnisk, odobratých bolo 1325 vzoriek a bolo poskytnutých 4 544 konzultácií. Bolo vydaných 112 opatrení podľa §12 a 56 opatrení podľa § 55 zákona, podľa § 56 zákona bolo uložených a zaplatených 15 pokút v sume 700 EUR, podľa §57 zákona bolo uložených 34 pokút vo výške 25 200,00 EUR, z toho zaplatené 14 867,60 EUR, podľa § 58 zákona bola uložená a zaplatená 1 pokuta vo výške 83,64 EUR. Za správne delikty podľa §28 zák. č. 152/1995 Zb. z. bolo uložených 9 pokút v sume 6 700,00EUR z toho bolo zaplatené 2 100,00 EUR . Za priestupky podľa § 29 zák.č.152/1995 Zb. z. bolo uložených aj zaplatených 33 pokút v sume 2 375,00 EUR.

Dodržiavanie zákona č. 377/2004 Z. z. o ochrane nefajčiarov v znení neskorších zmien a doplnkov bolo dozorované všetkými oddeleniami, celkovo bolo vykonaných 735 kontrol.

4.b) Výkon úradnej kontroly v zmysle platnej legislatívy v oblasti verejného zdravia, úradnú kontrolu potravín, úradnú kontrolu nad materiálmi a predmetmi prichádzajúcimi do styku s potravinami a štátny zdravotný dozor nad kozmetickými výrobkami.

Úradná kontrola potravín je vykonávaná vo všetkých zariadeniach, ktoré podliehajú dozoru orgánov verejného zdravotníctva v zmysle platnej legislatívy. RÚVZ v Žiari nad Hronom má registrovaných 1372 prevádzok, z toho bolo skontrolovaných 451 prevádzok, čo predstavuje 38,87 % z celkového počtu. V roku 2017 bolo vykonaných 758 kontrol. V rámci úradnej kontroly bolo odobratých 293 vzoriek z toho vyhovujúce 269, t. j. 91,81 %.

Úradná kontrola potravín je vykonávaná vo všetkých zariadeniach, ktoré podliehajú dozoru orgánov verejného zdravotníctva podľa § 23 ods. 2 zákona č. 152/1995 Z. z. o potravinách v znení neskorších predpisov.

V regióne bolo 45 zariadení - výrobné, sklady a predajne potravín na osobitné výživové účely, výživových doplnkov a obalov, ako aj výrobcov predávajúcich hlavne na maloobchodnej báze.

Predaj potravín na osobitné výživové účely a predaj čajov je uskutočňovaný v 35 lekárňach. Potraviny podliehajúce úradnej kontrole orgánu verejného zdravotníctva boli predávané v 384 prevádzkach predajní potravín. Podľa viacročného plánu úradnej kontroly potravín (MANCP) s aktualizáciou na rok 2017 sú odoberané vzorky za účelom ich laboratórneho vyšetrenia, odobratých bolo (HV+HDM) spolu 278 vzoriek, z toho vyhovujúce 254 vzoriek, t. j. 91,37 %. V roku 2017 boli spolu s blokovými pokutami uložené sankcie v celkovej výške 13 425 €.

Dodržiavanie zákona č. 377/2004 Z. z. o ochrane nefajčiarov v znení neskorších zmien a doplnkov bolo dozorované všetkými oddeleniami, celkovo bolo vykonaných 735 kontrol.

Ďalej boli vykonané 3 kontroly nad dodržiavaním zákona č. 131/2010 Z. z. o pohrebníctve v pohrebných službách.

4.c) Výkon práce v ohniskách nákazy

Oddelenie epidemiológie plnilo preventívne opatrenia zamerané na znižovanie výskytu infekčných ochorení v rámci Národného imunizačného programu SR, realizovali aktivity Európskeho imunizačného týždňa“ (EIT) 2017. V rámci úloh „Surveillance infekčných chorôb“ a „Informačného systému prenosných ochorení - EPIS“ zabezpečovali zber, sledovanie, opatrenia, sumarizáciu a hlásenia prenosných ochorení vrátane nozokomiálnych. Za rok 2017 bolo spracovaných a do systému vložených 1480 prípadov prenosných ochorení, z nich 648 bolo potvrdených, 790 možných a 42 pravdepodobných. Bolo zabezpečených 451 ohniská nákaz a evidovaných bolo 24 epidémií.

V ohniskách boli vykonané opatrenia - dezinfekcia 370-krát, zdravotná výchova 372-krát, vyhľadanie podozrivých z nákazy 884, informovanie zainteresovaných 24-krát. U kontaktov bolo vydaných 25 opatrení, z toho lekársky dohľad 10-krát, zvýšený zdravotný dozor 15-krát. Rozhodnutím RÚVZ bolo vydané 2-krát prerušenie výchovno - vzdelávacieho procesu na základných školách pre epidemický výskyt rotavírusových nákaz.

4.d) Monitoring

Oddelenie hygieny životného prostredia a zdravia zabezpečuje monitoring kvality pitnej vody z verejných vodovodov, vody určenej na kúpanie a o výsledkoch zabezpečuje pravidelné informácie pre verejnosť prostredníctvom webovej stránky úradu. Odobratých bolo 418 vzoriek pitných vôd a vôd určených na kúpanie. Pracovníci oddelenia pracujú s Informačným systémom Vody na kúpanie a Informačnom systémom Pitná voda. Bolo vydaných 12 opatrení rozhodnutím na zabezpečenie dostatočného množstva zdravotne nezávadnej pitnej vody vo vodovodoch. V rámci expertíznej činnosti bolo odobratých 52 vzoriek vôd. V roku 2017, tak ako po minulé roky, bol vykonaný odber odpadovej vody z odberovej lokality v Žiari nad

Hronom v mieste vyústenia odpadovej vody do čističky odpadových vôd podľa časového harmonogramu vypracovaného RÚVZ v Banskej Bystrici. Odpadová voda bola doručená po odbere do laboratórií RÚVZ Banská Bystrica. Všetky výsledky vyšetrení boli negatívne. V roku 2017 nebolo zaznamenané ani jedno ochorenie na akútnu chabú obrnu.

Mikrobiálny monitoring v rámci surveillance nozokomiálnych nákaz bol vykonaný v spádových lôžkových oddelení jednotlivých nemocníc a v ambulanciách. Celkovo bolo v týchto zariadeniach odobratých 240 sterov z prostredia, 20 z rúk zdravotníckeho personálu na kontrolu dezinfekcie a 41 sterov a odberov materiálov na kontrolu sterility.

4.e) Skúšky odbornej spôsobilosti a vydávanie osvedčení o odbornej spôsobilosti

V roku 2017 bolo preskúšaných 277 uchádzačov o vydanie osvedčenia o odbornej spôsobilosti na vykonávanie epidemiologicky závažných činností v potravinárstve a službách. Počet vydaných osvedčení bol 274, počet vydaných duplikátov 12, suma za zaplatené správne poplatky 13 910,00 EUR.

4.f) Posudková činnosť

RÚVZ so sídlom v Žiari nad Hronom podľa zákona §13 vykonáva posudkovú činnosť. Bolo vydaných 886 rozhodnutí, 254 záväzných stanovísk.

4.g) Národné referenčné centrá – RÚVZ so sídlom v Žiari nad Hronom nemá zriadené.

4.h) Plnenie programov a projektov úradov verejného zdravotníctva v SR

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Žiari nad Hronom plní všetky programy a projekty Úradov verejného zdravotníctva v SR (30 projektov). Tieto sa plnia postupne a priebežne v súlade so stanovenými termínmi. Okrem toho sa RÚVZ v ZH priebežne a iniciatívne zapája do všetkých nových celonárodných, regionálnych projektov a pilotných štúdií (celkovo 5).

Jednalo sa o nasledovné programy a projekty:

- **na úseku hygieny životného prostredia**

Plnenia akčného plánu pre životné prostredie a zdravie obyvateľov Slovenskej republiky (NEHAP IV)

Protokol o vode a zdraví – plnenie národných cieľov

Zhodnotenie dodržiavania hygienických požiadaviek v prevádzkach solárií

- **na úseku preventívneho pracovného lekárstva**

Znižovanie miery zdravotných rizík zamestnancov z pracovného prostredia, pracovných podmienok a spôsobu práce

Intervencie na podporu zdravia pri práci

Úroveň ochrany zdravia na chránených pracoviskách

- **na úseku hygieny výživy**

Bezpečnosť výrobkov z bambusu

Monitoring probiotík v potravinách na osobitné výživové účely a vo výživových doplnkoch

Monitoring spotreby vybraných prídavných látok v potravinách

Monitoring príjmu kuchynskej soli

- **na úseku hygieny detí a mládeže**

Aktivity prevencie detskej obezity v kontexte plnenia národného akčného plánu v prevencii obezity na roky 2015-2025 (NAPPO)

Zneužívanie návykových látok u detí a mládeže na Slovensku

Monitoring úrazovosti detí predškolského a školského veku

- **na úseku epidemiológie**

Národný imunizačný program SR (NIP SR)

Surveillance infekčných chorôb

Informačný systém prenosných ochorení

Nozokomiálne nákazy

Mimoriadne epidemiologické situácie, vrátane bioterorizmu

Enviromentálna surveillance poliomyelitídy a sledovanie VDPV v SR

Prevenia HIV/AIDS

Poradne očkovania

Zvýšenie povedomia budúcich matiek o ochoreniach preventabilných očkovaním a význame očkovania

• **na úseku výchovy k zdraviu**

Národný program podpory zdravia

Sledovanie zdravotného stavu obyvateľstva SR a zdravotného uvedomenia

Národný akčný plán v prevencii obezity na roky 2015 - 2025

Národný akčný plán pre problémy s alkoholom v Slovenskej republike

Národné a regionálne aktivity v oblasti plnenia úloh národného programu aktívneho starnutia

CINDI program SR

Akčný plán realizácie národnej protidrogovej stratégie SR na obdobie rokov 2013 – 2016

Národný akčný plán pre podporu pohybovej aktivity na roky 2017-2020

4.i) Ostatné úlohy

RÚVZ so sídlom v Žiari nad Hronom zabezpečoval plnenie 8 mimoriadnych úloh. V rámci plnenia ŠZD a mimoriadnych úloh bolo odobraných 1325 vzoriek.

V súvislosti s prebiehajúcou elektronizáciou verejnej správy, úrad pracuje s elektronickou pokladňou v zmysle zákona č.305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

RÚVZ so sídlom v Žiari nad Hronom organizuje vnútroúradné vzdelávanie. V roku 2017 bolo 6 odborných seminárov, ktoré odborne zabezpečili vlastní zamestnanci 12 odbornými témami. Zabezpečovali sme účasť zamestnancov na odborných seminároch a konferenciách, v roku 2017 sa aktívne zúčastnili na konferenciách na celoslovenskej a medzinárodnej úrovni (napríklad „Dni obezitológie“ v Bardejove jedna prednáška,). Boli zabezpečené 4 odborné semináre pre zdravotníckych pracovníkov v nemocnici.

Boli zabezpečované zdravotno-výchovné aktivity uverejňovaním článkov v printových médiách, na tabuliach v meste, v regionálnej TV. Ďalej bolo zabezpečené „Hlásenie a evidencia spolupráce s médiami“ – mesačne zasielané ÚVZ SR. Verejnosť bola pravidelne informovaná prostredníctvom web stránky o najnovších aktualitách z regiónu, prebiehajúcich kampaniach a zároveň sa aktualizovali potrebné dokumenty pre fyzické a právnické osoby. Zamestnanci pracujú v pracovných skupinách (pracovná skupina pre seniorov, pracovná skupina pre poradňu zdravia), regionálna hygienička pracuje ako členka výboru SEVS.

Bola vykonaná administratívna kontrola očkovania ročníkov podliehajúcich kontrole fyzicky v každej ambulancii všeobecných lekárov pre deti a dorast ku dňu 31.8.2017. V zmysle zákona je zabezpečovaná evidencia rizikových prác formou programu ASTR, ktorá sa ročne aktualizuje. Jednotlivé oddelenia úradu poskytli 4 677 konzultácií a vydali 873 iných stanovísk. Na úrade je v prevádzke knižnica s odbornou literatúrou, ktorá je priebežne aktualizovaná.

Činnosti RÚVZ

oddelenie	Kontrolované prevádzky	Počet podaní	Počet kontrol	Počet rozhodnutí	Záväzná stanoviská	Počet ohnisk	Počet konzultácií	Odber vzoriek	Programy a projekty
HŽP	1353	486	506	219	151	0	298	608	3
HV	1336	394	917	225	31	0	343	262	4
PPL	2291	574	369	171	59	0	625	1	3
HDM	621	372	504	271	13	0	313	124	3
EPI	240	3531	219	27	0	374	2965	330	9
OVZ	0	0	0	0	0	0	133	0	8
spolu	5841	5357	2515	913	254	374	4677	1325	30

Časová snímka odborných činnosti v percentách z pracovného času a náklady na ich plnenie len z položky 630 v EUR

Oddelenie	ŠZD	Programy a Projekty	rozhodnutia	konzultácie	Ostatné činnosti
HŽP	52	8	28	10	2
HV	50	3	40	3	4
PPL	55	28	8	7	2
HDM	60	10	3	10	17
EPI	20	40	15	10	15
OVZ	0	65	0	7	28
RÚVZ	39,7	25,6	15,6	7,8	11,3
Náklady v €	38 374,42	24 745,22	15 079,12	7 539,40	10 922,81

Činnosti jednotlivých oddelení sú podrobne rozpracované v prílohe č. 1 tejto výročnej správy.

4.j) Laboratórne činnosti – úrad nemá laboratória**5. ROZPOČET ORGANIZÁCIE****5.1. Záväzný ukazovateľ (§ 0740)**

Limity	k 1.1.2017	k 31.12.2017
PRÍJMY	46 500,00 €	27 950,00 €
KAPITÁLOVÉ VYDAVKY	0,00 €	0,00 €
BEŽNÉ VÝDAVKY	541 652,00 €	556 959,00 €
- Mzdy a platy	322 858,00 €	336 744,00 €
- Poistné a príspevok do poisť.	112 839,00 €	117 088,17 €
- Tovary a služby	97 190,00 €	96 660,74 €
- Bežné transfery	8 765,00 €	6 466,09 €

Úpravy rozpočtu

Príjmy :

List MZ SR	zo dňa	výška úpravy	účel úpravy
S00115-2017-OVVHR	30.12.2017	18 550,00 €	zníženie rozpočtu

Bežné výdavky:

List MZ SR	zo dňa	výška úpravy	účel úpravy
Z26787-2017-OVVHR	05.06.2017	18 739,00 €	zvýšenie rozpočtu
Z29052-2017-OVVHR	15.06.2017	1 288,00 €	zníženie rozpočtu
S00115-2017-OVVHR	03.10.2017	644,00 €	zníženie rozpočtu
S00115-2017-OVVHR	03.10.2017	1 500,00 €	zníženie rozpočtu

5.2. Rozpočet príjmov

Položka	Podp.	Text	Rozpočet		Skutočnosť v €
			schválený	upravený	
210		PRÍJMY Z VLASTNÍCTVA MAJETKU			
212	003	- príjmy z prenajatých budov, zariadení	5 800,00	3 050,00	3 051,00
220		ADMINISTRATÍVNE POPLATKY			
222	003	- za porušenie predpisov	37 700,00	22 260,00	20 126,24
223	001	- príjmy za predaj výrobkov, tovarov	3 000,00	2 640,00	2 643,68
290		INÉ NEDAŇOVÉ PRÍJMY			
292	006	- z náhrad z poistného plnenia	0	429,25	429,25
292	012	- príjmy z dobropisov	0	0	1 700,90
		PRÍJMY SPOLU	46 500,00	28 379,25	27 951,07

Najvýznamnejším príjmom organizácie v roku 2017 boli príjmy za porušenie predpisov a to vo výške **20 126,24 €**.

RÚVZ Žiar nad Hronom disponuje t. č. dočasne prebytočnými priestormi, ktoré prenajíma.

5.3. Rozbor stavu a vývoja pohľadávok

Z činnosti RÚVZ vznikli k 31.12.2017 pohľadávky voči odberateľom v celkovej výške **19 462,81 €** z roku 2011 v sume 300,00 €, z roku 2014 v sume 900,00 €, z roku 2015 v sume 1 700,05 €, z roku 2016 v sume 650,00 € a z roku 2017 v celkovej sume 15 912,76 €.

Vo všetkých prípadoch RÚVZ Žiar nad Hronom využil dostupné právne prostriedky na zabezpečenie týchto pohľadávok vrátane exekučného konania.

5.4. Rozpočet kapitálových výdavkov (§ 0740)

RÚVZ nemal pre rok 2017 pridelené kapitálové výdavky.

5.5. Rozpočet bežných výdavkov (§ 0740)

Čerpanie bežných výdavkov v r. 2017

v €

Položka	Druh výdavkov	Rozpočet – k 31.12.2017		Skutočnosť k 31.12.2017
		schválený	upravený	
	ZDROJ 111			
610	Mzdy a platy	322 858,00	336 744,00	336 744,00
620	Poistné	112 839,00	117 088,17	117 088,17
630	Tovary a služby	97 190,00	97 089,99	97 089,99
	z toho:			
631	Cestovné	2 030,00	2 562,71	2 562,71
632	Energie	35 800,00	26 994,18	26 994,18
633	Materiál a dodávky	13 165,00	11 570,66	11 570,66
634	Doprava	11 250,00	9 182,73	9 182,73
635	Údržba	7 730,00	12 514,51	12 514,51
636	Nájom	1 530,00	1 571,14	1 571,14

637	Všeobecné služby	25 685,00	32 694,06	32 694,06
640	Bežné transfery	4 000,00	6 466,09	6 466,09
	SPOLU 600	541 652,00	557 388,25	557 388,25

Finančné prostriedky určené na činnosť úradu boli vynakladané s maximálnym dôrazom na efektívnosť, na základe nevyhnutných požiadaviek vedúcich oddelení, po schválení týchto požiadaviek regionálnou hygieničkou a schválení predbežnou finančnou kontrolou. Pri použití finančných prostriedkov bol dodržiavaný zákon č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Tovary a služby obstarané z týchto prostriedkov slúžili na zabezpečenie úloh a činností určených nášmu úradu zo zákona, na zabezpečenie ďalších úloh uložených ÚVZ SR, MZ SR a na zabezpečenie údržby budovy a prístrojového vybavenia.

Organizácia nevykázala k 31.12.2017 žiadne dlhy.

Čerpanie položky 642 – Bežné transfery

Položka	názov zoskupenia výdavkov	Rozpočet – k 31.12.2017		Skutočnosť k 31.12.2017
		schválený	upravený	
642 013	Na odchodné	7 865,00	4 895,00	4 895,00
642 015	Na nemocenské dávky	900,00	1 571,09	1 571,09
	Spolu 640	8 765,00	6 466,09	6 466,09

5.6. Sociálny fond

Zostatok účtu k 1.1.2017 bol **533,16 €**. V priebehu roka je povinný príděl do sociálneho fondu tvorený mesačne 1,05 % z brutto miezd. Celkový príděl za rok 2017 bol vo výške **3 369,81 €**. Čerpanie SF k 31.12. 2017 bolo nasledovné:

Príspevok na stravovanie	2 485,63 €
Peňažný dar pri životnom jubileu zamestnanca	183,20 €
Čerpanie spolu :	2 668,83 €
Stav účtu k 31.12.2017:	1 234,14 €

6. PERSONÁLNE OBSADENIE

6.1. Zamestnanci

Stav zamestnancov RÚVZ so sídlom v Žiari nad Hronom k 31.12.2017

Zamestnanci zaradení podľa zákona č. 552/2003 Z. z. o výkone práce vo verejnom záujme v znení neskorších predpisov (vo fyzických osobách)	
Katégoria	Počet zamestnancov
Lekár	0,00
Sestra	0,00
Verejný zdravotník	2,00

Zdravotnícky laborant	0,00
Fyzik	0,00
Laboratórny diagnostik	0,00
THP - VŠ	0,00
THP - ÚSV	3,00
Robotníci	3,00
Spolu	8,00

Zamestnanci zaradení podľa zákona č. 55/2017 Z. z. o štátnej službe (vo fyzických osobách)									
Katégoria	Štátny radca	Hlavný radca	Odborný radca	Samostatný radca	Radca	Hlavný referent	Odborný referent	Samostatný referent	Spolu
Lekár		1,0	3,0						4,0
Sestra									0,0
Verejný zdravotník			3,0	10,0	7,0	1,0			21,0
Zdravotnícky laborant									0,0
Fyzik									0,0
Laboratórny diagnostik									0,0
THP - VŠ			1,0						1,0
THP - ÚSV					1,0				1,0
Robotníci									0,0
Spolu		1,0	7,0	10,0	8,0	1,0			27,0

Prehľad počtu zamestnancov za r. 2017		
Počty zamestnancov	Plán rok 2017	Skutočnosť rok 2017
Evidenčný poč. zam. vo fyz. osobách k poslednému dňu sled. obdobia	37	35,00
Priemerný ev. poč. zam. vo fyz. osobách v sledovanom období	37	34,97
Evidenčný počet zam. prepočítaný k poslednému dňu sled. obdobia	37	34,70
Priemerný evidenčný počet zam. prepočítaný v sledovanom období	37	34,67

Prepočítaný počet zamestnancov k 31.12.2017 podľa kategórií a vekovej štruktúry										
	Lekár	Sestra	Verejný zdravotník	Zdrav. laborant	Fyzik	Labor. diagnostik	THP		Robotnícke povolanie	Spolu
							VŠ	ÚSV		
do 20 rokov										0,00
20 - 24										0,00
25 - 29			1,00							1,00
30 - 34			1,00							1,00
35 - 39			4,00					1,00		5,00

40 - 44			4,00							4,00
45 - 49			2,00						1,00	3,00
50 - 54			5,00					1,00	1,00	7,00
55 - 59	2,00		4,00				0,8	1,00		7,80
60 - 64	1,00		2,00					1,00	1,00	5,00
65 a viac	0,90									0,90
Spolu	3,90	0,00	23,00	0,00	0,00	0,00	0,60	4,00	3,00	34,70

Prepočítaný počet zamestnancov k 31.12.2017 podľa kategórií a odborov										
	Lekár	Sestra	Verejný zdravotník	Zdrav. laborant	Fyzik	Labor. diagnostik	THP		Robotnícke povolanie	Spolu
							VŠ	ÚSV		
HŽP			6,00							6,00
HDM	1,00		2,00							3,00
PPL	0,90		4,00							4,90
HV			5,00							5,00
EPI	1,00		4,00							5,00
Laboratóriá										0,00
Úsek RH	1,00						0,80	1,00		2,80
HTČ								2,00	3,00	5,00
PZ			2,00					1,00		3,00
OZpŽ										
Spolu	3,90	0,00	23,00	0,00	0,00	0,00	0,80	4,00	3,00	34,7

6.2. Mzdy

Limit mzdových prostriedkov na rok 2017	322 040,00 €
Čerpanie mzdových prostriedkov za rok 2017	322 040,00 €
Dosiahnutá priemerná mzda pracovníkov vo verejnom záujme	570,99 €
Dosiahnutá priemerná mzda pracovníkov v štátnej službe	834,98 €
Dosiahnutá priemerná mzda spolu	702,99 €

Čerpanie mzdových prostriedkov v eurách podľa zložiek mzdy a kategórií pracovníkov v štátnej službe a vo verejnom záujme od 1.1.2017 do 31.12.2017 je nasledovný:

Kategória mzdy	Tarifný plat	Príplatky	Odmeny	Náhr. mzdy	Vypl.
----------------	--------------	-----------	--------	------------	-------

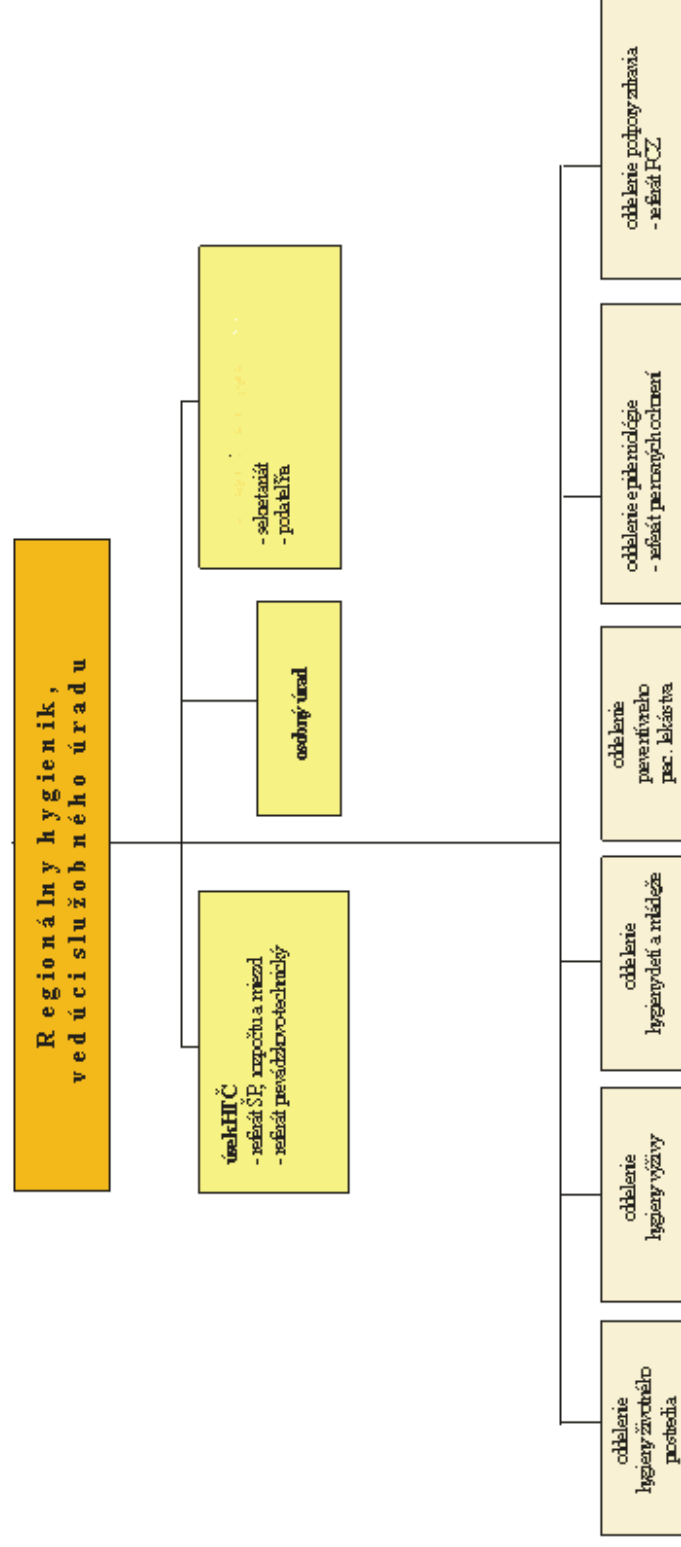
ŠS	174 094,21	52 997,33	5 202,29	34 931,94	267 225,77
VZ	41 128,37	5 537,25	740,00	7 408,61	54 814,23

Vyplatené nemocenské dávky za I.-XII./2017 v €	1 196,07
Počet dní PN	226

6.2. Organizačná štruktúra RÚVZ so sídlom v Žiari nad Hronom

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Žiari nad Hronom, Cyrila a Metoda 357/23, 965 01 Žiar nad Hronom

ORGANIZAČNÁ ŠTRUKTÚRA

6.3. Vzdelávacie aktivity v roku 2017

V rámci sústavného vzdelávania zamestnancov Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Žiari nad Hronom zabezpečoval v roku 2017 vzdelávanie prostredníctvom účasti zamestnancov na konferenciách organizovaných na celoslovenskej a tiež regionálnej úrovni ako odbornými inštitúciami, tak i ÚVZ SR a taktiež formou plánovaných odborných seminárov pripravovaných mesačne odbornými zamestnancami RÚVZ.

Účasť zamestnancov RÚVZ na konferenciách, školeniach

Dátum	Názov akcie /miesto konania/organizátor	Účasť
23.2.2017	Školenie - ústne zdravie ÚVZ SR BA	1
15.3.2017	MetaIS Bratislava	1
17.3.2017	XI. Martinské dni pracovného lekárstva/Martin/UK Jesseniova lekárska fakulta	10
21.3.2017	XIII. Vedecko-odborná konferencia NRC pre surveillance infekčných chorôb v SR	2
22.3.2017	Nástroje e - Governmentu a ES Bratislava	1
12.4.2017	Školenie k výkonu bodového prevalenčného sledovania NN a užívania ATB v nemocniciach poskytujúcich akútnu zdravotnú starostlivosť (PPS)	1
24.- 25.4.2017	XXI. Červenkové dni preventívnej medicíny/Tále/SLS,SEVS,ÚVZ SR,RÚVZ Banská Bystrica	2
10.5.2017	Alimentárny botulizmus – staro-nová výzva pre verejné zdravotníctvo	1
1.6.2017	Register výberových konaní, Centrum vzdelávania a hodnotenia ÚV SR Bratislava	1
13.6.2017	Podlimitné zákazky – novela zákona č. 343/2015 o verejnom obstarávaní, PROEKO, inštitút vzdelávania, S.Ľupča	1

Dátum	Názov akcie /miesto konania/ organizátor	Účasť
15.6.2017	Dni praktickej obezitológie, Bardejovské kúpele	1
21.6.2017	A.V.I.S. – nový registratúrny poriadok ,prezentácia Zvolen	1
27.-28.6.2017	Metodický seminár – Národný akčný plán pre podporu pohybovej aktivity – Spišská Nová Ves	2
12.9.2017	Vakcinológia a využitie matematického modelovania v epidemiológii chorôb preventabilných očkovaním	3
18.-20.9.2017	XXV. vedecko - odborná konferencia s medzinárodnou účasťou Životné podmienky a zdravie – Nový Smokovec	12
28.09.2017	XXIII. Vakcinačný deň SR	2
29.9.2017	Analýza a opis ŠZM, Centrum vzdelávania a hodnotenia ÚV SR Bratislava	1
5.10.2017	Elektronické úradovanie, Banská Bystrica	1
10.11.10.2017	XVIII. ročník odbornej konferencie surveillance NN	1
12.10.2017	Práca mzdarov v IV.Q 2017, PROEKO, inštitút vzdelávania, S. Ľupča B. Bystrica,	1
18.10.2017	Mentoring, Centrum vzdelávania a hodnotenia ÚV SR Bratislava	1
8.11.2017	Workshop k TZS, RÚVZ Banská Bystrica	1
28.11.2017	Zasadnutie pracovných skupín (odd.VkZ) - Poprad	1
6.12.2017	Riadený výberový rozhovor, Centrum vzdelávania a hodnotenia ÚV SR Bratislava	1
7.12.2017	GDPR - ochrana osobných údajov, MZ SR Bratislava	2

Účasť zamestnancov na vnútroúradnom vzdelávaní zabezpečovanom RÚVZ so sídlom v Žiari nad Hronom v sídle RÚVZ ZH

Dátum	Téma	Zúčastnení
28.4.2017	Vyhláška MZ SR č.542/2007 Z .z. o podrobnostiach a ochrane zdravia pred fyzickou záťažou pri práci, psychickou pracovnou záťažou a senzorickou záťažou pri práci a NV SR č.281/2008 Z. z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách pri ručnej manipulácii s bremenami -odd. PPL Poradenstvo HIV/AIDS v poradni RÚVZ ZH - odd. EPID	22
26.05.2017	Výsledky výkonu štátneho zdravotného dozoru v soláriách – oddelenie HŽP Výsledky výkonu štátneho zdravotného dozoru a úradnej kontroly potravín v roku 2016. Novela Vyhlášky MZ SR č.533/2008 o podrobnostiach a požiadavkách na zariadenia spoločného stravovania – oddelenie HV	20
23.06.2017	Riziká infekčných ochorení u detí v materskej škole - oddelenie HDM Zubné zdravie – oddelenie VkZ	23
29.09.2017	Praktické skúsenosti pri výkone ŠZD a zabezpečení hodnotenia rizík v súvislosti s fyzickou záťažou pri práci a pri ručnej manipulácii s bremenami podľa platnej legislatívy – oddelenie PPL. Zásobovanie obyvateľov pitnou vodou z verejných vodovodov a výsledky monitoringu kvality pitnej vody z verejných vodovodov - oddelenie HŽP	26
27.10.2017	Mať dobrý spánok je dnes umenie - oddelenie VkZ Výživové doplnky, legislatíva, výkon kontrol. Poskytovanie potravín prostredníctvom charitatívnych organizácií - oddelenie HV	25
24.11.2017	Zvýšenie povedomia budúcich rodičov o ochoreniach preventabilných očkovaním – odd. EPID Ako predchádzať zdravotným problémom v základnej škole - oddelenie HDM	23

Prednášková činnosť

Meno a priezvisko	Názov prednášky	Názov kongresu, seminára, atď.	Miesto konania	Dátum
MUDr. Eva Striežová	Koordinácia postupov pri zistení vysoko nebezpečnej nákazy v SR	Seminár pre všeobecných a nemocničných lekárov	Nemocnica Žiar nad Hronom	12.04.2017
MUDr. Eva Striežová	Koordinácia postupov pri zistení vysoko nebezpečnej nákazy v SR	Seminár pre zdravotníckych pracovníkov	Psychiatrická nemocnica prof. Matulaya, Kremnica	31.05.2017
MUDr. Zina Košťanová	Koordinácia postupov pri zistení vysoko nebezpečnej nákazy v SR	Seminár pre zdravotníckych pracovníkov	Psychiatrická nemocnica prof. Matulaya, Kremnica	11.10.2017
MUDr. Zina Košťanová	Dni praktickej obezitológie, Bardejovské kúpele	Dni praktickej obezitológie	Bardejov	15.6.2017
MUDr. Zina Košťanová	Workshop k TZS, RÚVZ Banská Bystrica	Test zdravého srdca	Banská Bystrica	8.11.2017
MUDr. Eva Striežová	Koordinácia postupov pri zistení vysoko nebezpečnej nákazy v SR – praktická ukážka použitia OOPP	Seminár pre lekárov prvého kontaktu regiónu Žiar nad Hronom	Nemocnica Žiar nad Hronom	29.11.2017

7. CIELE A PREHĽAD ICH PLNENIA

Hlavným cieľom je ochrana, podpora a rozvoj verejného zdravia.

7.1. Úsek regionálneho hygienika

7.1.1 Úsek operatívnych činností

V roku 2017 zabezpečoval plnenie cieľov na úseku

- sekretariátu regionálnej hygieničky a vedúcej služobného úradu
- elektronickej podateľne – centrálneho príjmu podaní verejnosti elektronicke
- registratúry a archivácie
- evidencie a vybavovania sťažností
- bol gestorom vybavovania dožiadaní v súvislosti so slobodným prístupom k informáciám o činnosti RÚVZ ZH pri ochrane, podpore a rozvoji zdravia.

7.1.2. Osobný úrad a HTČ

Osobný úrad zabezpečoval plnenie úloh, ktoré RÚVZ vyplývajú zo štátno-zamestnaneckých a pracovno-právnych vzťahov, úrad vedie agendu výberových konaní, agendu súvisiacu so zaraďovaním a odmeňovaním zamestnancov, vzdelávaním zamestnancov, vnútorným kontrolným systémom.

V rámci hospodársko-technickej činnosti mal za cieľ hlavne dbať na hospodárne, účelné, efektívne, transparentné využívanie pridelených finančných zdrojov a plnenie finančných limitov stanovených MZ SR.

Zabezpečovať kvalitné služby odborným pracoviskám RÚVZ ZH (zabezpečenie dopravy a prepravy pri výkone ŠZD a plnení iných úloh a rôzne doplnkové služby.

Obstarávanie tovarov, služieb a prác jednotlivým organizačným zložkám organizácie podľa aktuálnych potrieb bolo realizované prevažne prostredníctvom verejného obstarávania v zmysle zákona č.343/2015 o verejnom obstarávaní v znení neskorších zmien a doplnení.

Venovať pozornosť správe a údržbe počítačovej siete, webového sídla RÚVZ, ochrane a zálohovaniu dát, obnove hardvérového a softvérového vybavenia úradu. Pokračovali práce na zvýšení bezpečnosti dát serveru a systému EPIS. Zavedenie elektronickej podateľne na RÚVZ v ZH

Správa a zhodnocovanie hnutel'ného a nehnuteľného majetku v správe RÚVZ so sídlom v Žiari nad Hronom prebiehalo v rámci prideleného limitu finančných prostriedkov. Čo sa týka zhodnocovania majetku, dočasne prebytočné priestory sú prenajímané dvom subjektom.

V roku 2017 sme pokračovali v modernizácii softvérového vybavenia využívanej výpočtovej techniky, výmene morálne opotrebovaných počítačov a v súčasnosti sme dosiahli na tomto úseku vyhovujúci stav, čo prispelo k skvalitneniu práce na jednotlivých oddeleniach.

7.2. Oddelenie hygieny životného prostredia a zdravia plní ciele, ktoré mu vyplývajú z koncepcie, zo zákona č. 355/2007 Z. z. a jeho vykonávacích predpisov, z programov a projektov. Pri svojej činnosti zabezpečuje hlavne monitoring kvality pitnej vody z verejných vodovodov. Zabezpečuje pre verejnosť pravidelné informácie o kvalite pitnej vody z verejných vodovodov cez webovú stránku RÚVZ v Žiari nad Hronom. Ukladá opatrenia na zabezpečenie vyhovujúcej kvality pitnej vody z verejných vodovodov v prípadoch ak kvalita vody nevyhovovala požiadavkám platnej legislatívy. Vykonáva monitoring kvality vody určenej na kúpanie z lokalít, ktoré boli Všeobecne záväznou vyhláškou Krajského úradu životného prostredia v Banskej Bystrici č. 6/2005 z 18.05.2005 vyhlásené za prírodné kúpacie oblasti, ktoré nemajú prevádzkovateľa. O výsledkoch kvality vody určenej na kúpanie

pravidelne informuje na webovej stránke RÚVZ počas trvania letnej turistickej sezóny, t. j. od 20.06 do 31.08. v danom roku. Oddelenie zabezpečuje štátny zdravotný dozor na termálnych a netermálnych kúpaliskách, pri kontrole vodovodov v správe Stredoslovenskej vodárenskej prevádzkovej spoločnosti, a. s., závod 06 Zvolen, Žiar nad Hronom a v správe obcí, miestnych vodovodov a verejnej studne. Ďalej zabezpečuje ŠZD v ubytovacích a rekreačných zariadeniach, v zariadeniach sociálnych služieb, v zariadeniach starostlivosti o ľudské telo, telovýchovno-športových zariadeniach a zariadeniach občianskej vybavenosti. Posudzuje vnútorné prostredie budov v súlade so zákonom a vykonávacím predpisom. V spolupráci s odd. epidemiológie vydáva rozhodnutia na uvedenie zdravotníckych zariadení do prevádzky. Oddelenie dozoruje 1 338 zariadení, ktoré spadajú do vyššie uvedených oblastí výkonu ŠZD. Posudzuje návrhy územných plánov obcí a územnoplánovaciú dokumentáciu pre navrhované činnosti v regióne.

Vykonáva kontroly nad dodržiavaním zákona č. 131/2010 Z. z. o pohrebníctve v pohrebných službách, v zdravotníckych zariadeniach a zariadeniach sociálnej starostlivosti a tiež zákona č. 377/2004 Z. z. o ochrane nefajčiarov v znení neskorších zmien a doplnkov. Na úseku ochrany nefajčiarov bolo vykonaných 87 kontrol a neboli riešené priestupky ani uložené pokuty. Pri návrhoch, ktoré môžu byť zdrojom hluku (obytná zóna, zberný dvor, prístavacia plocha a pod.), vyžaduje predložiť hlukové štúdie alebo merania hluku.

7.3. Oddelenie preventívneho pracovného lekárstva a toxikológie sa usiluje v rámci výkonu ŠZD o prevenciu zmien zdravia zamestnancov vyvolaných pracovnými podmienkami, o ochranu zamestnancov pred rizikami zo škodlivých faktorov pri práci najmä na pracoviskách kde je vyhlásená riziková práca.

V oblasti zdravých pracovných podmienok pracovníci OPPL pri ochrane a podpore zdravých pracovných podmienok a pracovného prostredia plnili programy a projekty :-, „Znižovanie miery zdravotných rizík zamestnancov z pracovného prostredia, pracovných podmienok a spôsobu práce“ so zameraním na Znižovanie miery zdravotných rizík (rizikové práce), Znižovanie zdravotných rizík z veľmi toxických a toxických látok a zmesí a Znižovanie zdravotných rizík z karcinogénnych a mutagénnych faktorov vrátane azbestu a z látok poškodzujúcich reprodukciu a narúšajúcich endokrinný systém. Plnili úlohu Intervencie na podporu zdravia pri práci, Zdravé pracoviská v spolupráci so základnou poradňou zdravia. V rámci projektu Zdravé pracoviská sa analyzovali rizikové faktory, sledoval sa zdravotný stav zamestnancov rizikových profesií. V spolupráci so zamestnávateľom (PZS) hodnotili výsledky objektívnych meraní faktorov práce a pracovného prostredia.

V spolupráci s pracovníkmi základnej poradne zdravia bol realizovaný výjazd do spoločností Slovalco, a.s. a Neuman v Žarnovici a boli poskytnuté skriningové vyšetrenia rizikových faktorov životného štýlu.

Podľa štandardných výstupov programu ASTR sme k 31.12.2017 evidovali v procese chemickej karcinogenity 104 osôb v riziku, z toho 5 žien. V tretej kategórii rizikových prác 73 osôb z toho 5 žien a v štvrtej kategórii rizikových prác 31 osôb z toho 0 žien.

7.4. Oddelenie hygieny výživy plní úlohy v oblasti verejného zdravotníctva v súvislosti so zdravou výživou obyvateľstva. Presadzuje hlavné smery zdravej výživy a výživovej politiky na ochranu, podporu a rozvíjanie verejného zdravia, monitoruje vplyv výživy na verejné zdravie a vykonáva štátny zdravotný dozor nad zariadeniami spoločného stravovania a nad kozmetickými výrobkami. Plní úlohy orgánu verejného zdravotníctva v oblasti úradnej kontroly potravín podľa osobitných predpisov.

Pracovníci oddelenia hygieny výživy vykonávajú v rámci kompetencií v regionálnej pôsobnosti štátny zdravotný dozor, úradnú kontrolu potravín, úradnú kontrolu nad materiálmi

a predmetmi prichádzajúcimi do styku s potravinami a štátny zdravotný dozor nad kozmetickými výrobkami.

Dozorná činnosť podľa uvedeného zákona je zameraná na zariadenia spoločného stravovania a kontrolu kozmetických prostriedkov. V spádovom území regionálneho úradu verejného zdravotníctva je 751 zariadení spoločného stravovania a 45 predajní kozmetických výrobkov. Zariadenia spoločného stravovania sú podľa druhu činnosti, ktorá je v nich vykonávaná rozdelené do skupín a podskupín.

V regióne RÚVZ so sídlom v Žiari nad Hronom sa nachádza jeden výrobca kozmetických výrobkov, u ktorého bol vykonaný štátny zdravotný dozor zameraný na kontrolu správnej výrobných praxe a informačnej zložky jedného kozmetického výrobku.

V súlade s plánom odberu vzoriek kozmetických výrobkov, vypracovaným ÚVZ SR, je uskutočňovaný ich odber, zasielané sú na laboratórne vyšetrenie. Kontroly sú vykonávané aj v prípade, že rýchlym výstražným systémom RAPEX bol oznámený výskyt nebezpečných kozmetických výrobkov. Bolo vykonaných 266 kontrol.

Úradná kontrola potravín je vykonávaná vo všetkých zariadeniach, ktoré podliehajú dozoru orgánov verejného zdravotníctva podľa § 23 ods. 2 zákona č. 152/1995 Z. z. o potravinách v znení neskorších predpisov. Zameraná je najmä na výrobné, sklady a predajne potravín na osobitné výživové účely, výživových doplnkov a obalov, ako aj výrobcov predávajúcich hlavne na maloobchodnej báze, ktorých je 45 v regióne..

Podľa viacročného plánu úradnej kontroly potravín (MANCP) s aktualizáciou na rok 2017 sa odoberajú vzorky za účelom ich laboratórneho vyšetrenia.

7.5. Cieľom oddelenia hygieny detí a mládeže je presadzovať preventívne opatrenia, ktorými je možné predchádzať ochoreniam, alebo zhoršeniu telesného a psychického vývoja detí a mládeže.

Pracovníci oddelenia hygieny detí a mládeže plnili projekt: “Aktivity prevencie detskej obezity v kontexte plnenia národného akčného plánu v prevencii obezity na roky 2015-2025(NAPPO) realizovaný MZ SR metodikou WHO. V oblasti podpory zdravšieho prostredia v školách boli vykonané kontroly v školských bufetoch a školských automatov, zameraných na kvalitu ponúkaného sortimentu a ponúkané sladené nápoje. V školských kuchyniach bolo sledované poskytovanie desiat vyrábaných v školských kuchyniach. V oblasti podpory pohybových aktivít žiakov, sa realizoval monitoring T V podmienok žiakov základných a stredných škôl.

V rámci výkonu ŠZD vykonávajú pracovníci oddelenia posudkovú a dozornú činnosť v zariadeniach pre deti a mládež ako aj v zariadeniach, ktoré zabezpečujú ubytovanie a stravovanie zotavovacích podujatí pre deti a mládež.

Veľká pozornosť bola venovaná sledovaniu kvality piesku z pieskovísk určených na hranie detí pri materských školách a pieskoviskách v rámci občianskej vybavenosti sídlisk.

7.6. Cieľom oddelenia epidemiológie je rozvoj a zlepšenie prevencie ochorení preventabilných očkovaním, očkovanie všeobecne, monitorovanie situácie v oblasti imunizácie, znižovanie chorobnosti, úmrtnosti a následkov po prekonaní infekčných ochorení a tým dosiahnutie zlepšenia kvality života, zvyšovanie bezpečnosti pacientov v nemocničných zariadeniach, rozšírenie prevencie nozokomiálnych nákaz (NN), ochraňovať občanov pred mimoriadnymi epidemiologickými situáciami.

Zamestnanci oddelenia dozorovali v spádových okresoch zdravotníckeho zariadenia ambulantné aj lôžkové. Podľa vypracovaného plánu práce bol v týchto zariadeniach vykonávaný štátny zdravotný dozor a mikrobiálny monitoring.

V rámci Národného imunizačného programu SR boli realizované aktivity Európskeho imunizačného týždňa“ (EIT) 2017.

V rámci úloh „Surveillance infekčných chorôb“ a „Informačného systému prenosných ochorení“ zabezpečovali zber, sledovanie, opatrenia, sumarizáciu a hlásenie do epidemiologického informačného systému (EPIS) prenosných ochorení vrátane nozokomiálnych.

V rámci plnenia úlohy Mimoriadne epidemiologické situácie, vrátane bioterorizmu na zabezpečenie rýchlej a koordinovanej reakcie na zdravotné hrozby, boli pravidelne mesačne e-mailom doručované na RÚVZ rozpisov služobnej pohotovosti zamestnancov odboru krízového riadenia jednotlivých okresných úradov a boli aktualizované kontakty Štábov krízového riadenia v spádových okresoch. V roku 2017 sa uskutočnili 4 semináre „Koordinácia postupov pri zistení vysoko nebezpečnej nákazy v Slovenskej republike“. V oblasti prevencie HIV/AIDS pracovníci oddelenia epidemiológie realizovali projekt Hrou proti AIDS na 3 stredných školách v piatich cykloch pre 167 účastníkov. Okrem týchto aktivít aj v roku 2017 pracovníci oddelenia epidemiológie zabezpečovali individuálne odborné poradenstvo prevencie HIV.

Pracovníci oddelenia zabezpečujú prevádzku Poradne očkovania. V spolupráci s oddelením OVkZ plnili úlohu „Zvýšenie povedomia budúcich matiek o ochoreniach preventabilných očkovaním a význame očkovania“ kde na 5. stretnutiach na 3 stredných školách hravou formou („Očkovanie hrou“) edukovali 89 študentov..

7.7. Cieľom oddelenia výchovy k zdraviu je presadzovanie zdravia, poskytovanie odborných informácií, formovanie vedomostí, postojov, návykov obyvateľov zameraných na ochranu, podporu a rozvoj zdravia vykonávajú aktivity súvisiace s podporou a rozvojom zdravia v regióne kontinuálne v priebehu celého roka.

V roku 2017 oddelenie zabezpečovalo prednáškovú činnosť, besedy a súťaže na takmer všetkých školách regiónu RÚVZ v Žiari nad Hronom, stredných školách, študentských domovoch, MŠ a pre dospelých - KD a DSS. Plnili úlohy vyplývajúce z regionálnych projektov a projektov ÚVZ SR a vlastného regionálneho projektu („Droga ľahko zmení chcem na musím, berie všetko a zanechá len púšť“). Spolupracovali na plnení projektov iných oddelení RÚVZ. Realizovali aktivity v rámci kampaní svetový deň „Pohybom ku zdraviu“, zabezpečovali realizáciu kampane „Vyzvi srdce k pohybu“, Svetový deň zdravia“, „Svetový deň bez tabaku“, „Svetový deň mlieka“, Svetový deň rakoviny“, Svetový deň ústneho zdravia“, „Deň srdca - MOST“ a i. Plnili projekt „Viem čo zjem“ v rámci ktorého edukovali podľa metodiky gestora 568 žiakov 3 ZŠ v Žiari nad Hronom. Spolupracovali, tak ako aj po minulé roky, s Mestom Žiar nad Hronom v rámci projektu „Kalendár aktivít zameraných na prevenciu drogových závislostí a iných sociálne patologických javov“, s SČK, CPPPaP ZH, Mestskou políciou, Políciou, ŠKD a i. realizovali prevenčný projekt pre 6. Ročníky ZŠ „Viem kto som“ a i. Spolupracovali s komunitným centrom v Žiari nad Hronom. Zabezpečovali Linku pomoci na odvykanie od fajčenia.

V spolupráci s OPPL pracovníčky oddelenia realizovali výjazdovou formou vyšetrenia zamestnancov podniku Slovalco a.s. metodikou PZ a v spolupráci s oddelením epidemiológie zabezpečili realizáciu projektu „Očkovanie hrou“ (2 stredné školy).

OVkZ je gestorom sumárnej správy za RÚVZ „Hlásenie o vykonaných kontrolách fajčenia podľa zákona č. 377/2004 Z. z. o ochrane nefajčiarov a o zmene a doplnení niektorých zákonov“. Mesačne sumarizovali príspevky do médií za všetky oddelenia RÚVZ ZH a posielali na ÚVZ SR.

8. HODNOTENIE A ANALÝZA VÝVOJA ORGANIZÁCIE V DANOM ROKU

8.1. Poslanie organizácie je celospoločenské a plní úlohy štátu a financovanie činnosti zabezpečuje štát zo štátneho rozpočtu. Výsledky, ktoré organizácia dosiahla sa podľa dôležitosti pravidelne týždenne, mesačne alebo polročne hodnotia v správach o činnosti a predkladá ich ÚVZ SR. Na zlepšenie činností sú prijímané operatívne a aj dlhodobé opatrenia v oblasti zabezpečovania odborných úloh, ako aj v ekonomickej oblasti.

Na základe pravidelných hodnotení odbornej činnosti organizácie sa dospelo k nasledujúcim záverom:

- 1) RÚVZ plnil svoje poslanie pri ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia v rozsahu zodpovedajúcom možnostiam štátneho rozpočtu a množstvu prostriedkov ním poskytnutým. Pri plnení a zabezpečovaní riešenia prioritných (urgentných) a mimoriadnych odborných činností neprekročil stanovený rozpočtový limit.
- 2) Kvalita a odborná úroveň vykonávaných činností je daná odbornou úrovňou zamestnancov, organizácia dbá o zvyšovanie ich kvalifikovanosti.
- 3) Počet zamestnancov pri neustále sa zvyšujúcom podiele odborných činností je nepostačujúci.
- 4) Ciele a plnenie úloh organizácie sú detailne rozpísané v bode 4. VS, podľa jednotlivých oddelení v bode 7.VS. Záverom stanovené úlohy môžeme hodnotiť ako splnené.

8.2. Analýza organizácie a vývoja podľa jednotlivých oddelení:

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Žiari nad Hronom plnil programy a projekty úradov verejného zdravotníctva v SR (30 projektov) a pre budúce obdobie bude pokračovať v plnení existujúcich programov a projektov ako aj v plnení nových pre rok 2018 a ďalšie roky. Okrem toho sa RÚVZ ZH priebežne a iniciatívne zapája do nových celonárodných, regionálnych projektov a pilotných štúdií. Zároveň sa bude podieľať na plnení mimoriadnych úloh.

8.2.1. Úsek regionálneho hygienika

Hodnotenie a analýza vývoja organizácie z pohľadu OU a HTČ je popísané v kapitolách 5. Rozpočet organizácie a 7.1. Činnosti/produkty organizácie

8.2.2. Oddelenie hygieny životného prostredia a zdravia identifikuje zdravotné riziká v jednotlivých faktoroch životného prostredia a životných podmienok obyvateľov, vyhodnocuje ich a navrhuje opatrenia na ich odstránenie a minimalizovanie. Podieľalo sa na plnení doterajších programov a projektov, ako aj nových pre rok 2017 a ďalšie roky, napr.1.7. a na zhodnotení dodržiavania hygienických požiadaviek v prevádzkach solárií. Nemenej dôležitú časť práce má poskytovanie informácií verejnosti a usmerňovanie verejnosti v otázkach ochrany zdravia a pri vytváraní podmienok v prostredí umožňujúcom zdravý spôsob života.

8.2.3. Oddelenie preventívneho pracovného lekárstva a toxikológie

Dôsledným výkonom ŠZD na úseku preventívneho pracovného lekárstva na rizikových pracoviskách, pravidelnými kontrolami nielen na rizikových pracoviskách sa dosahuje znižovanie rizík na najnižšiu dosiahnuteľnú úroveň. Oddelenie sa podieľalo na plnení programov a projektov SR, ktorých cieľom je nielen znižovanie rizík pracovného prostredia, ale aj posilňovanie zdravia zamestnancov.

8.2.4. Oddelenie hygieny výživy plní úlohy v oblasti verejného zdravotníctva v súvislosti so zdravou výživou obyvateľstva. Presadzuje hlavné smery zdravej výživy a výživovej politiky

na ochranu, podporu a rozvíjanie verejného zdravia, monitoruje vplyv výživy na verejné zdravie a vykonáva štátny zdravotný dozor nad zariadeniami spoločného stravovania a nad kozmetickými výrobkami. Plní úlohy orgánu verejného zdravotníctva v oblasti úradnej kontroly potravín podľa osobitných predpisov. V oblasti programov a projektov bude pokračovať v plnení existujúcich a zároveň nových pre rok 2017 a ďalšie roky, ktorých cieľom je dôraz na presadzovanie zásad správnej výživy, čím sa prispieva k zníženiu výskytu neinfekčných ochorení, ako napr. obezita, kardiovaskulárne a onkologické ochorenia.

8.2.5. Oddelenie hygieny detí a mládeže presadzuje podporu a ochranu zdravia detí a mládeže plnením ŠZD, ako aj programov a projektov SR. V činnosti sú zahrnuté systémové opatrenia zamerané na vylúčenie, prípadne zníženie rizika vzniku ochorení prostredníctvom starostlivosti o zdravé životné a pracovné podmienky, podpory správneho životného štýlu v zariadeniach pre deti a mládež. Výsledkom je aj dobrá epidemiologická situácia v zariadeniach nachádzajúcich sa v regióne.

8.2.6. Oddelenie epidemiológie – cieľom činnosti je rozvoj a zlepšenie prevencie ochorení preventabilných očkovaním, monitorovanie situácie v oblasti imunizácie, znižovanie chorobnosti, úmrtnosti a následkov infekčných ochorení a tým dosiahnutie zlepšenia kvality života, zvyšovanie bezpečnosti pacientov v nemocničných zariadeniach, rozšírenie prevencie NN, ochraňovanie občanov pred mimoriadnymi epidemiologickými situáciami. Tieto ciele realizuje prostredníctvom svoji jednotlivých činností (plnenie programov a projektov SR, epidemiologické vyšetrenia, ŠZD, monitoring, edukácia verejnosti, atď.). Jedným z nástrojov je aj zvyšovanie vedomostí verejnosti o ochoreniach a možnostiach očkovania a tým prispievanie aj k zníženiu počtu odmietania očkovania.

8.2.7. Cieľom oddelenia výchovy k zdraviu je presadzovanie zdravia, poskytovanie odborných informácií, formovanie vedomostí, postojov, návykov obyvateľov zameraných na ochranu, podporu a rozvoj zdravia. OVkZ využívalo formy plnenia 2 regionálnych, 8 národných programov a projektov. Využívalo metódy systematického pôsobenia formou individuálneho, skupinového poradenstva, hromadného pôsobenia a špecifickej intervencie zameranej na primárnu prevenciu rizikových faktorov chronických ochorení. Na základe poskytovaných odborných informácií umožňuje populácii ukázať smer zdravého spôsobu života. Snahou je kritickým, racionálnym, odborným a objektívnym posúdením informácií z rôznorodých odborných zdrojov pomôcť pri rozhodovaní.

Podrobnejšie vyhodnotenie výsledkov činnosti jednotlivých oddelení sú spracované v bode 10. Prílohy: Analýza činnosti jednotlivých oddelení za rok 2017.

9. HLAVNÉ SKUPINY ODBERATEĽOV (V ČLENENÍ PODĽA JEDNOTLIVÝCH ODDELENÍ RÚVZ)

9.1. Oddelenie hygieny životného prostredia

Hlavnými odberateľmi výsledkov činnosti sú fyzické osoby – podnikatelia a právnické osoby, orgány štátnej správy, neziskové organizácie, občianske združenia, ktorým je poskytovaná posudková činnosť, formou vypracovania záväzných stanovísk a rozhodnutí orgánu verejného zdravotníctva, so zameraním na plnenie požiadaviek na ochranu verejného zdravia v oblasti zásobovania zdravotne bezchybnou pitnou vodou, prevádzkovania kúpalísk, zariadení sociálnych služieb, rekreačných ubytovacích zariadení, služieb zariadení starostlivosti o ľudské telo, pohrebníctva ako i iných činností. Fyzickým osobám –

podnikateľom a právnickým osobám je tiež poskytovaná konzultačná činnosť a poradenstvo, v rámci platených služieb vyšetrenie kvality pitnej resp. bazénovej vody, ako i sprístupnenie informácií. Ďalšími odberateľmi sú fyzické osoby, ktorým sú poskytované služby skúšania odbornej spôsobilosti na epidemiologicky závažné činnosti a vydania osvedčenia o odbornej spôsobilosti.

9.2. Oddelenia hygieny výživy

Podľa predložených výkonov sme v rámci posudkovej činnosti poskytovali služby najmä pre fyzické osoby oprávnené na podnikanie a právnické osoby, stavebné úrady v mestách a v obciach, Okresné úrady životného prostredia, pre Slovenskú Inšpekciu životného prostredia a Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky.

Konzultačná činnosť v oblasti potravinárstva sa poskytuje fyzickým osobám, fyzickým osobám – podnikateľom aj právnickým osobám. Ďalšou významnou skupinou odberateľov sú fyzické osoby pracujúce v epidemiologicky závažnej činnosti, ktorým sa vydávajú osvedčenia o odbornej spôsobilosti pri výrobe, manipulácii a uvádzaní do obehu potravín a pokrmov na základe preskúšania.

9.3. Oddelenie preventívneho pracovného lekárstva

Podľa predložených výkonov v rámci posudkovej činnosti boli poskytované služby najmä pre fyzické osoby – podnikateľov a právnické osoby, stavebné úrady v mestách a v obciach, Okresné úrady životného prostredia, ale aj pre Slovenskú Inšpekciu životného prostredia, Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky a príslušné kliniky pracovného lekárstva v Banskej Bystrici a Martine.

Konzultácie a odborné informácie boli poskytnuté nielen podnikateľom a zamestnávateľom, ale aj zamestnancom.

9.4. Oddelenie hygieny detí a mládeže

Hlavnou skupinou odberateľov sú orgány štátnej správy, neziskové organizácie, občianske združenia, fyzické osoby – podnikatelia, právnicke osoby, ktorým sa vydávajú záväzné stanoviská a rozhodnutia orgánu verejného zdravotníctva v oblasti prevádzkovania zariadení pre deti a mládež a zotavovacích podujatí. Okrem toho sa u týchto odberateľov vykonáva štátny zdravotný dozor a konzultačná činnosť.

9.5. Oddelenie epidemiológie

V rámci svojej činnosti poskytuje služby pre fyzické osoby – podnikateľov a právnické osoby, ktorým sa vydávajú záväzné stanoviská a rozhodnutia orgánu verejného zdravotníctva v oblasti prevádzkovania zdravotníckych zariadení. V oblasti prenosných ochorení, ako aj v problematike očkovania, sa poskytujú služby zdravotníckym pracovníkom a fyzickým osobám, fyzickým osobám – podnikateľom a právnickým osobám všeobecne

9.6. Oddelenie výchovy k zdraviu

Vykonáva svoje odborné preventívne aktivity súvisiace s podporou a rozvojom zdravia hlavne pre fyzické osoby (klienti PCPZ), pre štátne ako aj súkromné organizácie.

10. PRÍLOHY

1. Analýza činností jednotlivých oddelení RÚVZ v ZH za rok 2017

Okres Žiar nad Hronom

I. Demografické ukazovatele

Ukazovateľ			stav k 31.12.2015					
			BS		ZC		ZH	
			abs	rel	abs	rel	abs	rel
Počet obyvateľov	muži	7960		13219		23252		
	ženy	8407		13513		24484		
	spol	16367		26732		47736		
Prirodzený		-43		-81		-44		
Priemerný vek obyvateľov	muži		38,54		39,07		39,39	
	ženy		41,92		42,70		42,69	
	spol		40,28		40,91		41,09	
Stredná dĺžka života	muži		69,39		71,93		72,96	
	ženy		78,08		78,86		79,63	
Živonarodení	muži	69	8,67	118	8,93	202	8,69	
	ženy	62	7,37	91	6,73	203	8,29	
	spol	131	8,00	209	7,82	405	8,48	
Mŕtvorodenosť	muži	0		0		0		
	ženy	0		0		0		
	spol	0		0		0		
Novorodenecká úmrtnosť			0,0		0,0		2,47	
Doičenská úmrtnosť			0,0		9,57		2,47	
Úmrtnosť	muži	88	11,06	154	5,76	213	9,16	
	ženy	86	10,23	136	10,06	236	9,64	
	spol	174	10,63	290	10,85	449	9,41	
Štruktúra zomrelých V %	muži	predproduktívny	0	0,00	0	0,00	0	0,00
		produktívny vek	38	43,18	50	32,47	80	37,56
		poproduktívny	50	56,82	104	67,53	133	62,44
	ženy	predproduktívny	0	0,00	0	0,00	4	1,69
		produktívny vek	17	19,77	26	19,12	132	55,93
		poproduktívny	69	80,23	110	80,88	100	42,37
	spol u	predproduktívny	0	0,00	0	0,00	4	0,89
		produktívny vek	55	31,61	76	26,21	212	47,22
		poproduktívny	119	68,39	214	73,79	233	51,89
Úmrtia podľa hlavných príčin smrti	muži	II. Nádorové	29	364,3	48	363,1	58	249,44
	ženy		14	166,5	39	288,6	64	261,39
	spol		43	262,7	87	325,4	122	255,57
	muži	IX. Kardiovaskulárny	36	452,2	50	378,2	81	348,36
	ženy		55	654,2	61	451,4	125	510,54
	spol		91	555,9	111	415,2	206	431,54
	muži	X. Respiračné	3	37,68	14	105,9	18	77,41
	ženy		4	47,58	10	74,00	12	49,01
	spol		7	42,77	24	89,78	30	62,85
	muži	XI. GIT	6	75,38	15	113,4	20	86,01
	ženy		4	47,58	6	44,40	7	28,59
	spol		10	61,09	21	78,56	27	56,56
	muži	XIX - XX Externé príčiny	5	62,81	19	143,7	15	64,51
	ženy		1	11,89	10	74,00	12	49,01
	spol		6	36,66	29	108,4	27	56,56
	muži	Ostatné	9	113,0	18	136,1	21	90,31
	ženy		8	95,16	10	74,00	16	65,35
	spol		17	103,8	18	67,34	37	77,51

Väčšie zoskupenia obyvateľov s nízkym hygienickým štandardom sa nachádzajú:

V meste Žiar nad Hronom v záhradkárskej lokalite „Kortina“. Žije tam cca 350 - 450 obyvateľov, niektorí v záhradných domčekoch, iní v upravených psích kotercoch. Nachádzajú sa tam 2 murované domčeky, ktoré sú napojené na zdroj pitnej vody z verejného vodovodu. Obyvatelia jedného z nich si svojpomocne vybudovali kanalizáciu. Ostatná väčšina obyvateľov predmetnej lokality žije v zvlášť nevhodných sociálno - hygienických podmienkach bez zdroja pitnej vody a kanalizácie alebo žump. Ako zdroj vody využívajú „studničku“, čo je vývod vody prostredníctvom rúry, z ktorej vyteká podzemná voda. Odvoz odpadu zabezpečujú Technické služby Mesta Žiar nad Hronom z najbližších stojísk. Obyvatelia si vytvárajú „svoje skládky odpadu“ v blízkosti bydlísk, čo mesto rieši cestou terénnych sociálnych pracovníkov, ktorí zabezpečia, aby si obyvatelia vyčistili svoje okolie svojpomocne. Zvýšený výskyt hlodavcov nebol hlásený.

V obci Prestavky, v počte cca 30 obyvateľov, ktorí majú k dispozícii pitnú vodu z verejného vodovodu, nie sú napojení na kanalizáciu. Majú zabezpečený odvoz odpadu. Zvýšený výskyt hlodavcov nebol hlásený.

V obci Horná Ždaňa, kde je evidované menšie zoskupenie rómskych obyvateľov o počte cca 49 ľudí. Od 01. 06. 2015 majú k dispozícii rozvody pitnej vody z verejného vodovodu, na ktoré ešte do tohto času nie sú napojení. Zatiaľ využívajú vlastné studne, ktoré pravidelne čistia. Na kanalizáciu nie sú napojení. Odvoz odpadu je zabezpečený 2x týždenne. Zvýšený výskyt hlodavcov nebol zaznamenaný.

V obci Stará Kremnička sa v zmysle väčšieho zoskupenia rómskych obyvateľov nachádza 1 rodinný dom, okolo ktorého je postavených niekoľko drevených provizórnych príbytkov. Spolu tu žije cca 20 - 30 obyvateľov. Zdroj pitnej vody nie je zabezpečený, kanalizáciu nemajú vybudovanú. Pre pitnú vodu si obyvatelia chodia do obce, alebo si kupujú balenú pitnú vodu. Na iné účely využívajú vodu z horského prameňa. Na odpad im obec vyčlenila kontajner, odvoz odpadu je pravidelne zabezpečovaný. Obyvatelia majú snahu udržať si prijateľné hygienické podmienky bývania. Premnoženie hlodavcov nie je evidované. Problémy majú so švábmi, ich likvidácia bola riešená cestou deratizačných firiem.

Epidemiologická situácia bola v roku 2017 priaznivá. Výskyt prenosných ochorení bol zväčša sporadický.

Povinné pravidelné očkovanie sa priebežne vykonávalo. Administratívnu kontrolou očkovania k 31. 08. 2017 v jednotlivých spádových okresoch bolo zistené:

Okres Banská Štiavnica:

- V okrese boli kontrolované 2 ambulancie všeobecných lekárov pre deti a dospelých.
- Základné očkovanie dojčiat tromi dávkami hexavalentnej vakcíny proti DI-TE-PER-VHB-HIB-POLIO v ročníku 2015 bolo vykonané na 96,5% a boli zistené 4 odmietnutia očkovania.
- Základné očkovanie dojčiat tromi dávkami konjugovanej vakcíny proti invazívnym pneumokokovým ochoreniam bolo vykonané na 96,5% a boli zistené 4 odmietnutia očkovania.
- Preočkovanie proti DI- TE-PER-VHB-HIB-POLIO v 6. roku života v ročníku 2010 bolo dosiahnuté na 99,4% a bolo zistené 1 odmietnutie očkovania.
- Preočkovanie proti DI- TE-PER-VHB-HIB-POLIO v 13. roku života v ročníku 2003 bolo vykonané na 100%.
- Základné očkovanie detí v 15. až 18. mesiaci života prvou dávkou proti osýpkam, ružienke a mumpsu v ročníku narodenia 2015 bolo vykonané na 95,8% a boli zistené 4 odmietnutia. V ročníkoch narodenia 2010 až 2014 sa zaočkovanosť pohybovala od 94,2% až 100,0%.

- Preočkovanie detí v 11. roku života druhou dávkou proti osýpkam, ružienke a mumpsu v ročníku narodenia 2005 bolo vykonané na 100,0%, ročník narodenia 2004 bol zaočkovaný na 98,10% a ročník narodenia 2003 bol zaočkovaný na 99,30%, zistené bolo 1 odmietnutie.

Okres Žarnovica:

- V okrese bolo kontrolovaných 5 ambulancií všeobecných lekárov pre deti a dospelých.
- Základné očkovanie dojčiat tromi dávkami hexavalentnej vakcíny proti DI-TE-PER-VHB-HIB-POLIO v ročníku 2015 bolo vykonané na 97,7% a boli zistené 3 odmietnutia očkovania.
- Základné očkovanie dojčiat tromi dávkami konjugovanej vakcíny proti invazívnym pneumokokovým ochoreniam bolo vykonané na 97,7% a boli zistené 3 odmietnutia očkovania.
- Preočkovanie proti DI- TE-PER-VHB-HIB-POLIO v 6. roku života v ročníku 2010 bolo dosiahnuté na 98,0% a boli zistené 3 odmietnutia očkovania.
- Preočkovanie proti DI- TE-PER-VHB-HIB-POLIO v 13. roku života v ročníku 2003 bolo vykonané na 99,0% a bolo zistené 1 odmietnutie očkovania.
- Základné očkovanie detí v 15. až 18. mesiaci života prvou dávkou proti osýpkam, ružienke a mumpsu v ročníku narodenia 2015 bolo vykonané na 94,4% a bolo zistených 6 odmietnutí. V ročníkoch narodenia 2010 až 2014 sa zaočkovanosť pohybovala od 94,3% do 98,0%.
- Preočkovanie detí v 11. roku života druhou dávkou proti osýpkam, ružienke a mumpsu v ročníku narodenia 2005 bolo vykonané na 97,3%, ročník narodenia 2004 bol zaočkovaný na 99,1% a zistené bolo jedno odmietnutie. Ročník narodenia 2003 bol zaočkovaný na 99,0% a zistené bolo 1 odmietnutie.

Okres Žiar nad Hronom:

- V okrese bolo kontrolovaných 9 ambulancií všeobecných lekárov pre deti a dospelých.
- Základné očkovanie dojčiat tromi dávkami hexavalentnej vakcíny proti DI-TE-PER-VHB-HIB-POLIO v ročníku 2015 bolo vykonané na 93,35% a bolo zistených 12 odmietnutí očkovania. V jednom pediatrickom obvode bola zaznamenaná zaočkovanosť pod 90%.
- Základné očkovanie dojčiat tromi dávkami konjugovanej vakcíny proti invazívnym pneumokokovým ochoreniam bolo vykonané na 93,35% a bolo zistených 12 odmietnutí očkovania. V jednom pediatrickom obvode bola zaznamenaná zaočkovanosť pod 90%.
- Preočkovanie proti DI- TE-PER-VHB-HIB-POLIO v 6. roku života v ročníku 2010 bolo dosiahnuté na 96,81% a bolo zistených 7 odmietnutí očkovania. V jednom pediatrickom obvode bola zaznamenaná zaočkovanosť pod 90%.
- Preočkovanie proti DI- TE-PER-VHB-HIB-POLIO v 13. roku života v ročníku 2003 bolo dosiahnuté na 97,6% a zaznamenané boli 2 odmietnutia očkovania.
- Základné očkovanie detí v 15. až 18. mesiaci života prvou dávkou proti osýpkam, ružienke a mumpsu v ročníku narodenia 2015 bolo vykonané na 91,75% a bolo zistených 15 odmietnutí. V jednom pediatrickom obvode bola zaznamenaná zaočkovanosť pod 90%. V ročníkoch narodenia 2010 až 2014 sa zaočkovanosť pohybovala od 94,8% až 98,28%. V týchto ročníkoch neboli zistené pediatrické obvody pod 90%
- Preočkovanie detí v 11. roku života druhou dávkou proti osýpkam, ružienke a mumpsu v ročníku narodenia 2005 bolo vykonané na 96,38% a boli zistené 3 odmietnutia očkovania. V jednom obvode bola zistená zaočkovanosť pod 90%. Ročník narodenia 2004 bol zaočkovaný na 97,97% a bolo zistené 1 odmietnutie, ročník narodenia 2003 bol zaočkovaný na 98,40% a zistené boli 4 odmietnutia. V týchto dvoch ročníkoch neboli zistené pediatrické obvody s poklesom zaočkovanosti pod 90%

Všeobecní lekári pre deti a dorast okresu Žarnovica hlásili len v dvoch prípadoch nežiadúce reakcie po očkovaní. V ostatných dvoch okresoch neboli zaznamenané nežiadúce reakcie. Pokles zaočkovanosti proti osýpkam, mumpsu a ružienke pod 95,00% bol zaznamenaný v niektorých ročníkoch narodenia detí vo všetkých spádových okresoch. U ostatných druhov povinného očkovania bolo percento zaočkovanosti nad 96,0%.

Determinanty pre šírenie prenosných ochorení:

V štatútoch miest a obcí sú stanovené povinnosti a práva fyzických a právnických osôb. Stanovené sú aj povinnosti v prípade zvýšeného výskytu hlodavcov a hmyzu mimo pravidelných deratizačných akcií.

Okrem stanovených povinností pre chovateľov psov, sú v prípade potreby zabezpečené odchvy túlavých psov a mačiek.

Spolupráca s RVaPS je na veľmi dobrej úrovni, pravidelne a podľa epidemiologickej situácie sa vzájomne vymieňajú informácie o výskyte prenosných ochorení u ľudí a zvierat.

II. Stručná epidemiologická charakteristika výskytu prenosných chorôb v okrese Žiar nad Hronom

II.1 Skupina alimentárnych nákaz

Brušný týfus a paratýfus – A01, ochorenie v roku 2017, ani v roku 2016 nebolo zaznamenané, v okrese nie je evidovaný žiadny bacilonosič.

Infekcie vyvolané salmonelami – A02, v roku 2017 bolo hlásených 56 ochorení na salmonelózu, čo je chorobnosť 118,62/100 000 obyvateľov, v roku 2016 53 prípadov, chorobnosť 111,72/100 000 obyvateľov. Výskyt je o 6% vyšší ako v roku 2016 a o 33% vyšší ako 5 ročný priemer. Vyskytli sa 3 prípady nosičstiev salmonel, chorobnosť 6,35/100 000 obyvateľov, v roku 2016 5 nosičstiev, chorobnosť 10,54/100 000 obyvateľov, čo je o 40% menej ako v roku 2016 a o 25% menej ako 5 ročný priemer. Zaznamenané boli 2 rodinné epidémie (s počtom 3 a 2 chorých osôb v jednom ohnisku).

Z dôvodu vykonávania epidemiologicky závažnej činnosti bol 5 kontaktom s chorými rozhodnutím regionálnej hygieničky nariadený zvýšený zdravotný dozor.

V priebehu roka 2017 nebolo hlásené ochorenie ani nosičstvo **bacilovej dyzentérie - A03**.

Iné bakteriálne črevné infekcie - A04, v priebehu roka 2017 bolo hlásených 103 ochorení, chorobnosť 218,17/100 000 obyvateľov, v roku 2016 86 prípadov, chorobnosť 181,27/100 000 obyvateľov. Výskyt je o 19% vyšší ako v roku 2016 a o 98% vyšší ako 5 ročný priemer.

V percentuálnom vyjadrení bolo kampylobakterom spôsobených 53,4% ochorení, Clostridium difficile 26,21%, Escherichia coli 3,58% a Yersinia enterocolitica 6,8% ochorení.

Bolo hlásené 1 importované ochorenie na kampylobakteriózu (Malta).

Z dôvodu vykonávania epidemiologicky závažnej činnosti bol 4 kontaktom s chorými rozhodnutím regionálnej hygieničky nariadený zvýšený zdravotný dozor.

Iné bakteriálne otravy potravinami – A05, A05.1 neboli hlásené.

Vírusové a iné špecifikované črevné infekcie – A08, v roku 2017 bolo hlásených 85 ochorení, chorobnosť 180,05/100 000 obyvateľov (v percentuálnom vyjadrení 83,52% rotavírusových, 8,23% norovírusových a 8,23% adenovírusových enteritíd). V roku 2016 bolo hlásených 57 prípadov, chorobnosť 120,14/100 000 obyvateľov. Výskyt je o 49% vyšší ako v roku 2016 a o 73% vyšší ako je 5 ročný priemer.

V roku 2017 sme zaznamenali jeden rodinný výskyt rotavírusovej enteritídy s 3 chorými rodinnými príslušníkmi.

Hnačka a gastroenteritída pravdepodobne infekčného pôvodu - A09, bola hlásená v 2 prípadoch, chorobnosť 4,24/100 000 obyvateľov, v roku 2016 u 3 chorých, chorobnosť 6,32/100 000 obyvateľov, čo je 33% pokles.

II.2 Skupina vírusových hepatítid

V roku 2017 sme v okrese Žiar nad Hronom zaznamenali 7 ochorení na všetky druhy hepatítid, chorobnosť 14,82/100 000 obyvateľov (v roku 2016 11 prípadov, chorobnosť 23,19/100 000 obyvateľov) a 7 nosičov HBsAg, chorobnosť 14,83/100 000 obyvateľov (v roku 2016 8 prípadov, chorobnosť 16,86/100 000 obyvateľov).

Jedno ochorenie na vírusovú hepatítidu typu E malo charakter importovanej nákazy (Izrael).

Z analyzovaného počtu vírusových hepatítid bolo:

Päť v akútnej forme - **2 akútne VHB – B16.9**, chorobnosť 4,24/100 000 obyvateľov (v roku 2016 ochorenie nebolo hlásené), **1 akútna VHC – B17.1**, chorobnosť 2,12/100 000 obyvateľov (v roku 2016 ochorenie nebolo hlásené), **2 akútne VHE – B17.2**, chorobnosť 4,24/100 000 obyvateľov (v roku 2016 1 ochorenie, chorobnosť 2,11/100 000 obyvateľov).

Dve v chronickej forme – **1 chronická VHB** (v roku 2016 hlásených 6 prípadov, chorobnosť 12,65/100 000 obyvateľov) a **1 chronická VHC** (v roku 2016 3 prípady, chorobnosť 6,32/100 000 obyvateľov) s chorobnosťou 2,12/100 000 obyvateľov.

V roku 2017 sme nezaznamenali ochorenie **na akútnu VHA**, v roku 2016 bolo hlásené 1 ochorenie, chorobnosť 2,11/100 000 obyvateľov.

II.3 Respiračné nákazy a nákazy preventabilné očkovaním

V skupine nákaz preventabilných očkovaním bolo hlásené **1 ochorenie na pertussis – A37.0**, chorobnosť 2,12/100 000 obyvateľov (v roku 2016 4 ochorenia, chorobnosť 8,43/100 000 obyvateľov) a **2 septikémie vyvolané Streptococcus pneumoniae – A40.3**, chorobnosť 4,24/100 000 obyvateľov (z toho 1 nozokomiálneho charakteru), v roku 2016 rovnako 2 ochorenia, s chorobnosťou 4,22/100 000 obyvateľov.

V skupine respiračných nákaz sa vyskytlo, 38 ochorení **na ovčie kiahne – B01.9**, chorobnosť 80,49/100 000 obyvateľov (v r. 2016 373 ochorení, chorobnosť 786,24/100 000 obyvateľov), 4 ochorenia **na plavec pásový – B02**, chorobnosť 8,47/100 000 obyvateľov (v r. 2016 7 ochorení, chorobnosť 14,76/100 000 obyvateľov), 8 ochorení **na infekčnú mononukleózu – B27**, chorobnosť 16,95/100 000 obyvateľov (v r. 2016 nebol hlásený žiadny prípad), 2 **pneumónie vyvolané respiračným synciciálnym vírusom – J12.1**, chorobnosť 4,24/100 000 obyvateľov (v r. 2016 ochorenie nebolo hlásené), 7 **bronchitíd vyvolaných respiračným synciciálnym vírusom – J20.5**, chorobnosť 14,83/100 000 obyvateľov (v r. 2016 ochorenie nebolo hlásené).

V roku 2017 bolo hlásených 8 prípadov **chrípky vyvolanej identifikovaným vírusom – J10**, chorobnosť 16,95/100 000 obyvateľov (v roku 2016 6 prípadov, chorobnosť 12,65/100 000 obyvateľov), 15 549 prípadov **akútnych respiračných ochorení – J11**, čo predstavuje chorobnosť 48 245,00/100 000 osôb v starostlivosti hlásiacich lekárov. V porovnaní s rokom 2016, kedy bolo hlásených 16 997 ochorení, s chorobnosťou 35 827,66/100 000 osôb, ide o pokles počtu hlásených ochorení o 9,0%.

II.4 Neuroinfekcie

V roku 2017 bolo hlásené 1 ochorenie **na Creutzfeldtovu-Jakobovu chorobu – A81.0**, chorobnosť 2,12/100 000 obyvateľov (v roku 2016 ochorenie nebolo hlásené), 1 ochorenie **na herpeticko-vírusovú meningitídu – B00**, chorobnosť 2,12/100 000 obyvateľov (v roku 2016 ochorenie nebolo hlásené).

II.5 Zoonózy a nákazy s prírodnou ohniskovosťou

V skupine zoonóz a nákaz s prírodnou ohniskovosťou sa spolu vyskytlo 9 ochorení, chorobnosť 19,06/100 000 obyvateľov v roku 2016 17 ochorení, chorobnosť 35,87/100 000 obyvateľov.

Nebolo hlásené ochorenie na **listeriózu – A32** (v roku 2016 1 ochorenie, chorobnosť 2,11/100 000 obyvateľov), bolo hlásené 1 ochorenie **na toxoplazmózu**, chorobnosť 2,12/100 000 obyvateľov (v roku 2016 ochorenie nebolo hlásené), 4 ochorenia **na lymeskú borreliózu**, chorobnosť 8,47/100 000 obyvateľov (v roku 2016 9 ochorení, chorobnosť 18,99/100 000 obyvateľov). Z tohoto počtu boli 2 ochorenia, chorobnosť 4,24/100 000 obyvateľov vo včasnom lokalizovanom štádiu infekcie (v roku 2016 3 ochorenia, chorobnosť 6,32/100 000 obyvateľov), 1 ochorenie, chorobnosť 2,12/100 000 obyvateľov v štádiu včasnej diseminovanej infekcie (v roku 2016 2 ochorenia, chorobnosť 4,22/100 000 obyvateľov)

a 1 ochorenie, chorobnosť 2,12/100 000 obyvateľov v štádiu neskorej diseminovanej infekcie (v roku 2016 4 ochorenia, chorobnosť 8,43/100 000 obyvateľov). Nebolo hlásené ochorenie **na stredo európsku kliešťovú encefalitídu – A84.1** (v roku 2016 hlásené 2 prípady, chorobnosť 4,22/100 000 obyvateľov), ani **na toxokarózu** (v roku 2016 1 ochorenie, chorobnosť 2,11/100 000 obyvateľov).

Ochorenie na besnotu u ľudí nebolo na Slovensku zaznamenané od roku 1990.

V roku 2017 boli v okrese Žiar nad Hronom hlásené 4 prípady, chorobnosť 8,47/100 000 obyvateľov (v roku 2016 rovnako 4 prípady, chorobnosť 8,43/100 000 obyvateľov) **ohrozenia besnotou po kontakte osôb so zvierat'om besným alebo podozrivým z besnoty**. Všetky osoby boli proti besnote kompletne očkované.

V roku 2017 bol hlásený 1 importovaný prípad kontaktu alebo ohrozenia besnotou (Rakúsko).

II.6 Nákazy kože a slizníc

V skupine nákaz kože a slizníc sa vyskytlo po 1 ochorenie **na erysipelas – A46** (v roku 2016 1 ochorenie, chorobnosť 2,11/100 000 obyvateľov) a **na svrab** (v roku 2016 4 ochorenia, chorobnosť 8,43/100 000 obyvateľov), s chorobnosťou 2,12/100 000 obyvateľov.

II.7 Iné infekcie - nezaradené

V tejto skupine nákaz v roku 2017 nebola hlásená **septikémia vyvolaná streptokokom skupiny A – A40.0** (v roku 2016 1 prípad, chorobnosť 2,11/100 000 obyvateľov), boli hlásené **3 septikémie vyvolané streptokokom skupiny B – A40.1**, chorobnosť 6,35/100 000 obyvateľov (v roku 2016 1 prípad, chorobnosť 2,11/100 000 obyvateľov), **1 iná streptokoková septikémia vyvolaná streptokokom skupiny C – A40.8**, chorobnosť 2,12/100 000 obyvateľov (v roku 2016 2 prípady, chorobnosť 4,22/100 000 obyvateľov), **11 septikémií vyvolaných Staphylococcus aureus – A41.0** (z toho 7 NN), chorobnosť 23,30/100 000 obyvateľov (v roku 2016 16 prípadov, z toho 12 NN, chorobnosť 33,73/100 000 obyvateľov), **24 septikémií vyvolaných inými špecifikovanými stafylokokmi - A41.1** (z toho 18 NN), chorobnosť 50,84/100 000 obyvateľov (v roku 2016 32 prípadov, z toho 19 NN, chorobnosť 67,45/100 000 obyvateľov). Nebola hlásená **septikémia vyvolaná nešpecifikovanými stafylokokmi - A41.2** (v roku 2016 1 ochorenie, NN, chorobnosť 2,11/100 000 obyvateľov), hlásených **49 septikémií vyvolaných gramnegatívnymi organizmami – A41.5** (z toho 19 NN), chorobnosť 103,79/100 000 obyvateľov (v roku 2016 32 prípadov, chorobnosť 67,45/100 000 obyvateľov, z toho 16 NN), **1 iná špecifikovaná septikémia - A 41.8**, chorobnosť 2,12/100 000 obyvateľov (v roku 2016 1 ochorenie, chorobnosť 2,11/100 000 obyvateľov).

Okrem septikémií bol v tejto skupine nákaz hlásený **1 prípad askariózy – B77.0**, chorobnosť 2,12/100 000 obyvateľov, v roku 2016 helmintózy neboli hlásené.

II.8 Nákazy prenášané pohlavným stykom, choroby vyvolané vírusom HIV

V roku 2017 nebol hlásený **prípad syfilisu – A51** (v roku 2016 1 ochorenie, chorobnosť 2,11/100 000 obyvateľov).

V skupine **gonokokových pohlavne prenosných infekcií – A54**, bola v roku 2017 vykázaná 1 infekcia, chorobnosť 2,12/100 000 obyvateľov (v roku 2016 3 ochorenia, chorobnosť 6,32/100 000 obyvateľov).

V roku 2017 bolo vykázaných 9 prípadov **chlamýdiových pohlavne prenosných infekcií – A56**, chorobnosť 19,06/100 000 obyvateľov (v roku 2016 4 prípady, chorobnosť 8,43/100 000 obyvateľov).

V roku 2017, ani v roku 2016 sme v okrese Žiar nad Hronom nezaznamenali prípad **infekcie vírusom ľudskej imunitnej nedostatočnosti – Z22.1**.

II.9 Nozokomiálne infekcie

Spolu bolo hlásených 152 nozokomiálnych nákaz (v roku 2016 – 103).

Črevná infekcia 29, z toho 25x *Clostridium difficile*, 16,44% (v roku 2016 21x, t.j. 20,39%), Rotavírusy 4x (2,63%).

Septikémia – 45x (29,60%), z toho septikémia vyvolaná *Streptococcus pneumoniae* 1x, 0,65% (2016 0x), vyvolaná *Staphylococcus aureus* 7x, 4,60% (v roku 2016 12x, t. j. 11,65%), septikémia vyvolaná inými špecifikovanými stafylokokmi 18x, 11,84% (v roku 2016 19x, t. j. 18,45%), septikémia vyvolaná inými gramnegatívnymi organizmami 19x, 12,5% (v roku 2016 16x, t. j. 15,53%).

Respiračné NN 58x (38,15%), z toho spôsobených protetickou pomôckou 19x, 12,5% (v roku 2016 – 6x, 5,83%). Etiologické agens – *Staphylococcus aureus* 7x, MRSA 5x, Streptokoky 15x, *Klebsiella pneumoniae* – 12x, *Haemophilus influenzae* 2x, *Gamaherpesvírus* 3x, CMV 1x, *Acinetobacter* 5x, *Citrobacter* 4x, *Proteus mirabilis* 1x, *Enterococcus* 2x a *Pseudomonas aeruginosa* 1x.

Urologické infekcie – 13x (8,55%), z toho infekcia močovopohlavnej sústavy protetickou pomôckou 12x (2016 1x), bez určenia miesta 1x (2016 1x). Etiologické agens - *Klebsiella pneumoniae* 6x, *Enterococcus faecalis* 2x, *E. coli* 2x, *Citrobacter freundii* 1x, *Streptococcus agalactiae* 1x, *Proteus mirabilis* 1x.

Nákazy kože a slizníc 4x (2,63%) – *Staphylococcus aureus* 1x, MRSA 1x, *Klebsiella pneumoniae* 1x a *Pseudomonas aeruginosa* 1x.

Infekcia v mieste chirurgického výkonu – 2x (1,31%). Etiologické agens -1x *Klebsiella pneumoniae*, 1x *Enterobacter cloacae* a 1x infekcia rany po pôrodníckej operácii (*Klebsiella pneumoniae*).

Najvyššie percento etiologických agens z počtu hlásených nozokomiálnych nákaz predstavovali infekcie *Clostridium difficile* a *Klebsiella pneumoniae*.

Tabuľka II.1 VÝSKYT VYBRANÝCH PRENOSNÝCH OCHORENÍ A POROVNÁVACIE INDEXY
v okrese Žiar nad Hronom

Kód MKCH	Ochorenie	2017 Abs	2016 Abs	INDEX 2017/2016	PRIEMER 2012-2016	Index /P	CHOROBNOSŤ 2017	PRIEMER ch.2012-2016
1	2	3	4	5	6	7	8	9
A02	Salmonelózy	56	53	1,06	42,2	1,33	118,62	88,54
A02N	Vylučovanie salmonel	3	5	0,60	4	0,75	6,35	8,39
A03	Šigelóza	0	0	0,00	0,4	0,00	0,00	0,84
A040	Infekcia EPEC	14	11	1,27	14,6	0,96	29,66	30,63
A045	Kampylobakteriálna enteritída	55	49	1,12	24,8	2,22	116,50	52,03
A046	Enteritída Y. enterocolitica	7	3	2,33	2	3,50	14,83	4,20
A048	Iné špecifikované bakteriálne infekcie	0	0	0,00	0,8	0,00	0,00	1,68
A07	Giardióza (lamblíáza)	0	0	0,00	0,6	0,00	0,00	1,26
A08	Vírusové črevné infekcie	85	57	1,49	49	1,73	180,05	102,81
A09	Gastroenteritída pravd.inf.pôvodu	2	3	0,67	10,2	0,20	4,24	21,40
A21	Tularémia	0	0	0,00	0,2	0,00	0,00	0,42
A32	Listériová septikémia	0	1	0,00	0,4	0,00	0,00	0,84
A370	Divý kašeľ - Pertussis	1	4	0,25	1	1,00	2,12	2,10
A400	Septikémia streptokokom sk.A	0	1	0,00	0,2	0,00	0,00	0,42
A401	Septikémia streptokokom sk.B	3	1	3,00	0,2	15,00	6,35	0,42
A402	Septikémia streptokokom sk. D	0	0	0,00	0,4	0,00	0,00	0,84
A403	Septikémia streptokokom pneumónie	2	2	1,00	1	2,00	4,24	2,10
A408	Iná streptokoková septikémia	1	2	0,50	0,4	2,50	2,12	0,84
A410	Septikémia Staph.aureus	11	16	0,69	5,6	1,96	23,30	11,75
A411	Septikémia inými špec.stafylokokmi	24	32	0,75	8,8	2,73	50,84	18,46
A412	Septikémia nešpecif.stafylokokmi	0	1	0,00	0,2	0,00	0,00	0,42
A415	Septikémia g- organizmami	49	32	1,53	19,2	2,55	103,79	40,28
A418	Iná špecifikovaná septikémia	1	1	1,00	0,2	5,00	2,12	0,42
A419	Nešpecifikovaná septikémia-sept.šok	0	0	0,00	0,2	0,00	0,00	0,42
A69	Lymeská borrelióza	2	3	0,67	3,4	0,59	4,24	7,13
A81	Creuzfeldtova-Jakobova choroba	1	0	0,00	0,4	2,50	2,12	0,84
A84	Stredo európska kliešťová encefalitída	0	2	0,00	0,4	0,00	0,00	0,84
A87	Vírusová meningitída	0	0	0,00	1,6	0,00	0,00	3,36
B01	Varicella bez komplikácie	38	373	0,10	174,4	0,22	80,49	365,90
B02	Herpes zoster	4	7	0,57	5,8	0,69	8,47	12,17
B15	Akútna VHA	0	1	0,00	21,6	0,00	0,00	45,32
B16	Akútna VHB	2	0	0,00	0,4	5,00	4,24	0,84
B171	Akútna VHC	1	0	0,00	0,4	2,50	2,12	0,84
B181	Chronická VHB	1	6	0,17	2,2	0,45	2,12	4,62
B182	Chronická VHC	1	3	0,33	7,2	0,14	2,12	15,11
B26	Parotitída bez komplikácií	0	0	0,00	4,2	0,00	0,00	8,81
B27	Infekčná mononukleóza GSV	8	0	0,00	9	0,89	16,95	18,88
B50	Malária Plasm.falciparum	0	0	0,00	0,2	0,00	0,00	0,42
B58	Toxoplazmóza	1	1	1,00	0,4	2,50	2,12	0,84
B86	Svrab-scabies	1	4	0,25	15,2	0,07	2,12	31,89
G00	Bakteriálna meningitída	0	0	0,00	0,6	0,00	0,00	1,26
G61	Zápalová polyneuropatia-GB syndróm	0	0	0,00	0,2	0,00	0,00	0,42
G630	Polyneuropatia pri LB	1	2	0,50	2	0,50	2,12	4,20
M012	Artritída pri LB	1	4	0,25	3,8	0,26	2,12	7,97
Z203	Kontakt alebo ohrozenie besnotou	4	4	1,00	3,6	1,11	8,47	7,55

Tabuľka II.2 Vývoj vybraných prenosných ochorení v okrese Žiar nad Hronom za posledných 20 rokov

Kód MKCH	Ochorenie	R o k																				
		1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
Skupina vybraných alimentárnych nákaz																						
A02	Salmelóza	abs 316	183	161	217	148	117	73	134	96	67	60	51	46	83	36	45	4	43	53	55	
		rel 653,76	378,57	333,80	451,58	309,08	244,64	152,71	280,32	200,68	140,03	125,52	107,01	96,79	175,02	74,67	93,64	8,36	90,08	111,72	118,62	
A02N	Vyľučovanie salmoneľ	abs 19	8	6	18	4	5	2	3	0	1	3	2	2	2	5	3	32	3	5	3	
		rel 39,31	16,55	12,44	37,46	8,35	10,45	4,18	6,28	0,00	2,09	6,28	4,20	4,21	4,22	10,37	6,24	66,84	6,28	10,54	6,35	
A03	Shigelóza	abs 17	18	42	2	58	0	0	3	0	0	0	0	21	20	0	1	0	1	0	0	
		rel 35,17	37,24	87,08	4,16	121,13	0,00	0,00	6,28	0,00	0,00	0,00	0,00	44,19	42,17	0,00	2,08	0,00	2,09	0,00	0,00	
A03N	Vyľučovanie šigel	abs 0	1	3	0	2	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
		rel 0,00	2,07	6,22	0,00	4,18	0,00	0,00	2,09	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
A040	Infekcia EPEC	abs 17	6	9	19	9	16	22	22	2	5	19	17	14	26	18	19	13	12	11	14	
		rel 35,17	12,41	18,66	39,54	18,80	33,45	46,02	46,02	4,18	10,45	39,75	35,67	29,46	54,82	37,34	39,54	27,15	25,14	23,19	29,66	
A044	Iné črevné infekcie E. coli	abs 0	18	39	0	0	0	0	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
		rel 0,00	37,24	80,86	0,00	0,00	0,00	0,00	10,46	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
A045	Kampylobakteriálna enteritída	abs 2	4	1	4	1	1	0	0	0	2	5	23	45	50	27	10	11	27	49	55	
		rel 4,14	8,27	2,07	8,32	2,09	2,09	0,00	0,00	0,00	4,18	10,46	48,26	94,68	105,43	56,00	20,81	22,98	56,56	103,29	116,50	
A046	Yersinia Enterocolitica	abs 1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	1	0	1	1	5	3	
		rel 2,07	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4,22	2,07	0,00	2,09	10,47	6,32	14,83	
A047	Enterokolitída Clostr. difficile	abs 0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	3	7	4	11	23	27	
		rel 0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,11	6,22	14,57	8,36	23,04	48,48	57,19	
A048	Iné špecifikované bakter. infekcie	abs 0	0	0	0	0	0	0	27	32	4	1	1	1	1	1	2	1	1	0	0	
		rel 0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	56,48	66,94	8,36	2,09	2,10	2,10	4,08	2,07	4,16	2,09	0,00	0,00	0,00	
A05	Iné bakter. otravy potravinami	abs 0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
		rel 0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
A07	Iné protozoárne črevné infekcie	abs 4	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	1	0	
		rel 8,28	2,07	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,08	2,09	2,09	0,00	0,00	
A080	Rotavírusová enteritída	abs 0	0	1	0	0	0	0	0	0	65	30	54	40	53	40	16	37	32	37	71	
		rel 0,00	0,00	2,07	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	135,88	192,28	62,76	113,31	84,16	111,76	82,97	33,30	77,29	67,04	150,40	
A081	Norwalk vírus. enteritída	abs 0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7	1	0	4	5	21	18	
		rel 0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	14,73	2,11	0,00	8,32	10,44	43,99	37,94	14,83	
A082	Adenovírusová enteritída	abs 0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7	1	14	6	1	12	2	
		rel 0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	14,73	2,11	29,04	12,49	2,09	25,14	4,22	14,83	
A09	Hnačka a gastroenteritída pravdepodobne inf. pôvodu	abs 0	2	0	0	0	0	0	53	134	50	12	0	15	23	2	1	1	44	3	2	
		rel 0,00	4,14	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	110,87	280,12	104,50	25,10	0,00	31,56	48,50	4,15	2,08	2,09	92,17	6,32	4,24	

Tabuľka II.2 pokračovanie

Kód MKCH	Ochorenie	Hodnota	Rok																						
			1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23			
Skupina vírusových hepatítid																									
B5	Akutná hepatitída A	abs	7	5	1	2	18	3	0	0	0	0	16	15	0	28	2	0	14	93	0	1	0		
		rel	14,48	10,34	2,07	4,16	37,59	6,27	0,00	0,00	0,00	33,44	31,38	0,00	58,91	4,22	0,00	29,13	194,26	0,00	2,11	0,00			
B169	Akutná hepatitída B	abs	4	2	2	0	2	2	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	1	0	2		
		rel	8,28	4,14	4,15	0,00	4,18	4,18	0,00	0,00	0,00	0,00	2,09	2,09	0,00	0,00	0,00	2,08	0,00	2,09	0,00	0,00	4,24		
B171	Akutná hepatitída C	abs	1	1	0	1	2	1	0	1	0	1	1	1	1	1	0	1	1	1	0	0	1		
		rel	2,07	2,07	0,00	2,08	4,18	2,09	0,00	2,09	0,00	2,09	2,09	2,09	2,10	2,10	0,00	2,08	2,09	0,00	0,00	0,00	2,12		
B172	Akutná VHE																					1	2		
B172	Akutná VHE																					1	2		
B181	Chronická VHB	abs	0	0	0	0	0	0	1	1	2	0	1	1	5	5	2	1	1	2	1	6	1		
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,09	2,09	4,18	0,00	2,09	2,09	10,49	10,52	4,22	2,07	2,08	4,18	2,09	12,65	2,12		
B182	Chronická VHC	abs	0	0	0	1	0	8	4	9	23	20	7	15	3	6	4	12	13	4	4	3	1		
		rel	0,00	0,00	0,00	2,08	0,00	16,73	8,37	18,83	48,11	41,80	14,64	31,47	6,31	12,65	8,30	24,97	27,15	8,38	6,32	2,12	1		
B19	Nespecifikované VH	abs	1	0	1	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
		rel	2,07	0,00	2,06	0,00	0,00	2,09	2,09	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Z225	Nosič VHB	abs	0	0	0	0	0	2	7	6	4	2	2	0	4	2	3	2	1	1	6	8	7		
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4,16	14,64	12,55	8,36	4,18	4,18	0,00	8,42	4,22	6,22	4,16	2,09	12,57	16,86	14,83	1		
Skupina respiračných nákaz																									
A15	Tbc pľúc bakter.al.histol.potvrdená	abs	0	0	0	0	0	0	5	1	4	2	3	4	4	1	1	3	2	0	2	0			
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	10,45	2,09	8,36	4,18	6,28	8,39	8,42	2,11	2,07	6,24	4,18	0,00	4,22	0,00			
A16	Tbc pľúc bakter.al.histol.nepotvrdená	abs	0	0	0	0	0	0	2	4	4	0	2	2	0	1	1	0	0	0	0	0	0		
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4,18	8,37	8,36	0,00	4,18	4,20	0,00	2,11	2,07	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
A18	Tbc iných orgánov	abs	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0		
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,09	2,09	0,00	0,00	0,00	2,10	2,10	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
A310	TBC spôs.Mycobact.avium	abs	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	1	1	0	0	0	0	0	0	1	0		
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,09	0,00	2,09	2,10	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,11	0,00		
A370	Divý kašeľ B.pertussis	abs																	1	0	4	1	1		
		rel																	2,09	0,00	8,43	2,12			
A371	Divý kašeľ B.parapertussis	abs	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0		
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,11	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
A38	Šarlach - Scarlatina	abs	18	3	4	4	6	12	5	8	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
		rel	37,24	6,21	8,29	8,32	12,53	25,09	10,46	16,74	2,09	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
A481	Legionárska choroba	abs																	1	0	0	0	0		
		rel																	2,09	0,00	0,00	0,00	0,00		
B00	Herpes simplex	abs	0	0	0	8	11	0	0	2	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0		
		rel	0,00	0,00	0,00	16,58	22,81	0,00	0,00	4,18	0,00	0,00	2,09	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,09	0,00	0,00		

Tabuľka II.2 pokračovanie

Kód MKCH	Ochorenie	Hodnota	Rok																									
			1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23						
Skupina respiračných nákaz - pokračovanie																												
B01	Ovčie kiahne - Varicella	abs	278	135	57	115	250	52	181	201	29	93	123	31	176	63	118	77	25	279	373	38						
		rel	575,14	279,27	118,18	239,32	522,10	108,73	378,64	420,48	60,67	194,37	257,32	65,05	370,32	132,84	244,76	160,24	52,22	584,46	786,24	80,49						
B02	Plazivec pásový- Herpes zoster	abs	19	14	12	38	22	6	6	6	4	2	3	3	5	0	0	5	7	7	7	4						
		rel	39,31	28,96	24,88	79,08	45,94	12,55	12,55	12,55	8,37	4,18	6,28	6,29	10,52	0,00	10,40	14,62	14,66	14,76	14,76	8,47						
B06	Ružienka - Rubeola	abs	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0						
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00						
B084	Choroba rúk,nôh a úst	abs																	13	0	0	0						
		rel																	27,15	0,00	0,00	0,00						
B26	Mumps - Parotitis epidemica	abs	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0						
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,08	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	43,87	0,00	0,00	0,00						
B27	Infekčná mononukleóza	abs	2	8	1	3	0	0	2	4	2	4	4	3	1	2	13	15	14	3	0	8						
		rel	4,14	16,55	2,07	6,24	0,00	0,00	4,18	8,37	4,18	8,36	8,36	6,29	2,10	4,22	26,97	31,21	29,24	6,28	0,00	16,95						
J10	Chripka vyvolaná identifikovaným vírusom	abs	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	27	0	1	0	3	21	7	6	8						
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	16,18	56,65	0,00	2,11	0,00	6,24	43,87	14,66	12,65	16,95	16,95						
J107	SARI	abs	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	2	5	1	8	0	2	0	0						
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6,29	4,21	10,54	2,07	16,65	0,00	4,19	0,00	0,00						
J109	Chripka H1N1 Novel	abs	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	18	0	0	0	0	0	0	0	0						
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	37,77	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00						
J11	Chripka a ARO	abs	41 048	38 340	30 025	31 234	14 965	14 083	8 440	13 727	14 194	23 172	21 835	31 264	23 708	24 385	20 777	23 305	20 002	18 559	16 997	15 549						
		rel	84431,37	79001,05	62112,12	64757,83	31027,12	29307,22	17647,30	28297,84	29260,55	54456,33	46660,11	65600,74	49884,27	51419,11	43096,87	48497,52	42376,00	51634,20	35827,66	48245,00						
J13	Pneumónia Strept.pneum.	abs	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0						
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,07	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00						
J20	Akútny zápal priedušiek	abs	0	0	0	0	0	0	0	2	1	0	1	0	0	0	2	0	0	0	0	0						
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4,18	2,09	0,00	2,09	0,00	0,00	0,00	4,15	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00						
J121	Pneumónia RS vírusová	abs																	2	1	0	2						
		rel																	4,18	2,09	0,00	4,24						
J205	Bronchitída RS vírusová	abs																	4	10	1	7						
		rel																	8,36	20,95	2,11	14,83						

Tabuľka II.2 pokračovanie

Kód MCH	Ochorenie	Hodnota	Rok																			
			1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
Neuroinfekcie																						
A39	Meningokoková infekcia	abs	0	0	0	0	0	2	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4,18	0,00	0,00	0,00	2,09	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A810	Creuzfeldtova-Jakobova choroba	abs																			1	0
		rel																		2,09	0,00	2,12
A87	Vírusová meningitída	abs	0	0	5	0	1	2	1	2	0	2	2	0	0	0	2	3	3	0	0	0
		rel	0,00	0,00	10,37	0,00	2,09	4,18	2,09	4,18	0,00	4,18	4,18	0,00	0,00	0,00	4,15	6,24	6,27	0,00	0,00	0,00
B003	Herpetickovírusová meningitída	abs	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,07	0,00	0,00	0,00	0,00	2,12
B020	Zosterová meningoencefalitída	abs	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,09	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B021	Zosterová meningitída	abs	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,09	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B022	Zoster s postihnutím iných častí NS	abs	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,09	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
G00	Bakte. zápal mozgových plien nezatriedený inde	abs	0	2	3	0	3	1	0	0	0	1	0	1	1	1	0	1	0	1	1	0
		rel	0,00	4,14	6,22	0,00	6,27	2,09	0,00	0,00	0,00	2,09	0,00	2,10	2,10	0,00	2,07	0,00	2,09	2,09	0,00	0,00
G000	Hemofilová meningitída	abs	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel	0,00	2,07	0,00	0,00	2,09	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
G03	Meningitis vyvolaná inými a nesp. príčinnami	abs	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
		rel	2,05	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,07	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
G04	Encefalitis, myelitis a encephalomyelitis	abs	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel	2,05	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
G06	Vnitrolebkový absces	abs	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
G61	Zápalová polyneuropatia	abs	0	0	0	1	0	2	1	1	0	1	1	1	1	0	0	0	1	0	0	0
		rel	0,00	0,00	0,00	2,08	0,00	4,18	2,09	2,09	0,00	2,09	2,09	2,10	2,10	0,00	0,00	0,00	2,09	0,00	0,00	0,00
Zoonózy a nákazy s prírodnou ohniskovosťou																						
A218	Tularemia	abs																		1	0	0
		rel																		2,09	0,00	0,00
A27	Leptospiroza	abs	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel	2,07	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A32	Listerióza	abs	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	1
		rel	0,00	2,07	0,00	0,00	0,00	2,09	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4,16	0,00	0,00	0,00	2,11	0,00
A692	Lymeská choroba	abs	19	15	13	10	8	31	15	29	14	9	20	8	7	4	6	6	6	2	3	2
		rel	39,31	31,03	26,95	20,81	16,71	64,82	31,38	60,67	29,29	18,81	41,84	16,79	14,73	8,43	12,49	12,53	4,19	6,32	6,32	4,24

Tabuľka II.2 pokračovanie

Rok	Ochorenie	Rok																						
		1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23		
		Hodnota																						
Zoonózy a nákazy s prírodnou ohniskovosťou - pokračovanie																								
A41	Stredoeurópska encefalitída	abs	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
B35	Dermatofytóza	abs	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
B58	Toxoplazmóza	abs	3	5	5	0	0	1	3	2	1	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel	6,21	10,34	10,37	0,00	0,00	2,09	6,28	4,18	2,09	4,18	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,09	0,00	2,12	
B68	Tenióza	abs	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B30	Toxokaróza	abs	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel	2,05	2,06	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,11	0,00
G630	Polyneuropatia pri LB	abs	2	5	1	1	0	2	3	11	5	2	6	1	4	6	2	3	2	1	2	1	2	1
		rel	4,14	10,34	2,07	2,08	0,00	4,18	6,28	23,01	10,46	4,18	12,55	2,10	8,42	12,65	4,15	6,24	4,18	2,09	4,22	2,12	2,12	2,12
M012	Attritída pri LB	abs	1	1	0	0	0	0	2	1	1	3	2	1	2	4	5	2	6	2	4	2	4	1
		rel	2,07	2,07	0,00	0,00	0,00	0,00	4,18	2,09	2,09	6,27	4,18	2,10	4,21	8,43	10,37	4,16	12,53	4,19	8,43	2,12	2,12	2,12
P372	Novorodenecká listerióza	abs																1	0	0	0	0	0	0
		rel																2,08	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Z03	Kontakt alebo ohrozenie besnotou	abs	5	20	19	13	18	29	5	7	2	5	10	4	5	2	2	3	6	3	6	3	4	4
		rel	10,34	41,37	39,39	27,05	37,59	60,64	10,46	14,64	4,18	10,45	20,92	8,39	10,52	4,22	4,15	6,24	12,53	6,28	8,43	6,28	8,43	8,47
Nákazy kože a slizníc																								
A46	Erysipelas	abs	4	2	5	6	1	0	3	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel	8,22	4,12	10,34	12,44	2,07	0,00	6,27	0,00	0,00	0,00	0,00	2,10	0,00	2,11	0,00	0,00	2,09	0,00	2,11	0,00	2,11	2,12
B09	Nešpecifikované vírusové infekcie charakt. léziami kože	abs	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6,28	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B86	Svrab - Scabies	abs	55	34	45	55	7	7	5	30	3	2	10	0	66	20	38	16	4	14	4	4	1	1
		rel	113,79	70,34	93,50	114,46	14,62	14,64	10,46	62,76	6,28	4,18	20,92	0,00	138,87	42,17	78,82	33,30	8,36	29,33	8,43	8,43	2,12	2,12
Sexuálne prenosné ochorenia																								
A51	Syfilis	abs	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	1	1	1	1	0	0
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4,22	0,00	2,08	2,09	2,09	2,11	2,11	0,00	0,00
A54	Gonokokové infekcie	abs	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5	3	1	1	1	1	3	1	1
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	10,54	6,22	2,08	2,09	2,09	2,09	6,32	2,12	2,12	2,12
A56	Chlamýdiové infekcie	abs																1	3	3	4	4	9	9
		rel																2,08	6,27	6,28	8,43	8,43	19,06	19,06
A59	Trichomonóza	abs	5	0	1	7	2	2	0	2	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0
		rel	10,28	0,00	2,06	14,51	4,15	4,16	0,00	4,18	2,09	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,09	2,11	0,00	0,00

Tabuľka II.2 pokračovanie

Kód MCH	Ochorenie	Hodnota	Rok																				
			1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	
Iné infekcie - nezaradené - pokračovanie																							
B083	Erythema infectiosum	abs	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
		rel	2,05	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B349	Nespecifikovaná vírusová infekcia-virémi	abs	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,09	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B44	Aspergilóza	abs	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
		rel	0,00	0,00	4,13	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,09	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B538	Iná parazitolog potvrdená malária	abs	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,09	0,00	0,00	0,00	0,00	2,08	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B65-83	Helminiózy	abs	6	1	0	0	0	0	0	0	0	13	6	2	8	6	3	1	1	5	2	0	1
		rel	12,34	2,06	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	27,19	12,54	4,18	16,74	12,59	6,31	2,11	2,07	10,40	4,18	0,00	2,12

Okres Banská Štiavnica

I. Demografické ukazovatele

Ukazovateľ			stav k 31.12.2015					
			BS		ZC		ZH	
			abs	rel	abs	rel	abs	rel
Počet obyvateľov	muži			13 157		22 914		
	ženy			13 555		24 510		
	spolu			26 712		47 424		
Prírodný prírastok/úbytok			-24		-77		-53	
Priemerný vek obyvateľov	muži		37,25		37,79		38,02	
	ženy		40,66		41,46		41,40	
	spolu		39,01		39,65		39,77	
Stredná dĺžka života	muži		67,97		70,61		71,27	
	ženy		76,56		76,77		79,29	
Živonarodení	muži		101		132		226	
	ženy		86		106		217	
	spolu		187	11,18	238	8,87	443	9,31
Mŕtvorodenosť	muži		0		2		1	
	ženy		2		1		1	
	spolu		2	10,58	3	12,45	2	4,49
Novorodenecká úmrtnosť			0,00		8,40		4,51	
Dojčenská úmrtnosť			0,00		8,40		9,03	
Úmrtnosť	muži		106		159		243	
	ženy		105		156		253	
	spolu		211	12,62	315	11,75	496	10,42
Štruktúra zomrelých V %	muži	predproduktívny vek	0	0,00	0	0,00	2	0,82
		produktívny vek	37	34,91	39	24,53	62	25,51
		poproduktívny vek	69	65,09	120	75,47	179	73,66
	ženy	predproduktívny vek	0	0,00	2	1,28	2	0,82
		produktívny vek	7	6,67	11	7,05	16	25,51
		poproduktívny vek	98	93,33	143	91,67	235	73,66
	spolu	predproduktívny vek	0	0,00	2	0,63	4	0,81
		produktívny vek	44	20,85	50	15,87	78	15,73
		poproduktívny vek	167	79,15	263	83,49	414	83,47
Úmrtia podľa hlavných príčin smrti	muži	II.	19	235,20	36	272,80	49	213,30
	ženy	Nádorové	28	324,00	21	154,10	45	182,80
	spolu		47	281,10	57	212,50	94	197,50
	muži	IX.	58	717,90	64	485,00	117	509,40
	ženy	Kardiovaskulárne	63	728,90	92	675,30	149	605,30
	spolu		121	723,60	156	581,60	266	539,00
	muži	X.	7	86,60	17	128,80	24	104,50
	ženy	Respiračné ochorenia	3	34,70	11	80,80	24	97,50
	spolu		10	59,80	28	104,40	48	100,90
	muži	XI.	8	99,00	10	75,80	17	74,00
	ženy	GIT	0	0,00	6	44,00	7	28,40
	spolu		8	47,80	16	59,70	24	50,40
	muži	XIX – XX	9	111,40	19	144,00	16	69,70
	ženy	Externé príčiny	1	11,60	4	29,40	6	24,40
	spolu		10	59,80	23	85,80	22	46,20
	muži	Ostatné	5	61,90	13	98,50	20	87,10
	ženy		10	115,70	22	161,50	22	89,40
	spolu		15	89,70	38	130,50	42	88,30

Väčšie zoskupenie obyvateľov s nízkym hygienickým štandardom sa nachádza v meste Banská Štiavnica v lokalite Šobov, nachádzajúcej sa mimo obytnej zástavby mesta. Sú ubytovaní v troch obytných domoch, napojených na inžinierske siete. Žije tam cca 230 obyvateľov. Odvoz odpadu je zabezpečovaný pravidelne, hygienický štandard okolia je na nízkej úrovni, nárazovo sú obyvatelia donútení k úprave a očiste svojpomocne. Zvýšený výskyt hlodavcov nebol zaznamenaný.

V obci Prenčov sa nachádza rómska „osada“, kde žije cca 18 obyvateľov v klasických murovaných rodinných domoch so zdrojom pitnej vody. Kanalizáciu nemajú vybudovanú. Čistotu okolia si obyvatelia udržujú svojpomocne a je na primeranej úrovni. Obec im vybudovala cestu, v blízkosti je vybudované detské ihrisko. Odvoz odpadu je pravidelne zabezpečovaný. Zvýšený výskyt hlodavcov nebol zaznamenaný.

V Svätom Antone žije približne 60 obyvateľov. Vybudovaných je tu pár murovaných rodinných domov a provizórne drevené chatky. Zdroj pitnej vody nie je k dispozícii ani v domoch, kanalizácia nie je vybudovaná. Zdrojom pitnej vody je studňa. Na úpravu okolia si sami organizujú brigády. Odvoz odpadu je pravidelne zabezpečovaný. Zvýšený výskyt hlodavcov nebol zaznamenaný. V najbližšom čase sa obyvatelia majú sťahovať do novopostavenej bytovky, ktorá vyrieši aj situáciu ohľadne zdroja pitnej vody.

Epidemiologická situácia bola v roku 2017 priaznivá, epidémie neboli zaznamenané, výskyt prenosných ochorení bol sporadický. Povinné pravidelné očkovanie sa priebežne vykonáva a všeobecní lekári pre deti a dorast nehlásili žiadne závažné problémy pri očkovaní a preočkovaní.

Determinanty pre šírenie prenosných ochorení:

V štatútoch miest a obcí sú stanovené povinnosti a práva fyzických a právnických osôb. Stanovené sú aj povinnosti v prípade zvýšeného výskytu hlodavcov a hmyzu mimo pravidelných deratizačných akcií. Okrem stanovených povinností pre chovateľov psov, sú v prípade potreby zabezpečené odchyty túlavých psov a mačiek.

Spolupráca s RVaPS je na veľmi dobrej úrovni, pravidelne a podľa epidemiologickej situácie sa vzájomne vymieňajú informácie o výskyte prenosných ochorení u ľudí a zvierat.

II. Stručná epidemiologická charakteristika okresu Banská Štiavnica

Epidemiologická situácia v okrese Banská Štiavnica bola v roku 2017 podľa počtu hlásených ochorení vcelku priaznivá, bola zaznamenaná jedna väčšia epidémia salmonelovej enteritídy. Oproti roku 2016 bol zaznamenaný vzostup ochorení na salmonelovú enteritídu a vírusové črevné nákazy, pokles ochorení na kampylobakteriálnu enteritídu v skupine alimentárnych nákaz, v skupine respiračných ochorení zostáva približne rovnaký počet ochorení na varicellu ako v roku 2016, v ostatných skupinách prenosných ochorení bola chorobnosť približne na rovnakej úrovni.

Skupina alimentárnych nákaz

V tejto skupine nákaz bolo hlásených spolu 83 ochorení, chorobnosť 510,45/100 000 obyvateľov, v minulom roku 91 prípadov, chorobnosť 557,83/100 000 obyvateľov.

V skupine alimentárnych nákaz sa nevyskytlo žiadne ochorenie na brušný týfus a paratýfus, v okrese nie je evidovaný bacilonosič.

V roku 2017 bolo hlásených 47 ochorení na salmonelózu (z toho 45 akútnych gastroenteritíd, 1 salmonelová septikémia, 1 iná špecifikovaná salmonelová septikémia), čo predstavuje chorobnosť 289,05/100 000 obyvateľov. Výskyt je o 135 % vyšší ako v roku 2016. Zaznamenaných bolo 5 epidémií, z toho jedna s počtom chorých 5 a viac osôb v jednom ohnisku. Hlásené bolo 1 ochorenie na salmonelovú septikémiu, chorobnosť 6,15/100 000 obyvateľov, jedna iná špecifikovaná salmonelová infekcia, chorobnosť 6,15/100 000 obyvateľov a 3 vylúčovania salmonel, chorobnosť 18,45/100 000 obyvateľov. V roku 2016 bolo zaznamenaných 20 ochorení na salmonelózu a 1 vylúčovanie salmonel.

V roku 2017 sa nevyskytlo ani jedno ochorenie na bacilárnu dyzentériu.

Infekcia enteropatogénnymi *E. coli* bola zaznamenaná v 1 prípade, chorobnosť 6,15/100 000 obyvateľov, v minulom roku v 3 prípadoch, chorobnosť 18,39/100 000 obyvateľov.

Kampylobakteriálna enteritída bola zaznamenaná v roku 2017 v 11 prípadoch, chorobnosť 67,65/100 000 obyvateľov, čo je oproti roku 2016 pokles o 50 % (2016-22 prípadov, chorobnosť 134,85/100 000 obyvateľov).

Enteritída zapríčinená *Yersinia enterocolitica* v roku 2017 nebola hlásená, v minulom roku boli vykazované dva prípady ochorenia, chorobnosť 12,26/100 000 obyvateľov.

Enteritída zapríčinená *Clostridium difficile* bola v roku 2017 hlásená v 1 prípade, chorobnosť 6,15/100 000 obyvateľov, v roku 2016 nebolo zaznamenané ani jedno ochorenie.

Iné špecifikované bakteriálne infekcie neboli zaznamenané, podobne ako v minulom roku.

Vírusové enteritídy boli zaznamenané v roku 2017 v 18 prípadoch, z toho 16x rotavírusové enteritídy, chorobnosť 98,40/100 000 obyvateľov, v roku 2016 to bolo 5 ochorení, 1x norovírusová enteritída, v minulom roku boli dva prípady a jedna adenovírusová enteritída, v roku 2016 sa vyskytol 1 prípad. V roku 2017 bola zaznamenaná 2x epidémia rotavírusovej enteritídy rodinného výskytu u 2 členov.

Hnačka a gastroenteritída pravdepodobne infekčného pôvodu v roku 2017 bola hlásená v 3 prípadoch (2016 – 35 prípadov), chorobnosť 18,45/100 000 obyvateľov.

Skupina vírusových hepatitíd

V skupine vírusových hepatitíd neboli zaznamenané ochorenia na akútne a chronické vírusové hepatitídy, v 1 prípade bolo hlásené nosičstvo vírusovej hepatitídy B. V minulom roku boli zaznamenané 3 ochorenia, z toho 1 akútna hepatitída typu A, 1 akútna hepatitída typu B a 1 ochorenie na chronickú hepatitídu C.

Nákazy preventabilné očkovaním

V tejto skupine ochorení v roku 2017 neboli hlásené žiadne prípady, v roku 2016 boli zaznamenané dva prípady ochorenia na Pertussis, chorobnosť 12,26/100 000 obyvateľov.

Neboli hlásené ochorenia na rubeolu, morbilli a parotitídu, rovnako ako v minulom roku.

Respiračné nákazy

V skupine respiračných nákaz bolo hlásených 5 637 prípadov ochorení, chorobnosť 34 667,55/100 000 obyvateľov, z toho 5 565 prípadov akútnych respiračných ochorení, čo predstavuje chorobnosť 34 224,75/100 000 osôb v starostlivosti hlásiacich lekárov. V porovnaní s rokom 2016, kedy bolo hlásených 5009 ochorení, ide o vzostup počtu hlásených ochorení o 11%. Nebolo hlásené žiadne ochorenie na špecifikovanú chrípku. Ďalej bolo hlásených 63 ochorení na varicellu, chorobnosť 387,45/100 000 obyvateľov (v roku 2016- 65 ochorení, chorobnosť 398,43/100 000 obyvateľov), 6 ochorení na herpes zoster, chorobnosť 36,90/100 000 obyvateľov (v roku 2016 boli hlásené 2 ochorenia), 3 ochorenia na infekčnú mononukleózu, chorobnosť 18,45 /100 000 obyvateľov (v roku 2016 hlásené 3 ochorenia) a 2 ochorenia na akútnu RS vírusovú bronchitídu.

Neuroinfekcie

V tejto skupine nákaz v roku 2017 nebolo podobne ako v roku 2016 zaznamenané žiadne ochorenie.

Zoonózy a nákazy s prírodnou ohniskovosťou

V tejto skupine boli hlásené 4 ochorenia, chorobnosť 24,60/100 000 obyvateľov. V dvoch prípadoch sa jednalo o ochorenie na lymeskú borreliózu (lymeská artritída a polyneuropatia pri LB) a boli hlásené dve ochorenia na hemoragické horúčky s renálnym syndrómom (Hantavírus), chorobnosť 12,30/100 000 obyvateľov. V minulom roku bolo hlásené 1 ochorenie na toxoplazmózu, 1x na lymeskú borreliózu vo včasnom lokalizovanom štádiu infekcie a 1 kontakt alebo ohrozenie besnotou.

Nákazy kože a slizníc

V tejto skupine v roku 2017 nebolo hlásené žiadne ochorenie ako aj v minulom roku.

Iné infekcie nezaradené

V tejto skupine bolo vykazovaných 12 septikémií, chorobnosť 73,8/100 000 obyvateľov, z toho 3 nozokomiálne nákazy.

Choroby vyvolané vírusom HIV

V tejto skupine v roku 2017 bol diagnostikovaný 1 bezpríznakový stav infekcie HIV. V minulom roku nebolo hlásené žiadne ochorenie.

Sexuálne prenosné ochorenia

V roku 2017 bolo hlásených 9 ochorení, chorobnosť 55,35/100 000 obyvateľov, z toho 1x nešpecifikovaný syfilis, chorobnosť 6,15/100 000 obyvateľov, 2x gonokokové infekcie, chorobnosť 12,30/100 000 obyvateľov a 4x chlamýdiová infekcia, chorobnosť 24,60/100 000 obyvateľov a 2x trichomonóza, chorobnosť 12,30/100 000 obyvateľov. V minulom roku v tejto skupine boli hlásené 3 ochorenia.

Nozokomiálne nákazy

V roku 2017 boli hlásené 3 nozokomiálne nákazy z Oddelenia dlhodobo chorých v Banskej Štiavnici z toho 1x septikémia spôsobená *Enterococcus faecalis*, 1x *Staphylococcus hominis* a 1x *Escherichia coli*. V roku 2016 boli hlásené 4 nozokomiálne nákazy.

Tabuľka II.1 VÝSKYT VYBRANÝCH PRENOSNÝCH OCHORENÍ A POROVNÁVACIE INDEXY
v okrese Banská Štiavnica

Kód MKCH	Ochorenie	2017 Abs	2016 Abs	INDEX 2017/2016	PRIEMER 2012-2016	Index /P	Chorobnosť v r.2017	PRIEMER ch.2012-2016
1	2	3	4	5	6	7	8	9
A02	Salmonelózy	47	20	2,35	14,8	3,18	289,05	90,39
A02N	Vylučovanie salmonel	3	1	3,00	1,0	3,00	18,45	6,11
A03	Šigelóza	0	0	0,00	0,2	0,00	0,00	1,22
A040	Infekcia EPEC	1	3	0,33	2,6	0,38	6,15	15,88
A045	Kampylobakteriálna enteritída	11	22	0,50	13,8	0,80	67,65	84,29
A046	Enteritída Y. enterocolitica	0	2	0,00	1,0	0,00	0,00	6,11
A08	Vírusové črevné infekcie	18	8	2,25	7,8	2,31	110,70	47,64
A09	Hnačka a gastroent.pravd.inf.pôvodu	3	35	0,09	7,8	0,38	18,45	47,64
A21	Tularémia	0	0	0,00	0,2	0,00	0,00	1,22
A370	Divý kašeľ B.pertussis	0	2	0,00	0,6	0,00	0,00	3,66
A400	Septikémia streptokokom sk.A	1	0	0,00	0,0	0,00	6,15	0,00
A401	Septikémia streptokokom sk.B	1	0	0,00	0,0	0,00	6,15	0,00
A402	Septikémia streptokokom skupiny D	1	0	0,00	0,0	0,00	6,15	0,00
A403	Septikémia streptokokom pneumónie	0	0	0,00	0,8	0,00	0,00	4,89
A410	Septikémia Staph.aureus	2	1	2,00	0,8	2,50	12,30	4,89
A411	Septikémia inými špec.stafylokokmi	3	7	0,43	1,6	1,88	18,45	9,77
A415	Septikémia inými g- organizmami	4	10	0,40	4,4	0,91	24,60	26,87
A69	Lymeská choroba	0	0	0,00	3,0	0,00	0,00	18,32
A84	Streptococ.kliešťová encefalitída	0	0	0,00	0,2	0,00	0,00	1,22
B01	Varicella bez komplikácie	63	65	0,97	71,6	0,88	387,45	437,31
B02	Zoster bez komplikácie	6	2	3,00	0,8	7,50	36,90	4,89
B15	Akútna hepatitída A	0	1	0,00	0,4	0,00	0,00	2,44
B16	Akútna hepatitída B	0	1	0,00	0,4	0,00	0,00	2,44
B171	Akútna VHC	0	0	0,00	0,4	0,00	0,00	2,44
B181	Chronická VHB	0	0	0,00	0,2	0,00	0,00	1,22
B182	Chronická VHC	0	1	0,00	1,2	0,00	0,00	7,33
B27	Infekčná mononukleóza	3	3	1,00	2,2	1,36	18,45	13,44
B58	Toxoplazmóza	0	1	0,00	0,2	0,00	0,00	1,22
B86	Svrab-scabies	0	0	0,00	0,2	0,00	0,00	1,22
G00	Bakteriálna meningitída	0	0	0,00	0,2	0,00	0,00	1,22
G61	Zápalová polyneuropatia-GB syndróm	0	0	0,00	0,4	0,00	0,00	2,44
G630	Polyneuropatia pri LB	1	1	1,00	1,0	1,00	6,15	6,11
M012	Artritída pri LB	1	0	0,00	1,2	0,83	6,15	7,33

Tabuľka II.2 Vývoj vybraných prenosných ochorení v okrese Žiar nad Hronom za posledných 20 rokov

Kód MKCH	Ochorenie	R o k																				
		1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	
1	2	3	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	23
Skupina vybraných alimentárnych nákaz		Hodnota																				
A02	Salmonelózy	abs	45	123	58	55	17	90	42	39	18	16	19	10	12	16	9	13	2	29	20	45
		rel	265,73	723,99	340,83	323,45	99,97	526,56	246,52	228,79	106,27	94,87	113,14	59,77	71,97	96,17	54,28	78,74	12,18	177,19	122,59	276,75
A02N	Vylučovanie salmonel	abs	0	4	1	3	1	4	1	2	1	1	3	0	0	2	0	2	0	2	1	3
		rel	0,00	23,51	5,88	17,55	5,86	23,48	5,87	11,73	5,93	5,93	17,86	0,00	0,00	12,02	0,00	12,11	0,00	12,22	6,13	18,45
A021	Salmonelová septikémia	abs																	1	0		1
		rel																	6,09	0,00		6,15
A03	Shigelóza	abs	1	8	8	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0
		rel	5,90	47,08	47,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5,93	5,95	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6,11	0,00	0,00
A03N	Vylučovanie šigel	abs	0	1	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel	0,00	5,88	5,88	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5,93	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A040	Infekcie EPEC	abs	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	12	10	12	9	2	2	2	4	3	1
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	71,45	59,77	71,97	54,09	12,06	12,11	12,18	24,44	18,39	6,15
A045	Kampylobakteriálna enteritída	abs	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	17	35	14	11	13	14	9	22	11
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	101,61	209,91	84,14	66,34	78,74	85,29	54,99	134,85	67,65
A046	Enteritída Y. enterocolitica	abs	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	2
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	18,33	12,26
A047	Enteritída Clostr. difficile	abs	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	4	2	2	0	1
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6,03	24,23	12,18	12,22	12,22	0,00	6,15
A048	Iné špecifikované bakter. infekcie	abs	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5,95	0,00	0,00	6,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A05	Iné bakter. otravy potravinami	abs	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A07	Iné protozoárne črevné infekcie	abs	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A08	Virusové črevné infekcie	abs	0	0	1	0	0	0	0	0	17	10										0
		rel	0,00	0,00	5,87	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,37	59,29										0,00
A080	Rotavírusová enteritída	abs	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	6	5	7	4	6	4	11	5	16
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5,95	35,86	29,99	42,07	24,13	36,34	24,37	67,21	30,65	98,40
A081	Norwalk vírus. enteritída	abs	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	2	1
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6,00	0,00	0,00	0,00	6,09	6,11	12,26	6,15
A082	Adenovírusová enteritída	abs	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	2	1	1
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	12,60	0,00	0,00	12,22	6,13	6,15
A09	Hnačka a gastroent.pravd. inf.pôvodu	abs	0	0	0	0	0	0	0	114	64	1	4	0	0	0	2	0	0	2	35	3
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	668,78	377,87	5,93	23,82	0,00	0,00	0,00	12,06	0,00	0,00	12,22	214,54	18,45

Tabuľka II. 2 pokračovanie

Kód MKC	Ochorenie	Rok																				
		1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	
1	2	3	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	23
Skupina vírusových hepatitíd																						
B15	Akútna hepatitída A	abs	1	0	0	0	16	0	0	0	0	0	0	0	0	5	1	1	0	0	0	0
B19	Akútna hepatitída B	rel	5,90	0,00	0,00	94,09	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	29,99	6,01	6,03	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B169	Akútna hepatitída B	abs	3	3	1	0	1	1	1	0	0	1	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0
B171	Akútna hepatitída C	rel	17,71	17,65	5,87	0,00	5,88	5,85	5,87	0,00	0,00	5,93	5,95	0,00	0,00	0,00	6,03	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B171	Akútna hepatitída C	abs	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0
B181	Chronická VHB	rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6,09	6,11	0,00	0,00
B181	Chronická VHB	abs	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	4	1	0	0	1	0	0	0
B182	Chronická VHC	rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5,90	0,00	0,00	23,91	17,99	6,01	0,00	0,00	6,09	0,00	0,00	0,00
B182	Chronická VHC	abs	0	0	0	0	0	0	0	0	1	2	0	0	0	1	0	0	1	2	2	1
B19	Iné akútne VH	rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5,90	11,86	0,00	0,00	6,00	0,00	0,00	6,06	12,18	12,22	6,13	0,00
B19	Iné akútne VH	abs	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Z225	Nosič vírusovej hepatitídy B	rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5,83	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Z225	Nosič vírusovej hepatitídy B	abs	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	1	0	1	0	0	0	1	0	1	0
Z225	Nosič vírusovej hepatitídy B	rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5,87	0,00	5,90	0,00	5,95	0,00	0,00	0,00	0,00	6,06	0,00	6,11	0,00	6,15
Skupina respiračných nákaz																						
A370	Pertussis	abs	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
A370	Pertussis	rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5,98	0,00	0,00	6,06	0,00	0,00	0,00	0,00
A38	Šarlach - Scarletina	abs	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
A38	Šarlach - Scarletina	rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5,87	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A74	Iné choroby vyvolané chlamýdiami	abs	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
A74	Iné choroby vyvolané chlamýdiami	rel	0,00	0,00	17,62	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B00	Infekcie herpetickým vírusom	abs	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
B00	Infekcie herpetickým vírusom	rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5,83	5,90	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B018	Varicella s inými komplikáciami	abs	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0
B018	Varicella s inými komplikáciami	rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B019	Ovčie kiahne - Varicella	abs	77	24	14	90	36	50	24	17	96	94	9	67	14	94	116	54	36	87	65	63
B019	Ovčie kiahne - Varicella	rel	454,70	141,26	82,27	529,28	211,71	292,53	140,87	99,73	566,80	557,37	53,59	400,45	83,96	564,97	699,64	327,09	219,32	531,56	398,43	387,45
B02	Plazivec pásový-Herpes zoster	abs	0	2	0	1	0	1	2	1	1	0	0	1	0	0	1	1	0	0	0	2
B02	Plazivec pásový-Herpes zoster	rel	0,00	11,77	0,00	5,88	0,00	5,85	11,74	5,83	5,90	0,00	0,00	5,98	0,00	0,00	6,03	6,06	0,00	0,00	0,00	12,26
B06	Ružienka - Rubeola	abs	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
B06	Ružienka - Rubeola	rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B26	Mumps - Parotitis epidemica	abs	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
B26	Mumps - Parotitis epidemica	rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B27	Infekčná mononukleóza	abs	3	1	3	0	1	2	0	0	2	3	1	1	1	1	1	2	1	4	3	3
B27	Infekčná mononukleóza	rel	17,71	5,88	17,62	0,00	5,88	11,70	0,00	0,00	11,80	17,79	5,95	5,98	6,00	6,01	6,03	12,11	6,09	24,44	18,39	18,45

Tabuľka II. 2 pokračovanie

Rok	MKC	Ochorenie	Rok																			
			1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
1	3	2	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	23	23
Zoonózy a nákazy s prírodnou ohniskovosťou																						
A21	Tularémia	abs	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6,03	0,00	0,00	0,00	0,00
A692	Lymeska choroba	abs	14	14	19	1	8	15	7	6	22	3	19	4	8	5	6	8	0	0	1	0
		rel	82,67	82,40	111,65	5,88	47,05	87,76	41,10	35,20	129,89	17,79	113,14	23,91	47,98	30,05	36,19	48,46	0,00	6,11	0,00	0,00
B58	Toxoplazmóza	abs																			1	0
		rel																			6,13	0,00
B68	Tenióza	abs	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel	5,90	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B30	Toxokaróza	abs	0	2	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0
		rel	0,00	11,77	0,00	0,00	5,88	5,85	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
G630	Polyneuropatia pri LB	abs	1	2	0	1	0	3	1	2	0	3	0	1	1	0	2	2	0	0	1	1
		rel	5,90	11,77	0,00	5,88	0,00	17,55	5,87	11,73	0,00	17,79	0,00	5,98	6,00	0,00	12,06	12,11	0,00	0,00	6,13	6,15
M012	Artritída pri LB	abs	2	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	3	2	3	1	0	0	1
		rel	11,81	5,88	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6,00	18,03	12,06	18,17	6,09	0,00	0,00	6,15
Z203	Kontakt alebo ohrozenie besnotou	abs	1	1	4	2	1	17	1	0	0	0	1	4	0	3	0	1	2	0	1	0
		rel	5,90	5,88	23,50	11,76	5,88	99,76	5,87	0,00	0,00	0,00	5,93	23,91	0,00	18,03	0,00	6,06	12,18	0,00	6,13	0,00
Nákazy kože a slizníc																						
A46	Erysipelas	abs	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5,95	0,00	6,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B44	Aspergilóza	abs	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel	0,00	0,00	5,87	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B86	Svrab - Scabies	abs	3	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0
		rel	17,71	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5,93	0,00	0,00	6,00	0,00	0,00	6,06	0,00	0,00	0,00	0,00
Sexuálne prenosné ochorenia																						
A513	Sekundárny syfilis kože a sliznic	abs	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6,06	0,00	0,00	0,00
A539	Nešpecifikovaný syfilis	abs																			2	1
		rel																			12,26	6,15
A54	Gonokokové infekcie	abs	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	2
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	12,06	0,00	0,00	0,00	0,00	12,30
A560	Chlamýdiové infekcie	abs	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	4
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6,03	0,00	0,00	0,00	6,13	24,60
A59	Trichomonóza	abs	9	5	6	3	1	2	3	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
		rel	53,14	29,43	35,25	17,64	5,88	11,70	17,61	11,73	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	12,30
Z21	Bezpríznakový stav infekcie HIV	abs																			0	1
		rel																			0,00	6,15

Okres Žarnovica

I. Demografické ukazovatele

Ukazovateľ			stav k 31.12.2015					
			BS		ZC		ZH	
			abs	rel	abs	rel	abs	rel
Počet obyvateľov	muži	7960		13219		23252		
	ženy	8407		13513		24484		
	spolu	16367		26732		47736		
Prirodzený prírastok/úbytok		-43		-81		-44		
Priemerný vek obyvateľov	muži		38,54		39,07		39,39	
	ženy		41,92		42,70		42,69	
	spolu		40,28		40,91		41,09	
Stredná dĺžka života	muži		69,39		71,93		72,96	
	ženy		78,08		78,86		79,63	
Živonarodení	muži	69	8,67	118	8,93	202	8,69	
	ženy	62	7,37	91	6,73	203	8,29	
	spolu	131	8,00	209	7,82	405	8,48	
Mŕtvorodenosť	muži	0		0		0		
	ženy	0		0		0		
	spolu	0		0		0		
Novorodenecká úmrtnosť			0,0		0,0		2,47	
Dojčenská úmrtnosť			0,0		9,57		2,47	
Úmrtnosť	muži	88	11,06	154	5,76	213	9,16	
	ženy	86	10,23	136	10,06	236	9,64	
	spolu	174	10,63	290	10,85	449	9,41	
Štruktúra zomrelých V %	muži	predproduktívny vek	0	0,00	0	0,00	0	0,00
		produktívny vek	38	43,18	50	32,47	80	37,56
		poproduktívny vek	50	56,82	104	67,53	133	62,44
	ženy	predproduktívny vek	0	0,00	0	0,00	4	1,69
		produktívny vek	17	19,77	26	19,12	132	55,93
		poproduktívny vek	69	80,23	110	80,88	100	42,37
	spolu	predproduktívny vek	0	0,00	0	0,00	4	0,89
		produktívny vek	55	31,61	76	26,21	212	47,22
		poproduktívny vek	119	68,39	214	73,79	233	51,89
Úmrtia podľa hlavných príčin smrti	muži	II.	29	364,32	48	363,11	58	249,444
	ženy	Nádorové	14	166,53	39	288,61	64	261,39
	spolu		43	262,72	87	325,45	122	255,57
	muži	IX.	36	452,26	50	378,24	81	348,36
	ženy	Kardiovaskulárne	55	654,22	61	451,42	125	510,54
	spolu		91	555,99	111	415,23	206	431,54
	muži	X.	3	37,68	14	105,91	18	77,41
	ženy	Respiračné ochorenia	4	47,58	10	74,00	12	49,01
	spolu		7	42,77	24	89,78	30	62,85
	muži	XI.	6	75,38	15	113,47	20	86,01
	ženy	GIT	4	47,58	6	44,40	7	28,59
	spolu		10	61,09	21	78,56	27	56,56
	muži	XIX - XX	5	62,81	19	143,73	15	64,51
	ženy	Externé príčiny	1	11,89	10	74,00	12	49,01
	spolu		6	36,66	29	108,48	27	56,56
	muži		9	113,07	18	136,17	21	90,31
	ženy	Ostatné	8	95,16	10	74,00	16	65,35
	spolu		17	103,87	18	67,34	37	77,51

V okrese žije obyvateľstvo s nízkym hygienickým štandardom prevažne rozptýlene v jednotlivých mestách a obciach:

V meste Žarnovica sa nachádza lokalita nazývaná „Tehelňa“, v ktorej žije väčšie zoskupenie rómskeho obyvateľstva. Je to okrajová časť mesta v nadväznosti na obytnú zástavbu mesta. Vybudované sú tam rodinné domy a provizórne drevené chatky a žije tam približne 256 obyvateľov.

Kanalizáciu nemajú vybudovanú. Niektoré domy sú napojené na verejný vodovod, k dispozícii majú dve studne, na dezinfekciu ktorých dohliada mesto. Odvoz odpadu je pravidelne zabezpečovaný. Obyvatelia sa zúčastňujú vyhlásených „dní čistoty“ a majú snahu o udržiavanie okolia obydli. Zvýšený výskyt hlodavcov nebol zaznamenaný, deratizačné aktivity mesto zabezpečuje priebežne, v prípade potreby rieši aktuálne.

V obci Voznica sa nachádza väčšie zoskupenie rómskeho obyvateľstva o približnom počte 50 obyvateľov. Okolo rodinného domu je vybudovaných niekoľko provizórnych drevených búd. Obyvatelia nie sú napojení na verejný vodovod, vodu si chodia brať zo studne v blízkosti železničnej stanice. Kanalizáciu nemajú vybudovanú. V rámci aktivačných prác ich obec vedie k údržbe okolia bydliska. Odvoz odpadu je zabezpečený, majú k dispozícii kontajner. Zvýšený výskyt hlodavcov nebol hlásený.

V obci Hodruša – Hámre sa nachádzajú dve lokality, v ktorých je väčšie zoskupenie rómskeho obyvateľstva. Lokalita Dolné Hámre, nazývaná „Pivná“, kde žije cca 50 obyvateľov, nie je zabezpečená zdrojom pitnej vody z verejného vodovodu, nachádza sa v extraviláne obce. Vodu čerpajú zo studne. Kanalizáciu nemajú vybudovanú. Odvoz odpadu je obcou zabezpečený, obyvatelia majú záujem o udržiavanie svojho okolia.

Druhá lokalita nazývaná „Kvartiele“ sa nachádza takisto v časti Dolné Hámre. Žije tam cca 80 obyvateľov, je to zoskupenie problematických rómskych obyvateľov, ktorí nemajú záujem rešpektovať požiadavky obce o udržiavanie poriadku. Ide o veľký obytný dom (10 vchodov), ktorý je napojený na verejný vodovod a kanalizáciu. Odvoz odpadu je obcou zabezpečovaný, obyvatelia ho nerešpektujú. Zvýšený výskyt hlodavcov nebol v týchto lokalitách zaznamenaný.

Epidemiologická situácia v okrese Žarnovica bola v roku 2017 priaznivá, bola zaznamenaná epidémia rotavírusovej enteritídy .

Determinanty pre šírenie prenosných ochorení:

V štatútoch miest a obcí sú stanovené povinnosti a práva fyzických a právnických osôb. Stanovené sú aj povinnosti v prípade zvýšeného výskytu hlodavcov a hmyzu mimo pravidelných deratizačných akcií. Okrem stanovených povinností pre chovateľov psov sú v prípade potreby zabezpečené odchvy túlavých psov a mačiek.

Spolupráca s RVPS je na veľmi dobrej úrovni, pravidelne a podľa epidemiologickej situácie sa vzájomne vymieňajú informácie o výskyte prenosných ochorení u ľudí a zvierat.

II. Stručná epidemiologická charakteristika okresu Žarnovica

Epidemiologická situácia bola v okrese Žarnovica v roku 2017 pomerne priaznivá. Oproti roku 2016 bol zaznamenaný vzostup u vírusových črevných infekcií spôsobených epidémiou rotavírusovej enteritídy u žiakov 3 školských zariadení. Ďalej vzostup bol zaznamenaný u yersiniózy a u akútnej forme vírusovej hepatitídy typu B. Na rovnakej úrovni bol výskyt ochorení na salmonelovú enteritídu, kampylobakteriálnu enteritídu a infekčnú mononukleózu. Zaznamenaný bol pokles prípadov ochorení na SARI, u šigely, pertussis, septikémií, vírusovej hepatitídy typu A a u chronickej formy hepatitídy typu B, ďalej u stredo európskej kliešťovej encefalitídy, vírusovej meningitídy, šarlachu, varicelly a svrabu.

Skupina alimentárnych nákaz

V skupine alimentárnych nákaz sa nevyskytlo žiadne ochorenie na brušný týfus a paratyfus, v okrese nie je evidovaný bacilonosič.

V roku 2017 bolo zaznamenaných 36 ochorení na salmonelovú enteritídu, chorobnosť 136,10/100 000 obyvateľov (v roku 2016 bolo zaznamenaných 31 ochorení, chorobnosť 116,80/100 000 obyvateľov) a 4 vylúčovania salmonel (v roku 2016 - 2 vylúčovania).

Ochorenie na bacilárnu dyzentériu nebolo hlásené, posledné ochorenia boli zaznamenané v roku 2015 - 7 prípadov, chorobnosť 7,46/100 000 obyvateľov a 1 vylúčovanie šigel je evidované v roku 2016.

Infekcie enteropatogénnymi E. coli boli zaznamenané v 4 prípadoch, chorobnosť 15,12/100 000 obyvateľov. V roku 2016 bolo zaznamenaných 7 prípadov, chorobnosť 26,19/100 000 obyvateľov.

Kampylobakteriálna enteritída bola zaznamenaná v 40 prípadoch, chorobnosť 151,22/100 000 oproti roku 2016 sa jedná o pokles o 46% (v roku 2016 boli zaznamenaných 74 prípadov, chorobnosť 278,82/100 000 obyvateľov).

Alimentárne nákazy spôsobené Yersinia enterocolitica boli zaznamenané v 2 prípadoch, chorobnosť 7,56/100 000 obyvateľov. V roku 2016 ochorenie nebolo hlásené.

Enterokolitída zapríčinená Clostridium difficile bola v roku 2017 zaznamenaná v 2 prípadoch, chorobnosť 7,56/100 000 obyvateľov.

Iné špecifikované bakteriálne infekcie boli zaznamenané v 1 prípade, chorobnosť 3,78/100 000 obyvateľov. V roku 2016 ochorenie nebolo evidované.

Vírusové črevné infekcie sa vyskytli v 146 prípadoch, chorobnosť 551,88/100 000 obyvateľov. V roku 2016 bolo zaznamenaných 20 prípadov, chorobnosť 75,36/100 000 obyvateľov čo predstavuje 6-násobný nárast. Nárast bol spôsobený výskytom epidémie rotavírusovej enteritídy u 90 žiakov 3 školských zariadení v Novej Bani, chorobnosť 340,2/100 000 obyvateľov. Spolu bolo v roku 2017 zaznamenaných 139 rotavírusových enteritíd, 2 prípady spôsobené Norwalk vírusom, chorobnosť 7,56/100 000 obyvateľov a 5 prípadov adenovírusovej enteritídy, chorobnosť 18,90/100 000 obyvateľov.

Hnačka a gastroenteritída pravdepodobne infekčného pôvodu bola hlásená v 6 prípadoch, chorobnosť 22,68/100 000 obyvateľov, v roku 2016 sa ochorenia vyskytli v 7 prípadoch, chorobnosť 26,38/100 000 obyvateľov.

Z dôvodu epidemického výskytu rotavírusovej enteritídy bol prerušený výchovno-vzdelávací proces v dvoch školských zariadeniach. Z dôvodu vykonávania epidemiologickej závažnej činnosti boli nariadené 3 karanténne opatrenia pri výskyte ochorenia na kampylobakteriálnu enteritídu.

Vírusové hepatitídy

V skupine vírusových hepatitíd boli v roku 2017 zaznamenané 3 prípady, chorobnosť 11,34/100 000 obyvateľov. V roku 2016 bolo zaznamenaných 7 vírusových hepatitíd, chorobnosť 26,38/100 000 obyvateľov a 2 nosičstvá VHB, čo predstavuje pokles o 57,2%.

Z celkového počtu hepatítid boli hlásené 2 ochorenia na akútnu hepatítidu typu B, chorobnosť 7,56/100 000 obyvateľov a 1 ochorenie na chronickú hepatítidu B, chorobnosť 3,78/100 000 obyvateľov (v roku 2016 bolo hlásených spolu 7 ochorení; na akútnu vírusovú hepatítidu typu A 2 ochorenia, na akútnu vírusovú hepatítidu typu B 1 ochorenie a chronickú hepatítidu typu B 4 ochorenia). V roku 2017 nebolo zaznamenané ochorenia na vírusovú hepatítidu typu C, ani nosičstvo HBsAg.

Úmrtie na vírusovú hepatítidu v roku 2017 nebolo zaznamenané.

Skupina nákaz preventabilných očkovaním

V roku 2017 nebolo zaznamenané ochorenie na pertussis. V roku 2016 boli hlásené 3 ochorenia na pertussis, chorobnosť 11,30/100 000 obyvateľov. V roku 2017 bola hlásená 1 septikémia vyvolaná *Streptococcus pneumoniae*, chorobnosť 3,78/100 000 obyvateľov, v roku 2016 nebolo ochorenie hlásené. V roku 2017 bolo hlásené 1 ochorenie na parotítidu, chorobnosť 3,75/100 000 obyvateľov.

Ostatné ochorenia z tejto skupiny neboli hlásené.

Respiračné ochorenia

V skupine respiračných nákaz bolo v roku 2017 zaznamenaných spolu 16 829 ochorení, chorobnosť 63 613,62/100 000 obyvateľov. V roku 2016 bolo zaznamenaných spolu 19 103 ochorení, chorobnosť 72 018,31/100 000 obyvateľov, čo predstavuje pokles o 13,5 %. Vyskytli sa 2 prípady herpes zoster, chorobnosť 7,56/100 000 obyvateľov, 83 ochorení na varicellu, chorobnosť 313,79/100 000 obyvateľov (v roku 2016 bolo zaznamenaných - 306 prípadov, chorobnosť 1 152,98/100 000 obyvateľov), 3 ochorenia na infekčnú mononukleózu, chorobnosť 11,34/100 000 obyvateľov (v roku 2016 boli tiež hlásené 3 ochorenia, chorobnosť 11,30/100 000 obyvateľov), 1 prípad ochorenia na cytomegalovírusovú mononukleózu, chorobnosť 3,78/100 000 obyvateľov a 1 prípad tuberkulózy potvrdenej mikroskopicky, chorobnosť 3,78/100 000 obyvateľov (posledné prípady tuberkulózy boli zaznamenané v roku 2013).

Ďalej bolo hlásených 16 734 ochorení na chrípku a chrípke podobných ochorení, chorobnosť 63 254,52/100 000 obyvateľov (v roku 2016 hlásených 18 787 ochorení, chorobnosť 70 826,99/100 000 obyvateľov), 1 prípad ochorenia na chrípku vyvolanú identifikovaným vírusom chrípky, chorobnosť 3,78/100 000 obyvateľov (v roku 2016 rovnako 1 prípad, chorobnosť 3,77/100 000 obyvateľov). V roku 2017 nebol hlásený žiadny prípad SARI (ani v roku 2016), ďalej boli zaznamenané 4 ochorenia na bronchitídu spôsobenú RS vírusom, chorobnosť 15,12/100 000 obyvateľov.

Neuroinfekcie

V tejto skupine nákaz bolo hlásené 1 ochorenie na nešpecifikovanú vírusovú meningitídu, chorobnosť 3,78/100 000 obyvateľov, v minulom roku boli zaznamenané 2 ochorenia, chorobnosť 7,54/100 000 obyvateľov.

Zoonózy a nákazy s prírodnou ohniskovosťou

V skupine zoonóz a nákaz s prírodnou ohniskovosťou boli v roku 2017 hlásené 2 prípady, chorobnosť 7,56/100 000 obyvateľov. Z toho 1 prípad ochorenia na artritídu pri Lymeskej borrelióze a 1 prípad infekcie *Echinococcus multilocularis*. V roku 2016 bolo evidovaných 5 ochorení, chorobnosť 18,84/100 000 obyvateľov. Z toho 1 ochorenie na stredo európsku kliešťovú encefalitídu, chorobnosť 3,77/100 000 obyvateľov, 2 ochorenia na lymesckú borreliózu, chorobnosť 7,54/100 000 obyvateľov (1x G63.0, 1x M01.2), 1 ochorenie na toxoplazmózu, chorobnosť 3,77/100 000 obyvateľov, 1 kontakt alebo ohrozenie besnotou, chorobnosť 3,77/100 000 obyvateľov.

Nákazy kože a slizníc

V skupine nákaz kože a slizníc sa vyskytli 4 prípady na scabies, chorobnosť 15,12/100 000 obyvateľov v roku 2016 bolo zaznamenaných 8 prípadov na scabies, chorobnosť 30,14/100 000 obyvateľov, čo predstavuje 50% pokles. Ďalej boli v roku 2017 evidované 4 prípady ochorenia na erysipelas, chorobnosť 7,56/100 000 obyvateľov minulý rok nebolo žiadne ochorenie.

Sexuálne prenosné ochorenia

V roku 2017 boli zaznamenané 2 ochorenia, z toho 1 prípad ochorenia na chlamýdióvu infekciu dolných častí močovopohlavnej sústavy, chorobnosť 3,78/100 000 obyvateľov a 1 prípad ochorenia na urogenitálnu trichomoniozu, chorobnosť 3,78/100 000 obyvateľov. V roku 2016 boli hlásené 4 prípady ochorenia na chlamýdióvu infekciu dolných častí močovopohlavnej sústavy, chorobnosť 15,07/100 000 obyvateľov.

Bezpríznakový stav infekcie HIV

Bezpríznakový stav infekcie HIV ani ochorenie na AIDS nebolo zaznamenané.

Iné infekcie nezaradené

V skupine iných infekcií – nezaradených, bolo hlásených 16 septikémií chorobnosť 60,48/100 000 obyvateľov, v roku 2016 bolo zaznamenaných spolu 28 septikémií, chorobnosť 105,56/100 000 obyvateľov. Septikémie boli vyvolané v 1 prípade streptokokom pneumoniae, v 1 prípade Staphylococcus aureus, v 3 prípadoch inými špecifikovanými stafylokokmi a v 11 prípadoch septikémiu vyvolali gram negatívne mikroorganizmy (z toho 8x E coli, 1x Klebsiella pneumoniae, 1x Yersinia enterocolitica a 1x Serratia marcescens).

Nozokomiálne nákazy

Od 01. 06. 2008 bola ústavná lôžková zdravotná starostlivosť v NsP, n. o., Nová Baňa zrušená.

Tabuľka II.1 VÝSKYT VYBRANÝCH PRENOSNÝCH OCHORENÍ A POROVNÁVACIE INDEXY
v okrese Žarnovica

Kód MKCH	Ochorenie	2017 Abs.	2016 Abs.	INDEX 2017/2016	PRIEMER 2012-2016	Index 2017/P	CHOROBNOSŤ 2017	PRIEMER ch.2012-2016
1	2	3	4	5	6	7	8	9
A02	Salmonelová enteritída	36	31	1,16	26,4	1,36	136,10	98,92
A02N	Vylučovanie salmonel	4	2	2,00	1,6	2,50	15,12	6,00
A03	Šigelóza	0	0	0,00	2	0,00	0,00	7,49
A03N	Vylučovanie šigel	0	1	0,00	0,8	0,00	0,00	3,00
A040	Infekcia EPEC	4	7	0,57	11	0,36	15,12	41,22
A045	Kampylobakteriálna enteritída	40	74	0,54	71,4	0,56	151,22	267,53
A046	Enteritída Y.enterocolitica	2	0	0,00	2,2	0,91	7,56	8,24
A048	Iné špecif.bakteriálne infekcie	1	0	0,00	0,8	1,25	3,78	3,00
A08	Vírusové črevné infekcie	146	20	7,30	21,8	6,70	551,96	81,68
A09	Hnačka a gastroent.pravd.inf.pôvodu	6	7	0,86	2,6	2,31	22,68	9,74
A370	Divý kašeľ B.pertussis	0	3	0,00	3,4	0,00	0,00	12,74
A38	Šarlach-scarlatina	0	2	0,00	0,6	0,00	0,00	2,25
A400	Septikémia streptokokom sk.A	0	1	0,00	0,2	0,00	0,00	0,75
A401	Septikémia streptokokom sk.B	0	1	0,00	0,2	0,00	0,00	0,75
A403	Septikémia Streptokokom pneumonie	1	0	0,00	0,2	5,00	3,78	0,75
A410	Septikémia vyvolaná Staphyl. aureus	1	3	0,33	1	1,00	3,78	3,75
A411	Septikémia špec. stafylokokmi	3	8	0,38	2	1,50	11,34	7,49
A415	Septikémia inými g-organizmami	11	14	0,79	3,8	2,89	41,59	14,24
A418	Iná špecif. septikémia	0	1	0,00	0,2	0,00	0,00	0,75
A69	Lymeská choroba	0	0	0,00	3	0,00	0,00	11,24
A84	Stredo európska kliešťová encefalitída	0	1	0,00	0,4	0,00	0,00	1,50
A87	Nešpecifikovaná vírusová meningitída	1	2	0,50	0,6	1,67	3,78	2,25
B01	Varicella bez komplikácie	83	306	0,27	160,4	0,52	313,79	601,01
B02	Zoster bez komplikácie	2	2	1,00	7	0,29	7,56	26,23
B15	Akútna VHA	0	2	0,00	2,6	0,00	0,00	9,74
B16	Akútna VHB	2	1	2,00	1	2,00	7,56	3,75
B171	Akútna VHC	0	0	0,00	0,2	0,00	0,00	0,75
B181	Chronická VHB	1	4	0,25	2,2	0,45	3,78	8,24
B182	Chronická VHC	0	0	0,00	3,6	0,00	0,00	13,49
B26	Parotitída	1	0	0,00	0	0,00	3,78	0,00
B27	Infekčná mononukleóza	3	3	1,00	2	1,50	11,34	7,49
B58	Toxoplazmóza	0	1	0,00	1,8	0,00	0,00	6,74
B86	Svrab-scabies	4	8	0,50	4	1,00	15,12	14,99
G00	Bakteriálna meningitída	0	0	0,00	0,2	0,00	0,00	0,75
G61	Zápalová polyneuropatia-GB syndróm	0	0	0,00	0,2	0,00	0,00	0,75
G630	Polyneuropatia pri LB	0	1	0,00	0,8	0,00	0,00	3,00
M012	Artritída pri LB	1	1	1,00	0,8	1,25	3,78	3,00
Z203	Kontakt alebo ohrozenie besnotou	0	1	0,00	2,2	0,00	0,00	8,24

Tabuľka II.2 Vývoj vybraných prenosných ochorení v okrese Žarnovica za posledných 20 rokov

Kód MKCH	Ochorenie	Hodnoty																					
		1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	
Skupina vybraných alimentárnych nákaz																							
A 01	Brušný týfus a paratyfus	abs	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A 02	Salmonelózy	abs	108	72	121	131	84	62	61	90	55	38	14	24	33	18	31	22	13	35	31	36	
		rel	388,8	259,6	437,7	474,9	304,5	224,4	222,4	222,4	328,7	201,7	140,2	51,65	89,3	123,2	67,39	114,7	81,74	48,5	130,93	116,80	136,1
A02N	Vylučovanie salmonel	abs	0	2	7	9	7	2	3	7	4	2	3	2	4	1	1	2	2	1	2	4	
		rel	0,00	7,23	25,38	32,57	25,41	7,29	10,96	10,96	25,57	14,76	7,42	11,13	7,44	14,93	3,74	3,7	7,43	7,46	3,74	7,54	15,12
A 03	Shigelóza	abs	0	0	2	0	2	1	0	1	0	0	0	0	0	5	3	0	1	2	7	0	0
		rel	0,00	0,00	7,43	0,00	7,25	3,62	0,00	3,65	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	18,66	11,23	0,00	3,72	7,46	26,19	0,00	0,00
A03N	Vylučovanie šigel	abs	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	1	0	2	1	0
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	3,63	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	7,49	0,00	3,72	0,00	7,48	3,77	0,00
A 040	Iné bakter. črevné infekcie	abs	14	7	48	9	10	4	8	32	12	3	2	2	1	22	11	26	3	12	7	7	4
		rel	50,39	25,24	173,6	32,62	36,25	14,47	29,17	116,9	44,01	11,07	7,38	3,72	82,11	41,18	96,2	11,15	44,77	26,19	26,38	15,12	15,12
A045	Kampylobakteriálna enteritída	abs	0	0	1	3	0	0	0	0	0	0	1	10	50	66	63	62	84	74	74	40	
		rel	0,00	0,00	3,63	10,86	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,71	37,21	186,6	247,1	233,1	230,4	313,4	276,82	278,82	278,82	151,2
A046	Enteritída Y. enterocolitica	abs	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5	6	0	1	4	0	2
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	18,72	22,2	0	3,73	14,96	0,00	7,56
A048	Iné špecif.bakter.infekcie	abs	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	2	0	1
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,7	3,72	0,00	7,48	0,00	3,78
A 07	Iné protozoárne črevné infekcie	abs	1	0	0	1	2	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel	3,6	0,00	0,00	3,62	7,25	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,69	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A080	Rotavírusová enteritída	abs	0	0	0	0	0	0	0	0	5	5	1	15	14	23	15	2	14	32	11	139	
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	18,33	18,45	3,69	55,81	52,25	86,1	55,5	7,43	52,23	119,71	41,45	525,5	525,5
A081	Norwalk vírus.enteritída	abs	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	0	0	2	3	15	5	2
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	14,93	0,00	0,00	7,43	11,19	56,11	18,84	7,56
A082	Adenovírusová enteritída	abs	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	5	1	0	1	3	4	5	5
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,73	18,72	3,7	0,00	3,73	11,22	15,07	18,9
A09	Hnačka a gastroenteritída pravd.inf.pôvodu	abs	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	4	7	6
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,7	3,72	0,00	14,96	26,38	22,68

Tabuľka II.2. pokračovanie

Kód MKCH	Ochorenie	Hodnota																				
		1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
Neuroinfekcie - pokračovanie																						
G 06	Vnútrolebk., vnútrochr. abscesy	abs	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel	0,00	0,00	3,62	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
G510	Paréza n. facialis - Bellovo ochrnutie	abs	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	7,36	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
G61	Zápalová polyneuropatia	abs	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	1	0
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	3,62	0,00	0,00	3,65	0,00	0,00	7,38	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,74	0,00
Zoonózy a nákazy s prírodnou ohniskovosťou																						
A21	Tularémia	abs	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	1	0	0	0	0	0	0	0
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	7,42	0,00	3,73	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A27	Leptospiroza	abs	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,74	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A32	Listerióza	abs	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	7,49	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A69.2	Lymeská choroba	abs	6	12	11	6	7	38	24	33	22	14	8	11	20	4	2	8	4	1	0	0
		rel	21,6	43,27	39,79	21,75	25,38	137,5	87,51	120,5	80,68	51,65	29,52	40,93	74,64	14,97	7,4	29,72	14,92	3,74	0,00	0,00
A81	Creutzfeldt-Jacobova choroba	abs	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A84	Vírusová encefalitída prenášaná kliešťami	abs	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	1	0	0	1	0	1	0
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	7,46	3,74	0,00	0,00	3,73	0,00	3,77	0,00
B35	Dermatofytóza	abs	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B38	Toxoplazmóza	abs	5	6	4	0	1	0	2	5	1	2	2	0	0	0	0	1	5	2	1	0
		rel	18	21,63	14,47	0,00	3,62	0,00	7,29	18,26	3,66	7,38	7,38	0,00	0,00	0,00	0,00	3,72	18,65	7,48	3,77	0,00
B30	Toxokaróza	abs	7	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	0	0	1	0	0	0	0
		rel	25,19	21,63	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	14,93	0,00	0,00	3,72	0,00	0,00	0,00	0,00
G630	Polyneuropatia pri LB	abs	5	0	9	3	1	5	1	8	11	3	0	2	5	4	1	0	0	2	1	0
		rel	18	0,00	32,55	10,87	3,62	18,09	3,65	29,22	40,34	11,07	0,00	7,44	18,66	14,97	3,7	0,00	0,00	7,48	3,77	0,00
M012	Artritída pri LB	abs	1	1	0	0	0	1	2	1	1	1	1	1	6	4	0	2	0	1	1	1
		rel	3,6	3,61	0,00	0,00	0,00	3,62	7,29	3,65	3,66	3,69	3,69	3,72	22,39	14,97	0,00	7,43	0,00	3,74	3,77	3,78
Z203	Kontakt alebo ohrozenie besnotou	abs	10	33	4	7	12	30	2	0	3	1	3	4	4	4	2	5	2	1	1	0
		rel	36	119	14,47	25	43,51	108,6	7,29	0,00	11	3,69	11,07	14,88	14,93	14,97	7,4	18,58	7,46	3,74	3,77	0,00

Tabuľka II.2. pokračovanie

Kód MKCH	Ochorenie	Hodnota																				
		1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
Náklady kože a slizníc																						
A 46	Erysipelas	abs	1	1	0	0	2	7	11	0	1	2	1	1	0	1	3	1	0	1	0	2
		rel	3,6	3,61	0,00	0,00	7,25	25,33	40,11	0,00	3,66	7,38	3,69	0,00	3,73	0,00	11,1	3,72	0,00	3,74	0,00	7,56
B 86	Svrab - Scabies	abs	1	3	3	11	3	0	2	1	0	2	3	0	10	3	6	5	1	0	8	4
		rel	3,6	10,82	10,85	39,88	10,87	0,00	7,29	3,65	0,00	7,38	11,07	0,00	37,32	11,23	22,2	18,58	3,73	0,00	30,14	15,12
B 44	Aspergilóza	abs	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel	0,00	0,00	3,62	0,00	3,62	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
L08	Iné lokálne infekcie kože a podkožného tkaniva	abs	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,65	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Sexuálne prenosné ochorenia																						
A539	Nešpecifikovaný sifylis	abs	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,7	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A540	Gonokokové infekcie	abs	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	1	0	0	0
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	7,4	0,00	3,73	0,00	0,00	0,00
A560	Chlamýdiová infekcia d.č.močovopohl. sústavy	abs																9	8	5	4	1
		rel																33,44	29,85	18,70	15,07	3,78
A 59	Urogenitálna trichomonóza	abs	2	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
		rel	7,2	3,61	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,65	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,78
Z21	Bezprízn.stav infekcie HIV	abs	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	7,31	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,74	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Iné infekcie - nezaradené																						
A 40	Streptokoková septikémia	abs	0	0	0	0	0	1	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	2	1
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,62	3,65	0,00	3,66	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,74	7,54	3,78
A 41	Iné septikémie	abs	3	1	4	3	5	1	11	2	6	5	4	3	0	0	0	0	0	9	26	15
		rel	10,8	3,61	14,47	10,87	18,13	3,62	40,11	7,31	22	18,45	14,85	11,16	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	33,67	98,02	56,70
B 25	Cytomegalovírusová choroba	abs	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,62	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,72	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,77
B 65	Helmintózy	abs	0	6	3	3	1	0	0	7	11	5	0	0	2	1	2	2	1	0	0	0
		rel	0,00	21,63	10,85	10,87	3,62	0,00	0,00	25,57	40,34	18,45	0,00	0,00	7,46	3,74	7,4	7,43	3,73	0,00	0,00	0,00
J36	Peritonizilámy absces	abs	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0
		rel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	7,31	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,74	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

HYGIENA DETÍ A MLÁDEŽE

VŠEOBECNÁ ČASŤ

1. Celkové zhodnotenie činnosti odboru HDM

Činnosť oddelenia hygieny detí a mládeže bola v roku 2017 vykonávaná v súlade s platnou koncepciou odboru a príslušnou legislatívou.

Úlohy vyplývajúce z celospoločenských programov a projektov na ochranu a podporu zdravia detí a mládeže sa riešili v súlade s metodickými pokynmi na ich plnenie. V rámci výkonu štátneho zdravotného dozoru sa kontrolovalo dodržiavanie ustanovení zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov, všeobecne záväzných právnych predpisov upravujúcich ochranu verejného zdravia.

V zariadeniach pre deti a mládež, ktoré majú oprávnenie uskutočňovať výchovu a vzdelávanie, tiež prevádzkarní v ktorých sa prevádzkuje živnosť starostlivosti o deti do šesť rokov veku, alebo výchovy a mimoškolského vzdelávania detí a mládeže, v zmysle zákona č.355/2007 Z. z., o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov, sledujeme okrem životných a pracovných podmienok detí a mládeže, pracovného prostredia, podmienok a úrovne stravovania aj spôsob zabezpečenia doplnkového stravovania a pitného režimu, realizáciu školského mliečneho programu v školách, podmienky pre pohybovú aktivitu detí a mládeže v školách, podmienky praktického vyučovania aj celkové zdravotno-hygienické zabezpečenie priebehu zimných a letných zotavovacích podujatí pre deti a mládež v prevádzkach rekreačných zariadení a dodržiavanie požiadaviek na prevádzku pieskovísk v materských školách a pieskovísk vybudovaných v rámci občianskej vybavenosti sídlisk.

Podľa usmernení ÚVZ SR Bratislava sme vykonávali mimoriadne a cieleňé kontroly, ktoré boli zamerané na vysledovateľnosť mrazeného mäsa a mäsových výrobkov vrátane hydiny pôvodom z Brazílie v školských stravovacích zariadeniach, na zisťovanie informovanosti študentov stredných škôl o účinkoch ultrafialového žiarenia a návštevách solárií, na posúdenie dodržiavania legislatívnych podmienok priestorov určených na výučbu telesnej výchovy, na dodržiavanie hygienických požiadaviek na kvalitu piesku v pieskoviskách určených na hranie detí.

V stravovacích zariadeniach sme odobrali, 42 vzoriek sterov a 14 vzoriek stravy, s cieľom minimalizácie rizík ohrozujúcich zdravotnú bezpečnosť pripravovaných pokrmov. V rámci výkonu štátneho zdravotného dozoru sme hodnotili aj pestrosť jedálnych lístkov. Zamerali sme sa na školské bufety, kde sme odobrali celkom 14 vzoriek obložených pekárenských výrobkov. Do Informačného systému úradov verejného zdravotníctva, priebežne vkladáme požadované údaje z výkonu štátneho zdravotného dozoru a úradnej kontroly potravín v zariadeniach školského stravovania.

Výkon štátneho zdravotného dozoru bol zameraný na pieskoviská pri materských školách a aj na verejné pieskoviská vybudované v rámci občianskej vybavenosti sídlisk. Hodnotili sme tiež hygienický stav areálu ihrísk, technický stav a údržbu preliezačiek a hojdačiek. Na overenie kvality piesku pieskovísk určených na hranie detí a na zistenie vybraných indikátorov mikrobiálneho a parazitárneho znečistenia, sme odobrali vzorky piesku z pieskovísk v 24

materských školách, z 5 pieskovísk verejných detských ihrísk a v jednom zariadení starostlivosti o dieťa.

2. Činnosť presahujúca rámec štátneho zdravotného dozoru, osobitná činnosť a agenda

(tab. č. 1) .

Riešené úlohy, programy a projekty / počet vyšetrených detí

„Vykonanie cielených kontrol zameraných na výsledovateľnosť mäsa v ZSS a školských stravovacích zariadeniach”.

Cielené kontroly boli zamerané na výsledovateľnosť mrazeného mäsa a mäsových výrobkov vrátane hydiny pôvodom z Brazílie. Vykonaných bolo spolu 97 kontrol, pri ktorých v prípade zistenia takéhoto mäsa bolo nariadené pozastavenie mäsa, kým nebude preukázané, že je zdravotne neškodné. Všetky podklady a zistené údaje boli postupne predkladané na oddelenie hygieny výživy na priebežné hlásenia a na záverečné spracovanie správy pre ÚVZ SR Bratislava.

Dotazníkový prieskum na zistenie informovanosti študentov stredných škôl o účinkoch ultrafialového žiarenia a návštevnosti solárií.

Vo vybraných stredných školách (gymnázia a stredné odborné školy končiace maturitou) vybratí respondenti, priamo na vyučovaní, vyplnili predložené dotazníky, ktoré boli následne vložené do excelovského súboru na vkladanie dát. Úloha sa riešila v súčinnosti s oddelením hygieny životného prostredia. Prieskumu sa zúčastilo a dotazník vyplnilo celkom 152 študentov dvoch gymnázií a ôsmich stredných odborných škôl končiacich maturitnou skúškou.

„Cielené kontroly zameranej na dodržiavanie hygienických požiadaviek na pieskoviská určené na hranie detí“.

Na základe požiadavky vedúcej odboru HDM ÚVZ SR Bratislava, boli cielené kontroly pieskovísk zamerané na mikrobiologickú kvalitu piesku a na dodržiavanie hygienických požiadaviek, na pieskoviská pri predškolských zariadeniach a na vybrané pieskoviská v rámci občianskej vybavenosti sídlisk. V pravidelných dvojmesačných interevaloch boli na ÚVZ SR zasielané výsledky aktuálnych vyšetrení piesku. Spolu bolo odobratých 54 vzoriek piesku z 30 pieskovísk na vyšetrenie množstva vybraných indikátorov mikrobiálneho a parazitárneho znečistenia piesku v pieskoviskách určených na hranie detí.

Po preskúmaní výsledkov laboratórnych rozborov bolo zistené, že v 4 odobratých vzorkách piesku z pieskovísk boli, podľa vyhlášky MZ SR č. 521/2007 Z.z. o podrobnostiach o požiadavkách na pieskoviská, prekročené najvyššie prípustné množstvá vybraných indikátorov mikrobiálneho znečistenia a v 1 vzorke bolo prekročené najvyššie prípustné množstvo vybraných indikátorov parazitárneho znečistenia piesku v pieskovisku určeného na

hranie detí. Prevádzkovateľom pieskovísk boli uložené štyri opatrenia na zabezpečenie zdravotne bezchybného piesku v pieskovisku určenom na hranie detí.

„Mimoriadne ciele kontroly zamerané na dodržiavanie legislatívnych požiadaviek týkajúcich sa priestorov určených na výučbu telesnej výchovy na základných školách a stredných školách v Slovenskej republike a rozšírenie poznatkov o názoroch žiakov základných a stredných škôl na vyučovanie telesnej výchovy a priestory určené na výučbu telesnej výchovy”.

V čase cielej úlohy od 18.09. do 29.09.2017 bolo vykonaných 10 cielej kontrol priestorov určených na výučbu telesnej výchovy vo vybraných základných a stredných školách. Počas výkonu cielej kontroly žiaci vybraného gymnázia vyplnili 20 dotazníkov zameraných na zber údajov o názoroch a postojoch žiakov na vyučovanie telesnej výchovy a priestory určené na výučbu telesnej výchovy, ktoré boli následne vložené do masky programu excel. Kontroly boli zamerané na dodržiavanie mikroklimatických podmienok, na priestorové usporiadanie a funkčné členenie priestorov na výučbu telesnej výchovy, na zabezpečenie prívodu studenej pitnej a teplej vody, na využívanie telocviční na mimoškolské aktivity, na zaraďovanie hodín telesnej výchovy do rozvrhu, na zisťovanie počtu a druhu zdravotných indikácií u žiakov a študentov, ktorí sú úplne alebo čiastočne oslobodení od telesnej výchovy a na dodržiavanie schváleného prevádzkového priadku. Záverečná správa z výkonu kontrol s tabuľkou so spracovanými nedostatkami a s tabuľkou s počtami necvičiacich a žiakov oslobodených od telesnej výchovy, bola zaslaná v určenom termíne na ÚVZ SR Bratislava

„Cielej kontroly zamerané na dodržiavanie hygienických požiadaviek počas konania zotavovacích podujatí pre deti a mládež”.

Počas zotavovacích podujatí v roku 2017 v rámci zvýšeného štátneho zdravotného dozoru bolo vykonaných 149 cielej kontrol turnusov zotavovacích podujatí v stálych 23 rekreačných zariadeniach. Organizátori podujatí dodržiavali základné požiadavky Vyhlášky MZ SR č. 526/2007, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o požiadavkách na zotavovacie podujatia. Nakoľko prevažná väčšina organizátorov opakovane, každoročne, organizuje zotavovacie podujatia v tých istých rekreačných zariadeniach, závažné nedostatky neboli zistené. Chronicky sa ešte stále opakujú neskoré podania žiadostí, o posúdenie zotavovacieho podujatia, aj menej ako 1 týždeň pred nástupom na zotavovacie podujatie a podania organizátorov zotavovacích podujatí bývajú častokrát neúplné - chýba zriaďovacia listina školy, nie je priložený doklad o zaplatení správneho poplatku u súkromných škôl, k žiadosti často nebýva priložený opis činnosti.

Projekt: „Aktivity prevencie detskej obezity v kontexte plnenia Národného akčného plánu v prevencii obezity na roky 2015 – 2025 (NAPPO) “.

Cieľom aktivít je komplexným výkonom štátneho zdravotného dozoru, realizáciou výchovných aktivít v oblasti edukácie matiek, cestou materských centier a cestou zariadení pre deti a mládež prispieť k zníženiu výskytu detskej obezity: S pracovníkmi materských centier sa opakovane nepodarilo nadviazať aktívnu spoluprácu. O prednášky, alebo zdravotno-výchovný materiál oddelenia podpory zdravia, zatiaľ neprejavili záujem. Prednáškovú činnosť si v materských centrách na našom spádovom území prevádzkovatelia zabezpečujú prostredníctvom lekárov všeobecnej starostlivosti pre deti a dorast, odborných zdravotníkov a stomatológov.

Podpora zdravšieho prostredia v školách kontrolou prostredníctvom predávaného sortimentu: V evidovaných 12 odsúhlasených školských bufetoch a 11 automatoch, kde je poskytované doplnkové stravovanie, previerkami opakovane zisťujeme, že prevádzkovatelia bufetov aj napriek veľkej snahe a pestrej ponuke nedokážu predávať hlavne sortiment zdravej výživy, deti naďalej uprednostňujú bagety z bielej múky, hot-dogy, sladké pečivo, langoše, párky, cukrovinky, aj chipsy a rôzne slané tyčinky, sladké nápoje, hoci v ponukovom sortimente sú celozrnné obložené výrobky, mliečne výrobky aj ovocie a neochutené minerálne vody, o tieto produkty zo strany detí pretrváva stále výrazne menší záujem. Zistili sme, že v automatoch sa už nenachádzajú nápoje s obsahom kofeínu. Všetky automaty sú výrazne označené nápisom, že ponúkaná káva neobsahuje kofeín.

V 26 základných školách sa pripravujú a podávajú zdravé desiaty v pestrom sortimente s nápojom, podľa vopred pripraveného jedálneho lístka.

Edukačné aktivity v oblasti zdravého stravovania a zdravej výživy detí zabezpečujú pracovníci oddelenia výchovy k zdraviu. Na školách realizovali 73 hodín prednášok, zameraných na zásady správnej výživy a k programu Školské ovocie. Distribuovali zdravotno-výchovný materiál v celkovom počte 471 kusov.

Z celkového počtu 102 zariadení školského stravovania, bol vykonaný ŠZD v 73 stravovacích prevádzkach určených pre deti a mládež, ďalších 97 mimoriadnych cielených kontrol bolo vykonaných v rámci mimoriadnej úlohy o výsledovateľnosti mrazeného mäsa a mäsových výrobkov vrátane hydiny pôvodom z Brazílie.

V územnej pôsobnosti RÚVZ Žiar nad Hronom sa len v jednej školskej jedálni pripravuje diétne stravovanie pre deti, ktorým bolo diétne stravovanie indikované lekárom. Hygienické podmienky pri príprave diétnej stravy zodpovedali daným požiadavkám. Vo všetkých sledovaných zariadeniach je pre deti zabezpečovaný vhodný pitný režim. Kontrola pestrosti stravy je nedeliteľnou súčasťou každého výkonu ŠZD v školskej jedálni, závažné nedostatky neboli zistené. Pri výkone ŠZD konštatujeme, že vedúce školských stravovní striktne dodržiavajú zásady zostavovania jedálnych lístkov, v súlade s vyhláškou MŠ SR č.330/2009Z.z. o zariadení školského stravovania, v súlade s VOD.V školských stravovacích zariadeniach každoročne registrujeme pozvoľný nárast stravujúcich sa žiakov.

V rámci podpory pohybových aktivít sme vykonali štátny zdravotný dozor v 19 telovýchovných zariadeniach, ktoré v prevažnej väčšine zodpovedali požiadavkám príslušnej legislatívy. Niektoré školy využívajú aj mestské športoviská a plavárne. Vo všetkých školách boli v týždennom rozvrhu vhodne zaradené 2 hodiny telesnej výchovy. V každej sledovanej škole je vedená evidencia rozhodnutí školy o oslobodení žiaka od cvičenia, na základe zdravotnej indikácie uvedenej v písomnom vyjadrení od ošetrojúceho lekára. V žiadnej sledovanej škole sa na hodinách telesnej výchovy neposkytuje liečebná telesná výchova pre žiakov oslobodených od cvičenia, nakoľko školy nedisponujú špecializovanými pracovníkmi.

Projekt: „Zneužívanie návykových látok (alkohol, tabak, drogy) u detí a mládeže na Slovensku“.

Cieľom je na základe dlhodobých štúdií zneužívania alkoholu, tabaku a nelegálnych drog u detí a mládeže v našej republike zistiť trendy v danej oblasti, porovnať výsledky našich štúdií s výsledkami štúdie vybraných európskych krajín, ktoré sa zrealizovali porovnateľnou metodikou

Etapy riešenia a termín ukončenia - podľa požiadaviek gestora úlohy - MZ SR Odbor koordinácie protidrogovej stratégie a monitorovania drog a ÚVZ SR. V roku 2017 sa úloha nerealizovala.

Projekt: „Monitoring úrazovosti u detí predškolského a školského veku“.

Cieľom projektu je komplexné zmapovanie úrazovosti u detí predškolského a školského veku v širšom kontexte, prognózu a porovnanie získaných výsledkov s výsledkami sledovania úrazovosti z predchádzajúcich rokov. Na základe získaných údajov sa overí účinnosť intervenčných opatrení zameraných na zníženie počtu úrazov ako aj vážnych zdravotných následkov u detí v rámci predchádzajúceho prieskumu.

V decembri 2016 sme vykonali dotazníkový prieskum o zmapovaní úrazovosti u spolu 60 detí vo vekovej skupine 11-14 ročných, 30 detí z vidieckej základnej školy a 30 detí z mestskej základnej školy. Získané údaje boli vložené do masky v programe excel a zaslané gestorovi úlohy - ÚVZ SR v Bratislave – gestor úlohy v roku 2017 nepožadoval žiadne ďalšie doplňujúce údaje.

V roku 2017 bolo do riešených úloh, programov a projektov ochrany zdravia, zapojených celkom 172 detí.

Odborné stanoviská a expertízy

Odborné stanoviská (104) sa vypracovávali jednak na základe doručených podaní od rôznych subjektov, ako aj z podnetu RÚVZ - vyhodnotenia laboratórnych protokolov o skúškach vzoriek potravín a piesku. Vydané boli písomné stanoviská k zaradeniu zariadení do siete škôl a školských zariadení, k zriadeniu elokovaných pracovísk a súkromných zariadení pre deti a mládež, k donášaniu stravy do zariadenia školského stravovania, k dočasnej úprave kapacity materských škôl, k možnosti zriadeniu elokovaných súkromných základných umeleckých škôl, k stavebným konaniam, ku chráneným pracoviskám, k prešetrovaným podnetom.

Odborno-metodická činnosť- konzultácie

Pracovníci oddelenia poskytli v priebehu roka 313 odborných konzultácií, ktoré sa najčastejšie týkali problematiky škôl, zimných a letných zotavovacích podujatí – lyžiarskych výcvikových kurzov a škôl v prírode; ďalej sa konzultácie týkali projektovej dokumentácie na výstavbu a rekonštrukcie školských zariadení, problematiky zásobovania vodou z vlastných vodných zdrojov, prenosných parazitárnych ochorení v kolektívoch, úpravy kapacity detí v materských školách, prevádzkových poriadkov, zariadenia prevádzkarní v ktorých sa prevádzkuje živnosť starostlivosti o deti do 6 rokov, zabezpečenia diétneho stravovania detí a žiakov, ktorých zdravotný stav vyžaduje osobitné stravovanie. Mnohé konzultácie ktoré boli poskytované pri výkone ŠZD v dozorovaných zariadeniach a ich predmetom boli - zásady správnej výrobnéj praxe v zariadeniach spoločného stravovania, manipulácia s chladeným mäsom, nakladanie s kuchynským biologickým odpadom, zriadenie školského bufetu, zriadenie chránených pracovísk a zabezpečenie pracovnej zdravotnej služby.

Porady

Pracovná porada vedúcich oddelení (odborov) hygieny detí a mládeže Banskobystrického kraja, dňa 09.03.2017, miesto konania: Rimavská Sobota, účasť: MUDr. M. Zajacová

Účasť na odborných podujatiach

Seminár: Vysledovateľnosť a bezpečnosť potravín v zariadeniach školského stravovania, dňa 19.05.2017, miesto konania: Banská Bystrica, organizátor: MŠVVaŠ SR, účasť: MUDr. Zajacová

Odborná konferencia HDM, dňa 22.-23.05. 2017, miesto konania a organizátor: ÚVZ SR Bratislava, účasť: MUDr. Zajacová

XXV. konferencia: Životné prostredie a zdravie, dňa 20.09.2017, miesto konania: Nový Smokovec, účasť: MUDr. Zajacová, J. Lesná

Odborný seminár: Kvalita potravín v školskom stravovaní, dňa 21.9.2017, miesto konania: Banská Bystrica, organizátor SOFT-GEL s.r.o; Košice, účasť: MUDr. Zajacová

Seminár: Problematika pieskovišiek, dňa 11.12.2017, miesto konania a organizátor: ÚVZ SR Bratislava, účasť: MUDr. Zajacová

Iné

Zamerali sme sa na kontrolu dodržiavania ustanovení zákona č.377/2004 Z. z. o ochrane nefajčiarov v zariadeniach pre deti a mládež (229 kontrol) a zisťovali sme aj spôsoby zabezpečenia pracovnej zdravotnej služby u zamestnávateľov a zriaďovateľov školských zariadení (133 kontrol). Do informačného systému úradov verejného zdravotníctva CITRIX bolo vložených 205 údajov.

2.1. Zhodnotenie školského mliečného programu

Podľa metodického usmernenia č. 12/2008 zo 6. októbra 2008 k realizácii nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 339/2008 Z. z. o poskytovaní pomoci na podporu spotreby mlieka a mliečnych výrobkov pre deti v materských školách, pre žiakov na základných školách a pre žiakov na stredných školách v znení nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 342/2009 Z. z. a Metodického usmernenia 16/2009-R z 27. augusta 2009, ktorým sa mení a dopĺňa vyššie citované usmernenie) je v našom spádovom regióne zapojených do mliečného programu 32 materských škôl, 19 základných škôl, 5 stredných škôl a dve špeciálne základné školy.

Tatranská mliekareň TAMI a.s. Kežmarok, plynule a bez problémov zásobuje školské zariadenia mliekom a mliečnymi výrobkami podľa objednávok. Školský mliečny program zabezpečujú v plnom rozsahu pracovníčky zariadení školského stravovania. Tepelne ošetrené polotučné mlieko neochutené s 1,5% obsahom tuku a UHT trvanlivé plnotučné mlieko 3,5% tuku, sa distribuuje v 1 litrovom tetrapakovom balení, UHT trvanlivé polotučné mlieko a kakao a ochutené mlieka v 250 ml balení. Mlieko má 10 dňovú trvanlivosť a trojmesačnú trvanlivosť. Rozvoz je 1-2 krát týždenne, v závislosti od doby najneskoršej spotreby mlieka. S mliekom manipulujú len zdravotne a odborne spôsobilé osoby. Mlieko sa uskladňuje v chladiacich zariadeniach, alebo v suchých a chladných skladoch v závislosti od doby spotreby výrobkov a požiadavky zachovania chladiarenského reťazca. Mlieko ako ŠMP sa podáva denne formou nápoja k obedu. Nie je povolené mlieko variť, teda používať ho pri príprave pokrmov, podľa Metodického usmernenia MŠ SR sa mlieko môže len dochucovať. Pri kontrolách neboli zistené žiadne nedostatky pri uskladnení, manipulácii a podávaní mlieka a mliečnych výrobkov, nedostatky neboli zistené ani pri likvidácii odpadu. Tetrapakové obaly sa spravidla likvidujú v spolupráci s technickými službami.

V troch základných školách, sa ŠMP realizuje formou mliečnych automatov firmy Rajo a.s., tzv. „Rajo brejky“, kde v mliečnych automatoch sú popri ochutených balených mliekach v sortimente aj balené ovocné šťavy.

Školské mlieko si v školských jedálňach našlo a každoročne nachádza svojich nových pravidelných konzumentov.

Zhodnotenie školského mliečného programu v roku 2017

Druh zariadenia	Počet škôl, zapojených do školského mliečného programu	Podmienky	
		vyhovujú (počet)	nevyhovujú (počet)
MŠ	32	32	-
ZŠ	19	19	-
SŠ	5	5	-
ŠZŠ	2	2	-
Spolu	58	58	-

2.2. Zhodnotenie stavu pieskovísk

Pracovníci oddelenia HDM zabezpečovali štátny zdravotný dozor nad dodržiavaním povinností súvisiacich s prevádzkou pieskovísk. Z 24 pieskovísk pri materských školách, z 5 verejných pieskovísk a z pieskoviska zariadenia starostlivosti o deti, bolo odobratých spolu 54 vzoriek piesku na mikrobiologické a parazitárne vyšetrenie. Kvalita pieskov v 2 pieskoviskách pri materských školách, v jednom pieskovisku pri verejnom detskom ihrisku a v zariadení starostlivosti o deti, vo vyšetrených mikrobiologických a parazitologických ukazovateľov ukazovateľoch nevyhovovala požiadavkám vyhlášky MZ SR č. 521/2007 Z. z.. 5 vzoriek (9%) prekročilo, podľa vyhlášky MZ SR č. 521/2007 Z. z. o podrobnostiach o požiadavkách na pieskoviská, najvyššie prípustné množstvo vybraných indikátorov mikrobiálneho a parazitárneho znečistenia piesku v pieskovisku určeného na hranie detí pre nález termotolerantných a koliformných fekálnych baktérií a vajíčok geohelminťov. Prevádzkovateľom týchto pieskovísk boli vydané rozhodnutia s opatrením zabezpečiť zdravotne bezchybný piesok v pieskovisku určenom na hranie detí. O vykonanom opatrení sme boli písomne resp. telefonicky upovedomení. V sledovaných zariadeniach prevádzkovatelia zabezpečujú pravidelné čistenie prekopávanie a prehrabávanie piesku, o čom sa vedie písomná evidencia. Pravidelne sa vykonáva údržba a čistenie vonkajších ihrísk, vrátane kosenia a hrabania trávy tak, aby nevzniklo žiadne riziko ohrozenia zdravia detí. Všetky, toho roku kontrolované, pieskoviská pri materských školách boli vybavené vhodnými krytmi pieskoviska proti znečisťovaniu piesku.

Zhodnotenie stavu vyšetrených pieskovísk v roku 2017

Miesto odberu	Celkový počet vyšetrených vzoriek	Počet nevyhovujúcich vzoriek z celkového počtu vyšetrených vzoriek vzhľadom na prítomnosť:		
		Termotolerantné a koliformné baktérie	Fekálne streptokoky	Salmonella sp. Geohelminty (vajíčka, larvy)
24x materská škola	44	2	1	0
5x verejné detské ihrisko	8	0	0	1
1x zariadenie starostlivosti o deti	2	0	1	0
SPOLU:	54	2	2	1

2.3. Zhodnotenie sortimentu v školských bufetoch:

V objektoch stredných škôl a v domove mládeže, evidujeme celkom 12 školských bufetov a 11 automatov umiestnených v školských objektoch. Školské bufety a automaty prevádzkujú fyzické osoby oprávnené na podnikanie, poskytujú doplnkové stravovanie pre deti stredných škôl. Jediný bufet v základnej škole bol zrušený bez náhrady. V rámci výkonu ŠZD sme vykonali 13 kontrol školských bufetov. V desiatich zariadeniach doplnkového stravovania bolo odobratých spolu 14 vzoriek rýchleho občerstvenia - obložené pekárenské výrobky, na laboratórnu analýzu mikrobiologických ukazovateľov. Podľa protokolov o skúškach, všetky sledované ukazovatele vo vyšetrených vzorkách zodpovedali požadovaným ukazovateľom Potravinového kódexu. V školských bufetoch a automatoch sme toho roku opäť sledovali aj marketingové praktiky zamerané na deti, ktoré by podporovali nezdravé potraviny a nápoje – v tomto roku sme nezistili žiadne marketingové praktiky zamerané na deti, ktoré by podporovali nezdravé potraviny a nápoje, všetky nedostatky z predchádzajúceho roka boli v plnom rozsahu odstránené.

V stredoškolských objektoch je umiestnených 8 nápojových automatov so sortimentom rôznych druhov kávy. Označenie, že sa jedná o kávu bez obsahu kofeínu je nalepené na každom jednom automate. Z nápojových automatov boli taktiež odstránené všetky nápoje s obsahom kofeínu – coca cola, kofola, pepsi cola, ice café. V základných školách sú umiestnené 3 Rado automaty so sortimentom ochutených mliek, ovocných štiav.

Pri kontrole školských bufetov sme sa zamerali hlavne na sortiment, ktorý nesmie obsahovať alkoholické nápoje, nápoje s obsahom kofeínu, chinínu a tabakové výrobky. Sortiment bufetu by mal byť v súlade s odporúčaniami racionálnej výživy s cieľom znižovať riziká výskytu chronických neprenosných ochorení, vrátane obezity. Pri previerkach opakovane zisťujeme, že prevádzkovatelia napriek veľkej snahe a ponuke nedokážu predávať hlavne sortiment zdravej výživy, ktorý síce je v bufetoch pestro zastúpený, ale v obmedzenom množstve. Deti stále uprednostňujú bagety z bielej múky (šunkové, syrové, zeleninové), hot-dogy, obložené žemle, sladké pečivo, langoše, párky, balené šaláty, cukrovinky, chipsy, slané tyčinky, sladké nápoje (ochutené minerálne vody, džúsy, ľadový čaj), aj keď v ponukovom sortimente sú celozrnné výrobky, mliečne výrobky aj ovocie a neochutené minerálne vody, o tieto produkty zo strany detí pretrvávajú neustále výrazne menší záujem. Konštatujeme, že pri zostavovaní

sortimentu v školských bufetoch sa rozhodne vychádza z dopytu žiakov a nerešpektujú sa odporúčania vládou prijatých programov - Národný program prevencie obezity a Aktualizovaný program ozdravenia výživy obyvateľov SR. V sortimente školských bufetov neprevláda výživovo hodnotný sortiment, ktorý by zodpovedal zdravej výžive, ktorá by mala optimálne zabezpečovať fyziologické požiadavky OVD pre rastúci organizmus. V školských bufetoch a automatoch, sme nezistili žiadne marketingové praktiky zamerané na deti, ktoré by podporovali nezdravé potraviny a nápoje, z automatov boli odstránené nápoje s obsahom kofeínu- kofola, ice cafe, pepsicola. Všetky automaty na kávu sú označené nápisom-káva bez kofeínu.

3.Štátny zdravotný dozor – kontrolná činnosť

(tab. č. 2 a 3)

- celkový počet zariadení: 621
- počet neštátnych zariadení: 288
- počet kontrol: 504
- počet hodnotených výsledkov analýz objektivizácie prostredia (stery): 42
- počet odobratých vzoriek (voda, strava, piesok):82
- počet iných výkonov (v rámci ŠZD): 675

Štátny zdravotný dozor sa podľa §§ 54 a 55 zákona č.355/2007 Z. z., uskutočňoval v súlade s metodickými pokynmi a odbornými usmerneniami HH SR a ÚVZ SR k výkonu štátneho zdravotného dozoru a úradnej kontroly potravín v zariadeniach pre deti a mládež zaradených do siete škôl a školských zariadení ako aj v zariadeniach mimo siete. Zameriavali sme sa najmä na kontrolu hygienického stavu a technickej úrovne prevádzok zariadení pre deti a mládež, na dodržiavanie opatrení na zamedzenie šírenia akútnych ochorení a prenosných ochorení v kolektívoch, na podmienky pohybovej aktivity detí a žiakov, na kontrolu zariadení spoločného stravovania detí a mládeže, na sledovanie podmienok prípravy a podávania jedál, na objektivizáciu pracovného prostredia plánovane odoberanými stermi z pracovného prostredia stravovacích zariadení, na likvidáciu kuchynského biologického odpadu, na kontrolu sortimentu predaja v rámci doplnkového stravovania prostredníctvom školských bufetov, na zásobovanie zariadení pitnou vodou, na spôsob zabezpečovania pitného režimu, na zabezpečenie čistoty a údržby priestorov zariadení pre deti a mládež, na kontrolu telocviční a školských ihrísk, na pracoviská praktického vyučovania pri stredných odborných školách, na dodržiavanie opatrení na ochranu zdravia mladistvých pri práci, na kontrolu dodržiavania povinností, súvisiacich s prevádzkou pieskovísk pri materských školách a pieskovísk pri detských ihriskách v rámci občianskej vybavenosti sídlisk, na opatrenia zabraňujúce znečisteniu piesku v pieskoviskách objektivizáciou vybraných indikátorov mikrobiálneho a parazitárneho znečistenia piesku a na prevádzku letných a zimných zotavovacích podujatí pre deti a mládež. U kontrolovaných subjektov sme sa venovali problematike zabezpečenia pracovnej zdravotnej služby pre zamestnancov a sledovali sme dodržiavanie ustanovení zákona o ochrane nefajčiarov. Porušenia týkajúce sa plnenia zákona NR SR č. 377/ 2004 Z. z. o ochrane nefajčiarov neboli zistené.

V zariadeniach spoločného stravovania bolo v rámci ŠZD odobratých 42 vzoriek sterov z pracovného prostredia kuchýň na stanovenie mikrobiálnej kontaminácie predmetov a plôch vo výrobných priestoroch kuchyne, z toho 4 vzorky (9%) nevyhovovali pre nález E. coli

a *Staphylococcus faecalis*. Na zistenie prítomnosti *Salmonelly* sp. bolo odobratých 11 vzoriek stravy. *Salmonella* sp. vo vzorkách stravy potvrdená nebola. V zariadeniach doplnkového stravovania, v školských bufetoch, sme odobrali spolu 14 vzoriek výrobkov rýchleho občerstvenia - obložené pekárenské výrobky, bagety, na laboratórnu analýzu mikrobiologických ukazovateľov. Všetky vzorky bagiet vyhovovali stanoveným požiadavkám. Z pieskovísk pri materských školách a z verejných pieskovísk bolo odobratých spolu 54 vzoriek piesku na mikrobiologické a parazitárne vyšetrenie, z ktorých 5 vzoriek (9%) prekročilo najvyššie prípustné množstvá vybraných indikátorov mikrobiálneho a parazitárneho znečistenia piesku. Na zabezpečenie zdravotne bezchybného piesku, v pieskoviskách určených na hranie detí, boli prevádzkovateľom pieskovísk uložené 4 opatrenia.

Celková hygienická situácia na úseku školských zariadení sa každoročne postupne vylepšuje aj zásluhou finančných prostriedkov pridelených prostredníctvom Regionálneho operačného programu z Európskeho fondu regionálneho rozvoja a rezerv MŠVVaŠ SR. Prioritou oddelenia je zdravotno-hygienické zabezpečenie priebehu zimných a letných zotavovacích podujatí. Z celkového počtu 468 sledovaných zariadení 371 (79%) zodpovedá všetkým stanoveným požiadavkám, 95 zariadení (20%) je s drobnými nedostatkami, ktoré pravdepodobne neovplyvňujú zdravie detí a mládeže a 2 zariadenia (1%) sú s nedostatkami, u ktorých možno predpokladať nepriaznivý vplyv na zdravie detí a mládeže - Súkromná základná škola Ul. Angyalova v Kremnici, ktorej zriaďovateľom je Občianske združenie eMKLub a Stredná priemyselná škola S. Mikovíniho, Akademická 13 v Banskej Štiavnici.

ŠPECIÁLNA ČASŤ

1. Analýza hygienickej situácie v detských a dorastových zariadeniach (tab. č. 3 a 4)

Úseky :

- prevádzkarne pre deti do 6 rokov

Do tejto kategórie sú zaradené Mestské detské jasle v Žiari nad Hronom, prevádzkareň „VERONY“ v Novej Bani a zariadenie „Opatrovateľská služba detí“ Brehy, kde sa prevádzkuje živnosť starostlivosti o deti do 6 rokov veku. Stravovanie detí je zabezpečované dovážaním stravy zo školskej jedálne pri materskej škole, len prevádzkareň „Opatrovateľská služba detí“ Brehy disponuje vlastným stravovacím zariadením. Prevádzkarne 3 (100%) zodpovedajú všetkým stanoveným, hygienickým požiadavkám.

- materské školy

Zdravotno-hygienická situácia na úseku materských škôl sa postupne vylepšuje rekonštrukciami a opravami objektov, opravami striech, obnovou vnútorných priestorov, výmenou okien čo bolo hrazené aj z prostriedkov pridelených z fondov EÚ a rezerv. Zrekonštruovaním pôvodných účelových priestorov, resp. dostavbou, bola rozšírená kapacita umiestnených detí v 3 materských školách.

Z celkového počtu 66 materských škôl, 42 (64%) zodpovedá všetkým stanoveným požiadavkám. 24 zariadení (36%) je s drobnými nedostatkami, ktoré pravdepodobne neovplyvňujú zdravie detí a mládeže.

- základné školy

Zdravotno-hygienická situácia na úseku základných škôl je priaznivá. Z celkového počtu 37 základných škôl, 35 (94%) zodpovedá všetkým stanoveným požiadavkám. 1 zariadenie (3%) je s drobnými nedostatkami, ktoré pravdepodobne neovplyvňujú zdravie detí a mládeže. Jedna ZŠ (3%) - Súkromná Základná škola s materskou školou, Ul. Angyalova v Kremnici, ktorej zriaďovateľom je Občianske združenie eMKLub, je na základe závažných zdravotno-hygienických nedostatkov - nefunkčné okná, nevyhovujúce zariadenia pre osobnú hygienu detí je hodnotená ako zariadenie s nedostatkami, u ktorého možno predpokladať nepriaznivý vplyv na zdravie detí. V základnej škole na ulici Pavla Križku 392/8 v Kremnici po vykonanej rekonštrukcii vykurovacieho systému, výmene okien a maľovky priestorov sa postupne, po úsekoch, opravuje a zatepluje aj pamiatkovo chránená fasáda objektu školy.

- gymnáziá

Zdravotno-hygienická situácia na úseku gymnázií (5) je v priaznivá. 4 školy (80%) zodpovedajú stanoveným hygienickým požiadavkám, jedno zariadenie (20%) je s drobnými nedostatkami, ktoré pravdepodobne neovplyvňujú zdravie detí a mládeže. Poslanci VÚC BBSK v decembri 2015 rozhodli o zachovaní Súkromného gymnázia Ul. P. Križku 390/4 v Kremnici, ktoré v šk. roku 2017/2018 navštevuje spolu 44 žiakov. Katolícke gymnázium sv. F. Assiského, Ul. Gwerkovej-Gollnerovej 9 v Banskej Štiavnici svoju činnosť v školskom roku 2016/2017, maturitami 10 posledných žiakov, ukončilo. Katolícke gymnázium k 01.09.2017 zaniklo.

- stredné odborné školy

Hygienická úroveň stredných odborných škôl (13) je vcelku priaznivá. 10 (77%) škôl zodpovedá všetkým stanoveným požiadavkám, 2 zariadenia (15%) sú s drobnými nedostatkami, ktoré pravdepodobne neovplyvňujú zdravie detí a mládeže. 1 (8%) zariadenie je hodnotené ako zariadenie s nedostatkami, u ktorého možno predpokladať nepriaznivý vplyv na zdravie detí. V Strednej priemyselnej škole S. Mikovíniho, Akademická 13 v Banskej Štiavnici následkom poškodenej strechy, došlo v zariadeniach pre osobnú hygienu žiakov, v rohových miestnostiach na poschodí, k prevlhnutiu fasády a k silnému zatečeniu stien až opadaniu omietky do stavebného základu múrov. Zriaďovateľ zariadenia VÚC BBSK, na základe posúdenia existujúceho stavu, prisľúbil finančné prostriedky na rekonštrukciu, vymaľovanie a o odstránenie jestvujúcich technických nedostatkov.

Rekonštrukcia zariadení pre osobnú hygienu bola zrealizovaná v Strednej odbornej škole lesníckej, Ul. Akademická 16, Banská Štiavnica, čím došlo k výraznému zlepšeniu hygienických podmienok.

- jazykové školy

Jazykové školy (6) 100% zodpovedajú stanoveným hygienickým požiadavkám pre daný druh zariadení.

praktické vyučovanie

Odborný výcvik žiakov 13 stredných odborných škôl sa vykonáva na 25 pracoviskách odborného výcviku pri školách. Školy každoročne uzatvárajú nové zmluvy s fyzickými

alebo právnickými osobami oprávnenými na podnikanie, ktoré majú zriadené pracoviská praktického vyučovania. Počet zmluvných pracovísk sa každoročne výrazne mení, do celkového počtu zariadení počet PPV u súkromníkov neuvádzame. V roku 2017 sme sa zamerali i na školské pracoviská odborného výcviku. V rámci výkonu ŠZD, sme vykonali celkom 14 kontrol pracovísk odborného výcviku v školách. Povaha práce a dĺžka pracovného času boli v súlade so školskými osnovami. Študenti používajú pri práci predpísaný pracovný odev, obuv a OOPP, dodržiava sa dĺžka pracovnej doby študentov aj prestávky na oddych a obed. Práca a pracovné tempo sú primerané, bez nadmernej fyzickej záťaže. Rizikové faktory sú vylúčené, porušenie hygienických predpisov zistené nebolo.

školy pre deti, alebo žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami

Z 10 škôl pre deti, alebo žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, 5 škôl (50%) zodpovedá všetkým stanoveným požiadavkám. 5 zariadení (50%) je s drobnými nedostatkami, ktoré pravdepodobne neovplyvňujú zdravie detí a mládeže. Základná škola pri zdravotníckom zariadení, Ul. ČSA 234/139 Kremnica - psychiatrická liečebňa, bola zrekonštruovaná. Prevádzka zariadenia Základnej školy pri Detskej ozdravovni Slniečko, Kremnické Bane č.152, bola k 1.10.2017 zastavená. Písomné vyradenie školy zo siete škôl a školských zariadení MŠ V a V SR sa k 31.12.2017 nezrealizovalo.

- zariadenia a prevádzky mimoškolskej výchovy a základné umelecké školy

Prevádzky školských klubov a centier voľného času sú v priestoroch s vyhovujúcimi zdravotno-hygienickými podmienkami. Zo 63 zariadení 49 zariadení (78%) zodpovedá všetkým stanoveným požiadavkám 14 zariadení (22%) je s drobnými nedostatkami, ktoré pravdepodobne neovplyvňujú zdravie detí a mládeže. Základné umelecké školy 6 (100%) zodpovedajú stanoveným hygienickým požiadavkám pre daný druh zariadení, resp. majú drobné nedostatky. Evidujeme 8 elokovaných pracovísk troch základných umeleckých škôl, ktoré vykonávajú svoju činnosť v poobedňajších hodinách v odsúhlasených priestoroch v troch materských a v piatich základných školách .

- ubytovacie zariadenia

Do tejto kategórie je zahrnuté ubytovacie zariadenie pri Základnej škole pre žiakov so sluchovým postihnutím internátnej, Viliama Gaňu v Kremnici, 5 ubytovacích zariadení pri stredných školách a Domov sociálnych služieb Nová Baňa- Hrabiny. Z toho 4 zariadenia (43%) zodpovedajú všetkým stanoveným požiadavkám. 3 zariadenia (57%) sú zariadenia s drobnými nedostatkami, ktoré pravdepodobne neovplyvňujú zdravie detí a mládeže. V internáte pri Súkromnej strednej umeleckej škole, Kyslá 214 v Hodruši- Hámroch, sa tretí rok postupne

rekonštruujú ubytovacie priestory po podlažiach - okná, podlahy, kúpeľne. V internáte pri Strednej odbornej škole lesníckej v Banskej Štiavnici bola vykonaná rekonštrukcia kúpeľní a výmena okien. Ubytovacie zariadenie pri Detskej ozdravovni Slniečko, Kremnické Bane č.152, bolo k 1.10.2017 zrušené.

Celková kapacita všetkých ubytovacích zariadení je 1 161 lôžok. Počet ubytovaných je 1 049, čo predstavuje 90 percentnú vyťaženosť.

-zariadenia sociálnych služieb zariadenia na vykonávanie opatrení sociálno-právnej ochrany detí a sociálnej kurately

Z 5 zariadení tejto kategórie, zodpovedajú 4 zariadenia (80%) všetkým stanoveným požiadavkám. 1 zariadenie (20%) je s drobnými nedostatkami, ktoré pravdepodobne neovplyvňujú zdravie detí a mládeže. V kategórii zariadenia sociálnych služieb evidujeme Domov sociálnych služieb – DSS Hrabiny, do tejto kategórie sú zaradené 2 útulky pre dievčatá a chlapcov z detských domovov a krízových rodín, ktoré prevádzkuje Občianske združenie eMKLub Kremnica. V regióne Žiar nad Hronom evidujeme dva detské domovy rodinného typu. DeD v Novej Bani poskytuje ubytovanie a starostlivosť v hlavnej budove a v 2 samostatných rodinných domoch, šiestim samostatným výchovným skupinám detí. V Kremnici evidujeme DeD Maurícius a 4 samostatné rodinné domy s 8 samostatnými výchovnými skupinami detí. Zdravotno-hygienická situácia zariadení je uspokojivá.

- zotavovacie podujatia

V roku 2017 bolo podľa § 13 ods. 4 písm. d zákona NR SR č. 355/2007 Z. z. ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravotníctva, orgánom verejného zdravotníctva schválených spolu 259 letných a zimných zotavovacích podujatí pre deti a mládež v 23 rekreačných zariadeniach, z ktorých 20 (87%) zodpovedá všetkým stanoveným požiadavkám a 3 rekreačné zariadenia (13%), sú s drobnými nedostatkami, ktoré pravdepodobne neovplyvňujú zdravie detí a mládeže. V RZ Limba na Skalke sa začalo s postupnou rekonštrukciou ubytovacích priestorov – vymieňajú sa netesniace okná, spájajú sa 3 izby do jednej ubytovacej bunky s vlastným WC a sprchovým kútom, čo nahradí spoločné sprchy a záchody na chodbe

-zariadenia školského stravovania

Zo 102 evidovaných zariadení školského stravovania 75 zariadení (73%) zodpovedá všetkým stanoveným požiadavkám. 27 zariadení (27%) je s drobnými nedostatkami, ktoré pravdepodobne neovplyvňujú zdravie detí a mládeže.

-zariadenia rýchleho občerstvenia

Z 12 školských bufetov pri stredných školách zodpovedá 11 (92%), stanoveným hygienickým požiadavkám pre daný druh zariadení. 1 zariadenie (8%) je s drobnými nedostatkami, ktoré pravdepodobne neovplyvňujú zdravie detí a mládeže. Všetky zariadenia rýchleho občerstvenia evidujeme len pri stredných školách, školské bufety pri základných školách boli všetky zrušené. Bufety prevádzkujú fyzické osoby oprávnené na podnikanie.

- telocvične pri školách

Pri školách evidujeme 49 telocviční, 40 (82%) zodpovedá všetkým stanoveným požiadavkám. 9 (18%) telovýchovných zariadení je s drobnými nedostatkami, ktoré pravdepodobne neovplyvňujú zdravie detí a mládeže. V záveroch mimoriadnej cielenej úlohy zameranej na priestory určené na výučbu telesnej výchovy boli dané opatrenia: v piatich školách doplniť v šatniach počet chýbajúcich lavičiek a háčikov na zavesenie odevu, dokončiť rekonštrukciu sanitárnych zariadení, upraviť steny po výmene okien, vymaľovať priestory šatní a telocvičňu.

- ostatné

Do kategórie „Ostatné“ (36) sú zaradené detské ihriská, materské centrá, dopravné ihrisko, neplavecký bazén pri SOŠ Žarnovica, Občianske združenie eMkLub v Kremnici, chránené pracoviská, autoškoly, výučbové centrum komunikácie a vizualizácie VŠVU Bratislava v Kremnici, učebno-výcvikové zariadenie FCHPT STU Bratislava vo Vyhniach a detašované pracovisko FA STU Bratislava v Banskej Štiavnici. 31 (86%) týchto zariadení zodpovedá všetkým stanoveným požiadavkám. 5 (14%) zariadení je s drobnými nedostatkami, ktoré pravdepodobne neovplyvňujú zdravie detí a mládeže.

2. Zhodnotenie zmennosti na školách (tab. č. 5)

V základných školách v regióne Žiar nad Hronom zmennosť dlhodobo neevidujeme.

3. Zásobovanie vodou v zariadeniach pre deti a mládež

(tab. č. 6)

Z celkového počtu 468 sledovaných zariadení pre deti mládež je v spádovej oblasti RÚVZ Žiar nad Hronom 424 (91%) zariadení zásobovaných pitnou vodou z verejného vodovodu. 44 zariadení je zásobované vodou z vlastného vodného zdroja. Kvalita vody vyhovovala požiadavkám zdravotnej bezpečnosti, ustanovenej vyhláškou MZ SR č. 247/2017 Z.Z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o kvalite pitnej vody, kontrole kvality pitnej vody, programe monitorovania a manažmente rizík pri zásobovaní pitnou vodou. Na individuálny vodný zdroj je napojených celkom 44 zariadení pre deti a mládež. Vo všetkých sledovaných zariadeniach je dostatočné množstvo vody s vyhovujúcou kvalitou. Protokoly o skúške nám zriaďovatelia pravidelne predkladajú.

4. Výskyt dusičnanovej methemoglobinémie

(tab. č. 7)

V roku 2017 dusičnanová methemoglobinémia u detí diagnostikovaná nebola.

5. Stravovanie detí a mládeže

(tab. č. 8a, 8b, 8c, 8d)

Z celkového počtu 205 zariadení (tab. 8a) pre deti a mládež, 87 (42%) zariadení má vlastné stravovacie zariadenie (t.j. školská jedáleň, kuchyňa pri RZ), 36 (18%) zariadení je riešených s dovozom stravy, 41 (20%) zariadení má zabezpečené stravovanie detí a mládeže v inom účelovom zariadení, 41 zariadení (20%) nemá zabezpečené stravovanie. Vykonaných bolo celkom 170 previerok ŠZD, ÚKP a cielene zameraných vysledovanie mrazeného mäsa a mäsových výrobkov vrátane hydiny pôvodom z Brazílie, na dodržiavanie zásad správnej výrobnnej praxe pri skladovaní potravín, príprave stravy, uchovávaní a výdaji hotových pokrmov, odkladanie vzoriek stravy, na dodržiavanie zásad osobnej a prevádzkovej hygieny, na kontrolu dodržiavania pestrosti jedálnych lístkov a označovania alergénov.

V rámci kategorizácie školských jedální pre deti a mládež, bolo na základe výsledkov bodovacieho systému HACCP do kategórie I. (počet získaných bodov menej ako 100) zaradených 60 zariadení spoločného stravovania (69%). Do II. kategórie epidemiologickej rizikovosti (počet získaných bodov od 101 – 250) bolo zaradených 27 (31%) vlastných stravovacích zariadení – vývarovní, v zariadeniach pre deti a mládež v regióne Žiar nad Hronom.

Z 36 výdajných školských jedální pre deti a mládež bolo na základe získaných bodov, zaradených do I. kategórie (počet získaných bodov menej ako 100) spolu 33 výdajných školských jedální (92 %). Do II. kategórie (počet získaných bodov 200-250) boli zaradené 3 výdajné školské jedálne (8 %).

V roku 2017 sa v zariadeniach spoločného stravovania pre deti a mládež stravovalo detí 240842 (87 %), z celkového počtu 28 467 detí v zariadeniach.

V porovnaní s predchádzajúcim rokom sme zaznamenali pokles priemerného počtu stravníkov všetkých zariadení školského stravovania o 3 percentá. Najviac klesol počet stravníkov v stredných odborných školách.

6. Zotavovacie podujatia pre deti a mládež

(tab. č. 9/a, 9/b)

V roku 2017 bolo, orgánom verejného zdravotníctva podľa §13 odst.4 písm. d. zák. č. 355/2007 Z. z., na území okresu Žiar nad Hronom, vydaných 259 rozhodnutí na posúdenie zotavovacích podujatí, z toho 135 rozhodnutí na školy v prírode, 102 rozhodnutí na lyžiarske výchovno-výcvikové kurzy a 22 rozhodnutí na letnú detskú rekreáciu. Na zotavovacích podujatiach v 23 stálych, odsúhlasených rekreačných objektoch, sa v celkom 331 turnusoch odrekreovalo spolu 14 764 detí; z toho škôl v prírode sa zúčastnilo 7 924 detí v 167 turnusoch, 4213 detí absolvovalo lyžiarsky výchovno-výcvikový kurz v spolu 105 turnusoch a 2627 detí sa v 59 turnusoch zúčastnilo letnej detskej rekreácie.

Pri previerkach stravovacích a ubytovacích podmienok zotavovacích podujatí v zimných a letných turnusoch, vykonaných v rámci výkonu zvýšeného štátneho zdravotného dozoru zameraného na dodržiavanie hygienických požiadaviek bolo vykonaných celkom 149 kontrol.

Zotavovacie podujatia pre deti a mládež boli organizované na požadovanej úrovni, prevažná väčšina organizátorov opakovane, každoročne, organizuje zotavovacie podujatia v tých, istých stálych rekreačných zariadeniach, závažné nedostatky neboli zistené. Organizátorovi zotavovacieho podujatia-školy v prírode bola, za správny delikt na úseku verejného zdravotníctva – nepredložil návrh na posúdenie zotavovacieho podujatia a nezdržal sa vykonávania posudzovaných činností do kladného posúdenia svojho návrhu, udelená v správnom konaní pokuta vo výške 150€. Organizátorovi zimného zotavovacieho podujatia bola navrhovaná pokuta za správny delikt na úseku verejného zdravotníctva, nepredložil návrh na posúdenie zotavovacieho podujatia a nezdržal sa vykonávania posudzovaných činností do kladného posúdenia svojho návrhu, rozhodnutím RÚVZ, zrušená nakoľko po preskúmaní odvolania účastníka konania odpadol dôvod na uloženie sankcie.

Najčastejšie a stále sa opakujúce nedostatky v súvislosti s posudzovaním zotavovacích podujatí pre deti a mládež - žiadosti o posúdenie zotavovacieho podujatia sú nezriedka doručované na „poslednú chvíľu“ a organizátori zotavovacieho podujatia následne telefonicky urgujú vydanie rozhodnutia; žiadosti bývajú často krát neúplné - chýba zriaďovacia listina školy, nie je priložený doklad o zaplatení správneho poplatku u neštátnych škôl, k žiadosti často nebýva priložený opis činnosti, čo predlžuje termín vybavovanie rozhodnutí.

7. Zhodnotenie hygienickej situácie zariadení pre deti a mládež a životných a pracovných podmienok detí a mládeže.

Trvalým predmetom našej pozornosti je komplexná zdravotno-hygienická situácia v zariadeniach pre deti a mládež. Celkovú hygienickú situáciu zariadení pre deti a mládež v našom okrese môžeme aj v roku 2017 hodnotiť ako priaznivú a postupne sa vylepšujúcu, aj napriek tomu, že zriaďovatelia a prevádzkovatelia školských zariadení (obce, orgány miestnej samosprávy, školy s právnou subjektivitou a VÚC) dlhodobo zápasia s finančnými problémami. V predškolských zariadeniach je hygienická situácia charakterizovaná uspokojivou prevádzkovou hygienou, optimálnym režimom dňa, postupným vylepšovaním technického stavu objektov a odstraňovaním pretrvávajúcich menej závažných nedostatkov. Postupne sú realizované aj plánované zámery rozsiahlejších opráv a rekonštrukcií objektov základných a stredných škôl (učebne, telocvične, stravovacie zariadenia, ubytovacie zariadenia, zariadenia pre osobnú hygienu), čo vyžaduje väčší objem finančných prostriedkov aj z Regionálneho operačného programu a z Európskeho fondu regionálneho rozvoja. Pomocou viacerých projektov boli na školách vybudované multifunkčné ihriská, modernizácia a rekonštrukcia hygienických zariadení, výmena okien, podláh, rekonštrukcia vykurovania a zatepl'ovanie fasád a dodané zariadenia informačno-komunikačnej technológie (osobné počítače, projektory, interaktívne tabule). Úroveň prevádzkovej hygieny a čistota zariadení je vyhovujúca. Rekonštrukciou školských objektov sa neustále vylepšujú zdravotno-hygienické, mikroklimatické a pracovné podmienky školských zariadení. Do opráv a údržby školských zariadení je treba neustále investovať.

8. Mimoriadne protiepidemické opatrenia v zariadeniach pre deti a mládež

V roku 2017 sme na území okresu zaznamenali hromadný výskyt dvoch alimentárnych ochorení - epidemický výskyt črevných ochorení u detí v dvoch základných školách v meste Nová Baňa, v ktorých bol rozhodnutím RÚVZ v Žiari nad Hronom prerušený výchovno-vzdelávací proces, školské a mimoškolské aktivity. Pôvodca črevných nákaz, prenášaný pravdepodobne fekálno-orálnou cestou, bol v čase prerušenia výchovno-vzdelávacieho procesu, školských a mimoškolských aktivít neobjasnený.

V materskej škole v Banskej Štiavnici sa vyskytlo hromadné ochorenie na Salmonela enteritidis u detí, epidemiologickým šetrením v ohniskách nákazy bola zistená epidemiologická súvislosť s návštevou materskej školy. Tým, že neboli dodržané pracovné a technologické postupy správnej výrobnéj praxe v zariadení školského stravovania sa prevádzkovateľ dopustil správneho deliktu na úseku verejného zdravotníctva, za čo mu v správnom konaní bola v správnom konaní uložená pokuta vo výške 150€.

Každoročne sa školských zariadeniach sporadicky sa opakuje výskyt pedikulózy najmä u detí mladšieho školského veku, spravidla išlo o deti z rodín s nevyhovujúcim sociálnym zázemím, ktorých rodičia nevenovali ochoreniu patričnú pozornosť a posielali deti do kolektívu s potvrdením od všeobecného lekára pre deti a dorast, ale deti evidentne nedoliečené. Tieto deti boli opakovane zdrojom parazitárnej nákazy.

V roku 2017, z dôvodu zvýšeného výskytu akútnych respiračných a chrípke podobných ochorení, bolo hlásené uzatvorenie 11 školských zariadení, v ktorých sa chorobnosť pohybovala od 20,% do 63%, o uzatvorení zariadení rozhodli zriaďovatelia školských zariadení.

Tab. č. 1. Špecializované úlohy úradov verejného zdravotníctva (§10, §11 zák. č. 355/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov)

úlohy vyplývajúce z požiadaviek MZ SR, ÚVZ SR	Odborné stanoviská, expertízy	konceptná činnosť	riešené úlohy, programy a projekty/počet vyšetrených detí	odborná a metodická činnosť	účasť na odborných podujatiach	činnosť krajských odborov	publikačná činnosť	spolupráca s masovo-komunikačnými prostriedkami	výchova ku zdraviu	iné		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
5	91		5/172	313			6					205

Legenda k tab. č. 1:

1. počet úloh vyplývajúcich z požiadaviek MZ SR, ÚVZ SR
2. počet odborných stanovisk, expertíz
3. počet konceptných materiálov
4. počet riešených úloh, programov a projektov
5. odborná a metodická činnosť – počet konzultácií
6. odborná a metodická činnosť – počet odborných usmerení
7. odborná a metodická činnosť – počet porád
8. počet účasť na odborných podujatiach
9. počet výkonov v nadväznosti na požiadavky HO HHSR
10. počet publikovaných materiálov
11. počet výkonov vykonaných v rámci spolupráce s masovokomunikačnými prostriedkami
12. počet výkonov v rámci výchovy k zdraviu
13. iné

Tab. č. 2 Štátny zdravotný dozor – kontrolná činnosť

Por. č.	Zariadenie	Počet zariadení		Celkový počet výkonov				
		1	2	3	4	5	6	7
1.	Prevádzkarne do 6 r. ^{a)}	3	2	6				10
2.	Materské školy	66	5	58			44	37
3.	Základné školy	37	6	17				52
4.	Gymnázia	5	2	5				11
5.	SOS ^{b)}	13	7	4				26
6.	Jazykové školy	6	6	0				2
7.	Miesta výkonu prakt. vyučovania	25	0	14				31
8.	Špeciálne školy ^{c)}	10	0	8				29
9.	Fakulty vysokých škôl	0	0	0				0
10.	Zar. a prev. mimošk. vých. a vzdel. + ZUŠ	63	19	11				27
11.	Ubytovacie zariadenia ^{d)}	7	2	4				9
12.	ZSS + zar. soc. kurately	5	0	9				1
13.	Špeciálne vých. zariadenia	5	0	1				1
14.	Zot. poduj. + ŠvP	176	176	149		10	13	241
15.	Zar. školského stravov. ^{e)}	103	11	170		32	1	173
16.	Zar. rýchleho občerstv.	12	12	13			14	14
17.	Telocvične pri školách	49	4	19				5
18.	Ostatné	36	36	16			10	6
SPOLU:		621	130	504		42	82	675

Legenda k tabuľke č. 2:

1. celkový počet zariadení, z toho:
2. počet neštátnych zariadení
3. počet kontrol
4. počet hodnotených výsledkov analýz biologického materiálu, vrátane výkonov, ktoré nevykonali pracovníci odb. HDM (museli ich však vyhodnotiť)
5. počet hodnotených výsledkov analýz objektivizácie prostredia, vrátane výkonov, ktoré nevykonali pracovníci odb. HDM (museli ich však vyhodnotiť)
6. počet odobratých vzoriek (voda, strava, atď.)
7. počet iných výkonov

- a) zaraďujeme sem všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí
- b) zaraďujeme sem SOS, konzervatóriá a jazykové školy
- c) zaraďujeme sem špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU
- d) zaraďujeme sem všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špec. školách a ostatných špecializovaných zariadeniach pre deti a mládež
- e) zaraďujeme sem vývarovne a výdajne stravy

Legenda k tab. č.3:

1. celkový počet zariadení
  2. počet súkromných zariadení (z celkového počtu)
  3. počet zariadení zodpovedajúcich všetkým stanoveným požiadavkám
  4. počet zariadení zodpovedajúcich všetkým stanoveným požiadavkám v %
  5. počet zariadení s drobnými nedostatkami, ktoré pravdepodobne neovplyvňujú zdravie detí a mládeže
  6. počet zariadení s drobnými nedostatkami, ktoré pravdepodobne neovplyvňujú zdravie detí a mládeže v %
  7. počet zariadení s nedostatkami, u ktorých možno predpokladať nepriaznivý vplyv na zdravie detí a mládeže
  8. počet zariadení s nedostatkami, u ktorých možno predpokladať nepriaznivý vplyv na zdravie detí a mládeže v %
  9. počet zariadení so závažnými nedostatkami, ktoré ohrozujú zdravie detí a mládeže
  10. počet zariadení so závažnými nedostatkami, ktoré ohrozujú zdravie detí a mládeže v %
-
- a) zaraďujeme sem všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí
  - b) zaraďujeme sem SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy
  - c) zaraďujeme sem špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU
  - d) zaraďujeme sem všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špec. školách
a ostatných špecializovaných zariadeniach pre deti a mládež
  - e) zaraďujeme sem vývarovne a výdajne stravy

Tab. č. 4. Vybrané ubytovacie zariadenia pre deti a mládež

Por. č.	Druh zariadenia	Celkový počet ubytovacích zariadení	Celková kapacita ubytovacích zariadení	Počet ubytovaných	Percento vytťažnosti	Počet ubytovacích zariadení s prekročenu kapacitou			
						2	3	4	5
1.			2	3	4				
	gymnázia								
2.	Ubytovacie zariadenia	5	959	862	90				
3.									
	SOŠ konzervatóriá								
4.									
	VŠ								
5.	Ubytovacie zariadenia pri špeciálnych školách	1	120	105	88				
6.									
	ZŠ								
7.									
	SŠ								
8.									
	praktické OU								
9.	Ubytovacie zariadenia pri ostatných špecializovaných zariadeniach pre deti a mládež	1	82	82	100				

Legenda k tab. č. 4:

1. celkový počet ubytovacích zariadení
2. uviesť celkovú kapacitu ubytovacích zariadení
3. uviesť počet ubytovaných detí a mládeže (bez iných ubytovaných)
4. uviesť percento, ktoré tvorí počet ubytovaných detí a mládeže (bez iných ubytovaných) vo vzťahu k celkovej kapacite ubytovacích zariadení
5. uviesť počet ubytovacích zariadení, ktoré majú prekročenú kapacitu z dôvodu vysokého záujmu o ubytovanie zo strany detí a mládeže
6. uviesť počet ubytovacích zariadení, ktoré majú prekročenú kapacitu z dôvodu vysokého záujmu o ubytovanie zo strany iných záujemcov

Tab. 5. Prehľad o zmennosti na základných školách

Okres	Počet základných škôl		Počet žiakov v základných školách		Počet žiakov v ZŠ s dvojjmenným vyučovaním			Percento zmennosti
	1	2	3	4	5	6	7	8
BS	8		1391	144	0	0	0	0
ZC	11		1836	191	0	0	0	0
ZH	18		3352	416	0	0	0	0
spolu v šk. roku 2017/18			6579	751				
spolu v šk. roku 2016/17			6392	699				

Legenda k tab. č. 5:

1. celkový počet ZŠ
2. počet ZŠ s dvojjmenným vyučovaním z celkového počtu
3. celkový počet žiakov v ZŠ
4. celkový počet žiakov v prvých ročníkoch v ZŠ
5. počet žiakov v ZŠ, kde je dvojjmenné vyučovanie
6. počet žiakov ZŠ, ktorí sa dvojjmenného vyučovania fyzicky zúčastňujú
7. počet žiakov prvých ročníkov ZŠ, ktorí sa dvojjmenného vyučovania fyzicky zúčastňujú
8. percento zmennosti žiakov (vrátane žiakov prvých ročníkov), ktorí sa dvojjmenného vyučovania fyzicky zúčastňujú

Legenda k tab. č. 6:

1. celkový počet zariadení
  2. počet zariadení (z celkového počtu) napojených na verejný vodovod
  3. počet zariadení (z celkového počtu) napojených na verejný vodovod v percentách
  4. počet zariadení (z celkového počtu) napojených na individuálny vodný zdroj (rozvod vody)
  5. počet zariadení napojených na verejný vodovod s nevyhovujúcou kvalitou vody
  6. počet zariadení napojených na verejný vodovod s nevyhovujúcou kvalitou vody v percentách
  7. počet zariadení napojených na individuálny vodný zdroj s nevyhovujúcou kvalitou vody
  8. počet zariadení napojených na individuálny vodný zdroj s nevyhovujúcou kvalitou vody v percentách
  9. počet zariadení napojených na verejný vodovod s nedostatočným množstvom vody
  10. počet zariadení napojených na individ. vodný zdroj s nedostatočným množstvom vody
-
- a) zaraďujeme sem všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí
  - b) zaraďujeme sem SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy
  - c) zaraďujeme sem špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU
  - d) zaraďujeme sem všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, spec. školách a ostatných špecializovaných zariadeniach pre deti a mládež
  - e) zaraďujeme sem vývarovne a výdajne stravy

Tab.7. Prehľad o výskyte ochorení na dusičnanovú methemoglobinémiu

Kraj	Okres	Obec – miesto ochorenia:	Počet ochorení				Úmrtia
			1	2	3	4	5
BB	BS		0	0	0	0	0
BB	ZC		0	0	0	0	0
BB	ZH		0	0	0	0	0
S p o l u kraj:							

Legenda k tab. č. 7:

1. celkový počet ochorení
2. počet ochorení (z celkového počtu) z pitnej vody
3. počet ochorení (z celkového počtu) zo stravy
4. počet ochorení (z celkového počtu) nezisteného pôvodu
5. počet úmrtí

Pozn.: v prípade, že bol zvýšený obsah dusičnanov zistený aj vo vode, aj v strave, označte údaj hviezdíčkou

Tab. 8/a. Spôsob zabezpečenia stravovania detí a mládeže

Por. č.	Druh zariadenia	Spôsob zabezpečenia stravovania													
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11			
1.	Prevádzkarne do 6 r. ^{a)}	3	1	33	2	67									
2.	Materské školy	66	38	57	11	17	17	26							
3.	Základné školy	37	15	41	8	22	14	37							
4.	Gymnázia	5	1	20	1	20	3	60							
5.	SOŠ ^{b)}	13	5	38	3	23	5	39							
6.	Špeciálne školy ^{c)}	10	1	10	7	70	2	20							
7.	Fakulty vysokých škôl	0	0	0	0	0									
8.	Ubytovacie zariadenia ^{d)}	7	5	71	2	29									
9.	Špeciálne vých. zariadenia	5	0	0	0	0						5			100
10.	Zot. poduj. + ŠvP	23	21	91	2	9									
11.	Ostatné	36	0	0	0	0								36	100
S P O L U:		205	87	42	36	18	41	20				41		41	20

Legenda k tabuľke č. 8/a:

1. celkový počet zariadení
2. celkový počet vlastných stravovacích zariadení
3. celkový počet vlastných stravovacích zariadení v %
4. počet zariadení s dovozom stravy
5. počet zariadení s dovozom stravy v %
6. počet zariadení, ktoré majú zabezpečené stravovanie v inom účelovom zar.
7. počet zariadení, ktoré majú zabezpečené stravovanie v inom účelovom zar. v %
8. počet zariadení, ktoré majú zabezpečené stravovanie v inom neúčelovom zar.
9. počet zariadení, ktoré majú zabezpečené stravovanie v inom neúčelovom zar. v %
10. počet zariadení, ktoré nemajú zabezpečené stravovanie
11. počet zariadení, ktoré nemajú zabezpečené stravovanie v %

a) všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí

b) SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy

c) špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU

d) všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špec. školách a ostatných špecializ. zariadeniach pre deti a mládež

Tab.8/b Kategorizácia školských jedální pre deti a mládež

Por. č.	Druh zariadenia	Počet zariadení		Stravovacie zariadenia - vývarovne, zaradené do kategórií v zmysle Národného programu ÚKP										
		Celkom	Z toho vývarovní	Kategória I (< ako 100bodov)		Kategória II (101 - 250 bodov)		Kategória III (251 - 350 bodov)		Kategória IV (351 - 450 bodov)		Kategória V (> ako 451 bodov)		
				abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	
1.	Prevádzkarne do 6 r. ^{a)}	3	1	1	100									
2.	Materské školy	66	38	28	74	10	26							
3.	Základné školy	37	15	12	80	3	20							
4.	Gymnázia	5	1	1	100									
5.	SOŠ ^{b)}	13	5	4	80	1	20							
6.	Špeciálne školy ^{c)}	10	1	1	100									
7.	Fakulty vysokých škôl	0	0	0										
8.	Ubytovacie zariadenia ^{d)}	7	5	3	60	2	40							
9.	Špeciálne vých. zariadenia	5	0	0										
10.	Zot. poduj. + ŠvP	23	21	10	48	11	52							
11.	Ostatné	36	0	0		0								
S P O L U:		205	87	60	69	27	31							

Legenda k tab. č. 8/b:

- všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí
- SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy
- Špeciálne MŠ, ZŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU
- Všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špeciálnych školách a ostatných špecializovaných zariadeniach pre deti a mládež

Tab. 8/c. Kategorizácia výdajných školských jedální pre deti a mládež

Por. č.	Druh zariadenia	Počet zariadení		Stravovacie zariadenia - výdajne stravy, zaradené do kategórií v zmysle Národného programu ÚKP										
		Celkom	Z toho výdajní	Kategória I (< ako 100 bodov)		Kategória II (101 - 250 bodov)		Kategória III (251 - 350 bodov)		Kategória IV (351 - 450 bodov)		Kategória V (> ako 451 bodov)		
				abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	
1.	Prevádzkarne do 6 r. ^{a)}	3	2	2	100									
2.	Materské školy	66	11	11	100									
3.	Základné školy	37	8	8	100									
4.	Gymnázia	5	1			1	100							
5.	SOŠ ^{b)}	13	3	2	67	1	33							
6.	Špeciálne školy ^{c)}	10	7	6	86	1	14							
7.	Fakulty vysokých škôl	0	0	0										
8.	Ubytovacie zariadenia ^{d)}	7	2	2	100									
9.	Špeciálne vých. zariadenia	5	0	0										
10.	Zot. poduj. + ŠvP	23	2	2	100									
11.	Ostatné	36	0	0										
S P O L U:		205	36	33	92	3	8							

Legenda k tab. č. 8/c:

- a) všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí
- b) SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy
- c) Špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU
- d) Všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špeciálnych školách a ostatných špecializovaných zariadeniach pre deti a mládež

**Tab. 8/d. Vyťaženosť zariadení spoločného stravovania pre deti a mládež
a percentuálne zastúpenie stravujúcich sa detí a mládeže**

Por. č.	Druh zariadenia	Počet detí a mládeže v zariadeniach	Počet stravujúcich sa detí a mládeže	Percento stravujúcich sa detí a mládeže
		1	2	3
1.	Prevádzkarne do 6 r. ^{a)}	48	48	100
2.	Materské školy	2490	2464	99
3.	Základné školy	6579	4638	70,5
4.	Gymnázia	1022	562	55
5.	SOŠ ^{b)}	2139	1053	49
6.	Špeciálne školy ^{c)}	359	328	91
7.	Fakulty vysokých škôl	0	0	0
8.	Ubytovacie zariadenia ^{d)}	1060	985	93
9.	Špeciálne vých. zariadenia	0	0	0
10.	Zot. poduj. + ŠvP	14764	14764	100
11.	Ostatné	0	0	0
S P O L U:		28467	24842	87

Legenda k tab. č. 8/d:

- a) všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí
- b) SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy
- c) špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU
- d) všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špeciálnych školách a ostatných špecializovaných zariadeniach pre deti a mládež

Tab. č. 9/a. Prehľad o letných zotavovacích podujatiach pre deti a mládež

Por. č.	Druh zotavovacieho podujatia	počet			
		1	2	3	4
1	zotavovacie podujatie	21	21	0	2554
2	školy v prírode	131	131	0	7767
3	Iné	0	0	0	0
SPOLU:		152	152	0	10321

Legenda k tab. č. 9/a:

1. celkový počet letných podujatí (nie turnusov)
2. počet letných podujatí schválených orgánom verejného zdravotníctva (§13 ods. 4 písm. d/ zák. č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov)
3. počet letných podujatí neschválených orgánom verejného zdravotníctva
4. počet rekreovaných detí

Tab. č. 9/b. Prehľad o zimných zotavovacích podujatiach pre deti a mládež

Por. č.	Druh zotavovacieho podujatia	počet			
		1	2	3	4
1	zotavovacie podujatie	1	1	0	73
2	školy v prírode	4	4	0	157
3	Iné	102	102	0	4213
SPOLU:		107	107	0	4443

Legenda k tab. č. 9/b:

1. celkový počet zimných podujatí (nie turnusov)
  2. počet zimných podujatí schválených orgánom verejného zdravotníctva (§13 ods. 4 písm. d/ zák. č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov)
- počet zimných podujatí neschválených orgánom verejného zdravotníctva
počet rekreovaných detí

I. HYGIENA VÝŽIVY

1. Personálne obsadenie oddelenia hygieny výživy

RÚVZ so sídlom v Žiari nad Hronom

Meno, priezvisko, titl.	Rok nástupu na RÚVZ	VŠ II. stupňa	VŠ I. stupňa	Úplné stredné vzdelanie	Vyššie odborné vzdelanie
Katarína Suchá, MVDr.	1997	/			
Aneta Göthová, Ing.	1997	/			
Gabriela Hajdoniová, Mgr.	1988-2004 od 2006 na HV	/			
Katarína Levrincová	2007				/
Andrea Jánošová, dipl. a.h.e.	2000				/

2. Odborná činnosť a vzdelávanie zamestnancov

Pracovníci odboru/oddelenia hygieny výživy sa zúčastnili nasledovných vzdelávacích akcií:

1. Celoslovenská pracovná porada vedúcich pracovníkov oddelení/ odborov hygieny výživy, v dňoch 27.02. – 28.02.2017, miesto konania: Dolný Kubín, organizátor: ÚVZ SR, účasť: 1 zamestnanec
2. X. Martinské dni verejného zdravotníctva, dňa 16.03.2017, miesto konania: RÚVZ Martin, organizátor: Univerzita Komenského v Bratislave, Jesseniova lekárska fakulta v Martine, ÚVZ SR, účasť: 2 zamestnanci oddelenia HV
3. Celoslovenské školenie zamestnancov, ktorí vykonávajú ŠZD nad kozmetickými výrobkami, v dňoch 04.04. – 05.04.2017, miesto konania: Oščadnica, organizátor: ÚVZ SR, účasť: 1 zamestnanec
4. Interný seminár RÚVZ ZH na tému „Výsledky výkonu ŠZD a úradnej kontroly potravín v roku 2016“ dňa 26.05.2017, miesto konania a organizátor: RÚVZ so sídlom v Žiari nad Hronom, účasť: 5 zamestnanci oddelenia HV
5. Odborno-vzdelávací seminár pracovníkov oddelení hygieny výživy RÚVZ Banskobystrického kraja, dňa 16.06.2017, miesto konania a organizátor: RÚVZ so sídlom v Banskej Bystrici, účasť: 2 zamestnanci oddelenia HV
6. XXIV. vedecko-odborná konferencia: „Životné podmienky a zdravie“, dňa 19.09.2017, miesto konania: Nový Smokovec, organizátor: ÚVZ SR, účasť: 3 zamestnanci oddelenia HV
7. Interný seminár RÚVZ ZH na tému „Výživové doplnky, legislatíva, výkon kontrol. Poskytovanie potravín prostredníctvom charitatívnych organizácií“, dňa 27.10.2017, miesto konania a organizátor: RÚVZ so sídlom v Žiari nad Hronom, účasť: 4 zamestnanci oddelenia HV

8. Celoslovenská pracovná porada vedúcich pracovníkov oddelení/ odborov hygieny výživy, v dňoch 08.11. – 09.11.2017, miesto konania: Opatová pri Lučenci, organizátor: ÚVZ SR, účasť: 1 zamestnanec

Aktivity v médiách: 0

Publikačná činnosť: 0

Iné odborné činnosti:

- konzultačná a poradenská činnosť – konzultácie boli poskytované prevádzkovateľom telefonicky, osobne pri návrhoch na vydanie záväzných stanovísk na základe projektových dokumentácií alebo pri výkone štátneho zdravotného dozoru spolu v počte 343 za rok 2017;
- počet vydaných osvedčení ako aj počet preskúšaných uchádzačov odbornej spôsobilosti pre výkon práce v potravinárstve bol 251 a 1 pre manipuláciu s kozmetickými výrobkami, počet vydaných duplikátov bol 11. Členstvo v skúšobnej komisii pre vydávanie osvedčení odbornej spôsobilosti pre výkon práce v potravinárstve: MVDr. Katarína Suchá – podpredseda skúšobnej komisie a Ing. Aneta Göthová – člen skúšobnej komisie

3. Rozbor činnosti

3.1. Štátny zdravotný dozor

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Žiari nad Hronom oddelenie hygieny výživy a bezpečnosti potravín zabezpečuje štátny zdravotný dozor a úradnú kontrolu potravín v okresoch Žiar nad Hronom, Žarnovica a Banská Štiavnica.

3.1.1 Posudková činnosť podľa §13 ods.3, 4 - tabuľka č. 3

V roku 2017 bolo v pôsobnosti Regionálneho úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Žiari nad Hronom vydaných spolu 198 kladných rozhodnutí, pri ktorých orgán na ochranu zdravia posudzoval z hľadiska vplyvu na zdravie návrhy žiadateľov na uvedenie priestorov do prevádzky alebo návrhy na zmeny v ich prevádzkovaní. V spolupráci s oddelením hygieny životného prostredia a oddelením preventívneho pracovného lekárstva, ktorým bolo vybavovanie spisu pridelené, sme spolupracovali v 8 prípadoch. V roku 2017 nebolo vydané žiadne nesúhlasné rozhodnutie.

V rámci posudkovej činnosti bolo rozhodnutím Regionálneho úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Žiari nad Hronom prerušené konanie 5 krát. Z podnetu účastníka konania boli dôvodom prerušených konaní neukončené stavebno-technické úpravy a z podnetu správneho orgánu neboli predložené chýbajúce doklady napr. protokol o skúškach pitnej vody, doklad príslušného stavebného úradu o užívaní stavby na posudzovaný účel.

V roku 2017 nebolo v rámci vybavovania žiadostí o uvedenie priestorov do prevádzky zastavené konanie. V roku 2017 nebolo vydané žiadne nesúhlasné rozhodnutie.

Odvolanía: neboli doručené žiadne odvolania voči kladnému rozhodnutiu RÚVZ ZH.

K významnejším novým prevádzkarniam, ktoré boli kolaudované v roku 2017 patria zmodernizovaná predajňa potravín COOP Jednota v obci Svätý Anton, v pivovare ERB – Eduard Rada Breweries, s.r.o., Novozámocká 2 v Banskej Štiavnici boli rozšírené priestory kvasiarne pivovaru a priestory kuchyne reštaurácie vrátane skladovacích priestorov. Nová stavba v Banskej Štiavnici vznikla ako „Obchodná galéria“ s tromi samostatnými prevádzkami.

V okrese Žiar nad Hronom bola postavená nová filiálka obchodnej siete BILLA Reality Slovensko. V obci Kremnické Bane bolo v nových priestoroch mäsovýroby spoločnosti EKO Produkt, s.r.o., Dĺžiny 122, Dolná Štubňa, Turčianske Teplice kolaudované technologické zariadenie. V meste Nová Baňa vznikla na dvoch podlažiach prestavbou rodinného domu cukrárenská výroba spoločnosti NOELE, s.r.o., Tekovská Breznica 780.

Počet vydaných záväzných stanovísk: 31 z toho súhlasných 31, nesúhlasné 0.

K začatiu územného konania stavieb bolo kladne posúdených 5 návrhov. Ku kolaudačnému konaniu a zmene v užívaní stavieb bolo vydaných 26 záväzných stanovísk.

V roku 2017 bolo vydaných 26 záväzných stanovísk ku kolaudácii stavieb a zmene v užívaní stavieb. K významnejším novým prevádzkarniam, ktoré boli uvedené do prevádzky v roku 2017 patria nová filiálka obchodnej siete BILLA Reality Slovensko. V obci Kremnické Bane bolo v nových priestoroch mäsovýroby spoločnosti EKO Produkt, s.r.o., Dĺžiny 122, Dolná Štubňa, Turčianske Teplice kolaudované technologické zariadenie. V meste Nová Baňa vznikla na dvoch podlažiach prestavbou rodinného domu cukrárenská výroba spoločnosti NOELE, s.r.o., Tekovská Breznica 780.

Obvodný úrad životného prostredia v Banskej Štiavnici nám zaslal jednu žiadosť o vyjadrenie podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o doplnení niektorých zákonov, k zámeru vybudovať pivovar v Žiari nad Hronom.

3.1.2 Kontrolná činnosť

V roku 2017 bolo podľa zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov vykonaných 337 kontrol, z toho pri vydávaní záväzných stanovísk a rozhodnutí 155 kontrol.

- a) kontroly podľa zákona č. 355/2007 Z. z.

V spádovom území Regionálneho úradu verejného zdravotníctva v Žiari nad Hronom je evidovaných 751 zariadení spoločného stravovania (ďalej len ZSS), z ktorých bolo v roku 2017 skontrolovaných 247 subjektov. Vykonaných bolo 254 kontrol, pri ktorých bolo zistených 63 nezhôd.

Štátny zdravotný dozor bol vykonávaný podľa vypracovaného plánu. Zameranie dozoru vyplývalo z legislatívy Slovenskej republiky, dôraz bol kladený na zabezpečenie kontroly hygieny potravín a systému HACCP do praxe.

Nedostatky týkajúce sa zavedenia systému HACCP boli zistené hlavne v otvorenom type spoločného stravovania, kde monitoring jednotlivých kritických kontrolných bodov a následná evidencia neboli uskutočňované pravidelne, resp. evidencia nebola úplná. Nakoľko evidencia vyplývajúca z dokumentácie správnej výrobnéj praxe nebola v jednotlivých

zariadeniach vedená v plnom rozsahu, nebolo napr. možné zistiť čas ukončenia technologického spracovania hotových pokrmov a tým aj dodržiavanie času ich výdaja podľa platnej legislatívy. Najčastejšie boli monitorované podmienky skladovania surovín, vedená bola evidencia o vykonanom čistení a dezinfekcii. Pri výrobe pokrmov neboli dodržané stanovené pracovné postupy. Nedostatky boli zistené pri skladovaní potravín, kde v niektorých zariadeniach dochádzalo k zmrazovaniu potravín dodaných do prevádzky v čerstvom, resp. chladenom stave (čerstvé výsekové mäso, mäsové a mliečne výrobky). Zároveň bolo zistené, že v chladiacich zariadeniach boli uchovávané rozpracované pokrmy, ktoré neboli označené dátumom a hodinou ich prípravy, za účelom stanovenia lehôt spotreby. V kuchyniach neboli označené pracovné plochy podľa druhu a spôsobu spracovávaných surovín, časť prevádzkového vybavenia a náradia bola s poškodeným, resp. opotrebovaným povrchom. Neboli predložené doklady o odbornej spôsobilosti na vykonávanie epidemiologicky závažných činností všetkých zamestnancov. Nedostatky boli zistené aj v prevádzkovej hygiene a v niekoľkých zariadeniach nebol zabezpečený prívod tečúcej teplej vody do umývadla na osobnú hygienu pre zamestnancov po použití WC, resp. v umývadlách inštalovaných v zariadeniach na osobnú hygienu zákazníkov. V jednej prevádzke, v ktorej boli podávané pokrmy z tepelne nespracovaného mäsa a vajec, si prevádzkovateľ nesplnil povinnosti vyplývajúce z požiadaviek platnej legislatívy (uviedenie informácie v jedálnom lístku o zdravotných rizikách spojených s konzumáciou tepelne nespracovaného mäsa a vajec). V jednom zariadení spoločného stravovania bolo zistené, že prevádzkovateľ nepredložil návrh uvedený v § 13 zákona č. 355/2007 Z. z. na posúdenie príslušnému orgánu verejného zdravotníctva. Prevádzka bola v činnosti bez kladného rozhodnutia k jej uvedeniu do prevádzky a bez schváleného prevádzkového poriadku.

V ostatných zariadeniach spoločného stravovania tzv. uzatvoreného typu, zriadených v nemocniciach, liečebniach, domovoch sociálnej starostlivosti a vo výdajniach stravy sa nedostatky vyskytovali len ojedinele. V roku 2017 bolo v činnosti 91 zariadení tohto typu. Bolo v nich vykonaných 20 kontrol v rámci štátneho zdravotného dozoru. Závodné stravovanie bolo poskytované v 9 závodných kuchyniach, v ktorých boli vykonané 3 kontroly v rámci štátneho zdravotného dozoru, tiež vo výdajniach stravy (19 prevádzok) a v závodných bufetoch (8 prevádzok), v ktorých bolo vykonaných 5 kontrol v rámci štátneho zdravotného dozoru. V uvedených zariadeniach došlo k výraznému zlepšeniu hygienickej situácie. Monitoring a evidencia vyplývajúce z požiadaviek HACCP systému boli vo väčšine prípadov vedené v plnom rozsahu. V zariadeniach boli uchovávané vzorky hotových pokrmov. Pri dozore boli len ojedinele zisťované nedostatky.

V dvoch stánkoch, v ktorých je uskutočňovaná výroba a predaj nebalenej zmrzliny bolo pri výkone štátneho zdravotného dozoru zistené, že neboli predložené protokoly o skúškach pitnej vody, ktorými by bola preukázaná zdravotná bezpečnosť pitnej vody. V jednom prípade sa jednalo o overenie zdravotnej bezpečnosti pitnej vody pred letnou sezónou a v druhom prípade išlo o nový objekt – stánok, ktorý bol zásobovaný vodou z individuálneho vodného zdroja. Zistené porušenia platnej legislatívy boli riešené samostatnými správnymi konaniami.

- b) kontroly podľa zákona o ochrane nefajčiarov

Pri kontrolách sme vychádzali zo znenia § 7 ods. 1 písm. h) zákona č. 377/2004 Z. z. o ochrane nefajčiarov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, podľa ktorého sa zakazuje fajčiť v zariadeniach spoločného stravovania okrem tých zariadení, ktoré majú pre nefajčiarov vyhradených minimálne 50% z plochy, ktorá je stavebne oddelená od časti pre fajčiarov, pričom priestor pre nefajčiarov musí byť umiestnený pri vstupe do zariadenia. Kontroly boli zamerané aj na povinnosť označovania zákazu fajčenia bezpečnostným zdravotným

označením a povinnosť oznamovať informáciu, kde a na ktorých kontrolných orgánoch je možné podať oznámenie o porušovaní tohto zákona.

V roku 2017 bolo vykonaných 225 kontrol podľa zákona o ochrane nefajčiarov. Prevádzky boli označené oznamom o zákaze fajčenia, ktorý bol umiestnený na viditeľnom mieste. Pri kontrolách neboli zistené nedostatky týkajúce sa porušovania ustanovení predmetného zákona. Blokové pokuty ani iné sankcie neboli uložené.

V roku 2017 sme riešili 1 podnet poukazujúci na porušenie zákona o ochrane nefajčiarov v zariadení spoločného stravovania. Podnet bol vyhodnotený ako neopodstatnený.

- c) kontroly na základe podnetov/sťažností

V roku 2017 bolo doručených 15 podnetov, 2 boli odstúpené na priame vybavenie RVPS Žiar nad Hronom, 13 podnetov bolo prešetrených, z ktorých 7 bolo vyhodnotených ako opodstatnených, 6 ako neopodstatnených.

Podnety, ktoré sa týkali nedostatkov v ZSS: 10, u výrobcov: 2 - odstúpené, v hypermarkete: 0, v malých alebo stredných predajniach: 2, v iných – sklade potravín: 1.

Podnety boli riešené podľa zákona č. 355/2007 Z. z., pričom 10 podnetov sa týkalo zariadení spoločného stravovania. Podnety poukazovali napr. na hluk šíriaci sa z prevádzky, nedostatočnú hygienu pri výrobe, preprave a výdaji pokrmov, nedostatky v prevádzkovej hygiene, prevádzkovanie zariadení bez kladného rozhodnutia orgánu verejného zdravotníctva, na kvalitu vody z individuálneho vodného zdroja, z ktorého je zásobovaná prevádzka.

3.2. Úradná kontrola

Úradné kontroly potravín boli v roku 2017 vykonávané v súlade s Nariadením (ES) č. 882/2004 Európskeho parlamentu a Rady o úradných kontrolách uskutočňovaných za účelom zabezpečenia overenia dodržiavania potravinového a krmivového práva a predpisov o zdraví zvierat a o starostlivosti o zvieratá, podľa ustanovení zákona č. 152/1995 Z. z. o potravinách, potravinového kódexu a predpisov pre potravinovú bezpečnosť. Kontroly boli vykonávané podľa aktualizovaného viacročného národného plánu úradnej kontroly potravín, v ktorom je na základe kategorizácie rizík stanovený plán kontrolnej činnosti. Bolo vykonaných 311 kontrol podľa zákona č. 152/1995 Z. z., z toho v 40 prevádzkach bolo zistených spolu 56 nezhôd. Z celkového počtu vykonaných kontrol bolo 45 kontrol s nevyhovujúcim výsledkom. Kontroly boli vykonané v prevádzkach:

- výrobné, sklady a predajne (potravín na osobitné výživové účely, výživových doplnkov, materiálov a predmetov prichádzajúcich do styku s potravinami), výrobcov predávajúcich hlavne na maloobchodnej báze (výroba a predaj zmrzliny): 26 kontrol
- zariadenia spoločného stravovania: 282 kontrol
- ostatné prevádzkarne: 3 kontroly

3.2.1 Úradná kontrola v potravinárskych podnikoch vyrábajúcich a manipulujúcich s nebalenou zmrzlinou, minerálnymi a pramenitými vodami pre dojčatá, potravinami na osobitné výživové účely, výživovými doplnkami, prídavnými látkami, arómami

Úradná kontrola potravín sa zameriava na potravinárske prevádzky, v ktorých je uskutočňovaná výroba a manipulácia s nebalenou zmrzlinou – 22 prevádzok, vo výrobniach potravín na osobitné výživové účely – 2 prevádzky a v skladoch a predajniach materiálov a predmetov prichádzajúcich do styku s potravinami. Kontroly výrobní boli zamerané na hygienu prevádzok, výsledovateľnosť potravín, dodržiavanie podmienok skladovania a označovania potravín, s dôrazom na označovanie prídavných látok – azofarbív a alergénnych látok, kontrolu použitia prídavných látok a kontrolu dokumentácie správnej výrobní praxe.

V prevádzkach vyrábajúcich a manipulujúcich s nebalenou zmrzlinou bolo vykonaných 25 úradných kontrol, vo výrobniach potravín na osobitné výživové účely neboli vykonané úradné kontroly z dôvodu, že dlhodobo vykazujú vyšší hygienický štandard.

Pri výkone úradnej kontroly potravín boli v ôsmich výrobniach zmrzlín zistené nedostatky týkajúce sa HACCP tým, že v prevádzkach nebola vedená úplná evidencia podľa HACCP systému, nebola predložená evidencia o čase zmrazenia zmrzlín, za účelom overenia predaja zmrzliny do 24 hodín, neboli odložené vzorky zmrzlín, nebolo preukázané overovanie zdravotnej bezpečnosti vyrábaných zmrzlín. V jednej prevádzke nebol zabezpečený prívod tečúcej teplej vody a drez nebol funkčný (nefunkčný odtok). V dvoch prevádzkach neboli pre zákazníkov sprístupnené informácie o látkach, ktoré môžu spôsobovať alergie a v dvoch prevádzkach nebola dodržaná osobná hygiena zamestnancov.

Pri odbere niektorých druhov potravín (napr. bylinné čaje, potraviny na osobitné výživové účely, výživové doplnky) boli kontrolované podmienky skladovania týchto potravín a dodržiavanie lehôt spotreby u uvedených potravín. Zároveň bolo kontrolované ich označovanie.

Úradnej kontrole podliehajú materiály a predmety určené na styk s potravinami. Podľa anotácie plánu úradnej kontroly na rok 2017 bola vykonaná kontrola bez odberu vzoriek u 1 distribútora materiálov a predmetov určených na styk s potravinami nachádzajúceho sa v územnej pôsobnosti RÚVZ so sídlom v Žiari nad Hronom. Bolo skontrolovaných 5 rôznych predmetov prichádzajúcich do styku s potravinami. Kontroly boli zamerané na monitoring bezpečnosti obalových materiálov a kontrolu požadovanej dokumentácie. K jednotlivým výrobkom bol vyplnený Check list A – vyhlásenie o zhode podľa nariadenia EP a Rady č. 1935/2004 a nariadenia Komisie (EÚ) č. 10/2011 – pre plastové časti. K predloženým vyhláseniam o zhode nebola predložená podporná dokumentácia.

S odberom vzoriek boli vykonané 2 kontroly. Odobraté boli dve vzorky materiálov a predmetov určených na styk s potravinami, ktoré boli vyrobené z bambusu. Laboratórnym rozborom bolo zistené, že obidve testované vzorky za podmienok testov v sledovaných ukazovateľoch spĺňali požiadavky platnej legislatívy.

Kontroly vykonané na základe oznámení z RASFF o zistení nevyhovujúcich potravinárskych výrobkov:

1. Mäso, mäsové výrobky a vnútornosti pôvodom z Brazílie, informácia „NEWS 17-834“ zo dňa 22.3.2017 zaslaná z ÚVZ SR. Informáciu vytvorila Európska komisia vzhľadom na podozrenie na podvod s mäsom a mäsovými výrobkami z Brazílie. Za obdobie od

23.3.2017 do 04.05.2017 sme vykonali 107 kontrol zariadení spoločného stravovania v súvislosti s uvedenými podozrivými výrobkami. Prekontrolovali sme 564,74 kg mäsa, mäsových prípravkov a vnútorností pôvodom z Brazílie.

2. Mrazené kuracie prsia, solené, bez kosti, bez kože, COOPAVEL, dátum výroby: 31/08/2016, dátum spotreby: 3/3/2018, L1, dodávateľ: FEGA FROST, s.r.o., Tehelňa 675/2, 060 01 Kežmarok (adresa sídla), 044 44 Ploské 158 (adresa centrálného skladu) pôvod: Brazília, výrobca COOPAVEL COOPERATIVA AGROINDUSTRIAL MATADOURO FRIDORÍFICO, BR277, identifikačné číslo BRASIL BR 3887, v ktorých bola zistená Salmonella Heidelberg. Podľa zoznamu odberateľov, ktorý tvoril prílohu oznámenia boli uvedené výrobky distribuované do šiestich zariadení spoločného stravovania nachádzajúcich sa v spádovom území RÚVZ v Žiari nad Hronom. Z výsledkov kontrol vyplynulo, že dve prevádzky uvedené mäsové prípravky ani neprebrali z dôvodu, že sa z médií dozvedeli o kauze týkajúcej sa mäsa pôvodom z Brazílie. V týchto prevádzkach uvedené mäso nebolo zistené ani počas úradných kontrol vykonaných v rámci mimoriadnej cieľenej úlohy zameranej na kontrolu mäsa pochádzajúceho z Brazílie; v štyroch prevádzkach uvedené mäsové prípravky neboli zistené, prevádzkovatelia sa vyjadrili, že už boli spotrebované.
3. Mrazené kuracie prsia, solené, bez kosti, bez kože, COOPAVEL, distribútor HO&PE FAMILY, s.r.o., dátum výroby: 31/08/2016, dát, spotreby: 3/3/2018, L1, dodávateľ: FEGA FROST, s.r.o., Tehelňa 675/2, 060 01 Kežmarok (adresa sídla), 044 44 Ploské 158 (adresa centrálného skladu); pôvod: Brazília, výrobca COOPAVEL COOPERATIVA AGROINDUSTRIAL MATADOURO FRIDORÍFICO, BR277, identifikačné číslo BRASIL BR 3887, v ktorých bola zistená Salmonella Heidelberg. Podľa zoznamu odberateľov, ktorý tvoril prílohu oznámenia boli uvedené výrobky distribuované do dvoch zariadení spoločného stravovania nachádzajúcich sa v spádovom území RÚVZ v Žiari nad Hronom. V predmetných zariadeniach spoločného stravovania bola vykonaná úradná kontrola potravín. Uvedené mäsové prípravky neboli zistené. V týchto prevádzkach mäsové prípravky s uvedeným dátumom spotreby neboli zistené ani počas úradných kontrol vykonaných v rámci mimoriadnej cieľenej úlohy zameranej na kontrolu mäsa pochádzajúceho z Brazílie.
4. Mrazené kuracie prsia bez kosti, bez kože, bez innerfiletu, solené, Seara, HM, 2 kg balenie, dátum výroby: 01/11/2016, dát, spotreby: 30/04/2018, výrobca: Jandelle S/A – matadouro do ayes S – coelhos ROD BR 369KM 178 Rolindia PR-CEP 86 600-970 industria Brasileria, Brasil BR 1215, TB 10 HM-trieda A, dodávateľ: HO&PE FAMILY, s.r.o., Priemyselná 1, 058 01 Poprad Matejovce. Podľa zoznamu odberateľov, ktorý tvoril prílohu oznámenia boli uvedené výrobky distribuované do piatich zariadení spoločného stravovania nachádzajúcich sa v spádovom území RÚVZ v Žiari nad Hronom. V predmetných zariadeniach spoločného stravovania bola vykonaná úradná kontrola potravín. Uvedené mäsové prípravky neboli zistené.
5. Plastové chladiace formičky v tvare diamantu 3 x 3 cm, označeným ako „Eiswürfel 16 Stück“, obchodná značka: TEDi, čiarový kód: 77229003431000000125, balenie 16 kusov farebných plastových formičiek v plastovej sieťke, výrobca neuvedený z Číny, vývozca: BSM Enterprise Ltd., Minan Building No. 160-162 Jin Yuan East Lan Jiangdong, Ningbo, Čína, dovozca: TEDi GmbH & Co.KG, Brackeler Hellweg 301, 44309 Dortmund, Nemecko. Podľa zoznamu odberateľov, ktorý tvoril prílohu oznámenia boli uvedené výrobky distribuované do jednej predajne nachádzajúcej sa v Žiari nad Hronom. V predajni nachádzajúcej sa v Žiari nad Hronom bola vykonaná úradná kontrola potravín. Bolo zistené, že uvedené výrobky boli stiahnuté z trhu, uložené boli v skladovacom priestore oddelene od ostatných výrobkov a označené sú oznamom, že sú stiahnuté. Vedľa vstupných dvier do predajne bola informácia pre

kupujúcich o stiahnutí predmetných výrobkov z trhu a ich možnom vrátení do ktorejkoľvek predajne TEDi v rámci Slovenskej republiky.

6. Výživový doplnok STIMUL 8, prášok z USA, v ňom nepovolené látky yohimbine a phenethylamine derivative, balenie: 207,0 g prášku v čiernej plastovej dóze, výrobca: Finaglex 1190 Tidwell, Road, sSte 304, Alpharetta, GA 30004, USA, dovozca: Centrum Odzywek Mateusz Bonder, ul. Prosta 107, 05-507 Kaweczynek, Poľsko, dátum minimálnej trvanlivosti: 31/05/2018, šarža: 0601016. Podľa oznámenia Poľska bol odberateľom predmetného výživového doplnku v Slovenskej republike: Miroslav Bugar - Harmónia, Pod Donátom 12/130, 965 01 Žiar nad Hronom, IČO: 37 397 044, nasledovne:

- odobraté: 7.12.2015 - 6 ks
- odobraté: 17.12.2015 - 2 ks
- odobraté: 8.2.2016 - 2 ks

V dokumentácii RÚVZ v Žiari nad Hronom bolo zistené, že pre uvedené obchodné meno nebola miestne príslušným orgánom verejného zdravotníctva registrovaná žiadna prevádzka (napr. predajňa potravín, fitness centrum a pod.).

Na základe uvedených skutočností bol dňa 23.05.2017 telefonicky aj e-mailom kontaktovaný Miroslav Bugar - Harmónia, Pod Donátom 12/130, 965 01 Žiar nad Hronom. Dňa 25.05.2017 na RÚVZ so sídlom v Žiari nad Hronom do zápisnice z úradnej kontroly potravín pán Bugar uviedol, že predmetné výživové doplnky si objednal na vlastnú spotrebu a pre svojho otca. Výživové doplnky boli spotrebované.

7. Nylonová naberačka z Číny, migrácia primárnych aromatických amínov, obchodný názov: Home&Diner Schaumkelle, šarža: 71673322. Výrobok bol distribuovaný na územie Slovenskej republiky do spoločnosti KIK Textilien und Non-Food GmbH. Podľa zoznamu odberateľov bol uvedený výrobok dodaný do jednej predajne nachádzajúcej sa v Banskej Štiavnici. Úradnou kontrolou bolo zistené, že výrobok bol stiahnutý z trhu a odoslaný do centrálného skladu spoločnosti KIK v Dunajskej Strede.

3.2.2 Kontrola v zariadeniach spoločného stravovania vrátane výroby lahôdkárskych výrobkov, cukrárskych výrobkov a prípravy hotových pokrmov a jedál na predajných miestach

V spádovom území Regionálneho úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Žiari nad Hronom je evidovaných 751 zariadení spoločného stravovania (ďalej len ZSS), z ktorých bolo v roku 2017 skontrolovaných 192 subjektov. Vykonaných bolo 282 kontrol podľa zákona č. 152/1995 Z. z.

V zariadeniach spoločného stravovania boli úradné kontroly zamerané hlavne na pôvod surovín a ich vysledovateľnosť (slepačie vajcia, rôzne druhy mäsa), kontrolu podmienok ich skladovania a označovanie surovín. Suroviny boli kontrolované z hľadiska obsahu GMO a označovania použitia takýchto surovín v jedálnych lístkoch. Použitie surovín s obsahom GMO nebolo zistené. Najčastejšie zisteným nedostatkom bolo používanie surovín na prípravu pokrmov, ktoré boli po dátume spotreby, resp. dátume minimálnej trvanlivosti. Pri niektorých surovinách neboli k dispozícii ich originálne obaly, resp. pri nebalených potravinách sprievodná dokumentácia. Z uvedených dôvodov nebolo možné zistiť dátum spotreby potravín. V jednom zariadení spoločného stravovania boli zistené slepačie vajcia neznámeho pôvodu, podľa vyjadrenia prevádzkovateľa z jeho domáceho chovu. Zisťované bolo použitie surovín, na ktorých neboli vyznačené údaje o otvorení originálnych obalov a tým nebolo možné určiť, či sú tieto potraviny ešte v lehotách spotreby. Často zisťovaným nedostatkom

bolo nedodržanie podmienok skladovania mäsových výrobkov (klobásy, párky, šunka), chladeného mäsa, ktoré boli v prevádzkach uchovávané v mraziacich zariadeniach.

Pri kontrole dokumentácie bolo zistené, že evidencia vyplývajúca z dokumentácie správnej výrobných praxe bola často nedostatočná. Nie je vedená evidencia, kedy bola ukončená tepelná úprava pokrmov a tým aj lehoty spotreby pripravovaných hotových pokrmov. Často nie je vedená evidencia o príjme surovín, podmienkach tepelnej úpravy pokrmov a ich uchovávaní, ako aj školení zamestnancov. U jedného zamestnanca nebola preukázaná zdravotná spôsobilosť.

Zvýšená pozornosť bola pri kontrolách venovaná manipulácii a likvidácii biologicky rozložiteľného kuchynského odpadu. Nedostatky boli zistené v spôsobe zabezpečenia jeho likvidácie, nedostatočnej evidencii o vzniknutom odpade. Boli nariadené opatrenia na odstránenie uvedených nedostatkov.

Nedostatky boli zisťované najmä v zariadeniach spoločného stravovania tzv. otvoreného typu.

Prehľad o počte vykonaných kontrol v jednotlivých druhoch prevádzok je uvedený v tabuľkách č. 2 a 7.

3.2.3 Audity podľa č. 5 nariadenia (ES) č. 882/2004

V roku 2017 v prevádzkach podliehajúcim úradnej kontrole potravín zamestnancami oddelenia hygieny výživy neboli audity vykonávané. V súvislosti s auditmi z predchádzajúceho obdobia boli vykonávané kontroly plnenia opatrení v prevádzkach zariadení spoločného stravovania.

3.3. Zdravotná bezpečnosť potravín

Sledovanie zdravotnej bezpečnosti potravín vo výrobe a distribučnej sieti bolo v roku 2017 uskutočňované podľa viacročného národného plánu úradnej kontroly potravín v pôsobnosti orgánov verejného zdravotníctva, aktualizovaného pre rok 2017. Laboratórne vyšetrenie vzoriek potravín bolo uskutočnené na základe cielene stanovených kritérií vychádzajúcich z mikrobiologických a chemických rizík u jednotlivých druhov potravín. Počet odobratých vzoriek bol určený prepočtom na počet obyvateľstva regiónu. Celkovo bolo odobratých 252 vzoriek potravín a materiálov a predmetov určených na styk s potravinami.

3.3.1. Mikrobiologické hodnotenie potravín

Z hľadiska sledovania mikrobiologickej kvality vzoriek potravín (vrátane pokrmov) bolo vyšetrených 161 vzoriek, z toho 20 vzoriek (12,42 %) nevyhovelo požiadavkám Potravinového kódexu Slovenskej republiky, resp. Nariadenia Európskej komisie.

Podľa jednotlivých komodít bolo odobraté a laboratórne vyšetrené: 6 vzoriek lahôdkárskych výrobkov, 11 vzoriek cukrárskych výrobkov, 44 vzoriek zmrzlín a dezertov, 65 vzoriek hotových pokrmov, 12 vzoriek pokrmov rýchleho občerstvenia, 10 vzoriek potravín na výživu dojčiat a malých detí, 5 vzoriek výživových doplnkov, 2 vzorky potravín na osobitné výživové účely (potraviny na splnenie nárokov na výživu pri intenzívnej svalovej námahe), 1 vzorka pramenitej vody pre dojčatá, 2 vzorky pramenitej vody v tzv. watercoolery a 3 vzorky slepačích vajec.

Z odobratých vzoriek potravín nevyhovovali požiadavkám platnej legislatívy nasledovné vzorky potravín:

- 9 vzoriek nebalenej zmrzliny, t. j. 20,45 % – 4 vz. – zvýšený obsah koliformných baktérií, kvasiniek a Enterobacteriaceae, 2 - zvýšený obsah koliformných baktérií, kvasiniek, plesní a Enterobacteriaceae, 2 vz. zvýšený obsah koliformných baktérií a Enterobacteriaceae, 1 vz. zvýšený obsah plesní;
- 6 vzoriek lahôdkárskych výrobkov, t. j. 100 % – 2 vz. – zvýšený obsah koliformných baktérií, kvasiniek a E. coli, 4 vz. – zvýšený obsah kvasiniek;
- 3 vzorky hotového pokrmu, t. j. 4,62 % – 2 vz. zvýšený počet koliformných baktérií, 1 vz. zvýšený počet E. coli;
- 2 vzorky pokrmov rýchleho občerstvenia, t. j. 16,67% – zvýšený počet koliformných baktérií.

3.3.2. Chemické hodnotenie potravín, materiálov a predmetov prichádzajúcich do styku s potravinami

Chemické hodnotenie potravín bolo zamerané na vytypované riziká z hľadiska obsahu prídavných látok a kontaminantov v potravinách.

Z počtu odobratých a laboratórne vyšetrených vzoriek potravín (vrátane pokrmov) bolo chemicky vyšetrených 100 vzoriek, z toho nevyhoveli požiadavkám platnej legislatívy 4 vzorky, t. j. 4 % a to podľa jednotlivých kontaminantov a prídavných látok v jednotlivých komoditách potravín v nasledovnom rozsahu:

- kontaminujúce látky (Pb, Cd, Hg) boli sledované v dojčenskej a detskej výžive, vo výživových doplnkoch (vrátane bylinných čajov označených ako výživové doplnky), v cereálnej bio potravine, pramenitej dojčenskej a balenej pitnej vode (watercoolery), hotových pokrmoch, pričom bolo vyšetrených 17 vzoriek na obsah olova, kadmia a ortute. Odobraté vzorky vyhovujú požiadavkám platnej legislatívy, u komodít, kde nie je stanovený limit bol uskutočnený monitoring;
- za účelom laboratórneho vyšetrenia boli odobraté 2 vzorky materiálov určených na styk s potravinami, ktoré boli vyrobené z bambusu, vyšetrované boli na obsah formaldehydu a celkovú migráciu. V sledovaných kritériách, za podmienok testov uvedené výrobky vyhovujú požiadavkám platnej legislatívy;
- kontaminanty As, Ni, Sb, B, Fx, CN, Mn, boli vyšetrované v 1 vzorke pramenitej dojčenskej vody a 2 vzorkách balenej pitnej vody (watercoolery);
- prítomnosť dusičnanov a dusitanov bola zisťovaná v 8 vzorkách (5 vzoriek potravín na výživu dojčiat a malých detí, 1 vzorka balenej pramenitej dojčenskej vody a 2 vzorky balenej pitnej vody - watercoolery). Vo vzorkách potravín na výživu dojčiat a malých detí obsah dusitanov nebol zistený, obsah dusičnanov stanovený v legislatíve nebol prekročený. Najvyššie medzné hodnoty dusičnanov a dusitanov v balených vodách neboli prekročené;
- na stanovenie prítomnosti mykotoxínov bolo vyšetrených 6 vzoriek potravín na výživu dojčiat a malých detí (3 vzorky Aflatoxín B₁ a 3 vzorky Deoxynivalenol). Odobraté vzorky vyhovujú požiadavkám platnej legislatívy;
- potraviny na výživu dojčiat a malých detí boli sledované aj v ukazovateli akrylamid (vyšetrené 2 vzorky, obsah akrylamidu vyšetrovacou metódou nebol zistený);
- rezíduá prípravkov na ochranu rastlín, vrátane fipronilu boli vyšetrované v 1 vzorke potraviny na výživu dojčiat a malých detí, obsah rezíduí pesticídov vyšetrovacími metódami nebol zistený;

- potraviny na výživu dojčiat a malých detí boli sledované aj v ukazovateľoch: kyselina eruková a PAU, vyhovujú požiadavkám platnej legislatívy;
- PAU boli vyšetrované aj v dvoch výživových doplnkoch s obsahom spiruliny, vyhovujú požiadavkám platnej legislatívy;
- na sledovanie prítomnosti histamínu v rybách určených na prípravu „sushi“ boli odobraté 2 vzorky. Prítomnosť histamínu vyšetrovacou metódou nebola zistená;
- na sledovanie obsahu gluténu bola vyšetrená 1 vzorka potraviny určenej pre osoby trpiace neznášanlivosťou gluténu, obsah gluténu bol nižší ako limit kvantifikácie;
- sledovanie špecifických kritérií zdravotnej bezpečnosti radiačne ošetrených potravín – vyšetrená bola 1 vzorka koreninovej zmesi. Laboratórne bolo zistené, že nevykazuje vlastnosti potraviny ožiarenej ionizujúcim žiarením;
- z prídavných látok bola prítomnosť farbív sledovaná v zmrzlínach (15 vzoriek), cukrárskych výrobkoch (3 vzorky), výživových doplnkoch (3 vzorky), ostatných potravinách na osobitné výživové účely (1 vzorka) a alkoholickom nápoji (1 vzorka). Prekročenie limitov použitých syntetických farbív bolo zistené u 2 vzoriek zmrzlín, pričom v 1 vzorke bol prekročený limit jedného druhu farbiva (E 131 Patentná modrá V 200 ± 32 mg/kg) a v 1 vzorke bol prekročený limit použitia farbív v kombinácii (E129 Allura červená $4,30 \pm 0,95$ mg/kg a E133 Brillantná modrá FCF 198 ± 34 mg/kg);
- náhradné sladidlá boli vyšetrované v 5 vzorkách, z toho v 1 vzorke potravín na osobitné výživové účely (pre športovcov pri zvýšenej svalovej námahe), 2 vzorkách nealkoholických nápojov a v 2 vzorkách výživových doplnkov. Stanovené limity neboli prekročené;
- obsah chemických konzervačných látok bol zisťovaný v 4 vzorkách, z toho v 2 vzorkách potravín na osobitné výživové účely (pre športovcov pri zvýšenej svalovej námahe), 2 vzorkách výživových doplnkov. Limity neboli prekročené;
- v 24 vzorkách kuchynskej soli bol zisťovaný obsah feroxyanidu draselného, jodidu a jodičnanu draselného. Laboratórne vyšetrený obsah jodidu a jodičnanu draselného bol v súlade s označením uvedeným na obale výrobku;
- 9 vzoriek hotových pokrmov bolo vyšetrených na obsah kuchynskej soli, stanovený limit bol prekročený v 2 vzorkách pokrmov (držková polievka $13\,513 \pm 258$ mg/kg, pečené bravčové fašírky $34\,598 \pm 574$ mg/kg);
- 3 vzorky pekárskeho výrobku (2 vzorky - chlieb, 1 vzorka - rožok) boli vyšetrené na obsah kuchynskej soli, prekročenie limitu nebolo zistené.

Prehľad cudzorodých látok kontaminujúcich uvádza tabuľka č. 5 a aditívnych vo vybraných potravinách uvádza tabuľka č. 6.

3.4. Turistická sezóna

3.4.1. Letná turistická sezóna

Počas letnej sezóny bol štátny zdravotný dozor a úradná kontrola potravín vykonávaná hlavne v zariadeniach spoločného stravovania nachádzajúcich sa v rekreačných oblastiach. Štátny zdravotný dozor a úradná kontrola potravín bola zameraná na kontrolu zdravotnej a odbornej spôsobilosti zamestnancov, skladovanie surovín a polotovarov, manipuláciu s hotovými pokrmami, na dodržiavanie osobnej hygieny zamestnancov a kontrolu čistoty prevádzkovaných priestorov.

Letná rekreácia bola sústredená hlavne v okolí Banskoštiavnických jazier a pri kúpaliskách v Žiari nad Hronom, vo Vyhniach a v Sklených Tepliciach. Dolnohodušké jazero a Richňavské jazero boli aj v roku 2017 v rekonštrukcii. Počas letnej sezóny boli v prevádzke

na plážovom kúpalisku v Žiari nad Hronom 2 stánky s rýchlym občerstvením. Vo Vyhniach boli v prevádzke 3 stánky s rýchlym občerstvením, jedna celoročne prevádzkovaná reštaurácia a denný bar poskytujúci pokrmy rýchleho občerstvenia v relaxačno – športovom centre areálu Vodného raja. Pri Počúvadlianskom jazere bolo poskytované stravovanie formou hotových pokrmov a pokrmov pripravených na objednávku v piatich prevádzkach. Pri Dolnohodrušskom jazere bol v prevádzke stanový tábor a jedna chata s ubytovaním a stravovaním, ktorá je v činnosti celoročne. Pri Kolpašskom jazere boli v prevádzke 2 stánky s rýchlym občerstvením a v katastrálnom území Štiavnické Bane boli v prevádzke 3 stánky s rýchlym občerstvením a jeden penzión. Na Richňave boli v prevádzke 2 stánky s rýchlym občerstvením a 1 penzión. Pri Belianskom jazere boli v prevádzke 2 stánky s rýchlym občerstvením. Pri vodnej nádrži Tajch v Novej Bani bol v prevádzke jeden bufet s rýchlym občerstvením, kemp so zariadením spoločného stravovania a penzión Tajch. V areáli stanového tábora v Revištskom Podzámčí bola celoročne v prevádzke „Drevenica pri vstupnom objekte športového areálu“ a reštaurácia, ktoré poskytovali hotové pokrmy a jedlá na objednávku.

Počas letnej turistickej sezóny boli v roku 2017 uvedené do prevádzky 2 stánky s rýchlym občerstvením. Jeden z dôvodu zmeny v prevádzkovaní a jeden stánok pri Belianskom jazere.

V rámci štátneho zdravotného dozoru počas letnej sezóny boli vykonané kontroly zamerané na dodržiavanie hygienických požiadaviek a kvalitu pokrmov v stánkoch s rýchlym občerstvením a v ostatných zariadeniach spoločného stravovania na umelých a prírodných sezónnych kúpaliskách významných pre kúpaciu sezónu. Pri výkone štátneho zdravotného dozoru boli uložené 4 sankcie za 160 eur za nesprávnu manipuláciu s hotovými pokrmami. Pri úradnej kontrole potravín bolo uložených 6 sankcií v hodnote 180 eur za skladovanie potravín po uplynutom dátume spotreby, resp. minimálnej trvanlivosti a porušovanie podmienok skladovania potravín. Pri pokuse o výkon ŠZD bolo jedno zariadenie spoločného stravovania zatvorené. Spolu bolo vykonaných 44 kontrol, pri ktorých bolo uložených 10 blokových pokút za 340 €.

Počas letnej turistickej sezóny sme riešili 3 podnety upozorňujúce na nedostatočnú prevádzkovú hygienu v stánkoch s rýchlym občerstvením.

Počas letnej turistickej sezóny prebiehali mimoriadne kontroly nebalenej zmrzliny. Výsledky z uvedených kontrol sú popísané vo výročnej správe v časti týkajúcej sa vyhodnotenia mimoriadnych úloh.

3.4.2. Zimná turistická sezóna

Počas zimnej sezóny bol cestovný ruch sústredovaný v obci Krahule, Skalka pri Kremnici, v Ostrom Grúni a v Hodruši - Hámroch. V roku 2017 bolo v týchto strediskách v činnosti 6 zariadení spoločného stravovania a 8 stánkov s rýchlym občerstvením. Na Skalke pri Kremnici boli v prevádzke 3 zariadenia s poskytovaním ubytovania a stravovania a 2 stánky s rýchlym občerstvením. Na Krahuliach boli v prevádzke 2 zariadenia s poskytovaním ubytovania a stravovania a 2 stánky s rýchlym občerstvením. V Hodruši - Hámroch bol v prevádzke 1 hotel, 1 bufet s hotovými pokrmami, dva nové stánky s rýchlym občerstvením a v Ostrom Grúni 1 bufet s rýchlym občerstvením. V Novej Bani v lyžiarskom stredisku Drozdovo bol uvedený do prevádzky stánok s rýchlym občerstvením. V stánkoch rýchleho občerstvenia bol poskytovaný sortiment obmedzený prevažne na priemyselne vyrobené a malospotrebiteľsky balené obložené pekárské výrobky, tepelne dohotovené párky, pokrmy z mrazených polotovarov a nápoje. Pri výkone štátneho zdravotného dozoru bola uložená 1

sankcia za 90 eur za nesprávnu manipuláciu s hotovými pokrmami. Pri úradnej kontrole potravín boli uložené 4 sankcie v hodnote 200 eur za skladovanie potravín po uplynutom dátume spotreby, resp. minimálnej trvanlivosti. Spolu bolo vykonaných 23 kontrol, pri ktorých bolo uložených 5 blokových pokút za 290 € a začaté jedno správne konanie za správny delikt na úseku verejného zdravotníctva so sankciou vo výške 300 €. Sankcia bola uhradená.

3.5. Hromadné akcie

Pri organizovaných hromadných akciách sa postupovalo podľa § 14 až § 18 Výnosu MP SR a MZ SR č. 28167/2007-OL Potravinového kódexu SR (Stánkový predaj a iný ambulantný predaj potravín). V roku 2017 bolo vydaných 23 rozhodnutí k uvedeniu priestorov stánkov rýchleho občerstvenia na ambulantný predaj do prevádzky. V roku 2017 bolo ohlásených 28 hromadných akcií, z toho 2 jarmoky, 4 vianočné trhy, 2 veľkonočné trhy a 20 ostatných kultúrno – športových jednorazových podujatí. Počas konania jarmokov boli skontrolované stánky s rýchlym občerstvením. Organizátori zabezpečili zariadenia na osobnú hygienu pre zamestnancov stánkov s rýchlym občerstvením a pre zákazníkov a zabezpečili prívod tečúcej studenej vody. Organizátori hromadných podujatí predložili zoznamy prevádzkovateľov stánkov s rýchlym občerstvením s rozhodnutiami miestne príslušných regionálnych úradov verejného zdravotníctva. Prevažná časť hromadných podujatí sa konala počas letnej sezóny. Pri výkone štátneho zdravotného dozoru bola uložená 1 sankcia za 50 eur za nesprávnu manipuláciu s hotovými pokrmami. Spolu bolo vykonaných 11 kontrol, pri ktorých bola uložená 1 blokovaná pokuta za 50 €.

Počas konania hromadného podujatia: „Žiarsky jarmok“ dňa 13.10.2017 bol pri úradnej kontrole potravín zistený predaj pekárskych výrobkov po uplynutom dátume spotreby u dvoch prevádzkovateľov stánkov s rýchlym občerstvením. Boli uložené dve blokované pokuty spolu vo výške 45 €.

V termíne od 27.11.2017 do 15.12.2017 prebiehali mimoriadne kontroly zariadení stánkového a ambulatného predaja potravín počas konania hromadných podujatí – vianočných (Mikulášskych) trhov v Slovenskej republike. Výsledky z uvedených kontrol sú popísané vo výročnej správe v časti týkajúcej sa vyhodnotenia mimoriadnych úloh.

Počas konania hromadného podujatia Gothoom festival v Revištskom Podzámčí sme riešili 1 podnet poukazujúci na hygienické nedostatky v zariadení spoločného stravovania a nedostatočný počet zariadení na osobnú hygienu pre zákazníkov hudobného festivalu. Podnet bol vyhodnotený ako neopodstatnený.

4. Sankčné opatrenia

Sankčné opatrenia podľa zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon č. 355/2007 Z. z.):

- podľa § 55 ods. 2 písm. a) bolo vydané 1 opatrenie, ktoré sa týkalo zákazu uvádzania výrobku do obehu;
- podľa § 55 ods. 2 písm. i) bolo vydané 1 opatrenie, ktoré sa týkalo nariadenia vykonania špeciálnych meraní;
- podľa § 57 bolo uložených 14 pokút v sume 3 650 eur;
- podľa § 56 ods. 2 zákona č. 355/2007 Z. z. bolo uložených 15 blokovaných pokút v sume 700 eur.

Voči rozhodnutiu o pokute vydanom RÚVZ v Žiari nad Hronom bolo podané jedno odvolanie, odvolací orgán potvrdil rozhodnutie prvostupňového orgánu verejného zdravotníctva a odvolanie účastníka konania zamietol.

Sankčné opatrenia podľa zákona č. 152/1995 Z. z. o potravinách v platnom znení:

- podľa § 19 ods. 1 a 2, § 20 ods. 9 zákona č. 152/1995 Z. z. a čl. 54 nariadenia EP a Rady (ES) č. 882/2004 bolo vydaných 31 opatrení, týkali sa zákazu umiestňovania na trh potravín po dátume spotreby a dátume minimálnej trvanlivosti;
- podľa § 28 bolo uložených 9 pokút v sume 6 700 eur;
- v blokovom konaní podľa § 29 ods. 1 zákona č. 152/1995 Z. z. bolo uložených 33 blokových pokút v sume 2 375 eur.

Voči rozhodnutiu vydanom RÚVZ v Žiari nad Hronom, ktorým bola uložená pokuta, bolo podané jedno odvolanie, odvolací orgán rozhodnutie prvostupňového orgánu zmenil v časti výšky uloženej sankcie z 1 500 eur na 1 100 eur.

5. Epidemický výskyt alimentárnych ochorení

V roku 2017 nebola v zariadeniach spoločného stravovania a v potravinárskych prevádzkach zaznamenaná žiadna epidémia.

6. Poradne správnej výživy

Zamestnanci oddelenia hygieny výživy sa nepodieľajú na činnosti poradne správnej výživy.

7. Projekty, mimoriadne úlohy

Projekty úradov verejného zdravotníctva v Slovenskej republike na rok 2017 a ďalšie roky

Pre rok 2017 a ďalšie roky bolo Úradom verejného zdravotníctva SR v odbornej problematike hygieny výživy, bezpečnosti potravín a kozmetických výrobkov vyhlásených 7 projektov. Podľa vypracovaného harmonogramu sa RÚVZ so sídlom v Žiari nad Hronom zúčastnil plnenia 5 projektov:

- 3.1 Bezpečnosť výrobkov z bambusu
- 3.3 Monitoring probiotík v potravinách na osobitné výživové účely a vo výživových doplnkoch
- 3.4 Monitoring príjmu jódu
- 3.5 Monitoring spotreby vybraných prídavných látok do potravín a aróm
- 3.6 Monitoring príjmu kuchynskej soli

3.1 Bezpečnosť výrobkov z bambusu

Cieľom projektu je kontrola bezpečnosti výrobkov z bambusu určených na priamy styk s potravinami vo vzťahu k migrácii formaldehydu a ďalších kontaminantov vyplývajúcich z materiálového zloženia odobratých výrobkov.

V spádovom území RÚVZ so sídlom v Žiari nad Hronom boli odobraté 2 vzorky výrobkov z bambusu: doska na krájanie a súprava štyroch kuchynských potrieb. Vzorky boli zaslané na laboratórne vyšetrenie a hodnotenie do RÚVZ so sídlom v Poprade. Laboratórnymi rozbormi bolo zistené, že testované vzorky za podmienok testov spĺňajú požiadavky nariadenia Komisie (EÚ) č. 10/2011 zo 14. januára 2011 o plastových materiáloch a predmetoch určených na styk s potravinami v znení neskorších predpisov.

3.3 Monitoring probiotík v potravinách na osobitné výživové účely a vo výživových doplnkoch

Prostredníctvom monitoringu zistiť prítomnosť deklarovaných probiotík vo vybraných potravinách na osobitné výživové účely a vo výživových doplnkoch, zistiť rodové zastúpenie probiotík a skontrolovať deklarované množstvá probiotických kmeňov na hmotnostnú alebo objemovú jednotku.

V spádovom území RÚVZ so sídlom v Žiari nad Hronom bola odobratá 1 vzorka výživového doplnku: „Laktobacily „6“ Dr. Max, 30 kapsúl“, ktorá bola zaslaná na laboratórne vyšetrenie a hodnotenie do RÚVZ so sídlom v Trenčíne. Laboratórnym rozborom bolo preukázané, že obsah mezofilných baktérií mliečneho kvasenia je v súlade s deklarovaným množstvom uvedeným na obale.

3.4 Monitoring príjmu jódu

Priebežne podľa prijatého harmonogramu sa úloha plnila aj v roku 2017. Vychádza z prijatého cieľa „monitoringu obsahu jódu v kuchynskej soli s cieľom zabezpečovania kontinuálneho prísunu jódu do ľudského organizmu“.

Vzorky soli boli odoberané hlavne v predajniach, laboratórne analyzované v RÚVZ Banská Bystrica. V roku 2017 bolo odobratých a laboratórne vyšetrených 24 vzoriek kuchynskej soli na kontrolu obsahu pridávaného jódu.

Laboratórnymi rozbormi zistený obsah jodidu draselného a jodičnanu draselného bol v súlade s označením uvedeným na obaloch výrobkov.

Obsah ferokyanidu draselného neprekročil najvyššie prípustné množstvo stanovené legislatívou EÚ, jeho najvyšší obsah zistený v odobratých vzorkách soli bol 15,40 mg.kg⁻¹.

3.5 Monitoring spotreby vybraných prídavných látok v potravinách

Úloha je zameraná na monitorovanie spotreby vybraných prídavných látok v potravinách u dospelaj populácie, s cieľom zistiť úroveň ich spotreby a porovnať príjem každej vybranej prídavnej látky s jej stanoveným prijateľným denným príjmom (ADI).

Realizácia projektu prebiehala dotazníkovou formou, pričom každý z 20-tich klientov vyplnil 24 hodinový jedálny lístok. Z jedálnych lístkov bola zisťovaná spotreba vybraných prídavných látok: E 104 chinolínová žltá, E 950 acesulfam K a E 952 cyklamáty.

Údaje z jedálnych lístkov boli spracované v programe excel do tabuliek. Sumár výsledkov respondentov o predpokladanom množstve skonzumovanej prídavnej látky bol spracovaný v tabuľkách.

Na základe údajov získaných z 24 hodinových dotazníkov respondentov sme mali vytypovať 1 - 2 vzorky pre každú prídavnú látku. Z výsledkov získaných z 24 hodinových dotazníkov respondentov sme zistili, že chinolínová žltá sa môže nachádzať v jednom druhu alkoholického nápoja: PARTY - likér s vaječnou príchuťou s obj. 17 % alkoholu, acesulfám K v jednom druhu nealkoholického nápoja: Mirinda pomarančová s obsahom pomarančovej šťavy s cukrami a sladidlami a cyklamáty v Nízkoenergetickom sirupe s príchuťou pomaranč. Uvedené vzorky boli odobraté a zaslané na laboratórne vyšetrenie do laboratória RÚVZ v Banskej Bystrici a ÚVZ SR so sídlom v Bratislave. Laboratórnym vyšetrením bolo v alkoholickom nápoji zistené množstvo E 104 chinolínovej žltej 51,3 mg/kg, množstvo E 950 acesulfam K v nealkoholickom nápoji 56,5 mg/l a v sirupe bol laboratórne zistený obsah sladidiel E 952 cyklamáty v množstve 246 mg/l. Maximálne množstvá uvedených prídavných látok stanovené v Nariadení Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1333/2008 o prídavných látkach v potravinách, prihladnuc na neistotu merania, neboli prekročené.

3.6 Monitoring príjmu kuchynskej soli

Cieľom úlohy je dosiahnuť postupné znižovanie príjmu soli na 5 g za deň u dospelaj populácie, v nadväznosti na prijaté úlohy v oblasti rizikových faktorov vo výžive.

V rámci riešenia úlohy boli odobraté a laboratórne vyšetrené 2 vzorky chleba, 1 vzorka pečiva a 3 vzorky hotových jedál pozostávajúcich z kompletného menu. Laboratórnymi rozbormi bolo zistené, že obsah soli v odobratých vzorkách chleba, pečiva a dvoch vzorkách hotových jedál (kompletných menu) vyhovuje požiadavkám platnej legislatívy. Jedna vzorka hotového jedla (kompletné menu) nevyhovuje požiadavkám Výnosu MZ SR č. S08975-OL-2014, ktorým sa ustanovujú požiadavky na jedlú soľ v potravinách. Zároveň bolo zistené, že v niektorých receptúrach k vyrábaným pokrmom množstvo soli prekračuje najvyššie prípustné množstvo stanovené vo výnose MZ SR. Výsledky laboratórných rozborov boli spracované v predpísaných tabuľkách a v stanovenom termíne boli zaslané do RÚVZ so sídlom v Banskej Bystrici. Získané údaje tvoria podklad pre ďalšie štatistické spracovanie v rámci ÚVZ SR.

Podrobne sú projekty vyhodnotené v dokumente: „Programy a projekty“.

Mimoriadne úlohy

V roku 2017 orgán verejného zdravotníctva plnil nasledovné mimoriadne úlohy:

1. Monitoring vajec, výrobkov z vajec a hydínového mäsa na kontrolu fipronilu (20.09.2017 – do odvolania) – celkovo bolo vykonaných 55 kontrol v 55 zariadeniach spoločného stravovania. Monitoring bol zameraný na kontrolu pôvodu slepačích vajec, hydínového mäsa a ich vysledovateľnosť. V jednej prevádzke boli zistené slepačie vajcia neznámeho pôvodu (50 kusov), podľa vyjadrenia prevádzkovateľa z jeho domáceho chovu. Podľa zákona č. 152/1995 Z. z. o potravinách bolo uložené opatrenie týkajúce sa okamžitého stiahnutia potraviny z trhu a zakázané jej umiestňovanie na trh. Zároveň bola uložená bloková pokuta vo výške 100 eur.

2. Kontroly nebalenej zmrzliny počas letnej sezóny 2017 v Slovenskej republike – úradné kontroly prebiehali počas celej letnej sezóny 2017. Počas celej letnej sezóny bolo skontrolovaných 21 prevádzok, v ktorých bola uskutočňovaná výroba a predaj zmrzliny, vykonaných bolo 46 kontrol (25 ÚKP, 21 ŠZD). Nedostatky boli zistené v 11 prevádzkach, z toho v 4 prevádzkach bola laboratórnym rozborom zistená nevyhovujúca mikrobiologická

kvalita zmrzlín (vyšetrenia zamerané na hygienu procesu výroby). Prevádzkovatelia zabezpečili overovanie zdravotnej bezpečnosti svojich výrobkov a predloženými protokolmi o skúškach preukázali vyhovujúcu kvalitu vyšetrených vzoriek zmrzlín. Najčastejšie zisťovaným nedostatkom bolo nezabezpečenie odberu vzoriek zmrzlín (3 prevádzky), nebola vedená evidencia o čase zmrazenia zmrzlín, za účelom overenia predaja zmrzliny do 24 hodín (3 prevádzky), nedodržaná osobná hygiena zamestnancov (2 prevádzky), nepredložená evidencia o dodržiavaní chladiaceho a mraziaceho reťazca (2 prevádzky) a neboli predložené protokoly o zdravotnej bezpečnosti vyrábaných zmrzlín (2 prevádzky). V dvoch prevádzkach pri výkone štátneho zdravotného dozoru z vykonania mimoriadnej kontroly kvality pitnej vody z verejného vodovodu pred začiatkom sezónneho využívania časti verejného vodovodu na hromadné zásobovanie nebol predložený protokol o skúške pitnej vody a v dvoch prevádzkach nebola zabezpečená informácia pre spotrebiteľa o prítomnosti látok spôsobujúcich alergie v predávanej zmrzline. Odobratých bolo 59 vzoriek zmrzlín, z toho 44 bolo vyšetrených mikrobiologicky, 9 vzoriek nevyhovovalo požiadavkám platnej legislatívy z hľadiska hygieny procesov. 15 vzoriek bolo vyšetrených na prítomnosť syntetických farbív, u 2 vzoriek zmrzlín bolo zistené prekročenie najvyššieho prípustného množstva syntetických farbív s kombinovaným maximálnym limitom. Uložené boli 4 blokové pokuty podľa zákona č. 152/1995 Z. z. v celkovej výške 80 eur a 7 pokút za správne delikty (5/3 300 eur - zákon č. 152/1995 Z. z., 2/800 eur – zákon č. 355/2007 Z. z.).

3. Mimoriadna cielená kontrola zameraná na prevádzky verejného stravovania, ktoré podávajú pokrmy z tepelne nespracovaného mäsa v Slovenskej republike (16.10. – 16.11.2017) - celkovo bolo vykonaných 21 kontrol v 16 zariadeniach spoločného stravovania. V jednej prevádzke boli zistené nedostatky Prevádzkovateľ si nesplnil ohlasovaciu povinnosť podľa zákona č. 152/1995 Z. z. a zároveň v jedálnom lístku neuviedol pre spotrebiteľa informáciu o zdravotných rizikách spojených s konzumáciou tepelne nespracovaného mäsa a vajec. Mäso na prípravu pokrmu z tepelne nespracovaného mäsa a vajec nebolo označené, nebolo možné zistiť jeho dátum spotreby. Uložené bolo 1 opatrenie a 2 pokuty za správne delikty (1/200 eur - zákon č. 152/1995 Z. z., 1/200 eur – zákon č. 355/2007 Z. z.).

4. Mimoriadna kontrola zariadení stánkového a ambulatného predaja potravín počas konania hromadných podujatí – vianočných (Mikulášskych) trhov v Slovenskej republike (27.11.2017 – 15.12.2017) – v stanovenom termíne boli uskutočnené 3 hromadné podujatia, skontrolovaných bolo 10 stánkov, pričom bolo vykonaných 14 kontrol. Nedostatky pri výkone štátneho zdravotného dozoru a úradnej kontrole potravín neboli zistené. Poskytovaný sortiment bol veľmi obmedzený, hlavne išlo o predaj nápojov.

8. Príloha: tabuľky č. 1 až 8

Vyhodnotenie analýz odobratých vzoriek - RÚVZ Žiar nad Hronom - rok 2017

Tabuľka č. 1

P. č.	Komodita	Mikrobio- logická kontami- nácia	Iná kontami- nácia	Zloženie výrobku	Označenie výrobku	Iné	Počet nevyho- vujúcich vzoriek	Celkový počet vzoriek	% nevyho- vujúcich vzoriek
1	Syry a bryndza zo Slovenska	0	0	0	0	0	0	0	0,00
2	Ostatné mliečne výrobky	0	0	0	0	0	0	0	0,00
3	Vajcia a výrobky z vajec	0	0	0	0	0	0	3	0,00
4	Mäso a výrobky z mäsa, zverina a hydina	0	0	0	0	0	0	0	0,00
5	Ryby a morské živočíchy	0	0	0	0	0	0	2	0,00
6	Tuky a oleje	0	0	0	0	0	0	0	0,00
7	Polievky, bujóny a omáčky	0	0	0	0	0	0	0	0,00
8	Cereálie a pekár. výrobky	0	0	0	0	0	0	4	0,00
9	Ovocie a zelenina	0	0	0	0	0	0	0	0,00
10	Byliny a koreniny	0	0	0	0	0	0	1	0,00
11	Nealkoholické nápoje	0	0	0	0	0	0	2	0,00
12	Víno	0	0	0	0	0	0	0	0,00
13	Alkoholické nápoje (iné ako víno)	0	0	0	0	0	0	1	0,00
14	Zmrzlina a dezerty	9	2	0	0	0	11	59	18,64
15	Kakao, kakaové prípravky, káva, čaje (okrem 16)	0	0	0	0	0	0	0	0,00
16	Ovocné a bylinné čaje	0	0	0	0	0	0	0	0,00
17	Cukrovinky	0	0	0	0	0	0	0	0,00
18	Orechy a výrobky z orechov	0	0	0	0	0	0	0	0,00
19	Lahôdkarské výrobky	6	0	0	0	0	6	6	100,00
20	Cukrárske výrobky	0	0	0	0	0	0	14	0,00
21	Minerálne vody	0	0	0	0	0	0	0	0,00
22	Minerálne vody dojčenské	0	0	0	0	0	0	0	0,00
23	Pramenité vody a balené pitné vody	0	0	0	0	0	0	0	0,00
24	Pramenité vody dojčenské	0	0	0	0	0	0	1	0,00
25	Voda - watercoolery	0	0	0	0	0	0	2	0,00
26	Hotové pokrm	3	2	0	0	0	5	77	6,49
27	Pokrm rýchleho občerstvenia	2	0	0	0	0	2	12	16,67
28	Detská a dojčenská výživa	0	0	0	0	0	0	31	0,00
29	Výživové doplnky	0	0	0	0	0	0	8	0,00
30	Ostatné potraviny na osobitné výživové účely	0	0	0	0	0	0	3	0,00
31	Prídavné látky - farbivá	0	0	0	0	0	0	0	0,00
32	Prídavné látky - sladidlá	0	0	0	0	0	0	0	0,00
33	Prídavné látky - konzervačné látky	0	0	0	0	0	0	0	0,00
34	Iné prídavné látky	0	0	0	0	0	0	0	0,00
35	Arómy	0	0	0	0	0	0	0	0,00
36	Enzýmy	0	0	0	0	0	0	0	0,00
37	Kuchynská soľ	0	0	0	0	0	0	24	0,00
38	Obalové materiály	0	0	0	0	0	0	0	0,00
39	Predmety prichádzajúce do styku s potravinami	0	0	0	0	0	0	2	0,00
40	Ostatné	0	0	0	0	0	0	0	0,00
	Spolu	20	4	0	0	0	24	252	9,52

Vyhodnotenie inšpekcií na mieste - RÚVZ Žiar nad Hronom - rok 2017

Tabuľka č. 2

	Výrobcovia a ballarne	Distribútori a dopravcovia	Maloobchod	Sektor služieb	Výrobcovia zmrzliny (stánky)	Spolu prevádzkarne RÚVZ registrované	Ostatné prevádzkarne - registrované RVPS	Spolu
Počet podnikateľských subjektov	5	3	97	751	22	878	458	1336
Počet kontrolovaných subjektov	1	0	4	282	22	309	46	355
Počet kontrol	1	0	5	536	54	596	52	648
Počet subjektov s nevyhovujúcimi výsledkami	0	0	0	51	10	61	0	61
SVP/ HACCP	0	0	0	14	8	22	0	22
Vzdelávanie zamestnancov	0	0	0	0	0	0	0	0
Hygiena prevádzky	0	0	0	21	3	24	0	24
Osobná hygiena	0	0	0	2	2	4	0	4
Odborná spôsobilosť	0	0	0	8	0	8	0	8
Zdravotná spôsobilosť	0	0	0	0	0	0	0	0
Označovanie	0	0	0	2	2	4	0	4
Výživové a zdravotné tvrdenia	0	0	0	0	0	0	0	0
Potraviny po DS/DMT	0	0	0	23	0	23	0	23
Pôvod, vysledovateľnosť	0	0	0	1	0	1	0	1
Skladovanie	0	0	0	15	0	15	0	15
Manipulácia s potravinami	0	0	0	13	0	13	0	13
Manipulácia s odpadom a jeho kat. zaradenie	0	0	0	2	0	2	0	2
Iné	0	0	0	3	0	3	0	3

Počet vzoriek, v ktorých boli izolované patogénne a toxínogénne mikroorganizmy - RÚVZ Žiar nad Hronom - rok 2017

Tabuľka č. 4 - pokračovanie

P. č.	Komodita	Počet vyšetř. vzoriek	POČET VZORIEK S IZOLOVANÝMI KMENMI														Počet nevyh. vzoriek						
			Sal	Shi	Cam	Yer	Pse	Clo Per	Lis	Sta	Ple	Kva	Clo Bot	B hem	Vib	Kol		Ecol	Ent	Ent bac	Bac Cer	Cro-no B	Iné
21	Minerálne vody	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
22	Minerálne vody dojčenské	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
23	Pramenité vody a balené pitné vody	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
24	Pramenité vody dojčenské	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
25	Voda - watercoolery	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
26	Hotové pokrmy	65	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3
27	Pokrmy rýchleho občerstvenia	12	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
28	Detická a dojčenská výživa	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
29	Výživové doplnky	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
30	Ostatné potraviny na osobitné výživové účely	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
31	Prídavné látky - farbivá	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
32	Prídavné látky - sladidlá	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
33	Prídavné látky - konzervačné látky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
34	Iné prídavné látky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
35	Arómy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
36	Enzýmy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
37	Kuchynská soľ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
38	Obalové materiály	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
39	Predmety prichádzajúce do styku s potravinami	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
40	Ostatné	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Spolu	161	0	0	0	0	0	0	0	0	3	12	0	0	0	14	3	0	8	0	0	0	20

Vysvetlivky: Sal - Salmonella spp., Shi - Shigella spp., Cam - Campylobacter jejuni, Yer - Yersinia enterocolitica, Pse - Pseudomonas aeruginosa, Clo Per - Clostridium perfringens, Lis - Listeria monocytogenes, Sta - Stafylokoky, Ple - plesne, Kva - kvasinky, CloBot - Clostridium botulinum, B hem - B-hemolytické streptokoky, Vib - Vibrio parahaemolyticus, Kol - koliformné baktérie, Ecol - E. coli, Ent - enterokoky, Entbac - enterobacteriaceae, BacCer - Bacillus cereus, Crono B - Cronobacter spp.

Kontaminanty vo vyšetrených vzorkách - Žiar nad Hronom - rok 2017

Tabuľka č. 5 - pokračovanie

P. č.	Komodita	Celk. poč. vz.		Pb		Cd		Hg		As		Cr		Al		Cu		Ni		Sn	
		vyš.	nev.	vyš.	nev.	vyš.	nev.	vyš.	nev.	vyš.	nev.	vyš.	nev.	vyš.	nev.	vyš.	nev.	vyš.	nev.	vyš.	nev.
21	Minerálne vody	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0,00
22	Minerálne vody dojčenské	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0,00
23	Pramenité vody a balené pitné vody	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0,00
24	Pramenité vody dojčenské	1	0	0,00	1	0	0,00	1	0	0,00	1	0	0,00	0	0	0,00	0	0,00	1	0	0,00
25	Voda - watercoolery	2	0	0,00	2	0	0,00	2	0	0,00	2	0	0,00	0	0	0,00	0	0,00	2	0	0,00
26	Hotové pokrmy	3	0	0,00	3	0	0,00	3	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0,00	0	0	0,00
27	Pokrmy rýchleho občerstvenia	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0,00	0	0	0,00
28	Detská a dojčenská výživa	21	0	0,00	5	0	0,00	5	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0,00	0	0	0,00
29	Výživové doplnky	7	0	0,00	5	0	0,00	5	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0,00	0	0	0,00
30	Ostatné potraviny na osobitné výživové účely	1	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0,00	0	0	0,00
31	Pridavné látky - farbivá	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0,00	0	0	0,00
32	Pridavné látky - sladidlá	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0,00	0	0	0,00
33	Pridavné látky - konzervačné látky	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0,00	0	0	0,00
34	Iné prídavné látky	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0,00	0	0	0,00
35	Arómy	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0,00	0	0	0,00
36	Enzýmy	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0,00	0	0	0,00
37	Kuchynská soľ	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0,00	0	0	0,00
38	Obalové materiály	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0,00	0	0	0,00
39	Predmety prichádzajúce do styku s potravinami	2	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0,00	0	0	0,00
40	Ostatné	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0,00	0	0	0,00
	Spolu	41	0	0,00	17	0	0,00	17	0	0,00	3	0	0,00	0	0	0,00	0	0,00	3	0	0,00

Vysvetlivky: Pb – olovo, Cd – kadmium, Hg – ortuť, As – arzén, Cr – chróm, Al – hliník, Cu – meď, Ni – nikel, Sn – cín

Kontaminanty vo vyšetrených vzorkách - RÚVZ Žiar nad Hronom - rok 2017

Tabuľka č. 5 - pokračovanie

P. č.	Komodita	NO3		_RP		_MT		NEL		PCB		_NZ		EKF		_HIS		_INE			
		vyš.	nev.	vyš.	nev.	vyš.	nev.	vyš.	nev.	vyš.	nev.	vyš.	nev.	vyš.	nev.	vyš.	nev.	vyš.	nev.	vyš.	nev.
21	Minerálne vody	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0,00
22	Minerálne vody dojčenské	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0,00
23	Pramenité vody a balené pitné vody	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0,00
24	Pramenité vody dojčenské	1	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0,00
25	Voda - watercoolery	2	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0,00
26	Hotové pokrmy	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0,00
27	Pokrmy rýchleho občerstvenia	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0,00
28	Detická a dojčenská výživa	5	0	0,00	1	0	0,00	6	0	0,00	2	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0,00
29	Výživové doplnky	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	2	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0,00
30	Ostatné potraviny na osobitné výživové účely	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	1	0
31	Pridavné látky - farbivá	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0,00
32	Pridavné látky - sladidlá	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0,00
33	Pridavné látky - konzervačné látky	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0,00
34	Iné prídavné látky	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0,00
35	Arómy	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0,00
36	Enzýmy	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0,00
37	Kuchynská soľ	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0,00
38	Obalové materiály	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0,00
39	Predmety prichádzajúce do styku s potravinami	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0,00
40	Ostatné	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0,00
	Spolu	8	0	0,00	1	0	0,00	6	0	0,00	4	0	0,00	0	0	0,00	2	0	0,00	6	0

Vysvetlivky: NO3 - dusičnany, _RP - rezíduá pesticídov, _MT - mykotoxíny, NEL - polyaromatické uhľovodíky, PCB - polychlórované bifenyly, _NZ - nitrozamíny, EKF - estery kyseliny falovej, _HIS - histamín

Kontaminanty vo vyšetrených vzorkách - RÚVZ Žiar nad Hronom - rok 2017

Tabuľka č. 5 - pokračovanie

P. č.	Komodita	Sb		Ba		B		NO2		Fx		CN		Mn		Se			
		vyš.	nev.	vyš.	nev.	vyš.	nev.	vyš.	nev.	vyš.	nev.	vyš.	nev.	vyš.	nev.	vyš.	nev.	%	
1	Syry a bryndza zo Slovenska	0	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0	0,00	0	0,00	0	0	0,00	0	0,00
2	Ostatné mliečne výrobky	0	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0	0,00	0	0,00	0	0	0,00	0	0,00
3	Vajcia a výrobky z vajec	0	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0	0,00	0	0,00	0	0	0,00	0	0,00
4	Mäso a výrobky z mäsa, zverina a hydina	0	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0	0,00	0	0,00	0	0	0,00	0	0,00
5	Ryby a morské živočíchy	0	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0	0,00	0	0,00	0	0	0,00	0	0,00
6	Tuky a oleje	0	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0	0,00	0	0,00	0	0	0,00	0	0,00
7	Polievky, bujóny a omáčky	0	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0	0,00	0	0,00	0	0	0,00	0	0,00
8	Cereálie a pekárske výrobky	0	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0	0,00	0	0,00	0	0	0,00	0	0,00
9	Ovocie a zelenina	0	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0	0,00	0	0,00	0	0	0,00	0	0,00
10	Byliny a koreniny	0	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0	0,00	0	0,00	0	0	0,00	0	0,00
11	Nealkoholické nápoje	0	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0	0,00	0	0,00	0	0	0,00	0	0,00
12	Víno	0	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0	0,00	0	0,00	0	0	0,00	0	0,00
13	Alkoholické nápoje (iné ako víno)	0	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0	0,00	0	0,00	0	0	0,00	0	0,00
14	Zmrzlina a dezerty	0	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0	0,00	0	0,00	0	0	0,00	0	0,00
15	Kakao, kakaové prípravky, káva, čaj (okrem 16)	0	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0	0,00	0	0,00	0	0	0,00	0	0,00
16	Ovocné a bylinné čaje	0	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0	0,00	0	0,00	0	0	0,00	0	0,00
17	Cukrovinky	0	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0	0,00	0	0,00	0	0	0,00	0	0,00
18	Orechy a výrobky z orechov	0	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0	0,00	0	0,00	0	0	0,00	0	0,00
19	Lahôdkárske výrobky	0	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0	0,00	0	0,00	0	0	0,00	0	0,00
20	Cukrárske výrobky	0	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0	0,00	0	0,00	0	0	0,00	0	0,00

Kontaminanty vo vyšetrených vzorkách - RÚVZ Žiar nad Hronom - rok 2017

Tabuľka č. 5 – pokračovanie

P. č.	Komodita	Sb		Ba		B		NO2		Fx		CN		Mn		Se		
		vyš.	nev.	vyš.	nev.	vyš.	nev.	vyš.	nev.	vyš.	nev.	vyš.	nev.	vyš.	nev.	vyš.	nev.	%
21	Minerálne vody	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00
22	Minerálne vody dojčenské	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00
23	Pramenné vody a balené pitné vody	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00
24	Pramenné vody dojčenské	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00
25	Voda - watercoolery	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00
26	Hotové pokrm	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00
27	Pokrm rýchleho občerstvenia	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00
28	Dejská a dojčenská výživa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00
29	Výživové doplnky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00
30	Ostatné potraviny na osobitné výživové účely	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00
31	Pridávne látky - farbivá	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00
32	Pridávne látky - sladidlá	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00
33	Pridávne látky - konzervačné látky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00
34	Iné prídavné látky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00
35	Arómy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00
36	Enzýmy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00
37	Kuchynská soľ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00
38	Obalové materiály	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00
39	Predmety prichádzajúce do styku s potravinami	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00
40	Ostatné	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00
	Spolu	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00

Vysvetlivky: Sb - antimón, Ba - bárium, B - bór, NO2 - dusitany, Fx - fluoridy, CN - kyanidy, Mn - mangán, Se - selén

Kontaminanty vo vyšetrených vzorkách - RÚVZ Žiar nad Hronom - rok 2017

Tabuľka č. 5 – pokračovanie

Uvádzajú sa len komodity, v ktorých boli parametre uvedené v tabuľke vyšetrené

P. č.	Komodita	Ag		Cr6+		CML		form		mel		PAA		fen		1-okt			
		vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%
39	Predmety prichádzajúce do styku s potravinami	0	0	0,00	0	0	0,00	2	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00

Vysvetlivky: Ag – striebro, Cr6+ – šesťmocný chróm, CML - celková migrácia látok, form – formaldehyd, mel - melamín, PAA - primárne aromatické amíny, fen – fenoly, 1-okt - 1-oktén

**Prídavné látky, osobitné prísady v potravinách a vybrané fyzikálno-chemické parametre vo vyšetrených vzorkách
RÚVZ Žiar nad Hronom - rok 2017**

Tabuľka č. 6 - pokračovanie

P. č.	Komodita	Celkový počet vzoriek			Farbivá			Sladidlá			Chemické konzervačné látky			Iné prídavné látky			Kuchynská soľ			Kofeín			Chinin		
		vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%
21	Minerálne vody	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
22	Minerálne vody dojčenské	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
23	Pramenité vody a balené pitné vody	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
24	Pramenité vody dojčenské	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
25	Voda - watercoolery	2	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
26	Hotové pokrmy	9	2	22,22	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	9	2	22,22	0	0	0,00	0	0	0,00
27	Pokrmy rýchleho občerstvenia	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
28	Detská a dojčenská výživa	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
29	Výživové doplnky	3	0	0,00	3	0	0,00	2	0	0,00	2	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
30	Ostatné potraviny na osobitné výživové účely	2	0	0,00	1	0	0,00	1	0	0,00	2	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
31	Prídavné látky - farbivá	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
32	Prídavné látky - sladidlá	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
33	Prídavné látky - konzervačné látky	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
34	Iné prídavné látky	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
35	Arómy	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
36	Enzýmy	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
37	Kuchynská soľ	24	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
38	Obalové materiály	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
39	Predmety prichádzajúce do styku s potravinami	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
40	Ostatné	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
	Spolu	64	4	6,25	23	2	8,70	5	0	0,00	4	0	0,00	0	0	0,00	12	2	16,67	0	0	0,00	0	0	0,00

**Pridávne látky, osobitné prísady v potravinách a vybrané fyzikálno-chemické parametre vo vyšetrovaných vzorkách
RÚVZ Žiar nad Hronom - rok 2017**

Tabuľka č. 6 - pokračovanie

P. č.	Komodita	Feroxyanidy			Jodidy			Dusitany			Dusičnany			pH			CHS kyselika manganistanom			Celkový organický uhlík		
		vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%
21	Minerálne vody	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
22	Minerálne vody doičenské	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
23	Pramenité vody a balené pitné vody	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
24	Pramenité vody doičenské	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
25	Voda - watercoolery	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	2	0	0,00	0	0	0,00
26	Hotové pokrmy	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
27	Pokrmy rýchleho občerstvenia	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
28	Dejská a doičenská výživa	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
29	Výživové doplnky	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
30	Ostatné potraviny na osobitné výživové účely	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
31	Pridávne látky - farbivá	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
32	Pridávne látky - sladidlá	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
33	Pridávne látky - konzervačné látky	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
34	Iné prídavné látky	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
35	Arómy	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
36	Enzýmy	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
37	Kuchynská soľ	24	0	0,00	24	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
38	Obalové materiály	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
39	Predmety prichádzajúce do styku s potravinami	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
40	Ostatné	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
	Spolu	24	0	0,00	24	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	2	0	0,00	0	0	0,00

HYGIENA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA A ZDRAVIA

I. Analýza zložiek životného prostredia a životných podmienok

1. Pitná voda

1.1 Zásobovanie pitnou vodou

Počet zásobovaných obyvateľov z verejných vodovodov v okrese Žiar nad Hronom je 44 027, čo je 91,23 %. Oproti roku 2016 sa zásobovanie obyvateľov z verejných vodovodov znížilo o 1,05 %. Zvyšok obyvateľov je zásobovaných z individuálnych vodných zdrojov. V obciach Lovča, Repište, Lúčky a v meste Žiari nad Hronom, v časti Šašovské Podhradie, nie je vybudovaný verejný vodovod. Obyvatelia obcí sú zásobovaní vodou z individuálnych vodných zdrojov. Obec Lovča má možnosť napojiť sa na Turčekovský skupinový vodovod (TSV), no obyvatelia obce nemajú záujem o napojenie. Obce Repište, Lúčky a mesto Žiar nad Hronom neplánujú riešiť zásobovanie obyvateľov z verejného vodovodu pre nezáujem obyvateľov o napojenie z finančných dôvodov. V obci Dolná Ždaňa sú zásobované z dvoch verejných vodovodov tri bytové domy, 126 obyvateľov. V obci Horná Ždaňa sú vybudované dva verejné vodovody, jeden v správe obce, na ktorý je napojených 111 obyvateľov a druhý v správe StVPS, a. s., závod 06 Zvolen, Žiar nad Hronom. Na tento vodovod sa napojilo len 10 rodinných domov a Potravinový COOP Jednota. Zvyšní obyvatelia využívajú aj naďalej vlastné individuálne zdroje a neplánujú sa napojiť na verejný vodovod. Z povrchového vodného zdroja je zásobovaný verejný vodovod v obci Prochot, kde vodný zdroj je Prochotský potok, ktorý slúži ako doplnujúci vodný zdroj. Z potoka je priamy odber cez hrubý pieskový filter, bez úpravy. V meste Kremnica je úpravňa vody (ďalej len ÚV) Pod Čerešňou, kde vodným zdrojom je Zvolenský potok. V obci Sklené Teplice pre ÚV slúži ako vodný zdroj Vydričný potok v prípade, keď je nedostatok vody v podzemných vodných zdrojoch. V roku 2017 ÚV Sklené Teplice nebola v činnosti. V obci Dolná Ždaňa, v bytových domoch sú dve ÚV, jedna pre 2 bytové domy na úpravu dusičnanov a druhá pre 1 bytový dom na úpravu železa a mangánu. Z povrchového vodného zdroja – Turčekovská vodárenská nádrž je zásobovaná časť obyvateľov mesta Kremnice – I. tlakové pásmo, obce Bartošova Lehôtka, Horná Ves, Hliník nad Hronom, Lehôtka pod Brehmi a časť obce Horná Ždaňa. V obciach Kunešov, Dolná Ves a Dolná Trnávka slúži TSV ako doplnujúci vodný zdroj v prípade nedostatku vody z vlastných zdrojov v obci. V roku 2017 bol využívaný TSV ako doplnujúci vodný zdroj v obci Kunešov, Dolná Trnávka a v obci Dolná Ves v letných mesiacoch. Ďalej je z povrchového vodného zdroja – TSV zásobovaná časť obce Krahule. V okrese Žiar nad Hronom je vybudovaná úpravňa vody v obci Slaská, ktorá upravuje podzemnú vodu – úprava tvrdosti. Obec Prestavky, časť Horná Trnávka je zásobovaná z vodného zdroja, ktorý slúži aj pre časť Prestavky a ÚV v Hornej Trnávke nie je v prevádzke. V obciach Jastrabá a Janova Lehota v prípade zvýšených zrážok dlhodobo pretrváva nevyhovujúca kvalita vody vo fyzikálnochemických ukazovateľoch. RÚVZ v Žiari nad Hronom vydal záväzné stanovisko k územnému konaniu pre stavbu „Janova Lehota - prírodné potrubie z VDJ“, ako zdroj bude slúžiť vrt Slaská a „Jastrabá – prírodné potrubie z TKŽ do VDJ“ ako zdroj vody sa bude využívať TSV. V obci Dolná Ždaňa je kolísavá kvalita vody pre nedostatočnú úpravu v oboch ÚV. Dezinfekcia vody sa vykonáva chlórnanom sodným a plynným chlórrom. Plynný chlór sa používa v ÚV Kremnica a vo vodojeme Žiar nad Hronom – TSV. V obci Bzenica sa na dezinfekciu vody používa chlórnan sodný aj ÚV žiarič. V ostatných vodovodoch sa na dezinfekciu pitnej vody používa chlórnan sodný dávkovaný dávkovacími čerpadlami. Oproti predchádzajúcemu obdobiu sa dezinfekcia vody nezmenila. V okrese Žiar nad Hronom sú 3 ÚV a to ÚV Kremnica, ÚV Slaská a ÚV Prochot – úprava podzemnej vody. Celkový počet verejných vodovodov v správe StVPS, a. s., závod 06 Zvolen, Žiar nad Hronom je 30, ktoré zásobujú pitnou vodou 41 669 obyvateľov, čo je 94,64 % z počtu zásobovaných obyvateľov.

V správe obcí je 10 verejných vodovodov, ktoré pitnou vodou zásobujú 2 168 obyvateľov, čo je 4,94 %. Verejný vodovod v správe Dalkia Utilities a. s., Žiar nad Hronom, zásobuje pitnou vodou 190 obyvateľov, čo je 0,42 %. Verejný vodovod CTS s. r. o. Banská Bystrica, zásobuje pitnou vodou časť objektov v rekreačnej oblasti Kremnica - Skalka. Prevažná väčšina obyvateľov je zásobovaná z podzemných vodných zdrojov. Nedostatok vody vo verejných vodovodoch v roku 2017 sa vyskytol v obciach Kunešov, Dolná Trnávka a Dolná Ves v letných mesiacoch, keď sa využil ako doplnujúci vodný zdroj TSV. V okrese Žiar nad Hronom je celkom 41 verejných vodovodov a 24 zásobovacích oblastí.

Počet zásobovaných obyvateľov z verejných vodovodov v okrese Banská Štiavnica je 15 714, čo je 94,67 %. Oproti roku 2016 sa zásobovanie obyvateľov z verejných vodovodov zvýšilo o 0,77 %. Zvyšok obyvateľov je zásobovaných z individuálnych vodných zdrojov. V obci Beluj nie je vybudovaný verejný vodovod a obec neplánuje vybudovať verejný vodovod, nakoľko obyvatelia nemajú záujem o pripojenie z finančných dôvodov. V obci Počúvadlo je vybudovaný verejný vodovod, ktorý nie je skolaudovaný. Prevažná väčšina obyvateľov je zásobovaná z podzemných vodných zdrojov. Z povrchového vodného zdroja je zásobovaná časť mesta Banská Štiavnica a časť obcí Štiavnické Bane a Horná Roveň, kde vodným zdrojom bola vodárenská nádrž Rozgrund. V roku 2017 bola ÚV Rozgrund odstavená. Ako nový zdroj pre túto časť bol Pohronský skupinový vodovod (PSV). V okrese Banská Štiavnica sú 2 ÚV a to ÚV Rozgrund a ÚV Banský Studenec, kde prebieha úprava podzemnej vody. Dezinfekcia vody sa vykonáva chlórnanom sodným a plynným chlórrom. Plynný chlór sa používa v ÚV Banský Studenec. V ostatných vodovodoch sa na dezinfekciu pitnej vody používa chlórnan sodný dávkovaný dávkovacími čerpadlami. Oproti predchádzajúcemu obdobiu sa dezinfekcia vody nezmenila. Celkový počet verejných vodovodov v správe StVPS, a. s., závod 06 Zvolen, Žiar nad Hronom je 11, ktoré zásobujú pitnou vodou 14 040 obyvateľov, čo je 89,35 % z počtu zásobovaných obyvateľov. V správe obcí sú 4 verejné vodovody, ktoré pitnou vodou zásobujú 1 674 obyvateľov, čo je 10,65 %. Nedostatok vody vo verejných vodovodoch v roku 2017 sa v okrese Banská Štiavnica nevyskytol. V okrese Banská Štiavnica je celkom 15 verejných vodovodov a 11 zásobovacích oblastí.

Počet zásobovaných obyvateľov z verejných vodovodov v okrese Žarnovica je 24 288, čo je 89,62 %. Oproti roku 2016 sa zásobovanie obyvateľov z verejných vodovodov znížilo o 0,26 %. Zvyšok obyvateľov je zásobovaných z individuálnych vodných zdrojov. V obciach Rudno nad Hronom, Veľké Pole a Voznica nie je vybudovaný verejný vodovod a obce neplánujú vybudovať verejný vodovod, nakoľko obyvatelia nemajú záujem o pripojenie. Obce Horné Hámre a Hodruša - Hámre, časť Kopanice a časť Banská Hodruša, vodovod Mikuláš, sú zásobované pitnou vodou z verejného vodovodu v správe obce. Prevažná väčšina obyvateľov v okrese je zásobovaná z podzemných vodných zdrojov. Z povrchového vodného zdroja je zásobovaný verejný vodovod pre časť mesta Nová Baňa, Stará Huta, kde je vodným zdrojom Starohutský potok s úpravou na ÚV Stará Huta. Dezinfekcia vody sa vykonáva chlórnanom sodným a plynným chlórrom. Plynný chlór sa používa v čerpacej stanici Kajlovka vo vodovode pre časť mesta Nová Baňa a Žarnovickom skupinovom vodovode (vodojem Hrabičov), v ostatných vodovodoch sa na dezinfekciu pitnej vody používa chlórnan sodný dávkovaný dávkovacími čerpadlami. V obci Brehy sa na dezinfekciu používa UV žiarič (v prípade poruchy je možné vykonať dezinfekciu vody vo vodovodnom potrubí chlórnanom sodným). Oproti predchádzajúcemu obdobiu sa dezinfekcia vody nezmenila. Celkový počet verejných vodovodov v správe StVPS, a. s., závod 06 Zvolen, Žiar nad Hronom, je 19, ktoré zásobujú pitnou vodou 23 611 obyvateľov, čo je 97,21 % počtu zásobovaných obyvateľov. V správe obce sú 2 verejné vodovody, ktoré pitnou vodou zásobujú 677 obyvateľov, čo je 2,79 %. Nedostatok vody sa vyskytol vo verejnom vodovode Hodruša - Hámre, časť Kopanice, kde bola dovážaná voda do vodojemu cisternou. Ako zdroj vody bol Žarnovický

skupinový vodovod. V okrese Žarnovica je celkom 21 verejných vodovodov a 11 zásobovacích oblastí.

1.2 Zhodnotenie zásobovania pitnou vodou verejnými vodovodmi

Podiel zásobovaných obyvateľov pitnou vodou v okrese Žiar nad Hronom z verejných vodovodov je 91,23 %, v okrese Žarnovica 89,62 % a v okrese Banská Štiavnica 94,67 %. Voda z Prochotského potoka je doplňujúcim vodným zdrojom pre obec Prochot. V prípade zvýšeného zákalu vo vodnom toku, ktorý spôsobujú privalové dažde, dôjde k odstaveniu zdroja vody a vo verejnom vodovode sa využíva len zdroj vody – vrt. Voda z vrtu sa upravuje v ÚV (železo a mangán). Vo verejnom vodovode v obci Lovčica Trubín bol odstavený zdroj pitnej vody, prameň, ktorý spôsoboval zákal vody. Ako zdroj vody pre verejný vodovod Lovčica Trubín slúži vrt. V obciach Jastrabá a Janova Lehota dlhodobo pretrváva nevyhovujúca kvalita vody vo fyzikálnochemických ukazovateľoch, v prípade zvýšených zrážok. Riešenie zásobovania vyhovujúcou pitnou vodou je nový vodný zdroj. V obci Dolná Ždaňa je kolísavá kvalita vody pre nedostatočnú úpravu v oboch ÚV. Nedostatok pitnej vody v roku 2017 sa vyskytol vo verejnom vodovode Hodruša - Hámre, časť Kopanice v letných mesiacoch, kde sa pitná voda zabezpečovala dovozom cisternou do vodojemu. Vodným zdrojom bol Žarnovický skupinový vodovod. V obci Sklené Teplice sa na zásobovanie pitnou vodou využívajú len pramene. ÚV na Vydričnom potoku sa na zásobovanie pitnou vodou nevyužívala. ÚV Rozgrund nebola v roku 2017 v prevádzke. Na zásobovanie sa využíval PSV a z tohto zdroja je zásobovaná časť mesta Banská Štiavnica – Horná Resla, Dolná Resla, Štefultov, časť obce Štiavnické Bane – Horná Roveň a v obci Ilija sa využíva ako doplňujúci vodný zdroj v prípade zníženej výdatnosti prameňov nad obcou. V obci Dolná Ždaňa sú na verejný vodovod napojené 3 bytové domy. Ako zdroj vody slúžia dve studne. Jedna studňa je pre dva bytové domy a ÚV upravuje dusičnany. Druhá studňa je pre tretí bytový dom a ÚV upravuje železo a mangán. Na verejný vodovod v obci Horná Ždaňa je napojených len 10 domov a Potraviny COOP Jednota, kde ako zdroj vody slúži TSV a ďalší obyvatelia nemajú záujem o napojenie. V obciach Beluj, Rudno nad Hronom, Veľké Pole, Voznica, Lovča, Repište, Lúčky a v meste Žiari nad Hronom v časti Šašovské Podhradie, nie je vybudovaný verejný vodovod. Obyvatelia obcí sú zásobovaní vodou z individuálnych vodných zdrojov. Obce neplánujú riešiť zásobovanie obyvateľov vybudovaním verejných vodovodov, nakoľko obyvatelia nemajú záujem o napojenie na verejný vodovod z finančných dôvodov.

1.2.1 Výnimky udelené na používanie vody, ktorá nespĺňa hygienické limity ukazovateľov kvality pitnej vody

V spádovom území RÚVZ v Žiari nad Hronom neboli udelené žiadne výnimky na používanie vody, ktorá nespĺňa hygienické limity ukazovateľov kvality pitnej vody.

1.3 Zhodnotenie zásobovania pitnou vodou z hygienicky významných individuálnych vodovodov a verejných studní

V okrese Žiar nad Hronom sa nachádza 1 verejná studňa v Žiari nad Hronom časť Šašovské Podhradie. Kvalitu vody si sleduje Mesto Žiar nad Hronom a protokol predkladá RÚVZ v Žiari nad Hronom. Na základe objednávky prevádzkovateľov bol vykonaný odber 6 vzoriek vody - z dvoch ubytovacích zariadení umiestnených v rekreačnej oblasti Skalka pri Kremnici, z jedného ubytovacieho zariadenia, nachádzajúceho sa v obci Ihráč, z jedného ubytovacieho zariadenia a z jedného zariadenia starostlivosti o ľudské telo nachádzajúceho sa v obci Vyhne, ktoré sú zásobované z vlastných vodných zdrojov - studní. V 3 prípadoch

kvalita pitnej vody odobratých vzoriek vyhovovala vo vyšetrených mikrobiologických, biologických a fyzikálno-chemických ukazovateľoch, a to zo zariadenia starostlivosti o ľudské telo v obci Vyhne a z dvoch ubytovacích zariadení umiestnených v rekreačnej oblasti Skalka. Kvalita pitnej vody nevyhovovala v 2 vzorkách, z toho 1 vzorka vo vyšetrených mikrobiologických ukazovateľoch a 1 vzorka vody nevyhovovala vo vyšetrených biologických a mikrobiologických ukazovateľoch. Prevádzkovatelia ubytovacích zariadení s nevyhovujúcou kvalitou vody boli upozornení na zabezpečovanie nepretržitej dezinfekcie vody a na vykonanie opakovaného odberu vzorky vody v nevyhovujúcich ukazovateľoch. Následne po vykonaných nápravných opatreniach 1 vzorka vody vyhovovala vo vyšetrených mikrobiologických a biologických ukazovateľoch.

Verejné studne sa v okrese Banská Štiavnica nenachádzajú. Prevádzkovateľom vlastných vodných zdrojov, ktoré zásobujú pitnou vodou ubytovacie zariadenia, nachádzajúce sa pri jazere Počúvadlo, boli na základe objednávok odobraté 4 vzorky vody. V 2 vzorkách kvalita pitnej vody vyhovovala vo vyšetrených mikrobiologických, biologických a fyzikálno-chemických ukazovateľoch, v 1 prípade vzorka vody vyhovovala vo vyšetrených biologických a fyzikálno-chemických ukazovateľoch a nevyhovovala v mikrobiologických ukazovateľoch. Prevádzkovateľ ubytovacieho zariadenia bol písomne upozornený na zabezpečovanie nepretržitej dezinfekcie vody a na vykonanie opakovaného odberu vzorky vody v nevyhovujúcich ukazovateľoch. Následne po vykonaných nápravných opatreniach vzorka vody vyhovovala vo vyšetrených mikrobiologických ukazovateľoch.

Verejné studne sa v okrese Žarnovica nenachádzajú. V okrese Žarnovica na základe objednávky prevádzkovateľa zariadenia DSS a zariadenia podporovaného bývanie Domov n. o., Veľké Pole, ktoré sú zásobované z vlastných vodných zdrojov, boli odobraté z každého zariadenia po 2 vzorky vody. Všetky 4 vzorky vody vo vyšetrených mikrobiologických, biologických a fyzikálno-chemických ukazovateľoch vyhovovali. Na základe objednávky majiteľa vlastného vodného zdroja - vrtu, ktorý bude slúžiť na zásobovanie pitnou vodou pre ubytovacie zariadenia budované v meste Nová Baňa, bola odobratá 1 vzorka vody a vykonaný laboratórny rozbor v rozsahu rádiologických ukazovateľov. Kvalita vody v odobratej vzorke vyhovovala.

Prevádzkovatelia a majitelia vodných zdrojov s nevyhovujúcou kvalitou vody boli písomne upozornení na zabezpečovanie dezinfekcie vody a na vykonanie opakovaného odberu vzorky vody v ukazovateľoch, ktoré nevyhovovali požiadavkám platnej legislatívy.

Celkový počet vzoriek pitnej vody z vlastných vodných zdrojov slúžiacich pre individuálne a hromadné zásobovanie, ktoré boli vyšetrené na základe objednávok prevádzkovateľov uvedených zariadení a vlastníkov súkromných vodných zdrojov, bol 22. Prevádzkovatelia zariadení, poskytujúcich služby obyvateľstvu (ubytovanie, bývanie, zariadenia starostlivosti o ľudské telo, predajne, zariadenia sociálnych služieb), ktorí si nevykonali kontrolu kvality pitnej vody z vlastných vodných zdrojov formou objednávky cez RÚVZ v Žiari nad Hronom a RÚVZ v Banskej Bystrici, si túto kontrolu zabezpečujú prostredníctvom komerčných akreditovaných laboratórií a protokoly s vyhovujúcou kvalitou pitnej vody predkladajú RÚVZ v Žiari nad Hronom.

1.4 Zhodnotenie monitoringu a štátneho zdravotného dozoru nad hromadným zásobovaním pitnou vodou

V rámci monitoringu kvality pitnej vody sa zabezpečujú pravidelné odbery vzoriek vôd z verejných vodovodov na laboratórne vyšetrenie v stanovených intervaloch a vykonáva sa ŠZD nad kvalitou pitnej vody v prípade zistených nedostatkov. Za rok 2017 bolo odobratých 236 vzoriek vôd v rámci monitoringu kvality pitnej vody a ŠZD u spotrebiteľa. V okrese Žiar nad Hronom bolo odobratých 104 vzoriek vôd, z toho bolo v preverovacom

monitoringu vyšetrených 18 a v kontrolnom monitoringu 86 vzoriek. V okrese Žarnovica bolo odobratých 61 vzoriek vôd, z toho v preverovacom monitoringu 13 vzoriek a v kontrolnom monitoringu 48 vzoriek. V okrese Banská Štiavnica bolo odobratých 44 vzoriek vôd, z toho v preverovacom monitoringu 13 vzorky a v kontrolnom monitoringu 31 vzoriek. Celkový počet nevyhovujúcich vzoriek vôd v okrese Žiar nad Hronom bol 22 vzoriek, čo predstavovalo 21,15 %, v okrese Žarnovica 17 vzoriek, čo predstavovalo 27,87 % a v okrese Banská Štiavnica 16 vzoriek, čo predstavovalo 36,36 %.

Závažnejšie nedostatky v dezinfekcii vody boli riešené vydaním opatrenia rozhodnutím RÚVZ v Žiari nad Hronom na zabezpečenie dostatočného množstva zdravotne bezpečnej pitnej vody vo verejnom vodovode a to v 12 prípadoch. V okrese Žiar nad Hronom bolo vydaných 6 opatrení rozhodnutím, v okresoch Žarnovica boli vydané 3 opatrenia a Banská Štiavnica boli vydané 3 opatrenia rozhodnutím. Nedostatky v kvalite vody, aj keď bol vo vode zistený voľný chlór, boli riešené podnetom na odstránenie nedostatkov v kvalite pitnej vody vo verejnom vodovode a to v 30 prípadoch. V okrese Žiar nad Hronom bolo vydaných 13 podnetov, v okrese Banská Štiavnica 6 podnetov a v okrese Žarnovica 11 podnetov. RÚVZ uložil opatrenie pre StVPS a. s., závod 06 Zvolen, Žiar nad Hronom, podľa § 55, ods. 2 písm. d) zákona č. 355/2007 Z. z., ktorým zakázal používať zdraviu škodlivú pitnú vodu z verejného vodovodu Vyhne, časť dolná, na pitie a varenie, z dôvodu nevyhovujúcich senzorických ukazovateľov.

Prevádzkovatelia verejných vodovodov pri zistení nedostatkov v kvalite vody vykonávajú nápravné opatrenia, ako sú vyčistenie záchytovej prameňov, vyčistenie vodojemov a následne sa vykonáva odkalovanie vodovodnej siete. Pravidelne sa vykonáva kontrola zásoby dezinfekčných prostriedkov a funkčnosť dezinfekčných zariadení, na čo je zameraný aj ŠZD. V rámci ŠZD bolo v roku 2017 vykonaných 39 kontrol verejných vodovodov. V rámci ŠZD bolo odobratých 17 vzoriek vôd na kontrolu uložených opatrení. V okrese Žiar nad Hronom 7 vzoriek, z toho 4 vzorky boli nevyhovujúce vo fyzikálnochemických ukazovateľoch, v okrese Žarnovica 6 vzoriek vody, z toho 3 vzorky boli nevyhovujúce v mikrobiologických ukazovateľoch a 1 vo fyzikálnochemických ukazovateľoch, v okrese Banská Štiavnica 4 vzorky, z toho 3 vzorky boli nevyhovujúce z toho 2 vzorky v mikrobiologických a 2 vzorky vo fyzikálnochemických ukazovateľoch.

Vo všeobecnosti je možné konštatovať, že kvalita vody vo verejných vodovodoch sa oproti roku 2016 zhoršila, hlavne vo fyzikálnochemických ukazovateľoch (farba, zákal, železo). Vo verejnom vodovode Dolná Ždaňa sa vyskytli zvýšené hodnoty v ukazovateli železo a mangán, čo bolo spôsobené nedostatočnou úpravou vody v ÚV. Prevádzkovateľ verejného vodovodu, Obec Dolná Ždaňa, vykonal opatrenia na technológii úpravy vody. Vo verejných vodovodoch sa nevyskytli nadlimitné hodnoty dusitanov a dusičnanov.

Výsledky laboratórnych skúšok pitnej vody sú vkladané do Informačného systému Pitná voda. O kvalite pitnej vody z verejných vodovodov je verejnosť informovaná prostredníctvom internetu na webovej stránke RÚVZ v Žiari nad Hronom www.ruvzzh.sk.

1.5 Zhodnotenie prevádzkovej kontroly kvality pitnej vody

Prevádzkovú kontrolu kvality vody vykonáva StVPS, a. s., závod 06 Zvolen, Žiar nad Hronom, vo verejných vodovodoch vo svojej správe podľa nariadenia vlády SR č. 354/2006 Z. z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na vodu určenú na ľudskú spotrebu a kontrolu kvality vody určenej na ľudskú spotrebu v znení noviel a vyhlášky MZ SR č. 247/2017 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o kvalite pitnej vody, kontrole kvality pitnej vody, programe monitorovania a manažmente rizík pri zásobovaní pitnou vodou. Harmonogram odberov bol predložený a prerokovaný s RÚVZ v Žiari nad Hronom. Prevádzkovateľ StVPS, a. s., závod

06 Zvolen, Žiar nad Hronom, zasiela protokoly o kontrole kvality vody RÚVZ v Žiari nad Hronom. Za rok 2017 prevádzkovateľ v okrese Žiar nad Hronom odobral 222 vzoriek, z toho 5 nevyhovovalo nariadeniu vlády SR č. 354/2006 Z. z., čo je 2,25 %, v okrese Banská Štiavnica odobral 70 vzoriek, z toho nevyhovovali 2 vzorky, čo je 2,86 % a v okrese Žarnovica odobral 159 vzoriek, z toho nevyhovovalo 12 vzoriek, čo je 7,55 %. Štatistický rozdiel v kvalite vody vo verejných vodovodoch vzniká množstvom odobratých vzoriek prevádzkovateľom a počtom odobratých vzoriek RÚVZ v Žiari nad Hronom v rámci monitoringu. V prípade zistenej nevyhovujúcej kvality pitnej vody z verejných vodovodov prevádzkovateľ verejných vodovodov vykonal potrebné nápravné opatrenia a následne vykonal kontrolný odber vzorky vody na overenie účinnosti vykonaných opatrení. Protokoly o kvalite pitnej vody boli zasielané RÚVZ v Žiari nad Hronom.

Obce Trnavá Hora, Dolná Trnávka, Prestavky, Kunešov, Pitelová a Dolná Ždaňa v okrese Žiar nad Hronom, obce Horné Hámre a Hodruša - Hámre (vodovod Kopanice a Mikuláš) v okrese Žarnovica a obce Vysoká, Štiavnické Bane, Prenčov a Podhorie v okrese Banská Štiavnica, si zabezpečovali prevádzkovú kontrolu kvality vody z vodovodov vo svojej správe v laboratóriách RÚVZ so sídlom v Banskej Bystrici prostredníctvom objednávky v RÚVZ v Žiari nad Hronom. Bolo odobratých celkom 28 vzoriek. Obce Krahule, Horná Ždaňa, Sklené Teplice (vodovod Láne) a firma Dalkia Industry a. s., Žiar nad Hronom (vodovod Ladomerská Vieska – sídlisko), si kvalitu vody sledujú prostredníctvom akreditovaných laboratórií. Protokoly sú zasielané RÚVZ v Žiari nad Hronom. Spoločnosť CTS s. r. o., Banská Bystrica, nezaslala RÚVZ v Žiari nad Hronom v roku 2017 ani po výzve protokoly o skúške.

Najčastejšie dochádzalo k prekročeniu limitov v mikrobiologických ukazovateľoch, fyzikálochemických ukazovateľoch – farba, zákal a železo v prevádzkovej kontrole, ako aj v monitoringu a ŠZD. Prevádzkovatelia verejných vodovodov vykonávajú potrebné nápravné opatrenia, ako zvýšenie dezinfekcie, odkalovanie vodovodnej siete, čistenie záchytovej prameňov a vodojemov a následne vykonávajú kontrolný odber vzorky vody na overenie účinnosti vykonaných opatrení. Protokoly o kvalite pitnej vody boli zasielané RÚVZ v Žiari nad Hronom.

1.6 Zhodnotenie dôsledkov nevyhovujúcej kvality pitnej vody na zdravie obyvateľstva

Epidémie vodou prenosných ochorení v spádovom území RÚVZ v Žiari nad Hronom neboli zaznamenané. Dusičnanová alimentárna methemoglobinémia nebola zaznamenaná.

2. Voda na kúpanie

2.1 Prírodné kúpacie oblasti

RÚVZ v Žiari nad Hronom v roku 2017 monitoroval kvalitu vody len v 3 prírodných kúpacích oblastiach v okrese Banská Štiavnica – Počúvadlianske jazero, Vindšachtské jazero a Veľké Kolpašské jazero.

Tieto jazerá boli Všeobecne záväznou vyhláškou Krajského úradu životného prostredia v Banskej Bystrici č. 6/2005 z 18.05.2005 vyhlásené za vody vhodné na kúpanie a novelizáciou zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 355/2007 Z. z.“) pomenované ako vody určené na kúpanie.

Pracovníci RÚVZ v Žiari nad Hronom, oddelenia hygieny životného prostredia a zdravia, vypracovali program monitorovania uvedených vôd určených na kúpanie, v priebehu

kúpateľ sezóny 2017 (ďalej len „KS 2017“) bolo vykonaných 6 odberov vzoriek vôd z každého jazera. Spolu bolo počas KS 2017 odobratých 18 vzoriek vôd v rámci monitoringu kvality vody určenej na kúpanie. Z dôvodu geografických podmienok umiestnenia uvedených vôd určených na kúpanie, kúpacia sezóna 2017 bola určená od 19.06.2017 do 31.08.2017.

Monitoring kvality vody bol vykonávaný v súlade so zákonom č. 355/2007 Z. z., podľa ukazovateľov uvedených vo vyhláške č. 309/2012 Z. z. o požiadavkách na vodu určenú na kúpanie, v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška č. 309/2012 Z. z.“) a podľa Pokynov na zabezpečenie KS 2017, ÚVZ SR Bratislava, OHŽP – 4403/2017 zo dňa 11.05.2017. Odbery boli vykonávané v dvojtyždňových intervaloch počas KS. Laboratórne analýzy vykonávali akreditované laboratória RÚVZ so sídlom v Banskej Bystrici. Dolno Hodrušské jazero – okres Žarnovica a Veľké Richnavské jazero – okres Banská Štiavnica boli počas KS 2017 mimo prevádzky. Na týchto jazerách prebiehala rekonštrukcia a v súčasnej dobe sa jazerá naplňujú vodou.

Z laboratórnych výsledkov kvality vody vyplynulo, že neboli zistené závažné nedostatky v kvalite vody. Došlo k prekročeniu medznej hodnoty v ukazovateli *Escherichia coli* a črevné enterokoky vo Vindšachtskom jazere vo vzorke vody zo dňa 18.07.2017. Následným kontrolným odberom zo dňa 25.07.2017 sa už prekročenie medznej hodnoty vo vyššie uvedených ukazovateľoch nepotvrdilo a kvalita vody bola vyhovujúca, to znamená, že išlo o krátkodobé znečistenie spôsobené napr. kontamináciou z odpadových vôd alebo zo splachov dažďovej vody.

Uvedené prírodné kúpacie oblasti v spádovom území RÚVZ v Žiari nad Hronom boli cez horúce leto návštevníkmi využívané hlavne počas víkendov.

V priebehu KS 2017 boli 11.07.2017 informatívne odobraté vzorky vôd aj z ďalších prírodných vodných nádrží, ktoré sú počas kúpateľ sezóny využívané na kúpanie a to: Hodruša Hámre – Kopanice, Banská Štiavnica - Klinger, Belianske jazero v k. ú. Banská Štiavnica, Štiavnické Bane – Evičkinovo jazero a Nová Baňa – Tajch. Tieto vodné plochy využíva na kúpanie menší počet ľudí, z každej vodnej plochy bola odobratá jedna vzorka vody podľa Pokynov na zabezpečenie KS 2017, ÚVZ SR Bratislava, OHŽP – 4403/2017 zo dňa 11.05.2017. Odobraté vzorky vôd z vodných plôch Kopanice, Klinger, Belianske jazero, Evičkinovo jazero a Tajch, vyhovovali vo vyšetrených mikrobiologických, biologických a fyzikálno – chemických ukazovateľoch požiadavkám vyhlášky č. 309/2012 Z. z.

RÚVZ v Žiari nad Hronom k prevádzke rekreácie v jednotlivých kúpacích oblastiach nevydal súhlasné rozhodnutie, vodné plochy nemali prevádzkovateľov a rekreácia tu prebiehala neorganizovane. Úroveň vybavenosti rekreačných areálov je dlhodobo nevyhovujúca, nie sú riešené parkovacie plochy, vstupy do vody, chýbajú vyhovujúce WC, prezliekacie kabínky, sprchy a pod. Na Veľkom Kolpašskom jazere je k dispozícii malá detská pláž pre mamičky s deťmi s maximálnou hĺbkou vody 80 cm. Príslušné obecné úrady zabezpečovali len uskladňovanie a likvidáciu komunálneho odpadu. Pri Veľkom Kolpašskom a Počúvadlianskom jazere boli k dispozícii priestory na prezliekanie (prezliekacie slimáky). Vo všetkých vodných lokalitách boli rozmiestnené odpadkové koše a boli umiestnené aj ekologické záchody.

2.2 Umelé kúpaliská

2.2.1 Kúpaliská s celoročnou prevádzkou

V spádovej oblasti RÚVZ v Žiari nad Hronom bolo v roku 2017 prevádzkovaných 8 zariadení s celoročnou prevádzkou a to 4 bazény v Krytej plavárni v Žiari nad Hronom, 2 bazény v Kúpeľoch – plavárni Banská Štiavnica, 6 bazénov v Hoteli Sitno vo Vyhniach, 2

bazény v Hoteli Termál vo Vyhniach, 2 bazény v Hoteli Salamandra v Hodruši Hámroch, 1 bazén (výplavový) v areáli Vodný raj Vyhne, 3 bazény v Športovo – rekreačnom zariadení v Kremnici v rekreačnej oblasti Skalka a s celoročnou prevádzkou je aj 1 bazén v Hoteli Golfer v Kremnici, ktorý využívajú len ubytovaní hostia. Prevádzkovatelia si zabezpečovali kontrolu kvality vody z bazénov a výsledky kvality vody predkladali RÚVZ.

Kvalita vody v celoročne prevádzkovaných bazénoch vyhovovala požiadavkám platnej legislatívy, až na mierne prekročenie vo fyzikálno – chemických ukazovateľoch v troch vzorkách v neplaveckom bazéne (voľný chlór, viazaný chlór, ChSK^{Mn} a reakcia vody) Hotela Golfer v Kremnici a v jednej vzorke (ChSK^{Mn}) v sedacom bazéne v Športovo – rekreačnom zariadení v Kremnici. V Hoteli Sitno vo Vyhniach vo Whirpool – rekreačnom bazéne bolo zistené prekročenie medznej hodnoty v jednej vzorke v mikrobiologických ukazovateľoch (kultivovateľné mikroorganizmy pri 36 °C) a prekročenie medznej hodnoty v jednej vzorke vo fyzikálno – chemických ukazovateľoch (ChSK^{Mn}). Prevádzkovatelia umelých kúpalísk s celoročnou prevádzkou si kontrolovali kvalitu vody v bazénoch s vodnými atrakciami aj v ukazovateli Legionella species. Vzorky vôd boli vyhovujúce.

V roku 2017 RÚVZ v Žiari nad Hronom vydal súhlasné rozhodnutie k uvedeniu priestorov „Hotel GOLFER ****“ v Kremnici, kde v priestoroch hotela sa nachádza wellness s jedným neplaveckým bazénom, do prevádzky a zároveň posúdil návrh na schválenie prevádzkového poriadku pre wellness. Kapacita celého wellness v Hoteli Golfer v Kremnici sa nezmenila oproti roku 2016 a je pre 10 ubytovaných. Relaxačný bazén v roku 2017 v zariadení Kúpeľov – plavárne Banská Štiavnica bol v prevádzke len jeden mesiac. V roku 2017 RÚVZ v Žiari nad Hronom vydal súhlasné rozhodnutie k uvedeniu priestorov „Rozšírenie wellness, Multimediálna miestnosť, Bar“ zriadených v účelových priestoroch zariadenia „Hotela Termál *** Vyhne (kongres a wellness hotel)“, do prevádzky a zároveň posúdil návrh na schválenie prevádzkového poriadku pre wellness. Rekonštrukciou wellness centra sa vybudovala relaxačná miestnosť s elektrickým krbom, dve miestnosti masáží a relaxačná miestnosť, každá s vlastným umývadlom a spoločnou sprchou s predsieňou a vlastnou sprchou, určenou aj pre hostí s obmedzenou schopnosťou pohybu. Kapacita celého wellness v Hoteli Termál vo Vyhniach sa nezmenila oproti roku 2016 a je 36 návštevníkov.

K prevádzkovým zmenám ostatných uvedených bazénov umelých kúpalísk s celoročnou prevádzkou v porovnaní s rokom 2016 nedošlo, ani k zmene počtu prevádzkovaných bazénov a ani k zmene ich kapacity.

RÚVZ v Žiari nad Hronom v roku 2017 neuložil v správnom konaní a v blokovom konaní žiadnu pokutu.

V súvislosti s kúpaním v kúpaliskách s celoročnou prevádzkou neboli zaznamenané žiadne ochorenia a RÚVZ neevidoval žiadne podnety na ich prevádzkovanie.

2.2.2 Kúpaliská so sezónnou prevádzkou

V spádovej oblasti RÚVZ v Žiari nad Hronom boli počas KS 2017 prevádzkované tri termálne kúpaliská: Vodný raj Vyhne, TK Sklené Teplice a Hotel Sitno vo Vyhniach. Ďalej bolo v prevádzke jedno netermálne kúpalisko a to Plážové kúpalisko v Žiari nad Hronom. TK Katarína v Kremnici nebolo počas KS 2017 v prevádzke. Prevádzkovateľ nepožiadaval RÚVZ v Žiari nad Hronom o vydanie rozhodnutia do prevádzky kúpaliska počas KS 2017. Kvalitu vody v bazénoch si sledovali prevádzkovatelia kúpalísk podľa vyhlášky č. 308/2012 Z. z. o požiadavkách na kvalitu vody a o požiadavkách na prevádzku, vybavenie prevádzkových plôch, priestorov a zariadení na prírodnom kúpalisku a na umelom kúpalisku (ďalej len „vyhláška č. 308/2012 Z. z.“).

Obec Vyhne začala prevádzku otvorením vonkajších bazénov Vodného raja vo Vyhniach od 02.06.2017. Na základe písomnej žiadosti a vykonanej obhliadky pripravenosti

areálu kúpaliska bolo vydané súhlasné rozhodnutie RÚVZ v Žiari nad Hronom zo dňa 26.05.2017 na uvedenie vonkajších letných bazénov do prevádzky počas KS 2017. V prevádzke boli detský, rekreačný, plavecký 25 m, potápačská komora, plavecký 50 m, bazén s neplaveckou časťou, toboganový a výplavový bazén. Prevádzka vonkajších letných bazénov bola ukončená 04.09.2017. Výplavový bazén je v prevádzke počas celého roka. Prevádzkovateľ si kontrolu kvality vody zabezpečoval formou objednávky u akreditovaných skúšobných laboratórií ANALPO, s. r. o., Borovianska 43, 960 01 Zvolen. Laboratórne protokoly predkladal RÚVZ. Spolu bolo odobratých počas kúpacej sezóny 20 vzoriek vôd, kvalita vody bola vyhovujúca. Bola zabezpečená aj kontrola kvality vody v bazénoch s vodnými atrakciami v ukazovateli Legionella species prostredníctvom ANALPO, s. r. o., Zvolen. Vzorky vôd boli vyhovujúce. Vo Vodnom raji boli vykonané 3 ŠZD, pri ktorých neboli zistené závažné nedostatky v prevádzkovej hygiene kúpaliska. Okamžitá kapacita Vodného raja bola určená na 910 návštevníkov a bola dodržiavaná.

Pre TK Sklené Teplice bolo dňa 22.06.2017 vydané súhlasné rozhodnutie RÚVZ v Žiari nad Hronom do prevádzky počas KS 2017, súčasne bol schválený prevádzkový poriadok a dňa 23.06.2017 bola zahájená prevádzka kúpaliska. Prevádzka termálneho kúpaliska bola ukončená 03.09.2017. Prevádzkovateľom termálneho kúpaliska bola Obec Sklené Teplice. Prevádzkovateľ kúpaliska zabezpečil kontrolu kvality vody z rekreačného bazéna v intervale 1 x za mesiac a z detského a sedacieho bazéna v intervale 1 x za 2 týždne počas KS. Rekreačný a detský bazén boli napúšťané pitnou vodou z verejného vodovodu obce Sklené Teplice a sedací bazén bol napúšťaný z termálneho vrtu Vilma. Prevádzkovateľ kúpaliska si zabezpečoval kontrolu kvality vody v bazénoch prostredníctvom akreditovaného laboratória El spol. s r. o., Radlinského 17A, 052 01 Spišská Nová Ves. Spolu bolo odobratých 15 vzoriek vôd z bazénov, kvalita vody bola vyhovujúca. Boli vykonané 2 ŠZD, pri ktorých neboli zistené žiadne nedostatky v prevádzkovej hygiene kúpaliska. Okamžitá kapacita kúpaliska bola stanovená na 300 návštevníkov a bola dodržiavaná.

Plážové kúpalisko v Žiari nad Hronom bolo otvorené od 18.06.2017. Prevádzkovateľom kúpaliska boli Technické služby Žiar nad Hronom, spol. s r. o., k prevádzke bazénov kúpaliska bolo vydané súhlasné rozhodnutie RÚVZ v Žiari nad Hronom dňa 16.06.2017 a súčasne bol schválený prevádzkový poriadok. Prevádzka kúpaliska bola ukončená 01.09.2017. Prevádzkovateľ zabezpečil kontrolu kvality vody z plaveckého, neplaveckého a detského bazéna v intervale 1 x mesačne prostredníctvom akreditovaného laboratória SNAS pre skúšanie, Skúšobňa VETLAB spol. s r. o., J. Hollého 149, Dolné Kočkovce, 020 01 Púchov. Spolu bolo odobratých 9 vzoriek vôd, kvalita vody vyhovovala požiadavkám vyššie citovanej vyhlášky. Na plážovom kúpalisku boli vykonané 2 ŠZD, neboli zistené žiadne nedostatky v prevádzkovej hygiene kúpaliska. Denná kapacita kúpaliska bola stanovená na 2 000 návštevníkov a bola dodržiavaná.

Aj v tomto roku boli počas KS v prevádzke vonkajšie letné bazény Hotela Sitno vo Vyhniach. Vonkajšie bazény boli otvorené od 01.07.2017 na základe súhlasného rozhodnutia RÚVZ v Žiari nad Hronom zo dňa 29.06.2017 a súčasne bol schválený prevádzkový poriadok. Ide o rekreačné bazény, ktoré sú určené aj pre verejnosť počas kúpacej sezóny. Kontrolu kvality vody zabezpečoval prevádzkovateľ u akreditovaných laboratórií INGENIO - ENVILAB, s. r. o., Bytčická 16, 010 01 Žilina. Spolu bolo odobratých počas kúpacej sezóny 8 vzoriek vôd, kvalita vody bola vyhovujúca. Bola zabezpečená aj kontrola kvality vody vo veľkom vonkajšom bazéne v ukazovateli Legionella species. Vzorka vody bola vyhovujúca. Prevádzka vonkajších bazénov bola ukončená 28.09.2017. Boli vykonané 2 ŠZD, nedostatky v prevádzkovej hygiene neboli zistené. Okamžitá kapacita vnútorných bazénov spolu s vonkajšími bazénmi Hotela Sitno bola stanovená na 68 návštevníkov a bola dodržiavaná.

Kúpacia sezóna v mesiacoch júl a august bola s priaznivým letným počasím, návštevnosť kúpalísk bola veľmi dobrá, prekonalala návštevnosť kúpalísk počas kúpacej sezóny

v roku 2016. U prevádzkovateľa Hotela Sitno vo Vyhniach bola predĺžená KS vo vonkajších bazénoch z dôvodu ich využívania pri organizovaní firemných akcií v mesiaci september.

RÚVZ v Žiari nad Hronom v roku 2017 neuložil v správnom konaní a v blokovom konaní žiadnu pokutu. RÚVZ zaznamenal jeden podnet na prevádzkovanie kúpaliska v Sklených Tepliciach, bol vykonaný ŠZD, pri ktorom neboli zistené nedostatky.

3. Kvalita ovzdušia uzatvorených priestorov

3.1 Zhodnotenie stavu kvality ovzdušia uzatvorených priestorov budov nevýrobného charakteru

Pracovníci oddelenia HŽPZ v spolupráci s oddelením HV vykonali štátny zdravotný dozor v zariadení „Bowling“, ktorý je súčasťou ubytovacieho zariadenia, na základe podnetu nespokojného zákazníka, ktorý sa sťažoval na porušenie zákona o ochrane nefajčiarov. Pri ŠZD bolo zistené, že k porušeniu zákona o ochrane nefajčiarov nedošlo, podnet bol neopodstatnený, nakoľko bowlingová dráha je umiestnená v priestore baru, ktorý je označený a RÚVZ v Žiari nad Hronom posúdený ako fajčiarska prevádzka.

V priebehu roka 2017 oddelenie HŽPZ v rámci výkonu ŠZD zistilo v 6 ubytovacích zariadeniach nedostatky vo vnútornom ovzduší budov. V spoločných priestoroch ubytovacích zariadení, v izbách a v zariadeniach na osobnú hygienu, boli zistené stopy po kondenzácii vodnej pary a po zatečení. V 4 prípadoch bol zistený výskyt plesní na tesniacom silikóne v okolí sprchových kútov. Vo všetkých prípadoch ide o staršie objekty alebo o historické budovy. Pri ŠZD v zariadeniach sociálnych služieb boli zistené stopy po zatečení v kuchynke jedného zariadenia a stopy po plesni v jednej kúpeľni a v jednej izbe zariadenia podporovaného bývania. Prevádzkovateľom boli uložené nápravné opatrenia na odstránenie nedostatkov a určené termíny na ich odstránenie.

Obyvatelia kvalitu vnútorného ovzdušia bytových budov telefonicky konzultovali s pracovníkmi oddelenia HŽPZ.

4. Pôsobenie zdrojov hluku v životnom prostredí

4.1 Zdroje hluku v životnom prostredí

Závažné stacionárne zdroje hluku sa v regióne RÚVZ v Žiari nad Hronom nenachádzajú. Najzávažnejším mobilným zdrojom hluku v životnom prostredí je hluk z cestnej dopravy najmä v prípadoch, keď cesty I. a II. triedy prechádzajú v blízkosti obytnej zástavby, napr. cesta II/512 Žarnovica - Partizánske. Napriek vybudovanému obchvatu mesta Banská Štiavnica dochádza k prekračovaniu prípustných hodnôt hluku v meste Banská Štiavnica. Či sa vybudovaním rýchlostnej cesty R2, obchvat mesta Žiar nad Hronom, znížil počet prejazdov hlavnou mestskou tepnou, cestou I/50 v smere na Trenčín, ukáže denný počet prechádzajúcich vozidiel. Zatiaľ nie sú známe výstupy z kontroly počtu prejazdu vozidiel ulicou SNP v Žiari nad Hronom.

4.2 Opatrenia na zníženie hlučnosti

V roku 2017 oddelenie HŽPZ riešilo 1 podnet obyvateľov na hluk v spádovom území RÚVZ v Žiari nad Hronom a to podnet na hluk, vznikajúci využívaním vnútroblokového multifunkčného ihriska kopaním lopty do mantinelov ihriska. Sťažovateľ žiadal o zmeranie hluku z ihriska a o vykonanie nápravných opatrení na odstránenie uvedenej hlučnosti.

Prevádzkovateľ ihriska, Mesto Žiar nad Hronom, bol vyzvaný zabezpečiť, navrhnúť a vykonať opatrenia na zníženie hluku. Mesto Žiar nad Hronom písomne informovalo RÚVZ v Žiari nad Hronom o vykonaných opatreniach – o zakúpení filcových lôpt, ktoré sú k dispozícii na vyžiadanie u správcu multifunkčného ihriska a o upozornení užívateľov ihriska na informačnej tabuli ihriska o zmene používania typu lôpt. Sťažovateľ v mesiaci október podal RÚVZ v Žiari nad Hronom opakovaný podnet na hluk z ihriska. Opakovaný podnet bol prerokovaný s primátorom mesta na Mestskom úrade v Žiari nad Hronom. Mesto Žiar nad Hronom sa zaviazalo vykonať objektivizáciu hluku počas jarných mesiacov 2018. Sťažovateľ bol o uvedených skutočnostiach informovaný.

RÚVZ požadoval v lehote do 60 dní od vydania kolaudačného rozhodnutia zabezpečiť meranie a vyhodnotenie hluku z prevádzky „Administratívne centrum SNP 33“, Žiar nad Hronom, nakoľko vzduchotechnika a klimatizačné jednotky sú inštalované na vonkajšej fasáde objektu, v blízkosti bytových domov. Účastník konania predložil protokol z merania hluku vo vonkajšom prostredí ev. číslo 17-157-i, ktorý vypracoval EnA CONSULT Topoľčany, s. r. o., 956 12 Preseľany 565. Podľa predloženého protokolu hluk z prevádzky vzduchotechnických a klimatizačných jednotiek, ktoré sú umiestnené na fasáde administratívnej budovy, nepresahuje najvyššiu prípustnú hodnotu hluku v referenčnom intervale deň, večer a noc. RÚVZ taktiež požadoval doloženie protokolu merania hluku z prevádzky zariadenia „Obchodná galéria Banská Štiavnica“, Ul. L. Svobodu č. 30, Banská Štiavnica a to hluk z dopravy zásobovania a hluk z iných zdrojov – vzduchotechniky, chladiace jednotky. Účastník konania predložil „akustickú štúdiu merania hluku“ vypracovanú Ing. Stanislavom Chomom - SONICA, Liptovský Mikuláš, odborne spôsobilou osobou. Podľa predloženej akustickej štúdie nameraná prípustná hodnota určujúcich veličín hluku pre deň, večer a noc z pozemnej dopravy a zo stacionárnych zdrojov hluku nebola prekročená a nie sú potrebné akékoľvek ďalšie protihlukové opatrenia v danom záujmovom území. Ďalej RÚVZ pri vydávaní záväzných stanovísk na územné a kolaudačné konania viacúčelových ihrísk požadoval vypracovať hlukovú štúdiu resp. vykonať protihlukové opatrenia v prípade, že navrhovanou činnosťou budú prekračované prípustné hodnoty hladiny hluku vo vonkajšom prostredí.

II. Analýza hygienickej problematiky v objektoch, v ktorých je vykonávaný štátny zdravotný dozor

Zariadenia občianskej vybavenosti

- Zariadenia cestovného ruchu

V spádovej oblasti RÚVZ v Žiari nad Hronom bolo v roku 2017 prevádzkovaných 228 ubytovacích zariadení s kapacitou 4 881 lôžok. Ide o 17 hotelov, 44 penziónov, 42 turistických ubytovní, 3 kempy, 6 chát a chatových osád, 102 krátkodobých ubytovaní v súkromí a 14 iných zariadení. Medzi iné zariadenia boli zaradené podnikové zariadenia, ktoré sú využívané ako rekreačné zariadenia, prípadne príležitostné ubytovanie pre svojich zamestnancov a sociálna budova slúžiaca ako športovo-rekreačné a vzdelávacie zariadenie.

Štátny zdravotný dozor sa v ubytovacích zariadeniach vykonáva cca 1 krát za dva až tri roky. V roku 2017 bol ŠZD vykonaný v 43 ubytovacích zariadeniach, z toho v 17 prípadoch boli zistené nedostatky, ktoré neboli závažné – znečistené, prípadne poškodené steny, poškodené podlahy, poškodená povrchová úprava schodiska, nesprávne skladovanie čistej bielizne. Prevádzkovateľom zariadení boli uložené nápravné opatrenia a nedostatky boli odstránené. V jednotlivých zariadeniach sa dodržiava hygienický režim podľa vypracovaných prevádzkových poriadkov. V 5 prípadoch boli voči prevádzkovateľom, na základe

nedostatkov zistených pri ŠZD, začaté správne konania a boli uložené sankcie v celkovej sume 1 950 €. Z toho v 2 prípadoch bolo pri výkone ŠZD zistené, že ubytovacie zariadenia boli v prevádzke a poskytovali ubytovacie služby bez súhlasného rozhodnutia RÚVZ v Žiari nad Hronom na uvedenie priestorov do prevádzky a schválených prevádzkových poriadkov RÚVZ v Žiari nad Hronom, čím sa prevádzkovatelia dopustili iného správneho deliktu. V 1 prípade prevádzkovateľ poskytoval ubytovacie služby a doplnkovú službu – bazén, bez vydaného súhlasného rozhodnutia a schváleného prevádzkového poriadku, v 1 prípade prevádzkovateľ prevádzkoval ubytovacie zariadenie v nesúlade s vydaným rozhodnutím, neplnil si povinnosť a nevykonával kontrolu kvality pitnej vody z vlastného vodného zdroja podľa ustanovení vyhlášky č. 247/2017 Z. z. a zároveň poskytoval ubytovacie služby aj v neposúdených priestoroch bez vydaného súhlasného rozhodnutia a schváleného prevádzkového poriadku. V 1 prípade prevádzkovateľ ubytovacieho zariadenia, ktoré je zásobované z vlastného vodného zdroja, nevykonával kontrolu kvality pitnej vody a nezabezpečil, aby dodávaná pitná voda spĺňala požiadavky zdravotnej bezpečnosti a limity ukazovateľov kvality pitnej vody podľa platnej legislatívy. V 4 správnych konaniach uložené sankcie účastníci konania uhradili vo výške 1 150 €, voči 1 správne konaniu sa účastník konania odvolal a RÚVZ v Žiari nad Hronom odvolanie odstúpil Úradu verejného zdravotníctva SR v Bratislave. Jedno správne konanie začaté v roku 2016, po odvolaní a po potvrdení ÚVZ SR Bratislava v roku 2017, je vo výkone exekúcie.

Prevádzkovatelia ubytovacích zariadení s vlastným vodným zdrojom si zabezpečili aj v tomto roku kontrolu kvality vody formou objednávky v RÚVZ v Žiari nad Hronom. Spolu bolo vykonaných osem odberov vzoriek vôd na laboratórny rozbor v rozsahu minimálneho mikrobiologického, biologického a fyzikálno-chemického rozboru a dva opakované odbery vzoriek vody v ukazovateľoch, ktoré nevyhovovali požiadavkám platnej legislatívy, po vykonaní opatrení. Štyri vzorky vody boli dobraté z dvoch ubytovacích zariadení umiestnených v rekreačnej oblasti Skalka pri Kremnici, z jedného ubytovacieho zariadenia nachádzajúceho sa v obci Ihráč a z jedného ubytovacieho zariadenia nachádzajúceho sa v obci Vyhne. V dvoch prípadoch kvalita pitnej vody odobratých vzoriek vyhovovala vo vyšetrených mikrobiologických, biologických a fyzikálno-chemických ukazovateľoch, a to z oboch ubytovacích zariadení umiestnených v rekreačnej oblasti Skalka. Kvalita pitnej vody nevyhovovala v dvoch vzorkách, z toho jedna vzorka vo vyšetrených mikrobiologických ukazovateľoch a jedna vzorka vody nevyhovovala vo vyšetrených biologických a mikrobiologických ukazovateľoch. Prevádzkovatelia ubytovacích zariadení s nevyhovujúcou kvalitou vody boli upozornení na zabezpečovanie nepretržitej dezinfekcie vody a na vykonanie opakovaného odberu vzorky vody v nevyhovujúcich ukazovateľoch. Následne po vykonaní nápravných opatreniach jedna vzorka vody vyhovovala vo vyšetrených mikrobiologických a biologických ukazovateľoch. Na základe objednávky majiteľa vlastného vodného zdroja - vrtu, ktorý bude slúžiť na zásobovanie pitnou vodou pre ubytovacie zariadenie budované v meste Nová Baňa, bola odobratá jedna vzorka vody a vykonaný laboratórny rozbor v rozsahu rádiologických ukazovateľov. Kvalita vody v odobratej vzorke bola vyhovujúca. Štyri vzorky vody boli dobraté z ubytovacích zariadení nachádzajúcich sa v okrese Banská Štiavnica pri jazere Počúvadlo. V dvoch vzorkách kvalita pitnej vody vyhovovala vo vyšetrených mikrobiologických, biologických a fyzikálno-chemických ukazovateľoch, v jednom prípade vzorka vody vyhovovala vo vyšetrených biologických a fyzikálno-chemických ukazovateľoch a nevyhovovala v mikrobiologických ukazovateľoch pre nález mikroorganizmov kultivovateľných pri 37 °C a mikroorganizmov kultivovateľných pri 22 °C. Prevádzkovateľ ubytovacieho zariadenia bol písomne upozornený na zabezpečovanie nepretržitej dezinfekcie vody a na vykonanie opakovaného odberu vzorky vody v nevyhovujúcich ukazovateľoch. Následne po vykonaní nápravných opatreniach prevádzkovateľ ubytovacieho zariadenia požiadal o opakované vyšetrenie vzoriek vody v

mikrobiologických ukazovateľov. Kvalita vody bola vyhovujúca. Ostatní prevádzkovatelia ubytovacích zariadení si kontrolu kvality vody z vlastných vodných zdrojov vykonali prostredníctvom komerčných akreditovaných laboratórií.

ŠZD bol vykonaný aj v 3 lyžiarskych strediskách - v rekreačnej oblasti (r. o.) Hodruša - Hámre, v r. o. Krahule a v r. o. Ostrý Grúň, pri ktorom neboli zistené nedostatky.

V roku 2017 bolo vydaných spolu 24 rozhodnutí RÚVZ v Žiari nad Hronom na uvedenie priestorov ubytovacích zariadení do prevádzky, zároveň boli schválené aj prevádzkové poriadky. Do prevádzky bolo uvedených 10 novovybudovaných ubytovacích zariadení a v 14 prípadoch došlo k zmene prevádzkovateľa v už existujúcich zariadeniach. Išlo o 2 hotely, 2 turistické ubytovne a 6 krátkodobých ubytovaní v súkromí. Pred vydaním rozhodnutí bol vo všetkých uvedených prevádzkach vykonaný štátny zdravotný dozor. Zariadenia spĺňajú požiadavky platnej legislatívy.

- Zariadenia starostlivosti o ľudské telo

V spádovej oblasti RÚVZ v Žiari nad Hronom bolo v roku 2017 prevádzkovaných spolu 244 zariadení starostlivosti o ľudské telo. Ide o 53 kaderníctiev, 9 holičstiev, 19 kozmetík, 9 pedikúr, 11 zariadení manikúry a nechtového dizajnu, 3 solária, 1 tetovací salón, 23 zariadení klasických masáží, 22 sáun a 94 iných zariadení. Medzi iné zariadenia boli zaradené také zariadenia, kde sa poskytujú spoločne služby napríklad kaderníctva s holičstvom, ďalej kozmetické štúdiá s rôznymi doplnkovými službami a nechtovými dizajnmi a spoločné zariadenia pedikúr s manikúrami a iné. V zariadeniach starostlivosti o ľudské telo bolo vykonaných 99 štátnych zdravotných dozorov. ŠZD sa v zariadeniach vykonáva väčšinou 1 krát za rok. Pri ŠZD boli najčastejšie zistené tieto nedostatky: nebolo zabezpečené maľovanie priestorov podľa požiadaviek platnej legislatívy, chýbala na prevádzke dokumentácia zariadenia (rozhodnutie do prevádzky, dokumentácia k jednotlivým prístrojom, doklady o odbornej a zdravotnej spôsobilosti, atď.), nezabezpečovala sa pravidelná likvidácia odpadu z prevádzok, priestory prevádzok neboli dostatočne upratované, používané nástroje a pomôcky v prevádzke neboli dostatočne mechanicky očistené, pracovníci prevádzky neboli vybavení vhodným pracovným odevom, pracovnou obuvou a prostriedkami osobnej hygieny (napr. uterák, mydlo a pod.), nebol pripravený čerstvý dezinfekčný roztok, lekárnička prvej pomoci nebola dostatočne vybavená podľa prílohy č. 1 vyhlášky č. 554/2007 Z. z. o podrobnostiach o požiadavkách na zariadenia starostlivosti o ľudské telo, v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška č. 554/2007 Z. z.“). V rámci ŠZD podľa § 55 ods. 1 písm. c) zákona č. 355/2007 Z. z. bolo v roku 2017 odobratých spolu 190 sterov z 30 zariadení starostlivosti o ľudské telo a to 115 sterov z pedikúr, 75 sterov zo sáun. Výsledky sterov boli vyhovujúce, okrem piatich sterov v piatich zariadeniach, ktoré boli nevyhovujúce. Prevádzkovatelia týchto zariadení vykonali opatrenia a následne boli stery z prostredia odobraté na základe objednávky prevádzkovateľa u akreditovaného laboratória, ktoré už boli vyhovujúce. RÚVZ v Žiari nad Hronom v roku 2017 uložil prevádzkovateľom za nedostatky zistené pri výkone ŠZD sankcie v sume 1300 € v 3 správnych konaniach, sankcie boli zaplatené. V blokovom konaní neboli uložené žiadne sankcie.

V roku 2017 bolo vydaných spolu 31 rozhodnutí na uvedenie priestorov zariadení starostlivosti o ľudské telo do prevádzky a 5 rozhodnutí na schválenie doplnkových prevádzkových poriadkov týchto zariadení. Zariadenia spĺňajú požiadavky platnej legislatívy, prevádzkovateľom nebolo potrebné uložiť sankciu za priestupky. V žiadnom zo zariadení nebolo zistené porušenie zákona č. 377/2004 Z. z. o ochrane nefajčiarov v znení noviel.

- Zariadenia sociálnych služieb

V spádovej oblasti RÚVZ v Žiari nad Hronom bolo v roku 2017 prevádzkovaných spolu 31 zariadení sociálnych služieb, ktoré prevádzkuje 22 prevádzkovateľov, z toho 5 zariadení je s denným pobytom a 5 zariadení sú komunitné centrá. Na základe žiadosti boli v roku 2017 vydané 4 rozhodnutia na uvedenie priestorov zariadení sociálnych služieb do prevádzky a schválenie prevádzkových poriadkov, z toho 1 novému zariadeniu sociálnych služieb a to prevádzkovateľovi Obci Prenčov na prevádzkovanie zariadenia: „Denný stacionár“, Prenčov súp. č. 262.

V roku 2017 bol vykonaný štátny zdravotný dozor v 18 zariadeniach sociálnych služieb. V jednom zariadení neboli zistené nedostatky, v ostatných zariadeniach najčastejšie vyskytujúce sa nedostatky spočívali v poškodených a znečistených stenách a podlahách, v poškodených dverách na izbách a v nefunkčných ventilátoroch v zariadeniach na osobnú hygienu. Najzávažnejšie nedostatky boli zistené v štyroch zariadeniach sociálnych služieb, kde bol pri ŠZD zistený nesúlad medzi vydanými rozhodnutiami a schválenými prevádzkovými poriadkami so skutočným stavom v zariadeniach. V týchto zariadeniach bol zistený zvýšený počet klientov, zmenený počet izieb a počet klientov na izbách, a tým v niektorých izbách nebola dodržaná požiadavka na plochu viacposteľovej izby najmenej 8 m² na jedného klienta. V jednom z týchto zariadení bol prijatý klient na denný pobyt, pričom prevádzkovateľ tohto zariadenia nepredložil RÚVZ návrh na zmenu v prevádzkovaní zariadenia a doplnení sociálnej služby aj o denný stacionár a na zmenu prevádzkového poriadku. V dvoch z týchto zariadení boli vytvorené nové izby v nevyhovujúcich priestoroch, ktoré neboli dostatočne osvetlené, resp. vetrané. Proti trom prevádzkovateľom zariadení sociálnych služieb bolo v roku 2017 začaté správne konanie a bola im uložená pokuta, ktorú všetci prevádzkovatelia zaplatili. Jedno správne konanie bude začaté v roku 2018. Vo všetkých zariadeniach, kde boli zistené nedostatky, boli uložené nápravné opatrenia a termíny odstránenia jednotlivých nedostatkov.

V žiadnom zo zariadení nebolo zistené porušenie zákona č. 377/2004 Z. z.

Hygienický režim v jednotlivých zariadeniach sa zabezpečuje podľa vypracovaných a schválených prevádzkových poriadkov.

Počet jednotlivých druhov zariadení:

- zariadenie pre seniorov: 11 zariadení (Domov Márie, Ul. Svobodu 37, Banská Štiavnica; Dom seniorov Vitalita, o. z., Banský Studenec; Senior Park Prenčov; DD a DSS Societa Hodruša Hámre; ZpS a DSS Nová Baňa; DSS a DD Oáza Tekovská Breznica; Dominik n. o., DSS a ZpS Veľká Lehota I. etapa; DSS a DD Nádej Janova Lehota; DD a DSS Kremnica; DD a DSS Žiar nad Hronom; ZSS Prochot),
- domov sociálnych služieb: 6 zariadení (Domov Márie, Ul. Strieborná 15, Banská Štiavnica; SČK DSS s ambulantnou formou, Bratská 9, Banská Štiavnica; Samaritánka n. o., Žarnovica; Domov n. o., Veľké Pole; DSS Ladomerská Vieska; DSS s ambulantnou formou Doména, Žiar nad Hronom),
- špecializované zariadenie: 3 zariadenia (Domov Márie, Ul. Špitálska 3, Banská Štiavnica; Nádej Janova Lehota súp. č. 214; Dominik n. o., Veľká Lehota II. etapa),
- denný stacionár: 3 zariadenia (Margarétka n. o., Banská Štiavnica; Denný stacionár pre ľudí s mentálnym postihnutím, Krahule 91; Denný stacionár, Prenčov súp. č. 262),
- podporované bývanie: 1 zariadenie (Zariadenie podporovaného bývania, Veľké Pole č. 5)
- útulok: 2 zariadenia (Ul. SNP 61, Žiar nad Hronom; Martinus n. o., Banský Studenec súp. č. 70),
- komunitné centrum: 5 zariadení (Žiar nad Hronom, Hliník nad Hronom, Stará Kremnička, Banská Štiavnica, Prenčov).

RÚVZ v Žiari nad Hronom vydal dňa 12.07.2012 rozhodnutie na uvedenie priestorov: „Zariadenie pre seniorov a zariadenie opatrovateľskej služby“, Hrabičov č. 78, do prevádzky

a schválenie prevádzkového poriadku, pre prevádzkovateľa Komunita Kráľovnej pokoja, Kaštieľ, Piešťanská 11/18, Radošina, zariadenie do dnešnej doby nie je prevádzkované.

- Zdravotnícke zariadenia

V spádovom území RÚVZ v Žiari nad Hronom sú tri nemocnice: Všeobecná nemocnica Žiar nad Hronom, Všeobecná nemocnica Žiar nad Hronom, pracovisko Banská Štiavnica, ktoré od 06.02.2015 prevádzkuje Svet zdravia, a. s., Bratislava a Psychiatrická nemocnica v Kremnici. V Žiari nad Hronom sa v areáli bývalej hlinikárne nachádza poliklinika s ambulanciami všeobecných a odborných lekárov, ktorú od 01.12.2015 prevádzkuje Poliklinika ProCare s. r. o., Bratislava. V Hliníku nad Hronom, v Hronskom Beňadiku, Kremnici a v Žarnovici sa nachádzajú obvodné zdravotné strediská. V Novej Bani, v Žarnovici a v Hliníku nad Hronom boli pri lekárnach vybudované nové objekty, v ktorých sa nachádzajú ambulancie všeobecných a odborných lekárov. V areáli bývalej nemocnice v Novej Bani spoločnosť MEDIFORM Nová Baňa prevádzkuje polikliniku, s poskytovaním špecializovanej ambulantnej starostlivosti v spoločných vyšetrovacích zložkách a liečebnej starostlivosti a ambulancii všeobecného lekára pre deti a dospelých. Evidovaných je 238 neštátnych zdravotníckych zariadení, z toho 27 lekární a 1 pobočka verejnej lekárne. Bolo vydaných 11 rozhodnutí na uvedenie priestorov do prevádzky, z toho 1 pre lekáreň. Rozhodnutia boli vydané pre nové zariadenia, pri zmene právnej formy prevádzkovateľa z fyzickej osoby na právnickú osobu alebo pri zmene priestorov.

Posudková činnosť je vykonávaná v spolupráci s oddelením epidemiológie, ktoré v zdravotníckych zariadeniach vykonáva štátny zdravotný dozor. Zariadenia majú vypracované prevádzkové poriadky.

V okrese Žiar nad Hronom sa nachádzajú Liečebné termálne kúpele, Sklené Teplice a Kúpeľno – liečebný dom Relax Thermal, Sklené Teplice, prevádzkovateľom ktorých je spoločnosť Liečebné termálne kúpele, a. s., Sklené Teplice. Zariadenia majú vypracovaný prevádzkový poriadok. V Liečebných termálnych kúpeľoch, Sklené Teplice, bolo celý rok v prevádzke 5 liečebných bazénov a to v Parnom, v Goetheho a Banskom kúpeli a v kúpeli Márie Terézie. V Kúpeľno – liečebnom dome Relax Thermal, Sklené Teplice, bol v prevádzke rehabilitačný Relax bazén. Vírivá vaňa v tomto liečebnom dome bola od 18.01.2016 mimo prevádzky, v reklamácii. V ŠZD boli zo všetkých uvedených bazénov odobraté vzorky vody. Kvalita vody vyhovovala len z bazéna Relax. V ostatných štyroch bazénoch boli mierne prekročené limity ukazovateľov *Escherichia coli* a *Pseudomonas aeruginosa*. V týchto bazénoch bol viacnásobne prekročený limit ukazovateľa kultivovateľné mikroorganizmy pri 36 °C – viac ako 300 KTJ/1 ml (limit 100 KTJ/1ml). Po nahlásení predbežných nevyhovujúcich výsledkov kvality vody z bazénov RÚVZ Banská Bystrica, bol prevádzkovateľ telefonicky aj emailom oboznámený s výsledkami a vyzvaný na vykonanie opatrení na zabezpečenie vyhovujúcej kvality vody v bazénoch. Prevádzkovateľ vykonal opatrenia a predložil RÚVZ protokoly o skúške s vyhovujúcou kvalitou vody zo všetkých uvedených bazénov. Za analýzu nevyhovujúcich vzoriek vody odobratých v rámci výkonu ŠZD z bazénov Parného, Banského, Márie Terézie a Goethe, bola voči prevádzkovateľovi uplatnená úplná náhrada nákladov, ktorá bola zaplatená. Liečebné termálne kúpele Sklené Teplice, a. s., zabezpečovali kontrolu kvality vody z liečebných bazénov Liečebných termálnych kúpeľov a Kúpeľno – liečebného domu Relax Thermal 1 x mesačne prostredníctvom EL spol. s r. o., Ul. Radlinského č. 17/A, Spišská Nová Ves, Akreditované skúšobné laboratóriá – podľa ISO/IEC 17025, SNAS a predkladal RÚVZ v Žiari nad Hronom výsledky laboratórnych vyšetrení s vyhovujúcou kvalitou vody. Prevádzkovateľ predložil aj protokoly o skúške v ukazovateli *Legionella species* z bazéna Banského kúpeľa a z Relax

bazéna zo dňa 12.05. a 09.11.2017. Ide o bazény s vodnými atrakciami s celoročnou prevádzkou. Vzorky vyhovovali platnej legislatíve. Počet odberov bol dodržaný.

- Telovýchovno-športové zariadenia

V spádovej oblasti RÚVZ v Žiari nad Hronom bolo v roku 2017 evidovaných celkom 44 športových zariadení, ktoré prevádzkujú športové kluby, telovýchovné organizácie alebo obce. Objekty a športové zariadenia sú väčšinou majetkom mesta alebo obce. V roku 2017 boli vydané 4 rozhodnutia na uvedenie telovýchovných zariadení do prevádzky a zároveň im boli schválené prevádzkové poriadky, 2 záväzné stanoviská na územné konania a 2 záväzné stanoviská ku kolaudácii stavby. ŠZD bol vykonaný v 5 telovýchovno – športových zariadeniach. Najčastejšie zistenými nedostatkami pri výkone štátneho zdravotného dozoru boli znečistené vnútorné steny objektov a poškodená podlahová krytina v šatniach. Zariadeniam, v ktorých boli zistené nedostatky, boli uložené nápravné opatrenia a termíny odstránenia jednotlivých nedostatkov. Všeobecne je možné konštatovať, že finančné prostriedky, ktoré sú pridelené telovýchovným organizáciám a športovým klubom, nepostačujú na prevádzkovanie telovýchovných zariadení a zabezpečenie požadovanej úrovne objektov a zariadení pre telovýchovnú činnosť.

- Pohrebníctvo

V spádovej oblasti RÚVZ v Žiari nad Hronom je spolu 74 pohrebísk a 9 prevádzok pohrebných služieb, ktoré prevádzkuje 7 prevádzkovateľov. V okrese Žiar nad Hronom sa nachádzajú 4 prevádzky pohrebných služieb: v meste Žiar nad Hronom prevádzkujú pohrebné služby dvaja prevádzkovatelia a to Miroslav Čakloš, Ul. SNP 94 a GRREI, s. r. o., Ul. Sládkovičova 16/59. V meste Kremnica prevádzkuje pohrebné služby T. B. S. servis – služby, spol. s r. o., Ul. Zechenterova 347/1 a v obci Hliník nad Hronom Zuzana Valušková, Ul. SNP 305. V okrese Žarnovica sú 2 prevádzky pohrebných služieb: v meste Nová Baňa prevádzkuje pohrebné služby Anna Adamcová – KAMENOSTAV, Ul. Štúrova 62 a v meste Žarnovica GRREI, s. r. o., Ul. Partizánska 1. V okrese Banská Štiavnica sú 3 prevádzky pohrebných služieb a to v meste Banská Štiavnica: SUPREMUS, s. r. o., Ul. Pletiariska 11; GRREI, s. r. o., Ul. Kammerhofská 182/7 a CHARON SERVICES s. r. o., Ul. Dolná č. 4. Všetky pohrebné služby majú k dispozícii chladiace resp. mraziace zariadenia na ukladanie ľudských pozostatkov, ako aj vyhradený priestor na úpravu ľudských pozostatkov. Pohrebné služby využívajú na prepravu ľudských pozostatkov vozidlá na to určené, ktoré sú vybavené chladiacim zariadením. V roku 2017 bola vykonaná kontrola evidencie v 3 prevádzkach pohrebných služieb zameraná na § 8 ods. 4 písm. d) zákona č. 131/2010 Z. z. o pohrebníctve. Boli zistené nasledujúce nedostatky: v 4 prípadoch v jednej pohrebnej službe bolo zistené, že v evidencii pohrebnej služby bolo prevzatie ľudských pozostatkov zapísané skôr, ako je čas obhliadky ľudských pozostatkov lekárom uvedený na liste o prehliadke mŕtveho a štatistickom hlásení o úmrtí, v 1 prípade bolo zistené, že v evidencii pohrebnej služby chýba údaj o čase prevzatia ľudských pozostatkov od mandátnej pohrebnej služby a čas uloženia ľudských pozostatkov do chladiaceho zariadenia, v 2 prípadoch chýbal v evidencii pohrebnej služby čas obhliadky ľudských pozostatkov, ktorý nezapísal obhliadajúci lekár. Pohrebným službám boli uložené nápravné opatrenia s termínom odstránenia nedostatkov. Bol vykonaný ŠZD v 5 domoch smútku, v 3 prípadoch boli uložené nápravné opatrenia na odstránenie nedostatkov a termíny ich odstránenia. Išlo väčšinou o opravu stien a ich vymalovanie a v jednom prípade nebol prevádzkový poriadok pohrebiska prístupný verejnosti. V roku 2017 neboli prevádzkovateľom pohrebných služieb uložené sankcie, nebol zaznamenaný podnet na porušenie zákona. V spádovom území RÚVZ nebolo vykonané pochovanie ľudských

pozostatkov nakazených nebezpečnou chorobou, ani exhumácia ľudských ostatkov pred uplynutím tlecej doby. RÚVZ v Žiari nad Hronom nevydal v roku 2017 pas pre mŕtvolu, ktorá by bola nakazená nebezpečnou chorobou.

III. Poskytovanie informácií verejnosti

Na webovej stránke RÚVZ v Žiari nad Hronom sú za oddelenie HŽPZ uverejňované informácie o kvalite vody z verejných vodovodov a o kvalite vody z prírodných a umelých kúpalísk. Všetci zamestnanci oddelenia HŽPZ poskytujú širokej verejnosti ale aj odborne spôsobilým osobám na vypracovávanie projektov stavieb telefonické alebo osobné konzultácie. V roku 2017 bolo poskytnutých 298 konzultácií. V rámci konzultácií sú najviac požadované informácie o zariadeniach starostlivosti o ľudské telo, zásobovaní pitnou vodou, o kvalite vody z verejných vodovodov a kvalite vody z umelých kúpalísk, zdravotníckych zariadeniach a o ubytovacích zariadeniach. Pri príležitosti svetového dňa vody bolo pracovníkmi oddelenia poskytnutých 20 informácií obyvateľom o možnosti odberu a vyšetrenia vzoriek vôd v laboratóriách RÚVZ Banská Bystrica a vodárenských laboratóriách. Bola poskytnutá 1 písomná informácia o kvalite vody z miestneho vodovodu Pitelová – časť Záhrady.

Boli poskytnuté informácie pre článok: „Zákal potvrdili aj hygienici“ uverejnený na www.nasziarsme.sk, dňa 03.01.2017 o nevyhovujúcej kvalite pitnej vody z verejného vodovodu Janova Lehota.

IV. Ďalšie činnosti oddelenia

Uplatňovanie procesu HIA v praxi

V roku 2017 boli spracované 3 preskríningové nástroje. Pri jednej z navrhovaných aktivít bolo potrebné vyžiadať HIA, zatiaľ nebola predložená.

V rámci ďalších činností oddelenia HŽPZ je činnosť jedného pracovníka v komisii na preskúšanie odbornej spôsobilosti na vykonávanie epidemiologicky závažných činností. Boli vydané 2 osvedčenia na činnosti v zariadeniach starostlivosti o ľudské telo a 22 osvedčení na činnosti pri výrobe a úprave pitnej vody a pri obsluhu vodovodných zariadení pre pitnú vodu.

V roku 2017 oddelenie HŽPZ neriešilo sťažnosti. Na oddelení bolo zaevidovaných 16 podnetov od obyvateľov. Pracovníci oddelenia šetrili 6 podnetov v ŠZD, postúpené boli 4 podnety príslušným orgánom a zaslaných bolo 6 odpovedí na podnety. Prevádzkovateľom zariadení sociálnych služieb, ubytovacích zariadení, zariadení starostlivosti o ľudské telo a prevádzkovateľom verejných vodovodov, bolo za iné správne delikty podľa zákona č. 355/2007 Z. z. uložených 13 pokút v sume 4 150 €. Vodárenskej spoločnosti StVPS a. s., závod 06 Zvolen, Žiar nad Hronom bolo vydaných 12 opatrení rozhodnutím na zabezpečenie dostatočného množstva zdravotne neškodnej pitnej vody vo verejných vodovodoch. Dňa 15.12.2017 uložil RÚVZ opatrenie pre StVPS a. s., závod 06 Zvolen, Žiar nad Hronom podľa § 55, ods. 2 písm. d) zákona č. 355/2007 Z. z., ktorým zakázal používať zdraviu škodlivú pitnú vodu z verejného vodovodu Vyhne, časť dolná, na pitie a varenie. Liečebným termálnym kúpeľom a. s., Sklené Teplice, bola uložená náhrada nákladov vo výške 83,64 €.

V roku 2017 na oddelení HŽPZ neabsolvovali odbornú prípravu študenti verejného zdravotníctva.

Ohrozenie verejného zdravia v dôsledku mimoriadnych situácií

V roku 2017 neboli v spádovom území RÚVZ v Žiari nad Hronom zaznamenané mimoriadne situácie.

Hromadné podujatia pre verejnosť

Počas konania hromadných akcií v spádovom území RÚVZ v Žiari nad Hronom nebol zaznamenaný podnet na hluk z hudobnej produkcie.

Zariadenia pre výkon trestu odňatia slobody

V spádovom území RÚVZ v Žiari nad Hronom sa nenachádzajú uvedené zariadenia.

Počet obyvateľov zásobovaných pitnou vodou z verejných vodovodov

Rok: 1.1.2017 - 31.12.2017

Kraj: Banskobystrický

Okres: Banská Štiavnica

Obec	Počet obyvateľov	Počet zásobovaných obyvateľov	Percento zásobovanosti %
Banská Belá	1 234	1 202	97,41
Banská Štiavnica	10 355	10 335	99,81
Banský Studenec	458	434	94,76
Badán	207	193	93,24
Beluj	126	0	0
Dekýš	213	213	100
Ilija	337	269	79,82
Kozelník	182	174	95,6
Močiar	172	160	93,02
Podhorie	323	323	100
Počúvadlo	101	0	0
Prenčov	659	459	69,65
Svätý Anton	1 231	1 060	86,11
Vysoká	142	142	100
Štiavnické Bane	859	750	87,31
Spolu:	16 599	15 714	94,67

Kvalita pitnej vody vo verejných vodovodoch

Rok: 1.1.2017 - 31.12.2017

Zdroj údajov: Monitoring

Kraj: Banskobystrický

Okres: Banská Štiavnica

Obec	Celkový počet vyšetrených vzoriek		Z toho nevyhovujúcich		Nevyhovujúce vzorky					
	PM	KM	počet	%	Fyzikálne a chemické		Mikrobiologické a biologické		Rádiologické	
					abs.	%	abs.	%	abs.	%
Štiavnické Bane	1	4	2	40	1	20	1	20	0	0
Baďan	1	2	1	33,33	0	0	1	33,33	0	0
Banská Štiavnica	2	4	0	0	0	0	0	0	0	0
Dekýš	2	4	5	83,33	1	16,67	4	66,67	0	0
Banský Studenec	1	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Banská Belá	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Kozelník	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Ilija	1	2	2	66,67	2	66,67	0	0	0	0
Močiar	1	2	2	66,67	1	33,33	1	33,33	0	0
Vysoká	1	2	1	33,33	0	0	1	33,33	0	0
Prenčov	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Svätý Anton	1	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Podhorie	1	2	3	100	2	66,67	2	66,67	0	0
Spolu:	13	31	16	36,36	7	15,91	10	22,73	0	0

Kvalita pitnej vody vo verejných vodovodoch

Rok: 1.1.2017 - 31.12.2017

Zdroj údajov: Štátny zdravotný dozor

Kraj: Banskobystrický

Okres: Banská Štiavnica

Obec	Celkový počet vyšetrených vzoriek	Z toho nevyhovujúcich		Nevyhovujúce vzorky					
		počet	%	Fyzikálne a chemické		Mikrobiologické a biologické		Rádiologické	
				abs.	%	abs.	%	abs.	%
Bad'an	1	1	100	0	0	1	100	0	0
Ilija	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Močiar	1	1	100	1	100	0	0	0	0
Podhorie	1	1	100	1	100	1	100	0	0
Spolu:	4	3	75	2	50	2	50	0	0

Tabuľka č. 1.4 Výnimky na používanie pitnej vody vo verejných vodovodoch

Rok: 1.1.2017 - 31.12.2017

Pôsobnosť: Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Žiari nad Hronom

Názov vodovodu	Prevádzkovateľ	Obec	Počet zásobovaných obyvateľov	Dodávaná voda v m ³	Nevyhovujúci ukazovateľ	Jednotka	Limit podľa platného predpisu	Limit podľa povolenej výnimky	Priemerná zistená hodnota v hodnotenom roku	Časové obdobie výnimky (od - do)
Pre daný RÚVZ nebola udelená žiadna výnimka										

Tabuľka č. 1.5 Prehľad epidémií, kde faktorom prenosu bola pitná voda

Okres	Druh epidémie	Obdobie trvania	Miesto (Obec/Zariadenie)	Počet postihnutých (príp. dospelý/deti)	Zdroj vody VV/IZ	Príčiny	Nariadené opatrenia
V danom okrese nebola zaznamenaná epidémia, kde faktorom prenosu bola pitná voda							

RÚVZ: RÚVZ so sídlom v Žiari nad Hronom

Okres: Banská Štiavnica

Tabuľka č. 2.1 Prehľad prírodných kúpalísk

Prírodné kúpaliská

Kraj: Banskobystrický		Plocha		Štatút	Rekreácia	Stav kúpaliska	Dátum začatia sezóny	Dátum ukončenia sezóny	Poznámka
Názov kúpaliska	Typ vody	kúpaliska a pláže [m ²]	vody [km ²]						

Okres: Banská Štiavnica

Obec

Banskobystrický kraj

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Žiari nad Hronom

okres Banská Štiavnica

Počúvadlianske jazero	Vodná nádrž	122600		Štatút vyhlásený	Neorganizovaná	Mimo prevádzky	19.06.2017	31.08.2017	
Veľké Kolpašské jazero	Vodná nádrž	97800		Štatút vyhlásený	Neorganizovaná	Mimo prevádzky	19.06.2017	31.08.2017	Jazero sa pomaly naplňa vodou z prírodných jarkov, t. j. len zo zrážkových vôd.
Veľké Richnavské jazero	Vodná nádrž	75220		Štatút vyhlásený	Neorganizovaná	Mimo prevádzky	Mimo prevádzky	Mimo prevádzky	
Vindšachtské jazero	Vodná nádrž	44600		Štatút vyhlásený	Neorganizovaná	Mimo prevádzky	19.06.2017	31.08.2017	
Belianske Jazero	Vodná nádrž			Štatút nevyhlásený	Neorganizovaná	Mimo prevádzky	Mimo prevádzky	Mimo prevádzky	V priebehu KS bola odobratá 1 informatívna vzorka vody.
Klinger	Vodná nádrž			Štatút nevyhlásený	Neorganizovaná	Mimo prevádzky	Mimo prevádzky	Mimo prevádzky	V priebehu KS bola odobratá 1 informatívna vzorka vody.
Evičkinó jazero	Vodná nádrž			Štatút	Neorganizovaná	Mimo	Mimo	Mimo	V priebehu KS bola

	nádrž		nevyhlásený	prevádzky	prevádzky	prevádzky	odobratá 1 informatívna vzorka vody.
--	-------	--	-------------	-----------	-----------	-----------	--------------------------------------

Tabuľka č. 2. 2 Prehľad o kvalite prírodných kúpalísk

Prírodné kúpaliská

Kraj: Banskobystrický													
Okres: Banská Štiavnica													
Obec	Plocha		Vzorky			Ukazovatele							
Názov kúpaliska	Typ vody	Kúp. a pláže [m ²]	vody [km ²]	Štatút	Rekreácia	Vyšetr. spolu	počet prekrôč. s MH	% nevyh.	spolu vyš.	prekrôč. MH spolu	Mikrobiolog.	Biolog.	Fyzikál.-chem.
Banskobystrický kraj													
Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Žiari nad Hronom													
okres Banská Štiavnica													
Počúvadlianske jazero	Vodná nádrž	122600		Štatút vyhlásený	Neorganizovaná	6	0	0	76	0	0	0	0
Veľké Kolpašské jazero	Vodná nádrž	97800		Štatút vyhlásený	Neorganizovaná	6	0	0	76	0	0	0	0
Veľké Richnavské jazero	Vodná nádrž	75220		Štatút vyhlásený	Neorganizovaná	0	0	0	0	0	0	0	0
Vindšachtské jazero	Vodná nádrž	44600		Štatút vyhlásený	Neorganizovaná	7	1	14,29	78	2	2	0	0
Belianske Jazero	Vodná nádrž			Štatút nevyhlásený	Neorganizovaná	1	0	0	13	0	0	0	0
Klinger	Vodná nádrž			Štatút nevyhlásený	Neorganizovaná	1	0	0	13	0	0	0	0
Evičkinovo jazero	Vodná nádrž			Štatút nevyhlásený	Neorganizovaná	1	0	0	13	0	0	0	0

Tabuľka č. 2.3 Prehľad umelých kúpalísk s celoročnou prevádzkou

Umelé kúpaliská

Kraj: Banskobystrický						
Okres: Banská Štiavnica						
Obec			Bazény			
Názov kúpaliska	Dátum zahájenia prevádzky	Prerušená	Kapacita	termálnych	netermálnych	spolu
Banskobystrický kraj						
Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Žiari nad Hronom						
okres Banská Štiavnica						
Plaváreň - kúpele Banská Štiavnica	13.01.2010	nie	90	0	2	2

Tabuľka č. 2.4 Prehľad kvality vody umelých kúpalísk s celoročnou prevádzkou

Umelé kúpaliská

Kraj: Banskobystrický						
Okres: Banská Štiavnica						
Obec			Ukazovatele			
Názov kúpaliska	vyšetrené spolu	počet prekročených s MH	% nevyhovujúcich	spolu vyšetrených	s prekročenou MH spolu	biologické
					mikrobiologické	fyzikálno-chemické
Banskobystrický kraj						
Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Žiari nad Hronom						
okres Banská Štiavnica						
Plaváreň - kúpele Banská Štiavnica	11	0	0	132	0	0

RÚVZ: RÚVZ so sídlom v Žiari nad Hronom

Okres: Banská Štiavnica

Tab. č. 4.1: Podnety obyvateľov k problematike hluku v životnom prostredí riešené v rámci výkonu ŠZD

Okres	Zdroj hluku									
	Doprava					Stacionárne zdroje				
	cestná	železničná	letecká	priemysel, výrobné prevádzky	pohostinské zariadenia, obchodné prevádzky a pod.	stavebná činnosť	technologické zariadenia, vzduchotechnika a pod.	mimopracovné aktivity ľudí	Iné stacionárne zdroje	
Banská Štiavnica	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	Počet podnetov spolu: z toho: <i>opodstatnených</i> <i>neopodstatnených</i>									

RÚVZ: RÚVZ so sídlom v Žiari nad Hronom

Okres: Banská Štiavnica

Tab. č. 5.1.1 Prehľad ubytovacích zariadení v spádovom území RÚVZ

Okresy	Ubytovacie zariadenia pre cestovný ruch (§ 1 ods. 2 písm. h) vyhl. MZ SR č. 259/2008 Z. z.)																	
	Hotel		Motel/Hotel		Penzión		Turistická ubytovňa		Kemping		Chatová osada		Krátkodobé ubytovanie v súkromí		Iné		Spolu	
	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita
Banská Štiavnica	6	193	0	0	26	493	13	461	1	0	2	72	43	340	4	72	95	1631
SPOLU:	6	193	0	0	26	493	13	461	1	0	2	72	43	340	4	72	95	1631

RÚVZ so sídlom v Žiari nad Hronom

Okres: Banská Štiavnica

Tab. č. 5.1.1.2 Prehľad ubytovacích zariadení súvisiacich s výkonom práce v spádovom území RÚVZ

Okresy	Ubytovacie zariadenia súvisiace s výkonom práce (§ 1 ods. 2 písm. n) vyhl. MZ SR č. 259/2008 Z. z.)					
	Robotnícka ubytovňa		Ubytovňa pre brigádnikov		Spolu	
	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita
Banská Štiavnica	0		0		0	
Spolu :	0		0		0	

RÚVZ: RÚVZ so sídlom v Žiari nad Hronom

Okres: Banská Štiavnica

Tab. č. 5.2 Prehľad zariadení starostlivosti o ľudské telo v spádovom území RÚVZ

Okresy	Druh zariadenia													Spolu	
	Kader- níctva	Holičstvá	Kozme- tiky	Pedikúry	Nechtový dizajn, manikúry	Solária	Tetovacie salóny	Klasické masáže	Erotické masážne salóny	Sauny	Piercing	Myosfi- mulácie	Nastreľov. náušník		Iné
Banská Štiavnica	12	0	3	1	3	1	0	5	0	11	0	0	0	22	58
SPOLU:	12	0	3	1	3	1	0	5	0	11	0	0	0	22	58

Poznámka: V združených prevádzkach počítať len jednu prevádzku

RÚVZ: so sídlom v Žiari nad Hronom

Okres: Banská Štiavnica

Tab. č. 5.3 Prehľad zariadení sociálnych služieb v spádovom území RÚVZ v Žiari nad Hronom, rok 2017

Okresy	Druh zariadenia												Spolu							
	Zariadenia podporovaného bývania, zariadenia pre seniorov, domovy sociálnych služieb, špecializované zariadenia, zariadenia opatrovateľskej služby, rehabilitačné strediská		Zariadenie núdzového bývania		Domov na polceste		Zariadenia sociálnych služieb pre fyzické osoby odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a pre fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek uvedené v § 1 ods. 2 písm. m) vyhl. MZ SR č. 259/2008 Z.z.)		Resocializačné stredisko		Krizové stredisko		Nocľaháreň		Útulok		Iné		Počet	Kapacita
	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita
	5	213					5	55						1	8			11	276	
Banská Štiavnica	5	213				5	55							1	8			11	276	

RÚVZ: RÚVZ so sídlom v Žiari nad Hronom

Okres: Banská Štiavnica

Tab. č. 5.4 Prehľad zariadení pohrebných služieb a krematórií

Okres	počet prevádzkovaných		počet		Počet pohrebných vozidiel		
	pohrebných služieb	krematórií	chladiace zariadenia*/kapacita	mrziace zariadenia*/kapacita	Vyrobené pohrebné vozidlo	Upravené pohrebné vozidlo	Vozidlo len pre miestnu prepravu
Banská Štiavnica	3			5/7		3	
Spolu	3			5/7		3	

* zahŕňa celkový počet v pohrebných službách a v krematóriách za celý okres

RÚVZ: RÚVZ so sídlom v Žiari nad Hronom

Okres: Banská Štiavnica

6.1 Vyžiadanie HIA v rámci procesu SEA

Okresy	Názov strategického dokumentu pre ktorý sa HIA vyžiadala	Mini HIA/ Maxi HIA	Meno hodnotiteľa
Banská Štiavnica	0		

6.2 Vyžiadanie HIA v rámci procesu EIA

Okresy	Názov zámeru navrhovanej činnosti pre ktorý sa HIA vyžiadala	Mini HIA/ Maxi HIA	Meno hodnotiteľa
Banská Štiavnica	Rekreačné domy Štiavnické Bane - Richnava		Richnava rezort, s. r. o., Ul. Janka Kráľa č. 1, Banská Bystrica, IČO: 46 697 250

6.3 Vyžiadanie HIA v rámci posudkovej činnosti mimo procesu EIA/SEA

Okresy	Názov HIA	Na aký účel sa HIA vyžiadala (vid'.§ 13 odsek 3 zákona 355/2007 Z. z.)	Mini HIA/ Maxi HIA	Meno hodnotiteľa
Banská Štiavnica	0			

Počet obyvatelů zásobovaných pitnou vodou z veřejných vodovodů

Rok: 1.1.2017 - 31.12.2017

Kraj: Banskobystrický

Okres: Žarnovica

Obec	Počet obyvatelů	Počet zásobovaných obyvatelů	Percento zásobovanosti %
Brehy	1 057	1 057	100
Hodruša - Hámre	2 242	2 190	97,68
Horné Hámre	604	604	100
Hrabičov	582	508	87,29
Hronský Beňadik	1 203	1 188	98,75
Kľak	235	230	97,87
Malá Lehota	930	911	97,96
Nová Baňa	7 556	7 132	94,39
Orovnica	554	554	100
Ostrý Grúň	551	543	98,55
Píla	143	139	97,2
Rudno nad Hronom	506	0	0
Tekovská Breznica	1 250	1 213	97,04
Veľká Lehota	1 291	1 212	93,88
Veľké Pole	411	0	0
Voznica	670	0	0
Žarnovica	6 476	6 268	96,79
Župkov	839	539	64,24
Spolu:	27 100	24 288	89,62

Kvalita pitnej vody vo verejných vodovodoch

Rok: 1.1.2017 - 31.12.2017

Zdroj údajov: Monitoring

Kraj: Banskobystrický

Okres: Žarnovica

Obec	Celkový počet vyšetrených vzoriek		Z toho nevyhovujúcich		Nevyhovujúce vzorky					
	PM	KM	počet	%	Fyzikálne a chemické		Mikrobiologické a biologické		Rádiologické	
					abs.	%	abs.	%	abs.	%
Brehy	1	2	1	33,33	0	0	1	33,33	0	0
Hodruša - Hámre	2	4	4	66,67	1	16,67	4	66,67	0	0
Hronský Beňadik	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0
Žarnovica	1	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Hrabičov	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Župkov	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Horné Hámre	1	2	1	33,33	0	0	0	0	1	33,33
Kľak	1	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Ostrý Grúň	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Malá Lehota	2	4	2	33,33	0	0	2	33,33	0	0
Veľká Lehota	1	3	1	25	1	25	1	25	0	0
Nová Baňa	1	10	4	36,36	3	27,27	3	27,27	0	0
Orovnica	1	5	2	33,33	2	33,33	0	0	0	0
Tekovská Breznica	1	2	2	66,67	0	0	2	66,67	0	0
Píla	1	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu:	13	48	17	27,87	7	11,48	13	21,31	1	1,64

Kvalita pitnej vody vo verejných vodovodoch

Rok: 1.1.2017 - 31.12.2017

Zdroj údajov: Štátny zdravotný dozor

Kraj: Banskobystrický

Okres: Žarnovica

Obec	Celkový počet vyšetrených vzoriek	Z toho nevyhovujúcich		Nevyhovujúce vzorky					
		počet	%	Fyzikálne a chemické		Mikrobiologické a biologické		Rádiologické	
				abs.	%	abs.	%	abs.	%
Brehy	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Hodruša - Hámre	2	2	100	1	50	2	100	0	0
Veľká Lehota	1	1	100	0	0	1	100	0	0
Nová Baňa	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Orovnica	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu:	6	3	50	1	16,67	3	50	0	0

Tabuľka č. 1.4 Výnimky na používanie pitnej vody vo verejných vodovodoch

Rok: 1.1.2017 -
31.12.2017

Pôsobnosť: Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Žiari nad Hronom

Názov vodovodu	Prevádzkovateľ Obec	Počet zásobovaných obyvateľov	Dodávaná voda v m ³	Nevyhovujúci ukazovateľ	Jednotka	Limit podľa platného predpisu	Limit podľa povolených výnimky	Priemerná zistená hodnota v hodnotenom roku	Časové obdobie výnimky (od - do)
Pre daný RÚVZ nebola udelená žiadna výnimka.									

Tabuľka č. 1.5 Prehľad epidémií, kde faktorom prenosu bola pitná voda

Okres	Druh epidémie	Obdobie trvania	Miesto (Obec/Zariadenie)	Počet postihnutých (prip. dospelý/deti)	Zdroj vody VV/IZ	Príčiny	Nariadené opatrenia
V danom okrese nebola zaznamenaná epidémia, kde faktorom prenosu bola pitná voda.							

RÚVZ: RÚVZ so sídlom v Žiari nad Hronom

Okres: Žarnovica

Tabuľka č. 2.1 Prehľad prírodných kúpalísk

Prírodné kúpaliská

Kraj: Banskobystrický		Okres: Žarnovica	
Obec		Plocha	
Názov kúpaliska	Typ vody	kúpaliska a pláže [m ²]	vody [km ²]
		Štatút	Rekreácia
	Stav kúpaliska	Dátum začatia sezóny	Dátum ukončenia sezóny
			Poznámka

Banskobystrický kraj

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Žiari nad Hronom

okres Žarnovica

Dolno Hodrušské jazero	Vodná nádrž	47800	Štatút vyhlásený	Neorganizovaná	Mimo prevádzky	Mimo prevádzky	Mimo prevádzky	Jazero sa pomaly naplňa vodou.
Kopanice	Vodná nádrž		Štatút nevyhlásený	Neorganizovaná	Mimo prevádzky	Mimo prevádzky	Mimo prevádzky	V priebehu KS bola odobratá 1 informatívna vzorka vody
Tajch	Vodná nádrž		Štatút nevyhlásený	Neorganizovaná	Mimo prevádzky	Mimo prevádzky	Mimo prevádzky	V priebehu KS bola odobratá 1 informatívna vzorka vody

Tabuľka č. 2. 2 Prehľad o kvalite prírodných kúpalísk

Prírodné kúpaliská

Kraj: Banskobystrický												
Okres: Žarnovica												
Názov kúpaliska	Typ vody	Plocha		Štatút	Rekreácia	Vzorok			Ukazovatele			
		Kúp. a pláže [m ²]	vody [km ²]			Vyšetr. spolu	počet prekroč. s MH	% nevyh.	spolu vyš.	s prekroč. MH spolu	Mikrobiolog.	biolog.
Banskobystrický kraj												
okres Žarnovica												
Dolno Hodrušské jazero	Vodná nádrž		47800	Štatút vyhlásený	Neorganizovaná	0	0	0	0	0	0	0
Kopanice	Vodná nádrž			Štatút nevyhlásený	Neorganizovaná	1	0	0	13	0	0	0
Tajch	Vodná nádrž			Štatút nevyhlásený	Neorganizovaná	1	0	0	13	0	0	0

Tabuľka č. 2.3 Prehľad umelých kúpalísk s celoročnou prevádzkou

Umelé kúpaliská

Kraj: Banskobystrický					
Okres: Žarnovica					
Obec			Bazény		
Názov kúpaliska	Dátum zahájenia prevádzky	Prerušená	Kapacita	termálnych	netermálnych spolu
Banskobystrický kraj					
Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Žiari nad Hronom					
okres Žarnovica					
Hotel Salamandra, Hodruša Hámre	23.1.2014	nie	72	0	2

Tabuľka č. 2.4 Prehľad kvality vody umelých kúpalísk s celoročnou prevádzkou

Umelé kúpaliská

Kraj: Banskobystrický					
Okres: Žarnovica					
Obec			Ukazovatele		
Názov kúpaliska	vyšetrené spolu	počet prekročených s MH	% nevyhovujúcich	spolu	fyzikálno-chem.
				s prekročenou MH spolu	Mikrobiolog. Biolog.
Banskobystrický kraj					
Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Žiari nad Hronom					
okres Žarnovica					
Hotel Salamandra, Hodruša Hámre	24	0	0	286	0

RÚVZ: RÚVZ so sídlom v Žiari nad Hronom

Okres: Žarnovica

Tab. č. 5.1.1 Prehľad ubytovacích zariadení v spádovom území RÚVZ

Okresy	Ubytovacie zariadenia pre cestovný ruch (§ 1 ods. 2 písm. h) vyhl. MZ SR č. 259/2008 Z. z.)																	
	Hotel		Motel/Hotel		Penzión		Turistická ubytovňa		Kemping		Chatová osada		Krátkodobé ubytovanie v súkromí		Iné		Spolu	
	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita
Žarnovica	2	164	0	0	7	166	12	340	2	22	0	0	13	151	5	108	41	951
SPOLU:	2	164	0	0	7	166	12	340	2	22	0	0	13	151	5	108	41	951

RÚVZ so sídlom v Žiari nad Hronom

Okres: Žarnovica

Tab. č. 5.1.2 Prehľad ubytovacích zariadení súvisiacich s výkonom práce v spádovom území RÚVZ

Okresy	Ubytovacie zariadenia súvisiace s výkonom práce (§ 1 ods. 2 písm. n) vyhl. MZ SR č. 259/2008 Z. z.)					
	Robotnícka ubytovňa		Ubytovňa pre brigádnikov		Spolu	
	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita
Žarnovica	0		0		0	
Spolu :	0		0		0	

RÚVZ so sídlom v Žiar nad Hronom

Okres: Žarnovica

Tab. č. 5.2 Prehľad zariadení starostlivosti o ľudské telo v spádovom území RÚVZ

Okresy	Druh zariadenia											Spolu			
	Kader- níctva	Holičstvo	Kozme- tíky	Pedikúry	Nechtový dizajn, manikúry	Solária	Tetovacie salóny	Klasické masáže	Erotické masážne salóny	Sauny	Piercing		Myosti- mulácie	Nastreľov. náušník	Iné
Žarnovica	16	3	7	3	2	0	0	4	0	4	0	0	0	22	61
SPOLU:	16	3	7	3	2	0	0	4	0	4	0	0	0	22	61

Poznámka: V združených prevádzkach počítať len jednu prevádzku

RÚVZ so sídlom v Žiar nad Hronom

Okres: Žarnovica

Tab. č. 5.4 Prehľad zariadení pohrebných služieb a krematórií

Okres	počet prevádzkovaných		počet		Počet pohrebných vozidiel		
	pohrebných služieb	krematórií	chladiace zariadenia*/kapacita	mraziace zariadenia*/kapacita	Vyrobené pohrebné vozidlo	Upravené pohrebné vozidlo	Vozidlo len pre miestnu prepravu
Žarnovica	2		1/1	5/8		1	
Spolu	2		1/1	5/8		1	

* zahŕňa celkový počet v pohrebných službách a v krematóriách za celý okres

RÚVZ: RÚVZ so sídlom v Žiari nad Hronom

Okres: Žarnovica

6.1 Vyžiadanie HIA v rámci procesu SEA

Okresy	Názov strategického dokumentu pre ktorý sa HIA vyžiadala	Mini HIA/ Maxi HIA	Meno hodnotiteľa
Žarnovica	0		

6.2 Vyžiadanie HIA v rámci procesu EIA

Okresy	Názov zámeru navrhovanej činnosti pre ktorý sa HIA vyžiadala	Mini HIA/ Maxi HIA	Meno hodnotiteľa
Žarnovica	0		

6.3 Vyžiadanie HIA v rámci posudkovej činnosti mimo procesu EIA/SEA

Okresy	Názov HIA	Na aký účel sa HIA vyžiadala (vid'.§ 13 odsek 3 zákona 355/2007 Z. z.)	Mini HIA/ Maxi HIA	Meno hodnotiteľa
Žarnovica	0			

Počet obyvateľov zásobovaných pitnou vodou z verejných vodovodov

Rok: 1.1.2017 - 31.12.2017

Kraj: Banskobystrický

Okres: Žiar nad Hronom

Obec	Počet obyvateľov	Počet zásobovaných obyvateľov	Percento zásobovanosti %
Bartošova Lehôtka	393	393	100
Bzenica	559	310	55,46
Dolná Trnávka	343	343	100
Dolná Ves	247	230	93,12
Dolná Ždaňa	845	126	14,91
Hliník nad Hronom	2 954	2 884	97,63
Horná Ves	741	741	100
Horná Ždaňa	547	130	23,77
Hronská Dúbrava	420	420	100
Ihráč	559	559	100
Janova Lehota	916	916	100
Jastrabá	561	561	100
Kopernica	425	425	100
Kosorín	429	418	97,44
Krahule	198	198	100
Kremnica	5 542	5 484	98,95
Kremnické Bane	257	248	96,5
Kunešov	247	247	100
Ladomerská Vieska	828	747	90,22
Lehôtka pod Brehmi	414	391	94,44

Lovča	678	0	0
Lovčica - Trubín	1 579	1 533	97,09
Lutíla	1 334	1 251	93,78
Lučky	215	0	0
Nevolné	429	429	100
Pítelová	675	355	52,59
Přestavíky	658	610	92,71
Prochot	595	515	86,55
Repište	300	0	0
Sklené Teplice	444	405	91,22
Slaská	486	473	97,33
Stará Kremnička	1 109	1 085	97,84
Trnavá Hora	1 175	1 130	96,17
Vyhne	1 295	1 295	100
Žiar nad Hronom	19 862	19 175	96,54
Spolu:	48 259	44 027	91,23

Kvalita pitnej vody vo verejných vodovodoch

Rok: 1.1.2017 - 31.12.2017

Zdroj údajov: Monitoring

Kraj: Banskobystrický

Okres: Žiar nad Hronom

Obec	Celkový počet vyšetrených vzoriek		Z toho nevyhovujúcich		Nevyhovujúce vzorky						
	PM	KM	počet	%	Fyzikálne a chemické		Mikrobiologické a biologické		Rádiologické		
					abs.	%	abs.	%	abs.	%	
Bartošova Lehôtka	1	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Dolná Trnávka	1	2	1	33,33	0	0	1	33,33	0	0	0
Bzenica	0	2	1	50	0	0	1	50	0	0	0
Dolná Ves	1	2	2	66,67	2	66,67	1	33,33	0	0	0
Kremnica	0	8	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Lutila	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Slaská	1	2	1	33,33	0	0	1	33,33	0	0	0
Janova Lehota	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kosorín	1	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Prochot	1	2	2	66,67	2	66,67	2	66,67	0	0	0
Lovčica - Trubín	1	2	1	33,33	0	0	1	33,33	0	0	0
Žiar nad Hronom	1	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sklené Teplice	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vyhne	2	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Trnavá Hora	0	8	1	12,5	1	12,5	1	12,5	0	0	0
Ladomerská Vieska	0	4	1	25	0	0	1	25	0	0	0
Horná Ždaňa	1	3	3	75	2	50	1	25	0	0	0

Prestavky	0	2	1	50	1	50	0	0	0	0	0
Hronská Dúbrava	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Lehôtka pod Brehmi	1	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Hliník nad Hronom	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Krahule	1	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Pitelová	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stará Kremnička	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kopernica	1	2	1	33,33	0	0	1	33,33	0	0	0
Nevoľné	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ihráč	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Jastrabá	1	2	2	66,67	2	66,67	1	33,33	0	0	0
Kunešov	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kremnické Bane	1	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Horná Ves	0	2	2	100	2	100	0	0	0	0	0
Dolná Ždaňa	0	4	3	75	2	50	1	25	0	0	0
Spolu:	18	86	22	21,15	14	13,46	13	12,5	0	0	0

Kvalita pitnej vody vo verejných vodovodoch

Rok: 1.1.2017 - 31.12.2017

Zdroj údajov: Štátny zdravotný dozor

Kraj: Banskobystrický

Okres: Žiar nad Hronom

Obec	Celkový počet vyšetrených vzoriek	Z toho nevyhovujúcich		Nevyhovujúce vzorky					
		počet	%	Fyzikálne a chemické		Mikrobiologické a biologické		Rádiologické	
				abs.	%	abs.	%	abs.	%
Bzenica	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Janova Lehota	1	1	100	1	100	0	0	0	0
Prochot	1	1	100	1	100	0	0	0	0
Lovčica - Trubín	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Jastrabá	1	1	100	1	100	0	0	0	0
Dolná Ždaňa	2	1	50	1	50	0	0	0	0
Spolu:	7	4	57,14	4	57,14	0	0	0	0

Tabuľka č. 1.4 Výnimky na používanie pitnej vody vo verejných vodovodoch

Rok: 1.1.2017 - 31.12.2017

Pôsobnosť: Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Žiari nad Hronom

Názov vodovodu	Prevádzkovateľ	Obec	Počet zásobovaných obyvateľov	Dodávaná voda v m ³	Nevyhovujúci ukazovateľ	Jednotka	Limit podľa platného predpisu	Limit podľa povolenej výnimky	Priemerná zistená hodnota v hodnotenom roku	Časové obdobie výnimky (od - do)
Pre daný RÚVZ nebola udelená žiadna výnimka.										

RÚVZ: RÚVZ so sídlom v Žiari nad Hronom

Okres: Žiar nad Hronom

Tabuľka č. 1.5 Prehľad epidémií, kde faktorom prenosu bola pitná voda

Okres	Druh epidémie	Obdobie trvania	Miesto (Obec/Zariadenie)	Počet postihnutých (prip. dospelý/deti)	Zdroj vody VV/IZ	Príčiny	Nariadené opatrenia
V danom okrese nebola zaznamenaná epidémia, kde faktorom prenosu bola pitná voda.							

Tabuľka č. 2.3 Prehľad umelých kúpalísk s celoročnou prevádzkou

Umelé kúpaliská						
Kraj: Banskobystrický						
Okres: Žiar nad Hronom						
Obec						
Názov kúpaliska	Dátum zahájenia prevádzky	Prerušená	Kapacita	termálnych	termálnych	spolu
Banskobystrický kraj						
Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Žiari nad Hronom						
okres Žiar nad Hronom						
Hotel Golfer, Kremnica	08.11.2017	nie	10	0	1	1
Sportovo – rekreačné zariadenie, Kremnica	12.04.2013	nie	56	0	3	3
Hotel Sitno, Vyhne	27.09.2013	nie	68	6	0	6
Hotel Termál, Vyhne	13.01.2012	nie	36	2	0	2
Vodný raj Vyhne – výplavový bazén	12.05.2015	nie	62	1	0	1
Krytá plaváreň Žiar nad Hronom	10.06.2002	nie	174	0	4	4

Tabuľka č. 2.4 Prehľad kvality vody umelých kúpalísk s celoročnou prevádzkou

Umelé kúpaliská

Kraj: Banskobystrický									
Okres: Žiar nad Hronom									
Názov kúpaliska	Vzorky				Ukazovatele				
	vyšetrené spolu	počet prekročených s MH	% nevyhovujúcich	spolu vyšetř.	s prekročenou MH spolu	Mikrobiolog.	Biolog.	fyzikálno-chem.	
Banskobystrický kraj									
Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Žiari nad Hronom									
okres Žiar nad Hronom									
Hotel Golfer, Kremnica	7	3	42,86	84	7	0	0	7	
Športovo – rekreačné zariadenie, Kremnica	34	1	2,94	432	1	0	0	1	
Hotel Sitno, Vyhne	72	2	2,78	941	2	1	0	1	
Hotel Termál, Vyhne	25	0	0	242	0	0	0	0	
Vodný raj Vyhne – výplavový bazén	12	0	0	144	0	0	0	0	
Krytá plaváreň Žiar nad Hronom	40	0	0	510	0	0	0	0	

Tabuľka č. 2.5 Prehľad umelých kúpalísk so sezónnou prevádzkou

Umelé kúpaliská									
Kraj: Banskobystrický									
Okres: Žiar nad Hronom									
Názov kúpaliska	Dátum		mimo prevádzky	kapacita	Bazény		spolu		
	začatia sezóny	ukončenia sezóny			termál	netermál.			
Banskobystrický kraj									
Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Žiari nad Hronom									
okres Žiar nad Hronom									
Termálne kúpalisko Katarína	--	--	áno	2000	5	0	5		
Termálne kúpalisko Sklené Teplice	23.06.2017	03.09.2017	nie	300	1	2	3		
Hotel Sitno Vyhne – dva vonkajšie letné bazény	01.07.2017	28.09.2017	nie	68	2	0	2		
Vodný ráj Vyhne	02.06.2017	04.09.2017	nie	910	6	0	6		
Plážové kúpalisko Žiar nad Hronom	18.06.2017	01.09.2017	nie	2000	0	3	3		

Tabuľka č. 2.6 Prehľad kvality vody umelých kúpalísk so sezónnou prevádzkou

Umelé kúpaliská

Kraj: Banskobystrický		Ukazovatele						
Okres: Žiar nad Hronom		Vzorky		spolu vyšetren.	s prekroč. MH spolu	mikrobiolog.	biolog.	fyzikálno-chem.
Názov kúpaliska	vyšetrené spolu	počet prekročených s MH	% nevyhov.					
Banskobystrický kraj								
Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Žiari nad Hronom								
okres Žiar nad Hronom								
Termálne kúpalisko Katarína	0	0	0	0	0	0	0	0
Termálne kúpalisko Sklené Teplice	15	0	0	180	0	0	0	0
Hotel Sitno Vyhne – dva vonkajšie letné bazény	8	0	0	105	0	0	0	0
Vodný ráj Vyhne	20	0	0	242	0	0	0	0
Plážové kúpalisko Žiar nad Hronom	9	0	0	120	0	0	0	0

RÚVZ so sídlom v Žiari nad Hronom

Okres: Žiar nad Hronom

Tab. č. 4.1: Podnety obyvateľov k problematike hluku v životnom prostredí riešené v rámci výkonu ŠZD

Okres	Zdroj hluku									
	Doprava					Stacionárne zdroje				
	cestná	železničná	letecká	priemysel, výrobné prevádzky	pohostinské zariadenia, obchodné prevádzky a pod.	stavebná činnosť	technologické zariadenia, vzduchotechnika a pod.	mimopracovné aktivity ľudí	Iné stacionárne zdroje	
Žiar nad Hronom	0	0	0	0	0	0	0	1*	0	0
	Počet podnetov spolu:									
	z toho: <i>opodstatnených</i>									
	<i>neopodstatnených</i>									

*nevieme posúdiť opodstatnenosť podnetu, zatiaľ neboli vykonané merania hluku

RÚVZ so sídlom v Žiari nad Hronom

Okres: Žiar nad Hronom

Tab. č. 5.1.1 Prehľad ubytovacích zariadení v spádovom území RÚVZ

Okresy	Ubytovacie zariadenia pre cestovný ruch (§ 1 ods. 2 písm. h) vyhl. MZ SR č. 259/2008 Z. z.)																	
	Hotel		Motel/Hotel		Penzión		Turistická ubytovňa		Kemping		Chatová osada		Krátkodobé ubytovanie v súkromí		Iné		Spolu	
	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita
Žiar nad Hronom	9	544	0	0	11	312	17	571	0	0	4	230	46	405	5	237	92	2299
SPOLU:	9	544	0	0	11	312	17	571	0	0	4	230	46	405	5	237	92	2299

RÚVZ so sídlom v Žiari nad Hronom

Okres: Žiar nad Hronom

Tab. č. 5.1.2 Prehľad ubytovacích zariadení súvisiacich s výkonom práce v spádovom území RÚVZ

Okresy	Ubytovacie zariadenia súvisiace s výkonom práce (§ 1 ods. 2 písm. n) vyhl. MZ SR č. 259/2008 Z. z.)					
	Robotnícka ubytovňa		Ubytovňa pre brigádnikov		Spolu	
	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita
Žiar nad Hronom	0		0		0	
Spolu :	0		0		0	

RÚVZ: RÚVZ so sídlom v Žiari nad Hronom

Okres: Žiar nad Hronom

Tab. č. 5.2 Prehľad zariadení starostlivosti o ľudské telo v spádovom území RÚVZ

Okresy	Druh zariadenia													Spolu	
	Kader- níctva	Holičstvá	Kozme- tíky	Pedikúry	Nechtový dizajn, manikúry	Solária	Tetovacie salóny	Klasické masáže	Erotické masážne salóny	Sauny	Piercing	Myosí- mulácie	Nastreľov. náušník		Iné
Žiar nad Hronom	25	6	9	5	6	2	1	14	0	7	0	0	0	50	125
SPOLU:	2	6	9	5	6	2	1	14	0	7	0	0	0	50	125

Poznámka: V združených prevádzkach počítať len jednu prevádzku

RÚVZ: so sídlom v Žiari nad Hronom

Okres: Žiar nad Hronom

Tab. č. 5.3 Prehľad zariadení sociálnych služieb v spádovom území RÚVZ v Žiari nad Hronom, rok 2017

Okres	Druh zariadenia																			
	Zariadenia podporovaného bývania, zariadenia pre seniorov, domovy sociálnych služieb, špecializované zariadenia, zariadenia opatrovateľskej služby, rehabilitačné strediská		Zariadenie núdzového bývania		Domov na polceste		Zariadenia sociálnych služieb pre fyzické osoby odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a pre fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek uvedené v § 1 ods. 2 písm. m) vyhl. MZ SR č. 259/2008 Z.z.)		Resocializačné stredisko		Krizové stredisko		Nočľahareň		Útulok		Iné		Spolu	
	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita
Žiar nad Hronom	6	331					5	30							1	21			12	382
Spolu:	6	331					5	30							1	21			12	382

RÚVZ so sídlom v Žiari nad Hronom

Okres: Žiar nad Hronom

Tab. č. 5.4 Prehľad zariadení pohrebných služieb a krematórií

Okres	počet prevádzkovaných		počet		Počet pohrebných vozidiel		
	pohrebných služieb	krematórií	chladiace zariadenia*/kapacita	mrziace zariadenia*/kapacita	Vyrobené pohrebné vozidlo	Upravené pohrebné vozidlo	Vozidlo len pre miestnu prepravu
Žiar nad Hronom	4		1/1	7/10		4	
Spolu	4		1/1	7/10		4	

* zahŕňa celkový počet v pohrebných službách a v krematóriách za celý okres

RÚVZ: RÚVZ so sídlom v Žiari nad Hronom

Okres: Žiar nad Hronom

6.1 Vyžiadanie HIA v rámci procesu SEA

Okresy	Názov strategického dokumentu pre ktorý sa HIA vyžiadala	Mini HIA/ Maxi HIA	Meno hodnotiteľa
Žiar nad Hronom	Koncepcia rozvoja mesta Žiar nad Hronom v oblasti tepelnej energetiky	nie	

6.2 Vyžiadanie HIA v rámci procesu EIA

Okresy	Názov zámeru navrhovanej činnosti pre ktorý sa HIA vyžiadala	Mini HIA/ Maxi HIA	Meno hodnotiteľa
Žiar nad Hronom	Cyklotrasa SNP – Priemyselný areál, Žiar nad Hronom	nie	

6.3 Vyžiadanie HIA v rámci posudkovej činnosti mimo procesu EIA/SEA

Okresy	Názov HIA	Na aký účel sa HIA vyžiadala (vid'.§ 13 odsek 3 zákona 355/2007 Z. z.)	Mini HIA/ Maxi HIA	Meno hodnotiteľa
Žiar nad Hronom	0			

KONTROLA, DOZOR A SŤAŽNOSTI

1. Prehľad:

- Petícií **0**
- sťažností : odstúpené, opodstatnené, neopodstatnené, odložené, sťažnosť proti vybaveniu sťažnosti, sťažnosť proti odloženiu sťažnosti **0**

2. Zamerania opodstatnených sťažností **neboli žiadne**

3. Prijaté opatrenia **neboli žiadne**

4. Podania **54**

5. Protispoločenská činnosť **žiadna**

6. Oznámenia z podozrenia zo spáchania trestného činu prijímania úplatku, podplácania, nepriamej korupcie **neboli žiadne**

7. Prehľad riešených podaní (petície, sťažnosti, podnety, protispoločenská činnosť) v tabuľke

Celkom podaní	54
Z toho z roku 2016	0
Z toho za rok 2017	54
Vybavených v roku 2017	50
Nevybavených k 31.12.2017	4

8. Kontrolná činnosť

8.1. Počet vykonaných kontrol

- Vnútorne:
- Vonkajšie/mimoriadne:

8.2. Predmet vykonaných kontrol

8.3. Sankcie

Výročná správa z výkonu štátneho zdravotného dozoru nad kozmetickými výrobkami v roku 2017

I. Charakteristika RÚVZ so sídlom v Žiari nad Hronom

1	2	3	
výdavky na výkon štátneho zdravotného dozoru nad kozmetickými výrobkami . RUVZ, ktoré nesleduje výdavky na kozmetické výrobky samostatne, urobí odhad.	výdavky na laboratórne testovanie kozmetických výrobkov (len RÚVZ BA, PP a ZA) *	počet zamestnancov vykonávajúcich ŠZD nad kozmetickými výrobkami vyjadrenom ako ekvivalent počtu zamestnancov na plný pracovný čas (FTE)	
spolu: 4 000 eur	spolu: 0	počet zamestnancov, ktorí vykonávajú laboratórne analýzy KV v prepočte na FTE** (len RÚVZ BA, PP, ZA):	0
	rozbory KV na požiadanie:	0	počet zamestnancov, ktorí vykonávajú ŠZD nad KV v prepočte na FTE**:
	rozbory KV v rámci ŠZD:	0	

II. Výkon ŠZD

Výkon ŠZD	Výroba	Dovoz	Distribúcia	Sektor služieb	Celkom
Subjekty					
počet hospodárskych subjektov, ktoré podliehajú ŠZD	1	0	45	244	289
počet hospodárskych subjektov, u ktorých bol vykonaný ŠZD	1	0	22	1	24
Inšpekcie					
Počet kontrol spolu	1	0	274	3	278
z toho počet kontrol	x	x	x	x	x
- na dodržiavanie Správnej výrobnjej praxe	1	x	x	x	1
- informačnej zložky o výrobku	1	0	x	x	1
- internetového predaja výrobkov	1	0	0	0	1
- na základe podnetov	0	0	0	0	0
- na základe hlásení zo systému RAPEX	0	0	266	3	269
- počet kontrol vykonaných na povinné označovanie výrobkov	0	0	8	0	8
- počet kontrol vykonaných na pravdivosť tvrdení	1	0	3	0	4
- počet kontrol v zmysle zákona č. 102/2014 Z. z.	0	0	0	0	0
- iné, uved'	0	0	0	0	0
Výrobky					
počet skontrolovaných výrobkov	2	0	12/1	0	14/1
z toho počet výrobkov	x	x	x	x	x
- na povinné označovanie 3*	0	0	12	0	12
- na pravdivosť tvrdení 4*	1	0	4	0	5
- na fyzikálno-chemické ukazovatele v rámci cielených sledovaní	0	0	10/1	0	10/1
- na mikrobiologickú čistotu / úroveň konzervácie	0	0	5	0	5
- predávaných cez internet	1	0	0	0	1
- pri kontrole informačnej zložky	1	0	0	0	1
- pri kontrole dovozu z tretích krajín v spolupráci s CS SR	x	0	x	x	0
- na základe podnetov	0	0	0	0	0
- iné, uved'	0	0	0	0	0
Nevyhovujúce výrobky (bez nebezpečných)					
počet nevyhovujúcich výrobkov	0	0	1	0	1 (nedoriešené)
z toho počet výrobkov s nedostatkami	x	x	x	x	x
- v povinnom označení	0	0	0	0	0

- v povinnom označení v slovenskom jazyku	0	0	0	0	0
- v tvrdeniach	0	0	1	0	1 (nedoriešené)
- v zložení	0	0	0	0	0
- v mikrobiologickej čistote/úrovni konzervácie	0	0	0	0	0
- v informačnej zložke			x	x	
- hlásených na základe podnetov	0	0	0	0	0
Nebezpečné výrobky					
- s vážnym rizikom, zistené v rámci výkonu ŠZD	0	0	0	0	0
- s vážnym rizikom zistené na základe hlásenia zo systému RAPEX	0	0	0	0	0
Opatrenia dobrovoľne prijaté hospodárskym subjektom					
počet druhov/ks výrobkov dobrovoľne stiahnutých z trhu	0	0	0	0	0
počet druhov/ks výrobkov dobrovoľne stiahnutých od spotrebiteľov	0	0	0	0	0
počet druhov/ks výrobkov, v prípade ktorých hospodárske subjekty prijali dobrovoľne iné opatrenia na odstránenie nedostatkov (uviesť aké)	0	0	0	0	0
Opatrenia uložené rozhodnutím RUVZ					
počet druhov/ks výrobkov, v prípade ktorých RUVZ vydali príkaz na ich stiahnutie z trhu	0	0	0	0	0
počet druhov/ks výrobkov, v prípade ktorých RUVZ vydali príkaz na ich stiahnutie od spotrebiteľa	0	0	0	0	0
počet druhov/ks výrobkov, v prípade ktorých RUVZ vydali iné opatrenia (uviesť aké)	0	0	0	0	0
počet pokút / hodnota v Eurách	0	0	0	0	0
počet rozhodnutí vydaných v zmysle zákona č. 102/2014 Z. z.	0	0	0	0	0
počet rozhodnutí vydaných v zmysle čl. 20 nariadenia (ES) č. 1223/2009	0	0	0	0	0
priemerný počet dní (kalendárnych) od začiatku riešenia prípadu do vydania rozhodnutia	0	0	0	0	0

III. Výsledky cielených sledovaní

FYZIKÁLNO-CHEMICKÉ ANALÝZY	výrobky		
	analyzované v laboratóriu/posúdené v mieste kontroly	nevyhovujúce	zistené nedostatky
	počet	počet	uviesť konkrétne nedostatky
ZAKÁZANÉ LÁTKY			
ťažké kovy	0	0	
ftaláty	1	0	
hormóny, glykokortikoidy	0	0	
konzervačné látky - parabény	0	0	
UV filtre - PABA	0	0	
farby na vlasy/mihalnice – fenyldiamíny, o-aminofenol	0	0	
MMA	0	0	
REGULOVANÉ LÁTKY			
konzervačné látky	5	0	
vonné látky	3	0	
UV filtre	0	0	
KTG, pH, formaldehyd	0	0	
fluór, DEG, H ₂ O ₂	2	0	
farby na vlasy/mihalnice	2	0	
farbivá na pokožku - príloha IV	2	0	

MIKROBIOLÓGIA	výrobky				
	analyzované v laboratóriu	nevyhovujúce	zistené nedostatky		
	počet	počet	CPM počet	patogénne mikroorganizmy počet	úroveň konzervácie počet
	5	0			

TVRDENIA	výrobky		zistené nedostatky
	analyzované v laboratóriu/ posúdené v mieste kontroly	nevyhovujúce	
	počet	počet	uviest' konkrétne nedostatky
výrobky deklarujúce tvrdenia o koenzýme Q10	3	1	Coenzým Q10 – nezistený použitou metódou (opakovaný rozbor), odstúpené ÚVZ SR (krém Eveline Cosmetics Q10 plus R) - nedoriešené
výrobky deklarujúce tvrdenia o konzervačných látkach	0	0	
výrobky deklarujúce tvrdenia o parabénoch	0	0	
výrobky deklarujúce tvrdenia o pH	1	0	
výrobky deklarujúce tvrdenia o ftalátoch	0	0	
výrobky deklarujúce tvrdenia o alergénoch	0	0	
výrobky kontrolované v médiách	0	0	
výrobky kontrolované na internete	1	0	

OZNAČOVANIE	výrobky		porušenia						
	posúdené	nevyhovujúce	adresa ZO	krajina pôvodu	DMT	zložky	bezpečnostné údaje	obsah	funkcia
	počet	počet	počet	počet	počet	počet	počet	počet	počet
povinné údaje podľa čl. 19 nariadenia 1223/2009 vrátane povinných údajov v slovenskom jazyku	12	0	0	0	0	0	0	0	0
povinné údaje v slovenskom jazyku	x	0	x	x	0	x	0	0	0

IV. Nevyhovujúce výrobky

Zoznam nebezpečných výrobkov s vážnym rizikom, zistené na území SR na základe výkonu ŠZD

názov výrobku	krajina pôvodu	počet kusov výrobkov stiahnutých z obehu	uviest' konkrétne opatrenia	
			prijaté dobrovoľne hospodárskym subjektom	uložené RUVZ
-				

Zoznam nebezpečných výrobkov s vážnym rizikom nájdené na území SR na základe hlásenia zo systému RAPEX

názov výrobku	krajina pôvodu	počet kusov výrobkov, ktoré boli stiahnuté z obehu	uviest' konkrétne opatrenia	
			prijaté dobrovoľne hospodárskym subjektom	uložené RUVZ
-				

Zoznam nevyhovujúcich výrobkov (bez nebezpečných výrobkov s vážnym rizikom) zistených na území SR na základe výkonu ŠZD

názov výrobku	krajina pôvodu	označiť relevantný nedostatok			
		zloženie	mikrobiológia	označovanie	tvrdenia
-					

V. Správna výrobná prax

Zoznam kontrolovaných výrobcov

výrobca	uviesť zistené nedostatky
Alena Froncová – MYDLO SK, 966 22 Slaská 224	0

VI. Informačná zložka o výrobku

Zoznam kontrolovaných výrobcov a výrobkov

meno kontrolovaného subjektu a jeho adresa	názov výrobku, ktorého informačná zložka bola kontrolovaná	vybrať relevantnú činnosť		označiť relevantný nedostatok	
		výroba	dovoz	bez dokumentácie	neúplná dokumentácia
Alena Froncová – MYDLO SK, 966 22 Slaská 224	Kávové mydlo	x	-	-	-

VII Testy na zvieratách

meno kontrolovaného subjektu a jeho adresa	názov výrobku, ktorého informačná zložka bola kontrolovaná						
Alena Froncová – MYDLO SK, 966 22 Slaská 224	Kávové mydlo						
Testy na zvieratách - označiť relevantný údaj							
zložky výrobku boli testované na zvieratách na účely iného právneho predpisu	zložky výrobku neboli testované na zvieratách na účely nariadenia (ES) 1223/2009	výrobok nebol testovaný na zvieratách na účely nariadenia (ES) 1223/2009	výrobok bol testovaný na zvieratách na účely nariadenia (ES) 1223/2009 do platnosti zákazov	výrobok bol testovaný na zvieratách na účely predpisu platného v krajine výrobcu	výsledky z testov na kozmetického výrobku zvieratách, vykonaných po zákaze, neboli použité na posúdenie bezpečnosti kozmetického výrobku	Nie je uvedená žiadna informácia o tom, že výrobok bol testovaný na zvieratách	Nie je uvedená žiadna informácia o tom, že zložky boli testované na zvieratách
	x	x					

**ODDELENIE
PREVENTÍVNEHO PRACOVNÉHO LEKÁRSTVA
A TOXIKOLÓGIE
ŽIAR NAD HRONOM**

1. ANALÝZA STAVU PRACOVNÉHO PROSTREDIA A PRACOVNÝCH PODMIENOK V OKRESE

RÚVZ so sídlom v Žiari nad Hronom zabezpečuje štátny zdravotný dozor pre územné obvody okresov Žiar nad Hronom, Žarnovica a Banská Štiavnica. Priemyselná výroba je zameraná najmä na hutníctvo neželezných kovov (výroba a najmä primárne spracovanie hliníka), výrobu hliníkových túb, strojárstvo, ťažbu a spracovanie nerastných surovín (bentonit, perlit a andezit), banskú činnosť (ťažba neželezných rúd, farebných a drahých kovov), výrobu tepelnoizolačných stavebných materiálov, stavebníctvo, ťažbu a spracovanie dreva piliarskou a stolárskou výrobou, výrobu tepla a elektrickej energie. Medzi najvýznamnejších zamestnávateľov v okrese Žiar nad Hronom patrí: Nemark Slovakia, s.r.o.(výroba Al odliatkov hláv motorov), Slovalco, a.s. (monopolný výrobca hliníka), Finalcast, s.r.o. (výroba odliatkov z Al zliatin), Fagor, a.s.(výroba Al odliatkov technológiou vysokotlakového odlievania), MWS Casting, s.r.o.(odlievanie ostatných neželezných kovov), ZAL-zlievareň Al spol. s r.o.(výroba Al odliatkov), ALACO, s.r.o. (výroba a opracovanie Al odliatkov), Sapa Profily, a.s. (výroba a povrchová úprava Al profilov), Tubapack, a.s. (výroba Al a plastových túb), VUM, a.s. (výroba uhlíkatých materiálov), REMESLO strojal, s.r.o. (výroba oceľových konštrukcií, servis, opravy a údržba zariadení), ELBA, a.s. (výroba komponentov pre energetický priemysel), Mincovňa Kremnica, š.p. (razenie mincí a medailí), ROMIN Slovakia spol. s r.o., Kopernica (ťažba a spracovanie bentonitu), LBK Perlit, s.r.o. Lehôtka pod Brehmi (ťažba a spracovanie perlitu), Spektrum, s.r.o., JANTAR-WOOD, s.r.o. a M.A. spol. s r.o. (spracovanie dreva a výroba polotovarov). V okrese Banská Štiavnica: FOUR TRADE, s.r.o. (spracovanie Al sterov, výroba a opracovanie Al odliatkov), SITTA WOOD, s.r.o. (spracovanie dreva a výroba polotovarov), SLOVENSKÉ PARKETY, s.r.o. (výroba parketových prírezov), FABÁ, s.r.o. (výroba drevených briek), SIMKOR, s.r.o. a COMBIN, s.r.o. (stavebné práce). V okrese Žarnovica: TUBEX Slovakia, s.r.o. (výroba Al túb) Illichmann Castaloy, s.r.o., Neuman Aluminium Fließpresswerk Slovakia, s.r.o. a Neuman Aluminium Services Slovakia, s.r.o. (výroba a opracovanie Al odliatkov) Neuman Aluminium PWG s.r.o. (opracovanie Al odliatkov), Cortizo Slovakia, a.s. (výroba a povrchová úprava Al profilov), Knaufinsulation, s.r.o., (výroba tepelnoizolačných materiálov), SLOVENSKÁ BANSKÁ spol. s r.o. (ťažba neželezných rúd, farebných a drahých kovov) a CMK s.r.o. Žarnovica (výroba a recyklácia gália a gáliumarzenidových materiálov, výroba oxidu boritého).

V prevádzkach v priebehu roku 2017 v našom spádovom území RÚVZ Žiar nad Hronom k žiadnym výraznejším zmenám nedošlo, ktoré by významnejšie ovplyvnili podmienky práce a pracovného prostredia. V súvislosti s rozvojom automobilového priemyslu na Slovensku si všetky firmy zaoberajúce sa výrobou a opracovaním Al odliatkov udržali zamestnanosť a zabezpečili zodpovedajúce podmienky práce a pracovného prostredia. Spoločnosť Nemak Slovakia, s r.o. zrealizovala výstavbu novej výrobnéj haly, ktorá bude uvedená do prevádzky v roku 2018. Spoločnosť TUBEX SLOVAKIA, s.r.o. nainštalovaním 2 liniek na výrobu Al túb rozširuje a navyšuje výrobu. Pre mesto Žarnovica sme posudzovali zámer „Priemyselný areál Žarnovica“, pre navrhovateľa Energy Edge ZC, s.r.o. v rámci existujúceho priemyselného areálu (bývalá Preglejka). Investícia bude zameraná na tradičný drevospracujúci priemysel, ktorý je pre túto lokalitu historicky charakteristický. Buduje sa preglejkáreň v bývalej výrobnéj hale Prepex, doplnkové plochy pre sklad guľatiny, zvlhčovacie boxy na plastifikáciu dreva a skracovacia linka. O trvalú prevádzku požiadala spoločnosť Neuman Aluminium PWG s.r.o., ktorá opracováva Al odliatkov, čím pre danú lokalitu Žarnovica vznikli ďalšie pracovné príležitosti.

V roku 2017 sme zaznamenali jednu mimoriadnu situáciu, ktorá bola regionálnej hygieničke nahlásená prostredníctvom KOS telefonicky, ako nález neznámej kryštalickej látky (vrecko s obsahom asi 20 g bieleho prášku, ďalej len vrecko) pri herni/stávkovej kancelárii v Banskej Štiavnici. Oddelenie PPL riešilo túto mimoriadnu situáciu s oddelením epidemiológie. Všetky osoby ktoré prišli do kontaktu s vreckom boli informované a poučené o možných rizikách, opatreniach a ďalšom postupe, o dôslednej hygiene a dezinfekcii v domácnosti.

V posudkovej činnosti bolo v roku 2017 oddelením preventívneho pracovného lekárstva a toxikológie vydaných spolu 59 záväzných stanovísk, z toho 32 k návrhom na územné konanie, 12 k návrhom na kolaudáciu stavieb, 10 k zmene v užívaní stavieb, 5 k zámeru z hľadiska možného negatívneho vplyvu na verejné zdravie. Pri posudzovaní v rámci územných konaní, kolaudačných konaní a zmeny v užívaní stavieb prevládali odvetvia strojárstva, výroby a spracovania Al odliatkov, ťažby a spracovania nerastných surovín, drevovýroba, energetika, obchod a služby. V rámci zámerov sa posudzovali dva zámery v oblasti zberu a spracovania odpadov, po jednom zámere v oblasti spracovania hliníka, výstavby ČOV a poľnohospodárskej výroby (chovu rýb s komerčným rybolovom). Zároveň bolo vydaných spolu 171 rozhodnutí na uvedenie priestorov do prevádzky, z toho 6 rozhodnutí do skúšobnej prevádzky. Prevažne išlo o menšie prevádzky, zamerané na

poskytovanie služieb obyvateľstvu. Uvedenie priestorov týchto prevádzok do činnosti nepredstavovalo riziko ohrozenia zdravia zamestnancov a okolitého životného prostredia. V roku 2017 oznámilo ukončenie svojej činnosti 5 menších prevádzok, najmä poskytujúcich služby obyvateľstvu. Pri výkone štátneho zdravotného dozoru boli zistené 2 prevádzky, ktoré boli v činnosti bez kladného rozhodnutia orgánu verejného zdravotníctva, za tieto správne delikty boli prevádzkovateľom uložené pokuty. Do užívania bolo posúdených 18 chránených pracovísk alebo dielní. 4 chránené pracoviská boli posúdené rozhodnutím a v 14 prípadoch bol daný súhlas na rozšírenie už existujúcich priestorov. V rámci štátneho zdravotného dozoru v roku 2017 bola z celkového počtu 2291 prevádzok vykonaná kontrola v 369 prevádzkach a pracoviskách, z toho 82 kontrol na rizikových pracoviskách a 287 kontrol na ostatných pracoviskách. Súčasťou kontrol bolo zabezpečenie zdravotného dohľadu pre zamestnancov pracovnou zdravotnou službou. V tejto oblasti neboli zaznamenané závažnejšie nedostatky. U subjektov, ktoré majú zamestnancov a ktorým boli vydané rozhodnutia na uvedenie priestorov do prevádzky bolo uložené zabezpečiť hodnotenie zdravotného rizika, vypracovanie kategorizácie prác z hľadiska zdravotných rizík a posudku o riziku najneskôr do dvoch mesiacov od začatia činnosti. Aj v roku 2017 pretrvával trend nahrádzania zamestnancov samostatne zárobkovo činnými osobami (SZČO), s prenesením zodpovednosti v oblasti ochrany a podpory zdravia pri práci na tieto fyzické osoby. V priebehu roka sme nezaznamenali žiadne výraznejšie negatívne zmeny vo vývoji podmienok práce a pracovného prostredia. Naďalej najviac ohrozenou skupinou SZČO sú osoby, ktoré nevykonávajú činnosť vo svojich vlastných priestoroch, ktoré posúdil a uviedol do prevádzky orgán verejného zdravotníctva.

V roku 2017 neevidujeme v spádovom území RÚVZ Žiar nad Hronom žiadneho samostatne hospodáriaceho roľníka.

Z akcií realizovaných v roku 2017 vyberáme :

NEMAK Slovakia, s.r.o., Žiar nad Hronom

Spoločnosť Nemak Slovakia, s.r.o. patrí už niekoľko rokov k najväčším zamestnávateľom v našom regióne (vrátane svojich subdodávateľov). V roku 2017 zamestnávala spoločnosť 854 zamestnancov, z toho bolo 85 žien, (rizikovú prácu vykonávalo 794 osôb). Vzhľadom na výrobný program sa spoločnosť naďalej rozširuje a za účelom navýšenia objemu výroby hotových výrobkov do roku 2020 sa plánuje kapacita výroby na takmer 1 400 000 ks výrobkov ročne gravitačným odlievaním a 800 000 ks výrobkov ročne vysokotlakovým

odlievaním. Cieľom výstavby novej haly okrem iného je aj odstránenie namáhavej práce zabezpečením modernizáciou, robotizáciou a manipulátormi, najmä rozšírením výroby metódou vysokotlakového odlievania. Navrhovaná prístavba je jednopodlažná trojloďová výrobná hala so zastavanou plochou 15 000 m² s výškou 11,5 až 15,5 m. Po dokončení haly s technológiou bude vytvorených 210 nových robotníckych pracovných miest a 30 nových pracovných miest pre technicko-hospodárskych pracovníkov, čo spolu predstavuje 240 nových pracovných miest pre Žiarsky región.

SLOVALCO, a.s., Žiar nad Hronom

Spoločnosť Slovalco a.s. patrí už niekoľko rokov nielen k stabilným zamestnávateľom, ale aj k najúspešnejším spoločnostiam v našom regióne. V rámci projektov ÚVZ SR je zaradená do projektu „Zdravé Pracoviská“ a každoročne veľmi zodpovedne plní a vyhodnocuje opatrenia na zlepšenia bezpečnosti a ochrany zdravia na pracoviskách. V hodnotení pracovných podmienok a pracovného prostredia spoločnosť postupovala v zmysle plánu meraní faktorov pracovného prostredia pre rok 2017. V roku 2017 LPP vo vzťahu k práci absolvovalo 581 zamestnancov s prihliadnutím na výskyt faktorov práce a pracovného prostredia. Vstupnú LPP absolvovalo 105 osôb, periodickú LPP 409 osôb, mimoriadnu LPP 1 osoba a výstupnú 66 osôb. Z celkového počtu bolo 564 LPP ukončených plnou spôsobilosťou na výkon posudzovanej práce 4 zamestnanci boli posúdení s dočasným obmedzením a 7 zamestnanci s trvalým obmedzením. U 6 zamestnancov bol lekársky posudok LPP ukončený dlhodobou nespôsobilosťou. Príčinou obmedzení na výkon posudzovanej práce boli predovšetkým pokročilé ochorenia pohybového aparátu najmä v kombinácii s ochoreniami srdcovicového systému a metabolickými ochoreniami. Jeden zamestnanec bol vyšetrený na klinike pracovného lekárstva pre podozrenie na chorobu z povolania, ale podozrenie sa nepotvrdilo, choroba bola neuznaná.

Z uvedených výsledkov a ich hodnotenia vyplýva, že v spoločnosti Slovalco, a.s. je prioritou správne a dôsledné dodržiavanie nielen technologickej disciplíny, ale aj dodržiavanie zásad osobnej hygieny a používania pridelených OOPP zo strany zamestnancov. Pracovné prostredie zlepšujú aj prostredníctvom vlastných nástrojov ako sú WERA (Work environment risk assesment), Týždeň bezpečnosti „Zdravé pracoviská pre všetky vekové kategórie“ počas ktorého dňa 26.04.2017 RÚVZ v Žiari nad Hronom vyšetрил 20 zamestnancov prostredníctvom výjazdu „Poradne zdravia“.

NEUMAN ALUMINIUM SERVICES SLOVAKIA s.r.o. Žarnovica

Spoločnosť Neuman Aluminium Services Slovakia s.r.o. sa zaoberá výrobou a opracovaním výrobkov z kovu - hliníkových výliskov. Spoločnosť vznikla oddelením od spoločnosti Neuman Aluminium Fliesspresswerk Slovakia a svoje výrobné priestory presťahovala do areálu bývalej Preglejky v Žarnovici. Vstupný materiál pre výrobu sú hliníkové profily v maximálnej dĺžke 6m, ktoré sa delením upravujú na požadovanú dĺžku a zároveň sa zabrusujú. Na strojných zariadeniach je možné vykonať rôzne uhlové rozsahy, horizontálne, obojstranné, vertikálne s možnosťou rezania dvoch a viacerých profilov súčasne. Vzduch v hale je čistený špeciálnymi odsávacími jednotkami. Do modernej a účinnej vzduchotechniky investovala spoločnosť nemalý finančný obnos. Spoločnosť bola 12 mesiacov v skúšobnej prevádzke, počas ktorej zabezpečila posúdenie zdravotných rizík vyplývajúce z expozície faktormi pracovných podmienok a vypracovala posudky o riziku a kategorizáciu prác z hľadiska zdravotného rizika. Vypracovala prevádzkové poriadky na základe kvantitatívneho a kvalitatívneho zisťovania zdraviu škodlivých faktorov pracovného prostredia a predložila ich na schválenie. Spoločnosť predložila hlukovú záťaž v životnom prostredí, ktorou môže byť dotknutá najbližšia obytná zóna. Protokol bol vypracovaný so záverom, že pri činnostiach spoločnosti nedochádza k prekročovaniu prípustných hodnôt určujúcich veličín pre hluk z iných zdrojov

LBK PERLIT, s.r.o. Lehôtka pod Brehmi

Spoločnosť LBK PERLIT, s.r.o. Lehôtka pod Brehmi sa zaoberá spracovaním surového perlitu drvením, sušením a triedením a výrobou expandovaného perlitu. V rokoch 2016 – 2017 sa zrealizovala rekonštrukcia spracovania perlitu, ktorej predmetom boli výrobné zariadenia a stavebné objekty za účelom zlepšenia podmienok práce a pracovného prostredia, ako aj za účelom zníženia emisií vypúšťaných do ovzdušia. Predmetom rekonštrukcie bol objekt násypky, hala úpravne surového perlitu, prístrešok sušenia, spevnené plochy, doplnená stanica na plnenie Big-Bagov, odsávanie z procesu sušenia, odsávanie dopravných ciest, osadenie filtrov na výdych V3 a výdych V4. Po rekonštrukcii boli v roku 2017 priestory prevádzky dané do skúšobnej prevádzky, počas ktorej bolo zabezpečené kvantitatívne a kvalitatívne zisťovanie zdraviu škodlivých faktorov pracovného prostredia, vrátane ich vyhodnotenia, zabezpečené posúdenie zdravotných rizík vyplývajúcich z expozície faktormi pracovných podmienok, vypracované posudky o riziku a kategorizácia prác z hľadiska zdravotného rizika. Významnou finančnou investíciou do modernej výrobnéj technológie a účinnej vzduchotechniky sa spoločnosti podarilo znížiť prašnosť v pracovnom a životnom

prostredí a zamestnanci v jednotlivých profesiách sú zaradení v kategórii 2 s faktormi pevný aerosól a hluk. Prácu v tomto prostredí vykonáva 24 zamestnancov z toho 5 žien, pričom 17 je výrobných zamestnancov, z toho 2 ženy.

POĽNOHOSPODÁRSTVO

V roku 2017 došlo opäť len k miernym zmenám v oblasti investičných aktivít v poľnohospodárskych podnikoch v spádovom území RÚVZ Žiar nad Hronom. Naďalej sa investuje do modernizácie dopravnno-mechanizačného parku, rekonštrukcie objektov kravínov a senníkov. Väčšina poľnohospodárskych podnikov v spádovom území je aktívne zapojená v rôznych environmentálnych programoch, z ktorých čerpajú poľnohospodárske podniky finančné prostriedky na opravy svojich objektov na ustajnenie hospodárskych zvierat. Malá ziskovosť poľnohospodárskej výroby však spôsobuje aj naďalej problémy väčšine subjektov. Rovnakú situáciu mapujeme v rastlinnej výrobe, kde väčšina subjektov využíva z celkovej svojej výmery zhruba 10 až 20 % plôch. Ostatné plochy sú zatrávnené a využívané na spásanie hospodárskymi zvieratami a na tvorbu sena.

Spoločnosť Jasoň, s.r.o., Veľké Pole zamestnáva 19 zamestnancov, z toho 2 ženy. Zaoberá sa živočíšnou výrobou ako je chov hovädzieho dobytká na trhovú produkciu mäsa, odchov mladého dobytká pre stáda, chov koní. Rastlinnú výrobu predstavujú trvalo trávnaté porasty. V roku 2017 spoločnosť investovala do rekonštrukcie niekoľkých kravínov so starými azbestovými strechami pre lepšie životné podmienky zvierat. Spoločnosť Jasoň s r.o. sa zaoberá aj agroturistikou, realizuje jazdy na koňoch a detské letné tábory.

Spoločnosť MALES Janova Lehota v roku 2017 riešila výstavbu aquakultúrnej prevádzky. Cieľom je vybudovanie 5 malých rybníkov na intenzívny chov rýb pre komerčný rybolov so spracovaním a predajom. Vodné stavby budú naviazané na jestvujúcu vodnú plochu a budú dopĺňať areál poľnohospodárskej výroby a chovu dobytká.

Farma Boroš, s.r.o., Nová Baňa sa zaoberá chovom hovädzieho dobytká a zameriava sa aj na trhovú produkciu mlieka. Vymenila a zmodernizovala mechanizačný park o nové typy strojov. Celkovo zamestnáva 10 zamestnancov z toho 2 ženy.

Zdravotno – hygienickú situáciu na úseku poľnohospodárstva hodnotíme ako stabilizovanú.

2. RIZIKOVÉ PRÁCE

Prehľad o počtoch zamestnancov vykonávajúcich rizikové práce v spádovom území RÚVZ so sídlom v Žiari nad Hronom pozostávajúci z okresov Žiar nad Hronom, Žarnovica a Banská Štiavnica je uvedený v nasledujúcich tabuľkách.

Spádové územie RÚVZ Žiar nad Hronom

Tabuľka č. 1a

Počty pracovníkov vykonávajúcich rizikové práce v roku 2017 podľa prevažujúcej činnosti a podľa kategórie rizikového faktora (1.stupeň prevažujúcej činnosti)

Kód	Prevažujúca činnosť (1.stupeň)	Počet exponovaných pracovníkov					
		3.kategória		4.kategória		Spolu	
		celkom	žien	celkom	žien	celkom	žien
A	poľnohosp., lesníctvo a rybolov	10	0	0	0	10	0
B	ťažba a dobývanie	100	1	56	0	156	1
C	priemyselná výroba	3134	498	396	10	3530	508
D	dodávka elektr., plynu, pary, stud. Vzduchu	7	0	0	0	7	0
F	Stavebníctvo	7	0	0	0	7	0
H	doprava, skladovanie, spoje	1	0	2	0	3	0
Q	zdravotníctvo a sociálna pomoc	4	3	0	0	4	3
R	umenie zábava, rekreácia	2	0	0	0	2	0
s p o l u		3265	502	454	10	3719	512

Počty pracovníkov vykonávajúcich rizikové práce v roku 2017 podľa prevažujúcej činnosti a podľa kategórie rizikového faktora (2. stupeň prevažujúcej činnosti)

Kód	Prevažujúca činnosť (2. stupeň)	Počet exponovaných pracovníkov					
		3. kategória		4. kategória		spolu	
		celkom	žien	celkom	Žien	celkom	žien
02	Lesníctvo a ťažba dreva	10	0	0	0	10	0
08	Iná ťažba a dobývanie	100	1	56	0	156	1
10	Výroba potravín	4	0	0	0	4	0
11	Výroba nápojov	42	12	0	0	42	12
16	Spracovanie dreva a výroba výrobkov z dreva a korku okrem nábytku; výroba predmetov zo slamy a prúteného materiálu	142	45	0	0	142	45
22	Výroba výrobkov z gumy a plastu	262	82	2	0	264	82
23	Výroba ostatných nekovových minerálnych výrobkov	39	2	7	0	46	2
24	Výroba a spracovanie kovov	2071	261	366	5	2437	266
25	Výroba kovových konštrukcií okrem strojov a zariadení	145	22	5	1	150	23
27	Výroba elektrických zariadení	49	3	7	0	56	3
28	Výroba strojov a zariadení i. n.	286	60	5	0	291	60
31	Výroba nábytku	2	0	0	0	2	0
32	Iná výroba	92	11	4	4	96	15
35	Dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu	7	0	0	0	7	0
41	Výstavba budov	5	0	0	0	5	0
43	Špecializované stavebné práce	2	0	0	0	2	0
49	Pozemná doprava a doprava potrubím	1	0	2	0	3	0
86	Zdravotníctvo	4	3	0	0	4	3
91	Činnosti knižníc, archívov, múzeí a ostatných kultúrnych zariadení	2	0	0	0	2	0
	SPOLU	3265	502	454	10	3719	512

Najvyšší podiel exponovaných pracovníkov je stále v priemyselnej výrobe 3134 zamestnancov, čo predstavuje až 95% z celkového počtu exponovaných. Oproti roku 2016 sme zaznamenali vzostup zamestnancov vykonávajúcich rizikové práce o 786 osôb. Vzostup súvisí s vyhlásením dvoch *nových pracovísk* do rizika, ale predovšetkým s navýšením počtu zamestnancov na rizikových pracoviskách dvoch spoločností (Nemak Slovakia, s.r.o., TUBEX SLOVAKIA, s.r.o. Žarnovica, PWG s.r.o. Žarnovica), ktoré výrazne rozšírili svoje

výrobné kapacity. Celkový počet zamestnancov vykonávajúcich rizikové práce bol 3719 fyzických osôb, z toho 512 žien. Dva nové subjekty Packaging s.r.o. Žarovica (riziko hluk) a Neuman Aluminium PWG, s.r.o. Žarnovica (riziko hluk) požiadali o vyhlásenie rizikových prác.

Preradenie pracovných činností z kategórie rizika 3 do kategórie rizika 2 sme posudzovali u štyroch prevádzok z dôvodu zmeny technológie. Celkom sme vydali 26 rozhodnutí o vyhlásení rizikových prác. Rizikové práce sa zrušili v spoločnostiach Triston a.s. Nová Baňa, Slovenská energetická prenosová sústava a.s., Horná Ždáňa, STO s.r.o. Žiar nad Hronom, MZ Trade a.s. Žiar nad Hronom na základe zhodnotenia vykonaných technických opatrení a organizačných opatrení na ochranu zdravia a zhodnotenia zdravotného stavu zamestnancov vo vzťahu k práci, posúdením a hodnotením zdravotného rizika podľa § 31 ods.3) zákona č.355/2007 Z.z. a vyhlášky MZ SR č. 448/2007 Z.z.

Evidenciu rizikových prác vedieme u 68 zamestnávateľov. Posúdenie a hodnotenie rizík (objektívizáciu meraním) predložili všetky spoločnosti v zmysle platnej legislatívy, posudky - hodnotenie rizík boli vypracované pracovnou zdravotnou službou.

Tabuľka č. 1c

Počty pracovníkov vykonávajúcich rizikové práce v roku 2017 podľa druhu a kategórie rizikového faktora (1. stupeň triedenia podľa rizikového faktora)

Rizikový faktor (1. stupeň)	Počet exponovaných pracovníkov					
	3. kategória		4. kategória		spolu	
	celkom	žien	celkom	žien	celkom	žien
Biologický faktor	4	3	0	0	4	3
Fyzická záťaž	450	0	0	0	450	0
Hluk	3105	489	380	10	3485	499
Chemické látky a zmesi	267	30	38	0	305	30
Ionizujúce žiarenie	2	0	0	0	2	0
Vibrácie	76	0	65	0	141	0
Záťaž teplotou a chladom	302	12	0	0	302	12

Tabuľka č. 1d

Počty pracovníkov vykonávajúcich rizikové práce v roku 2017 podľa druhu a kategórie rizikového faktora - okrem chemických látok a zmesí (1. a 2. stupeň)

Rizikový faktor		Počet exponovaných pracovníkov					
		3. kategória		4. kategória		spolu	
1. stupeň	2. stupeň	celkom	žien	celkom	žien	celkom	žien
Biologický faktor	Tuberkulóza	4	3	0	0	4	3
Fyzická záťaž	Práca s bremenami	419	0	0	0	419	0
Fyzická záťaž	Pracovná poloha	29	0	0	0	29	0
Fyzická záťaž	Statická záťaž	2	0	0	0	2	0
Hluk	Impulzový	2	0	9	0	11	0
Hluk	Premenný	3088	488	371	10	3459	498
Hluk	Ustálený	15	1	0	0	15	1
Ionizujúce žiarenie	Veda/výskum	2	0	0	0	2	0
Vibrácie	Prenášané na celé telo	17	0	0	0	17	0
Vibrácie	Prenášané na ruky	59	0	65	0	124	0
Záťaž teplom a chladom	Záťaž chladom	7	4	0	0	7	4
Záťaž teplom a chladom	Záťaž teplom	295	8	0	0	295	8

Tabuľka č. 1e

Počty pracovníkov vykonávajúcich rizikové práce v roku 2017 podľa druhu a kategórie rizikového faktora - chemické látky a zmesi (2. Stupeň triedenia)

Chemická látka 2. stupeň	Počet exponovaných pracovníkov					
	3. kategória		4. kategória		spolu	
	celkom	žien	celkom	žien	celkom	žien
Žieravé	3	0	0	0	3	0
chem. karcinogén/mutagén	75	5	31	0	106	5
pevné aerosóly	177	4	38	0	215	4

Komentár k tabuľkám 1c), 1d), 1e):

Prehľad pracovníkov vykonávajúcich rizikové práce bol spracovaný na základe výstupov z programu ASTR podľa druhu a kategórie rizikových faktorov.

Na prvom mieste dominoval hluk, ktorým je stále exponovaných takmer 74 % z celkového počtu exponovaných osôb. Potom nasleduje fyzická záťaž 10%, chemické látky a zmesi 7%, záťaž teplom a chladom 7 %, vibrácie 3% z exponovaných osôb.

Pri výkone štátneho zdravotného dozoru sme uplatňovali požiadavky na objektivizáciu rizikových faktorov v súlade s kritériami pre hodnotenie rizikových prác a v súlade s platnou legislatívou. Zároveň sme usmerňovali zamestnávateľov, aby spracovanie návrhov na vyhlásenie rizikových prác bolo v súlade s Vyhláškou MZ SR č. 98/2016 Z.z. ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška MZ SR č.448/2007 o podrobnostiach o faktoroch práce a pracovného prostredia vo vzťahu ku kategorizácii prác z hľadiska zdravotných rizík a o náležitostiach návrhu na zaradenie prác do kategórií.

Osobitná pozornosť bola venovaná rizikovým prácam kategórie 4, ktoré boli vyhlásené na časovo obmedzenú platnosť. Štvrtú kategóriu máme vyhlásenú pre 13 subjektov, pričom dominuje najmä hluk, u štyroch zamestnávateľov je to aj prach a jedenkrát sú v 4. kategórii vyhlásené vibrácie. Zamestnávatelia boli upozornení na túto skutočnosť, pričom jednou z ich povinností je vypracovať plán riadenia rizika s cieľom zníženia expozície zamestnancov. Zamestnávatelia nemajú dostatok finančných prostriedkov na technické opatrenia, na zníženie expozície pracovníkov faktorom pracovného prostredia, v praxi je bežne zaužívané, že riešením sú organizačné, alebo náhradné opatrenia ktoré im odporučí pracovná zdravotná služba a to najmä: striedanie zamestnancov (časová snímka), údržba technologických zariadení, používanie OOPP a pod. Pri kontrolách na rizikových pracoviskách bolo 53 zamestnávateľom nariadené vykonať špeciálne merania alebo vyšetrenia na účely hodnotenia zdraviu škodlivých faktorov v zmysle §55 opatrenie na odstránenie zistených nedostatkov (zákon č.355/2007 Z.z.). Ani v jednom prípade nebolo zistené porušenie zákona na ochranu nefajčiarov. V prevádzkach sú vyhradené priestory na fajčenie, alebo platí zákaz fajčenia v prevádzke, ktorý je písomne spracovaný v predpisoch, alebo pokynoch zamestnávateľov. Pozitívne môžeme hodnotiť, že až 92% z kontrolovaných subjektov má zakázané fajčiť v celom objekte prevádzky, čím vytvárajú na pracoviskách podmienky na ochranu nefajčiarov. V rámci štátneho zdravotného dozoru zisťujeme, že neevidujeme rizikové práce u samostatne zárobkovo činných osôb, ktorí pracujú v jednotlivých spoločnostiach s vlastným živnostenským oprávnením na daný druh práce (zvárači, stolári, lesní robotníci–piliari

a pod.). Preto SZČO, najmä ak vykonávajú robotnícke profesie, sú dlhodobo vystavení najvyšším zdravotným rizikám a ich činnosť je ťažko kontrolovateľná v rámci ŠZD.

Samostatne hospodáriaci roľníci, (družstvá, roľnícke spoločnosti) v našom spádovom území nemajú vyhlásené rizikové práce.

V roku 2017 nebol na oddelenie preventívneho pracovného lekárstva podaný ani jeden návrh na zaradenie a vyhlásenie práce ako rizikovej s rizikovým faktorom psychická pracovná záťaž. V zdravotníckych zariadeniach v našom spádovom území nemáme vyhlásenú rizikovú prácu s faktorom ionizujúce žiarenie. V zdravotníckom zariadení je vyhlásená riziková práca na pracovisku ambulancie TBC - Všeobecná nemocnica v Žiari nad Hronom. Spoločnosť Slovenské banské múzeum v Banskej Štiavnici má pracovisko Štôľňu Glanzenberg pre profesiu lektor – sprievodca vyhlásenú ako rizikovú prácu – faktor ionizujúce žiarenie (prírodné), kategória 3.

Povinnosť zamestnávateľa vypracovať každoročne k 31. decembru príslušného roka písomnú informáciu o výsledkoch hodnotenia zdravotných rizík a opatreniach vykonaných na ich zníženie, alebo odstránenie (§ 30, ods. 1 písm. m, zákona č.355/2007 Z.z.) je uložená v rozhodnutiach o vyhlásení rizikových prác. Plnenie tejto povinnosti v roku 2017 hodnotíme ako dobré. Informáciu o hodnotení zdravotných rizík predložilo 64 zamestnávateľov, čo predstavuje cca 94% zo spoločností, ktoré mali túto zákonnú povinnosť .

3. ZABEZPEČOVANIE PRACOVNEJ ZDRAVOTNEJ SLUŽBY

Tabuľka č.13 a

PZS u zamestnávateľa – vlastnými zamestnancami (do 30.11.2017)								
Tímom PZS		Lekárom		Verejným zdravotníkom		Bezpečnostným technikom**		
RÚVZ	Počet subjektov*	Počet zamestnancov/ z toho v kategórií 3 a 4	Počet subjektov*	Počet zamestnancov	Počet subjektov*	Počet zamestnancov	Počet subjektov*	Počet zamestnancov
Žiar n/ Hronom	0	0	0	0	1	59	1	16

*) Údaje získané výkonom ŠZD alebo písomným oznámením zamestnávateľa (§30 a ods.2)

***) Bezpečnostným technikom, autorizovaným bezpečnostným technikom

Tabuľka č.13 b

PZS u zamestnávateľa – dodávateľským spôsobom (do 30.11.2017)								
Tímom PZS		Lekárom		Verejným zdravotníkom		Bezpečnostným technikom*		
RÚVZ	Počet kontrolovaných subjektov	Počet zamestnancov/ z toho v kategórií 3 a 4	Počet kontrolovaných subjektov	Počet zamestnancov	Počet kontrolovaných subjektov	Počet zamestnancov	Počet kontrolovaných subjektov	Počet zamestnancov
Žiar n/ Hronom	111	3464/2138	0	0	1	8	405	3212

*) Bezpečnostným technikom, autorizovaným bezpečnostným technikom, bezpečnostnotechnickou službou

Tabuľka č. 13 c

PZS – zamestnávateľ nemá zabezpečenú (do 30.11.2017)				
V subjektoch, kde nie sú vyhlásené rizikové práce			V subjektoch s vyhlásenými rizikovými prácami	
RÚVZ	Počet kontrolovaných subjektov	Počet zamestnancov	Počet kontrolovaných subjektov	Počet zamestnancov/ z toho v kategórií 3 a 4
Žiar n/ Hronom	31*	64	0	0

* Zabezpečiť PZS do dvoch mesiacov od uvedenia priestorov do prevádzky

V spádovom území RÚVZ Žiar nad Hronom sme celkom kontrolovali 550 subjektov, či mali splnenú zákonnú povinnosť o zabezpečení pracovnej zdravotnej služby. V tomto roku boli zabezpečované preventívne služby pre zamestnancov – pracovnými zdravotnými službami:

- 1/ ProCare, a.s., Bratislava
- 2/ Novafarm, s.r.o. Bratislava
- 3/ InMedPlus, s.r.o. Hnúšťa
- 4/ BE Soft, Košice
- 5/ Pyroboss, B. Bystrica
- 6/ Salus-EC, Zvolen
- 7/ Bozpo, s.r.o. Prievidza

Pracovnú zdravotnú službu /ďalej PZS/ zabezpečenú vlastnými odbornými zamestnancami v regióne evidujeme v prípade Sociálnej poisťovne, a.s., pobočka Žiar nad Hronom. Vlastný zamestnanec ústredia Sociálnej poisťovne, a.s. v Bratislava vykonáva úlohy PZS centrálne pre všetky pobočky Sociálnej poisťovne, a.s. Úroveň vypracovania posúdenia a hodnotenia rizík na pracoviskách Sociálnej poisťovne, a.s., pobočka Žiar nad Hronom hodnotíme ako dostatočnú.

Vo firmách, kde PZS je zazmluvnená dodávateľsky RÚVZ Žiar nad Hronom skontroloval 111 subjektov, ktoré majú PZS zabezpečenú tímom PZS, 1 subjekt, ktorý má PZS zabezpečenú verejným zdravotníkom a 405 subjektov, ktoré majú PZS zabezpečenú bezpečnostným technikom (tab.13 b).

RÚVZ v Žiari nad Hronom kontroloval 31 spoločnosti, ktoré nemajú zazmluvnenú PZS a nemajú vyhlásené rizikové práce. Týmto spoločnostiam bolo uložené zabezpečiť PZS do dvoch 2 mesiacov od vydania rozhodnutia na uvedenie priestorov do prevádzky v zmysle legislatívy (tab.13 c). Aj v roku 2017 naďalej prebiehali počas previerok (ŠZD) naše aktivity v usmerňovaní zamestnávateľov o povinnosti zabezpečenia si širšieho okruhu opatrení v prevencii ohrozenia zdravia zamestnancov vo vzťahu ku konkrétne vykonávaným činnostiam, najmä v súvislosti s novelou č.204/2014 Z.z. zákona č.355/2007 Z.z. s posudzovaním a hodnotením zdravotného rizika. Postoj zamestnávateľov sa mení v tom zmysle, že si začínajú uvedomovať dôsledky vyplývajúce z neplnenia povinnosti zabezpečovať lekársku preventívnu starostlivosť a rešpektujú naše odporúčenia.

Situáciu v úrovni zdravotného dohľadu nad pracovnými podmienkami vykonávanými pracovnou zdravotnou službou u väčších zamestnávateľov, ktorí majú niekoľko prevádzok,

alebo obchodné reťazce (napr. Tesco), čerpacie stanice, drogérie a pod. naďalej hodnotíme tak, že predkladané materiály ktoré máme posúdiť sú všeobecného charakteru, neobjektívne posúdené, často sú len na teoretickej úrovni, tak ako po predchádzajúce roky. *Až po našom pripomienkovaní (oznámení o prerušení konania) sa všeobecné informácie konkretizujú a posudky o riziku sa dopĺňajú o reálne podmienky a skutočnosti, ktoré sú na tom ktorom pracovisku.*

Výkon a frekvencia lekárskeho preventívnych prehliadok vo vzťahu k práci podľa § 30e zákona č.355/2007 Z. z. je zabezpečená pracovnou zdravotnou službou, lekármi podľa platnej legislatívy. Môžeme pozitívne hodnotiť, že u veľkých zamestnávateľov, napr. Nemak Slovakia s.r.o., Fagor Ederlan Slovensko, a.s., Finalcast, s.r.o. naďalej pokračuje zaužívaný systém to je - PZS zabezpečuje preventívne lekárske prehliadky raz ročne u zamestnancov, ktorí vykonávajú práce zaradené do kategórie 3 a súčasne podľa platnej legislatívy aj pre kategóriu 4.

Počas roka 2017 sme pri výkone ŠZD nerealizovali uvedené kontroly v zdravotníckych zariadeniach (ŠZD tu vykonáva odd. epidemiológie), preto nehodnotíme využívanie a dodržiavanie ustanovenia plynúce z § 26 ods. 4 zákona č. 124/2006 v znení zákona č. 140/2008 Z.z.

Situáciu v úrovni zdravotného dohľadu nad pracovným prostredím vykonávanú do 31.12.2017 najmä pracovnou zdravotnou službou hodnotíme v našej spádovej oblasti ako veľmi dobrú.

4. PREŠETROVANIE PODOZRENÍ NA CHOROBU Z POVOLANIA

Tabuľka č.10

Prešetrovanie podozrení na chorobu z povolania						
Počet prešetr.	Č. položky Zoznam CHzP	Dg.	Organizácia (posledný zamestnávateľ)	Profesia	Záver prešetrovania S / N / ? / K / X	Lehota (v dňoch)
1	22	Kožné choroby okrem rakoviny kože	S-NOBADENT s.r.o. Nová Baňa	zdravotná sestra	S	28 dní
2	22	Kožné choroby okrem rakoviny kože	Brik a.s. Kremnica	čalúnicky robotník	N	23 dní
3	22	Kožné choroby okrem rakoviny kože	Neuman Aluminium Services Slovakia s.r.o. Žarnovica	obsluha strojov a zariadení	N	27 dní
4	22	Kožné choroby okrem rakoviny kože	Svet zdravia a.s., Všeobecná nemocnica Žiar nad Hronom	zdravotnícky asistent	N	22 dní
5	28	Choroba z vibrácií – ochorenie kostí, kĺbov, svalov, ciev a nervov končatín spôsobené vibráciou	Slovenská banská s.r.o. Hodruša – Hámre 388	pomocný lamač	S	26 dní
6	29	Choroba z DNJZ končatín – ochorenie kostí, kĺbov, šliach	Nemak Slovakia s.r.o., Ladomeská vieska,	zlievarenský robotník	S	28 dní

		a nervov končatín				
7	29	Choroba z DNJZ končatín – ochorenie kostí, kĺbov, šliach a nervov končatín	PROFE s.r.o. Žiar nad Hronom	murár - šamotár	N	25 dní
8	29	Choroba z DNJZ končatín – ochorenie kostí, kĺbov, šliach a nervov končatín	Obec Lehôtka pod Brehmi	aktivačné práce	N	25 dní
9	29	Choroba z DNJZ končatín – ochorenie kostí, kĺbov, šliach a nervov končatín	DESIGN OF EXACT ENGINEERING s.r.o. Žarnovica	Nástrojár	N	30 dní
10	29	Choroba z DNJZ končatín – ochorenie kostí, kĺbov, šliach a nervov končatín	Fagor Ederlan Slovensko a.s. Žiar nad Hronom	apretovač odliatkov	S	27 dní
11	29	Choroba z DNJZ končatín – ochorenie kostí, kĺbov, šliach a nervov končatín	Sapa Profily a.s. Žiar nad Hronom	obsluha kovoobrábачích strojov	S	17 dní
12	29	Choroba z DNJZ končatín – ochorenie kostí, kĺbov, šliach a nervov končatín	Slovenská banská s.r.o. Hodruša - Hámre	lamač predák - strelmajster	S	19 dní
13	29	Choroba z DNJZ končatín – ochorenie kostí, kĺbov, šliach a nervov končatín	Slovenská banská s.r.o. Hodruša - Hámre	lamač predák - strelmajster	S	18 dní

	14	29	Choroba z DNJZ končatín – ochorenie kostí, kĺbov, šliach a nervov končatín	SLOVALCO, a.s. Žiar nad Hronom	operátor elektrolýzy	N	29 dní
	15	29	Choroba z DNJZ končatín – ochorenie kostí, kĺbov, šliach a nervov končatín	Slovenská banská s.r.o. Hodruša - Hámre	lamač predák - strelmajster	S	25 dní
	16	33	Choroba na zaprášenie pľúc prachom obsahujúci m oxid kremičitý	Slovenská banská s.r.o. Hodruša – Hámre 388	pomocný lamač	S	25 dní
	17	33	Choroba na zaprášenie pľúc prachom obsahujúci m oxid kremičitý	Rudné bane š.p. B. Bystrica závod Banská Štiavnica	THP pracovník	N	29 dní
	18	45	Alergické choroby horných dýchacích ciest	ALACO s.r.o., Hliník nad Hronom	jadrárka	X	28 dní
SPOLU	18	-	-	-	-	S -9, N-8, X-1	-

Záver prešetrenia :

S = súvisí - pracoval za podmienok, kedy môže vzniknúť choroba z povolania

N = nesúvisí - nepracoval za podmienok, kedy môže vzniknúť choroba z povolania

? = nejednoznačné/sporné

K = podozrenie na chorobu z povolania bude došetrené na regionálnej, alebo celoslovenskej komisii na posudzovanie chorôb z povolania

X = nedoriešené = nedoriešené v danom roku, alebo záver nebol stanovený – uviesť dôvod

Lehota = lehota vypracovania odborného stanoviska pri podozrení na chorobu z povolania od prijatia žiadosti zo špecializovaného pracoviska po odoslanie stanoviska (§ 31a ods. 4 zákona č. 355/2007 Z. z.)

* = pri nedoriešených prípadoch a v prípade nedodržania maximálnej lehoty 90 dní uviesť aj dôvod v príslušnom stĺpci

V roku 2017 bolo oddelením preventívneho pracovného lekárstva a toxikológie RÚVZ v Žiari nad Hronom v rámci špecializovaných úloh verejného zdravotníctva prešetrovaných 18 prípadov podozrení na chorobu z povolania, čo je v porovnaní s rokom 2016 nárast o 3

prešetrené prípady. V položke 22 ani jedno zo 4 podozrení, nebolo prešetrované u toho istého zamestnávateľa. Len v jednom prípade sa preukázala súvislosť medzi podmienkami práce a vzniknutou chorobou z povolania. V položke 28 bolo prešetrované 1 podozrenie na chorobu z povolania, u ktorého sa preukázala súvislosť medzi podmienkami práce a vzniknutou chorobou z povolania. V položke 29 bolo prešetrovaných 10 podozrení na chorobu z povolania, z toho 3 prípady podozrenia sa šetrili v spoločnosti Slovenská banská s r.o. Hodruša – Hámre na pracoviskách v podzemí u profesie lamač predák – strelmajster. U všetkých 3 prípadov sa preukázala súvislosť medzi podmienkami práce a vzniknutou chorobou z povolania. Zostávajúcich 7 podozrení sa šetrilo po jednom v každom z hore uvedených subjektov (tabuľka č. 10), pričom v 3 prípadoch sa preukázala súvislosť medzi podmienkami práce a vzniknutou chorobou z povolania. V položke 33 boli prešetrované 2 podozrenia na chorobu z povolania, každé u iného zamestnávateľa, pričom v jednom prípade sa preukázala súvislosť medzi podmienkami práce a vzniknutou chorobou z povolania. V položke 45 sa prešetrovalo 1 podozrenie na chorobu z povolania, ktoré ešte nebolo doriešené. Z celkového počtu 18 podozrení na chorobu z povolania boli prešetrované štyri podozrenia v položke č. 22, jedno podozrenie v položke č. 28, desať podozrení v položke č. 29, dve podozrenia v položke č. 33 a jedno podozrenie v položke č. 45 Zoznamu chorôb z povolania. Všetky prešetrované podozrenia na chorobu z povolania boli ukončené odborným stanoviskom zaslaným v 30 dňovej lehote na príslušné špecializované pracovisko v špecializačnom odbore klinické pracovné lekárstvo a klinická toxikológia. Pri prešetrovaní podozrení na choroby z povolania ani v roku 2017 neboli zaznamenané žiadne problémy, prešetrovanie sa vo väčšine prípadov vykonávalo v organizáciách, ktoré majú v zmysle zákona zriadené preventívne a ochranné služby na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a to pracovnú zdravotnú službu a bezpečnostnotechnickú službu. Z týchto dôvodov bola zabezpečená včas a v potrebnom rozsahu dostupnosť požadovanej dokumentácie (popis pracovných činností, expozícia rizikovým faktorom pracovného prostredia, posudky o riziku a prevádzkové poriadky, výsledky preventívnych lekárskech prehliadok vo vzťahu k práci, používanie osobných ochranných pracovných prostriedkov) a ďalšie údaje nevyhnutné pre objektívne zhodnotenie príčinnej súvislosti medzi vyslovenými podozreniami na chorobu z povolania a podmienkami práce a pracovného prostredia. Z celkového počtu 18 šetrených chorôb z povolania bolo v spádovom území RÚVZ v Žiari nad Hronom šetrených 9 chorôb v okrese Žiar nad Hronom, 8 chorôb v okrese Žarnovica a 1 choroba v okrese Banská Štiavnica.

UZNANÉ CHOROBY Z POVOLANIA 2017

Uznané choroby z povolania				
Číslo položky Zoznamu CHzP	Diagnóza	Organizácia	Profesia	Záver prešetrenia S / N*
22-15	Eczema contactum manuum z dezinfect. prostriedkov	S-NOBADENT s.r.o. Nová Baňa	zdravotná sestra	S
28-3	Choroba z vibrácií professionalis	Slovenská Banská, spol. s r.o. Hodruša - Hámre	predák lamač - strelmajster	S (šetrenie v roku 2016)
28-3	Choroba z vibrácií – iné poškodenie z vibrácií a kombinované poškodenia z vibrácií	Slovenská Banská, spol. s r.o. Hodruša - Hámre	predák lamač - strelmajster	S
29-2	Choroba z DNJZ končatín-choroby šliach, šľachových pošiev a svalových úponov z nadmerného preťaženia	Nemak Slovakia s.r.o. Ladomerská Vieska	zlievarenský robotník	S (šetrená v roku 2016)
29-4	Choroba z jednostrannej, nadmernej, dlhodobej záťaže HKK	Nemak Slovakia s.r.o. Ladomerská Vieska	zlievarenský robotník	S
29-2	Choroba z DNJZ končatín-choroby šliach, šľachových pošiev a svalových úponov z nadmerného preťaženia	Fagor Ederlan Slovensko a.s. Žiar nad Hronom	zlievarenský robotník apretovač	S
29-2	Choroba z DNJZ končatín-	Sapa Profily a.s. Žiar nad Hronom	obsluha kovoobrábacích strojov	S

	choroby šliach, šľachových pošiev a svalových úponov z nadmerného preťaženia			
29-2	Choroba z DNJZ končatín-choroby šliach, šľachových pošiev a svalových úponov z nadmerného preťaženia	Slovenská banská, spol s.r.o.Hodruša - Hámre	lamač predák - strelmajster	S
29-4	Choroba z jednostrannej, nadmernej, dlhodobej záťaže HKK	Slovenská banská, spol s.r.o.Hodruša - Hámre	lamač predák - strelmajster	S
29-2	Choroba z dlhodobého jednostranného zaťaženia končatín - ochorenie	Nemak Slovakia s.r.o. Ladomerská Vieska	zlievarenský robotník - zvärač	S (šetrená v roku 2016)
29-4	Choroba z jednostrannej, nadmernej, dlhodobej záťaže HKK	Slovenská banská, spol s.r.o.Hodruša - Hámre	lamač predák - strelmajster	S
33-1	Choroba na zaprášenie pľúc prachom obsahujúcim oxid kremičitý – silikóza jednoduchá	Slovenská banská, spol. s r.o. Hodruša - Hámre	pomocný lamač	S

* Záver prešetrenia príčinnej súvislosti vykonávanej práce, resp. pracovných podmienok so vznikom poškodenia zdravia

S – pracoval za podmienok kedy môže vzniknúť choroba z povolania

N - nepracoval za podmienok kedy môže vzniknúť choroba z povolania

5. CHOROBY Z POVOLANIA

V roku 2017 bolo prešetrených 18 podozrení na chorobu z povolania, čo je v porovnaní s rokom 2016 nárast o 3 prešetrené prípady. Uznaných bolo 12 chorôb z povolania, čo je v porovnaní s rokom 2016 nárast o 4 prešetrené prípady. Z celkového počtu uznaných 12 chorôb z povolania bola uznaná 1 choroba v položke 22 (dermatitída), 2 choroby boli uznané v položke č. 28 (vibrácie), 8 chorôb v položke č. 29 (DNJZ), čo je nárast o 4 choroby z povolania oproti roku 2016 a 1 choroba v položke 33 (silikóza).

Z 12 uznaných chorôb z povolania bolo v spádovom území RÚVZ v Žiari nad Hronom, v okrese Žiar nad Hronom uznaných 5 chorôb z povolania, v okrese Žarnovica 7 chorôb a v okrese Banská Štiavnica nebola uznaná choroba z povolania.

V spoločnosti S-NOBADENT, s r.o. Nová Baňa bola uznaná 1 choroba z povolania kontaktný ekzém rúk z dezinfekčných prostriedkov u ženy vo veku 45 rokov v profesii zdravotná sestra, po expozícii 11 rokov a 1 mesiac.

V Slovenskej banskej spol. s r.o. Hodruša – Hámre bolo v roku 2017 uznaných 6 chorôb z povolania, z toho 3 choroby v položke 29 DNJZ, 2 choroby v položke 28 vibrácie a 1 choroba v položke 33 silikóza. Všetky 3 choroby z povolania z DNJZ boli uznané u profesie lamač predák – strelmajster v podzemí u mužov vo veku 42 rokov s dĺžkou expozície škodlivým faktorom 24 rokov, vo veku 51 rokov s dĺžkou expozície 19 rokov a 6 mesiacov a vo veku 45 rokov s dĺžkou expozície 17 rokov a 8 mesiacov. Dve choroby boli uznané z vibrácií v profesii lamač predák – strelmajster a pomocný lamač u mužov vo veku 44 rokov s dĺžkou expozície škodlivým faktorom 14 rokov (šetrenie podozrenia bolo vykonané v roku 2016) a vo veku 53 rokov s dĺžkou expozície 17 rokov a 5 mesiacov. Jedna choroba v položke 33 silikóza bola uznaná v profesii pomocný lamač u muža vo veku 53 rokov s dĺžkou expozície 17 rokov a 5 mesiacov (šetrenie podozrenia bolo vykonané v roku 2016). Zamestnanci v týchto profesiách sú exponovaní rizikovým faktorom pracovného prostredia pevný aerosól a hluk kategórie 4, vibrácie a fyzická záťaž kategórie 3.

V spoločnosti Nematik Slovakia s.r.o. Ladomerská Vieska boli uznané 3 choroby z povolania, všetky v položke 29 DNJZ v profesii zlievarenský robotník u mužov vo veku 45 rokov s dĺžkou expozície škodlivým faktorom prach a fyzická záťaž 3 kategórie 6 rokov a 9 mesiacov (šetrenie podozrenia bolo vykonané v roku 2016), vo veku 50 rokov s dĺžkou expozície škodlivým faktorom prach a fyzická záťaž 3 kategórie 9 rokov a 3 mesiace a vo veku 41 rokov s dĺžkou expozície faktoru fyzická záťaž 2 kategórie 12 rokov (šetrenie podozrenia bolo vykonané v roku 2016).

V spoločnosti Fagor Ederlan Slovensko a.s. Žiar nad Hronom bola uznaná 1 choroba z povolania v profesii zlievarenský robotník – apretovač u muža vo veku 59 rokov s dĺžkou expozície škodlivým faktorom hluk 3 kategórie a fyzická záťaž 2 kategórie 9 rokov a 3 mesiace.

V spoločnosti Sapa Profily a.s. Žiar nad Hronom bola uznaná 1 choroba z povolania v profesii robotník u ženy vo veku 59 rokov s dĺžkou expozície škodlivým faktorom hluk 3 kategórie, fyzická záťaž, pevný aerosól a chemické faktory 2 kategórie 26 rokov.

Všetkých 12 uznaných chorôb z povolania malo príčinnú súvislosť s podmienkami práce a pracovného prostredia. V 3 prípadoch bola choroba z povolania uznaná u profesií, kde faktor pracovného prostredia bol v kategórii 2.

6. TOXICKÉ A VEĽMI TOXICKÉ CHEMICKÉ LÁTKY A ZMESI

V rámci ŠZD sme sa zamerali na kontrolu zabezpečenia ochrany zdravia pri skladovaní, predaji a manipulácii s toxickými látkami a prípravkami a veľmi toxickými látkami a prípravkami v 52 prevádzkach, pričom prevažovali výrobné spoločnosti. Pri kontrolách sme nezistili vážnejšie nedostatky. Zodpovední zamestnanci jednotlivých prevádzok boli informovaní a upozornení na špeciálne podmienky pri skladovaní a manipulácii s toxickými a veľmi toxickými látkami a prípravkami, na likvidáciu látok po uplynutí doby expirácie a o porušovaní zákona v prípade, že nemajú platné osvedčenie na manipuláciu s veľmi toxickými látkami a prípravkami a veľmi toxickými látkami a prípravkami. Pre spádovú oblasť Žiar nad Hronom boli v roku 2017 vydané RÚVZ v Banskej Bystrici 3 osvedčenia o odbornej spôsobilosti na prácu s toxickými látkami a prípravkami a veľmi toxickými látkami a prípravkami s neobmedzenou platnosťou.

Zamestnávateľom bolo poskytnutých 82 konzultácií týkajúcich sa platnej legislatívy, skladovania nebezpečných chemických látok, vypracovania prevádzkových poriadkov a posudkov o riziku v súvislosti s prácou s chemickými látkami a toxickými látkami. Schválili sme 17 prevádzkových poriadkov na prácu s nebezpečnými chemickými faktormi a vydali sme jedno rozhodnutie na činnosti spojené so skladovaním a manipuláciou s veľmi toxickými látkami a prípravkami na pracovisku pre spoločnosť Slovalco a.s. (skladovanie a manipulácia s kyselinou fluorovodíkovou).

Nebola hlásená žiadna havária v okrese Žiar nad Hronom.

7. KARCINOGENNE A MUTAGENNE FAKTORY

Tabuľka č. 5a

Počet zamestnancov exponovaných karcinogénnym a mutagénnym faktorom v SR - najčastejší výskyt podľa počtu exponovaných v rozdelení podľa krajov					
Chemický karcinogén, chem. mutagén, proces s rizikom chemickej karcinogenity (vrátane azbestu)	Klasifikácia*	Počet exponovaných (vrátane azbestu) (vrátane RP) celkom / ženy		Počet podnikov/ organizácií	Výsl. merania/ množstvo spotrebovaných látok/rok**
1. PAU	kat. 1B	16	5	1	17 599,42 t
2. Cytostatiká	Proces s r.ch. k	3	3	1	5130 amp./rok
3. Arzén a zlúčeniny (pri výrobe gáliumarzenidu)	kat. 1A	17	7	1	Arzén a zlúč. 1707 kg/rok
4. Azbest	kat. 1A	38	0	17	120 t

* kat. 1A – dokázaný karcinogén pre ľudí
kat. 1B – pravdepodobný karcinogén
proces s r. ch. k. – proces s rizikom chemickej karcinogenity
**N – objektivizácia nevykonaná, resp. spotreba neudaná

V našom spádovom území RÚVZ v Žiari nad Hronom môžeme hodnotiť, že na základe výstupov z programu ASTR podľa druhu a kategórie rizikového faktora – chemický karcinogén/mutagén (chemické látky a zmesi) máme celkom 106 osôb v riziku a z toho 5 žien. Pracovisko s pracovným procesom s rizikom chemickej karcinogenity máme vyhlásené v spoločnosti VUM, a.s. Žiar nad Hronom s vyhlásenými rizikovými prácami a evidujeme 15 osôb z toho 5 žien, (ženy vykonávajú prácu v chemickom výrobnom laboratóriu, profesiu laborant). V tejto spoločnosti bolo v roku 2017 vyrobených 17 599,42 ton látok s obsahom PAU vo forme elektródových (17 449,84 t) a ubíjajúcich hmôt (149,58 t). V porovnaní s rokom 2016 je to nárast o cca 1 334,6 ton vyrobených látok s obsahom PAU.

Ďalšie spoločnosti, ktoré manipulujú a skladujú chemické karcinogény a mutagény (napr. onkologická ambulancia, lekárne, drevospracujúce výroby) – Rajčan, s.r.o., M.A. Píla, TWS, s.r.o., Wood a Metal, s.r.o., Mincovňa Kremnica, š.p., pri procese chrómovania sa používa prípravok Ankor 1127 SR Maintenance salt (Cr^{6+}), ktorý je klasifikovaný ako karcinogén kat. 1A a mutagén kat. 1B). Spoločnosť Slovenská banská, s.r.o. Hodruša-Hámre má vyhlásené riziko kategórie 3 s rizikovým faktorom kremičitany pre 9 zamestnancov pri ťažbe v podzemí. Spoločnosť CMK, s.r.o. Žarnovica, ktorá sa zaoberá výrobou vysoko čistého polovodičového materiálu (GaAs), aj keď nemá vyhlásené rizikové práce pre karcinogénne a mutagénne

faktory pravidelne hodnotí výsledky BET pre riziko Arzénu (ďalej As). Spoločnosť prijala systémové opatrenie a každý zamestnanec, ktorý nastúpi do výroby (GaAs) bude mať urobené vyšetrenie na As v krvi a moči. Spoločnosť má vyhlásené rizikové práce hluk kategórie 3 a prácu v tomto prostredí vykonávajú 4 z toho 3 ženy z celkového počtu zamestnancov 77, pričom je 27 žien.

V neštátnej klinickej onkologickej ambulancii spoločnosti DALION s r.o. sú ambulantne najčastejšie aplikované tieto cytostatiká: Cisplatina, Fluorouracil, Paclitaxel, Epirubicín a iné. V tabletkovej forme bola najčastejšie používaná Tarceva, Sutent, Coloxed a Capecitabine. Zamestnanci pri aplikácii cytostatík (5130 ampuliek za rok 2017) používajú OOPP. Prípadné riedenie sa vykonáva v digestore, alebo pri aplikácii cytostatík klientom sa používa „Tevadaptor“, ako uzavretý systém aplikácie. Počet exponovaných zamestnancov na pracovisku – 3 ženy (1 lekárka, 2 zdravotné sestry). V roku 2017 bola spotreba cytostatík vyššia ako v roku 2016 cca o 1022 viac aplikácií (ampuliek).

V drevospracujúcej prevádzke TWS, s.r.o. na Trnavej Hore sme v rámci ŠZD vykonali kontrolu, nakoľko sú zamestnanci pri svojej práci vystavení rôznym druhom pevného aerosólu z tvrdého, mäkkého, ale aj exotického dreva. Objektívizácia bola vykonaná, všetky stroje sú napojené na centrálnu odsávanie. Výroba v prevádzke sa prispôbuje objednávkam, je nepravidelná a posúdenie rizika bolo náročné, nakoľko zamestnanci sa pri obsluhu strojov striedajú, nemajú pevné pracovné pozície.

V rámci ŠZD bolo spolu vykonaných 52 kontrol a 82 konzultácií v okresoch Žiar nad Hronom, Žarnovica a Banská Štiavnica so zameraním na manipuláciu a skladovanie chemických karcinogénov a mutagénov a na kontrolu dodržiavania povinností zamestnávateľov najmä na (hodnotenie zdravotných rizík, vypracovania posudkov o riziku, zákaz fajčenia a na označenie nebezpečenstva kontrolného pásma a pod.). Nevydali sme žiadne rozhodnutie na činnosti spojené s manipuláciou chemickým karcinogénom a mutagénom na pracovisku.

V roku 2017 nedošlo k významným zmenám v databáze organizácií (firiem) oproti predchádzajúcemu roku.

V sledovanom období bolo vykonaných 15 kontrol zameraných na plnenie povinností zamestnávateľov vyplývajúcich z nariadenia vlády SR č. 253/2006 Z. z. o požiadavkách na ochranu zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou azbestu pri práci.

Vydali sme 42 rozhodnutí na likvidáciu azbestu, z toho v 25 prípadoch išlo o odstraňovanie

AZC materiálov v exteriéry (strechy, balkóny), v 17 prípadoch sa odstraňovali najmä kanalizačné rúry v bytových jadrách, ale bola realizovaná aj celková asanáciu priestoru po neodbornom odstraňovaní obkladových dosiek z budovy pekárni. Štyri rozhodnutia sme vydali spoločnosti Gazkomplet, s r.o. zo Žiaru nad Hronom, ktorá odstraňovala AZC kanalizačné rúry na bytových domoch v Žiari nad Hronom a v Kremnici a spoločnosti ASTANA s.r.o., ktorá odstraňovala azbestové balkóny v Žiari nad Hronom, strechy v Žarnovici a na Malej Lehote a vykonávala celkovú asanáciu priestoru po neodbornom odstraňovaní obkladových dosiek z budovy pekárni v Hliníku nad Hronom. Šesť rozhodnutí sme vydali spoločnosti ReTrash, s r.o. Kremnica na odstraňovanie troch AZC striech na rodinných domoch v Kremnici, v Lutile, na Brehoch a v Žiari nad Hronom. Bytovým domom, s.r.o., Žiar nad Hronom sme vydali 2 rozhodnutie na odstraňovanie AZC rúr v Hliníku nad Hronom a v Žarnovici. Osem rozhodnutí sme vydali spoločnosti Inštaltech, s.r.o. Žiar nad Hronom, ktorá vykonávala výmenu potrubí v bytových domoch v Žiari nad Hronom a jednu výmenu strechy na prístrešku v L. Vieske. Tri rozhodnutia sme vydali pre Ekos s.r.o. na odstraňovanie strechy v Slaskej, v Kremnici a na odstraňovanie obkladových dosiek z budovy CBA v Kremnici a spoločnosti Remeslo Stav, ktorá odstraňovala už zložený od zo strechy pri domoch v Ihráči. Po jednom rozhodnutí sme vydali spoločnostiam Azbest Group s.r.o., ktorá odstraňovala AZC strechu na dome v Novej Bani, spoločnosti Vladimír Chamula na odstraňovanie starej enviroskládky v B. Štiavnici, spoločnosti Unistav, ktorá odstraňovala strechu v N. Bani, Zuzane Ostrožanskej, ktorá odstraňovala už zložený od zo strechy v hliníku nad Hronom, spoločnosti spoločnosti Milan Marčan Cobra, ktorá odstraňovala strechu v B. Štiavnici, Baugroub TLB s r.o., ktorá odstraňovala AZC rúry v B.Štiavnici, spoločnosti Profi Demont s r.o., ktorá odstraňovala strechu na včelíne v Iliji, spoločnosti Šály Dušan zo Žarnovice na strechu v N. Bani a spoločnosti Ronar s.r.o. na odstraňovanie obkladových dosiek v závode Slovalco v Žiari nad Hronom. Dve rozhodnutia sa vydali spoločnosti Remeslo TZB, s.r.o., ktorá odstraňovala AZC rúry v Žarnovici. Spoločnosti, ktoré likvidovali AZC materiály majú osvedčenie ÚVZ SR na uvedené práce a ich zamestnanci, ktorí tieto práce vykonávajú boli do pracovného procesu zaradení na základe posúdenia zdravotnej spôsobilosti na prácu pracovnou zdravotnou službou. ŠZD bol realizovaný po oznámení o začatí prác u všetkých spoločností. Kontroly boli zamerané na plnenie povinností zamestnávateľov vyplývajúcich z nariadenia vlády SR č.253/2006 Z.z. o požiadavkách na ochranu zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou azbestu pri práci pričom bolo vyplnených 19 dotazníkov informovanosti zamestnancov „A“. Kontrolovali sme najmä označenie kontrolovaného pásma, hygienické slučky, zákaz fajčenia na pracovisku,

používanie OOPP, dodržiavanie prestávok počas práce, výskyt mimoriadnych situácií počas sanácie AZC materiálov. Informácie okrem iného aj o zdravotných rizikách z expozície azbestu a o povinnostiach pri odstraňovaní AZC materiálov zo stavieb vyplývajúcich z §41 zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a nariadenia vlády SR č. 253/2006 Z. z. o požiadavkách na ochranu zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou azbestu pri práci a informácie týkajúce sa platnej legislatívy boli a sú prístupné na internetovej stránke www.ruvzzh.sk

Tabuľka č. 5b

Oznámenia o výkone odstraňovania azbestu alebo materiálov obsahujúcich azbest a výkon štátneho zdravotného dozoru podľa zákona § 41 ods. 16 zákona č. 355/2007 Z. z. a NV SR č. 253/2006 Z. z.	Počet
Oznámenia o začatí výkonu odstraňovania azbestu alebo materiálov obsahujúcich azbest	42
Výkon štátneho zdravotného dozoru po oznámení o začatí výkonu odstraňovania azbestu alebo materiálov obsahujúcich azbest	15

8. VÝKONY V ŠTÁTNYM ZDRAVOTNOM DOZORE

Tabuľka č. 2

Štátny zdravotný dozor (preventívne aktivity)	Počet		
	RÚVZ	ÚVZ SR	Spolu
A. Rozhodnutia súhlasné/nesúhlasné § 13 ods. 4 zákona č. 355/2007 Z. z.			
- o návrhoch na uvedenie priestorov do prevádzky vrátane návrhov na zmenu v ich prevádzkovaní a ak si to vyžaduje objektivizáciu faktorov životného prostredia alebo pracovného prostredia, o návrhoch na uvedenie priestorov do skúšobnej prevádzky	57		
- o návrhoch na schválenie prevádzkových poriadkov a návrhoch na ich zmenu	24		
- o návrhoch na používanie biologických faktorov, na zmenu ich použitia	0		
- o návrhoch na skladovanie a manipuláciu s veľmi toxickými látkami, zmesami na pracovisku vrátane ich použitia pri dezinfekcii, regulácii živočíšnych škodcov a na ochranu rastlín	1		
- o návrhoch na činnosti spojené s výrobou, spracovaním, manipuláciou, skladovaním, prepravou a zneškodňovaním chemických karcinogénov a mutagénov na pracovisku	0		
- o návrhoch na odstraňovanie azbestu a materiálov obsahujúcich azbest zo stavieb	42		
- o návrhoch na zaradenie prác do tretej alebo štvrtej kategórie, návrhoch na ich zmenu, alebo vyradenie	22/4		
- o návrhoch na zriaďovanie a prevádzku pohrebiska, pohrebnej služby, krematória a na činnosti súvisiace s prevozom mŕtvych podľa osobitných predpisov	0		
- ostatné	25		
S p o l u:	171		
B. Rozhodnutia - pokyny - opatrenia	-		
C. Vydané / odobraté oprávnenia na činnosti pracovnej zdravotnej služby	-		
D. Vydané / odobraté oprávnenia na odstraňovanie azbestových materiálov zo stavieb	-		
E. Záväzná stanoviská: § 13 ods. 2 zákona č. 355/2007 Z. z. s prihliadnutím na zákon č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov a zákon č. 39/2013 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečistenia životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov	5		
§ 13 ods. 3 zákona č. 355/2007 Z. z.			
- k územným plánom a k návrhom na územné konanie	32		
- k návrhom na kolaudáciu stavieb a k návrhom na zmenu v užívaní stavieb	22		
- k návrhom na využívanie vodných zdrojov na zásobovanie pitnou vodou	0		

V posudkovej činnosti oddelenie preventívneho pracovného lekárstva v roku 2017 posúdilo a vydalo 171 rozhodnutí podľa § 13 ods.4 zákona NR SR č.355/2007Z.z.. 57 rozhodnutí sme vydali k užívaniu priestorov (vrátane skúšobnej prevádzky). 22 rozhodnutí sa týkalo posúdenia a zaradenia pracovných činností do kategórie rizikových prác, pričom 4 rozhodnutiami sme pracovné činnosti vyradili z kategorizácie rizikových prác. Rozhodnutím sme samostatne schválili na základe podania 24 prevádzkových poriadkov. Posudzovali sme celkom 36 prevádzkových poriadkov (najmä pre prácu s chemickými škodlivinami a hlukom, ale aj vibrácie, fyzická záťaž, elektromagnetické pole a práca s azbestom). Vydali sme 14 rozhodnutí o prerušení konania, v 3 prípadoch sme zastavili konania a rozhodnutím bolo uložených 5 sankcií najmä v zmysle § 52 ods.1 písm. b) zákona č.355/2007 Z.z. Vydali sme jedno rozhodnutie na činnosti spojené so skladovaním a manipuláciou s veľmi toxickými látkami a prípravkami na pracovisku (uvedené výkony sme zaznamenali do položky ostatné). Prevádzkovateľom bolo uložených 126 opatrení na mieste v rámci výkonu ŠZD na odstránenie zistených nedostatkov, z toho v 53 prípadoch išlo najmä o nariadenie výkonu špeciálnych meraní a analýz na účely hodnotenia zdraviu škodlivých faktorov a ich vplyvu na verejné zdravie.

Z 59 vydaných záväzných stanovísk bolo 31 vydaných k návrhu na územné konanie, 22 záväzných stanovísk k návrhom na kolaudáciu stavieb a k návrhom na zmenu v užívaní stavieb, ostatné boli zámery, zásobovanie pitnou vodou.

Schválili sme 24 prevádzkových poriadkov samostatne rozhodnutím, ale posudzovali sme 37 prevádzkových poriadkov a to: 17 pre prácu s chemickými škodlivinami, 9 pre činnosti súvisiace s expozíciou hluku, 1 pre elektromagnetické pole, 3 pre fyzickú záťaž, 2 pre vibrácie, 5 pre karcinogény a mutagény.

V roku 2017 posudzovalo oddelenie preventívneho pracovného lekárstva 5 zámerov:

Pre Okresný úrad Žiar nad Hronom, Odbor starostlivosti o životné prostredie sme posudzovali 4 zámery:

- 1.) „Zariadenie na zber a výkup odpadov – Ladomerská Vieska“, v k.ú. obce Ladomerská Vieska, navrhovateľ a ŽP EKO QELET a.s., Československej armády č. 1694, 036 01 Martin
- 2.) „Rozšírenie výroby hliníkových odliatkov technológiou gravitačného a vysokotlakového odlievania“, pre Nemak Slovakia s.r.o. Ladomerská Vieska

- 3.) „Čistiareň technologických odpadových vôd v spoločnosti Nemak Slovakia s.r.o.“, pre Nemak Slovakia s.r.o. Ladomerská Vieska
- 4.) „Výstavba aquakultúrnej prevádzky v spoločnosti Males – Janova Lehota“, navrhovateľa Males s.r.o., SNP 16, 965 01 Žiar nad Hronom

Pre Okresný úrad Banská Bystrica odbor starostlivosti o životné prostredie sme posudzovali 1 zámer:

- 1.) „Úprava odpadov na mobilnom drviacom zariadení“, pre navrhovateľa GBS group s.r.o., Partizánska 17, 984 01 Lučenec, IČO: 50 223 241, v zastúpení INECO, s.r.o., Mladých budovateľov 2, 974 11 Banská Bystrica

K predkladaným stanoviskám sme zaujali podmienené súhlasné stanoviská formou vydaných záväzných stanovísk.

Tabuľka č. 3

Štátny zdravotný dozor	P o č e t
Výkon ŠZD (ukončená záznamom)	369
Šetrenie sťažností (vykazuje odbor, ktorý je nositeľom úlohy)	0
Šetrenie petícií	1
Šetrenie podnetov na výkon ŠZD	17
Odborné stanoviská (expertízy)	0
Konzultácie	570
Poradenstvo - individuálne	51
- skupinové	1
Iné činnosti*	1

* napr. šetrenie fyzickej záťaže, psychickej pracovnej záťaže, odbery vzoriek vôd a pod.
Poznámka: v štatistickom výkaze sa používa výraz „kontrola“

Výkon štátneho zdravotného dozoru bol predovšetkým zameraný na kontrolu ustanovení legislatívnych úprav, povinností zamestnávateľov a zamestnancov. Celkom bolo vykonaných 369 kontrol, z toho 82 kontrol bolo uskutočnených na rizikových pracoviskách. Okrem kontrol v spoločnostiach, kde sú vyhlásené rizikové práce bol výkon štátneho zdravotného dozoru zameraný na kontrolu uplatňovania platnej legislatívy v súvislosti s chemickými látkami a súčasne aj toxickými látkami a prípravkami spolu bolo 52 kontrol. S toxickými látkami a prípravkami sa pracuje v priemysle (napr. v spoločnosti Sapa Profly a.s., Slovalco a.s. Cortizo Slovakia a.s., CMK, s.r.o,...), v lekárňach ale aj pri práci s azbestom. Práca s

karcinogénnymi látkami - 18 kontrol (drevárske spoločnosti - tvrdé drevo, zdravotnícka onko-ambulancia a priemyselné odvetvia (CMK, s.r.o, Slovalco, a.s.) a práca so zobrazovacou jednotkou 10 kontrol. Ďalšie kontroly boli zamerané na prevenciu závažných priemyselných havárií, na chránené pracoviská a ďalšie prevádzky v ktorých sme kontrolovali najmä: priestorové usporiadanie, mikroklimatické podmienky, hlučnosť, prácu s bremenami, zobrazovacie jednotky, pitný režim, režim práce a odpočinku, dodržiavanie platnosti zákona na ochranu nefajčiarov, manipuláciu s toxickými látkami a prípravkami a veľmi toxickými látkami a prípravkami. V rámci ŠZD bolo 7 kontrol vykonaných spolu s oddelením HŽP, 4 kontroly s oddelením HV a 2 kontroly s oddelením epidemiológie.

Zúčastnili sme sa aktívne 1 výjazdu s poradňou zdravia za klientmi v Žiari nad Hronom v spoločnosti *Slovalco a.s.*

V posudkovej činnosti sme poskytli 570 konzultácií (osobných a telefonických), 167 písomných vyjadrení týkajúcich sa platnej legislatívy a povinností vyplývajúcich pre zamestnávateľa, ohľadne rizikových prác, chránených dielní, pracovnej zdravotnej služby, odstraňovania azbestu, prevádzkových poriadkov a pod. Zúčastnili sme sa 95 komisií a kolaudácií.

V roku 2017 sme sa zúčastnili 3 spoločných previerok podľa zákona č. 128/2015 Z.z. o prevencii závažných priemyselných havárií a o zmene a doplnení niektorých zákonov v rámci spolupráce s SIŽP.

V rámci ŠZD bola odobratá 1 vzorka pitnej vody v obchodných priestoroch predajne stavebnín (z vlastného vodného zdroja – studne). Odobratá vzorka *vyhovovala* platným požiadavkám na kvalitu vody, ktorá je určená na ľudskú spotrebu.

V zmysle zákona č.211/2000 Z.z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení zákonov sme žiadostiam vyhovelí a poskytli informácie 2-krát.

V roku 2017 sme na RÚVZ v Žiari nad Hronom zaevidovali 19 podnetov, ale riešili sme len 18 podnetov, z toho jeden podnet bol podaný ako petícia občanov. Jeden podnet bol odstúpený v plnom rozsahu regionálnemu hygienikovi MDVaRgR SR vo Zvolene. Z riešených podnetov bolo 6 vyhodnotených ako o neopodstatnené podnety, čo predstavuje 33,3%.

Dňa 05.1.2017 bol na RÚVZ v Žiari nad Hronom doručený písomný podnet sťažovateľa „Sťažnosti na porušovanie BOZP, pracovnej disciplíny na pracovisku v spoločnosti SAPA Profily a.s. v Žiari nad Hronom ". Výkonom ŠZD zo dňa 16.01.2017 za prítomnosti zástupcov spoločnosti bolo zistené, že podnet je neopodstatnený.

Dňa 22.02.2017 bol na RÚVZ v Žiari nad Hronom doručený (e-mailom) anonymný podnet „Sťažnosti na pracovné podmienky“ v spoločnosti Zlatá Kremnická pekáreň, s.r.o. Bartošova Lehôtka. Výkonom ŠZD zo dňa 27.02.2017, za prítomnosti konateľa spoločnosti bolo zistené, že podnet na čistotu a upratovanie šatní a hygienických zariadení je čiastočne opodstatnený a boli uložené opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov. Po opakovanom ŠZD dňa 02.03.2017 bolo zistené, že nedostatky boli odstránené.

Dňa 16.03.2017 sme zaevidovali odstúpenie petície z OÚ v Žarnovici. Petícia občanov Žarnovice sa týkala zastavenia činnosti (prevádzkovania) spoločnosti Energy Edge ZC, s r.o. v Žarnovici, ktorá prevádzkovaní elektrárne (prachom a hlučnosťou) obťažuje občanov. Spoločnosť Energy Edge ZC, s.r.o. bola vyzvaná, aby sa vyjadrila k petícii. Dňa 31.05.2017 doručila spoločnosť svoje stanovisko k petícii v ktorom sa vyjadrila, že vykonáva potrebné opatrenia (opravu turbostroja) za účelom zníženia hlučnosti. Prípisom zo dňa 13.06.2017 bol petičný výbor (jeho zástupca pán Ing. Herko) o tejto skutočnosti informovaný.

Dňa 27.03.2017 bol na Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Žiari nad Hronom doručený telefonicky „Podnet na hluk z prevádzky Slovenské parkety spol. s r.o. v Banskej Štiavnici“, že prevádzka hlučnosťou obťažuje okolité životné prostredie. Výkonom ŠZD zo dňa 06.04.2017, za prítomnosti zástupcu spoločnosti bolo zistené, že podnet je čiastočne opodstatnený, ale spoločnosť už urobila potrebné opatrenia na odstránenie zvýšenej hlučnosti, ktoré zástupcovia RÚVZ už len skontrolovali a vyhodnotili ich, že sú účinné. O zistených skutočnostiach bol, sťažovateľ informovaný telefonicky.

Dňa 28.03.2017 bol na Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Žiari nad Hronom doručený telefonicky „Podnet na hluk z prevádzok v Banskej Štiavnici“, že svojou činnosťou obťažujú okolité životné prostredie hlukom a to večer a najmä cez víkendy. Tento podnet nebol z dôvodu náročnosti meraní v životnom prostredí a identifikácie prevádzok ukončený. Bude sa riešiť v roku 2018.

Dňa 05.04.2017 bol na Regionálnom úrade verejného zdravotníctva so sídlom v Žiari nad Hronom zaevidovaný písomný podnet „Podnet na prešetrenie a zastavenie stavby vysielача v blízkosti rodinného domu“. Uvedená problematika nie je v kompetencii RÚVZ so sídlom v Žiari nad Hronom, z toho dôvodu bol podnet postúpený príslušnému regionálnemu hygienikovi MDVaRgR SR vo Zvolene.

Dňa 6.04.2016 bol na RÚVZ zaevidovaný podnet na “hluk z prevádzky ZIN s.r.o.“ v Hronskom Beňadiku a to najmä na obťažovanie hlukom v noci. Opakovaným ŠZD v dňoch 30.05.2017, 06.06.2017 bolo zistené, že spoločnosť prevádzkovaním prekračuje prípustné hodnoty hlučnosti najmä v noci a boli jej uložené opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov. Dňa 28.09.2017 bol na RÚVZ doručený protokol, ktorý preukázal, že opatrenia sú účinné a spoločnosť neprekračuje prípustné hodnoty hlučnosti cez deň, večer a noc. Záverom hodnotíme, že podnet je opodstatnený.

Dňa 12.04.2016 bol na RÚVZ telefonicky zaevidovaný podnet na “hluk z prevádzky K-plast VD“ v Novej Bani a to najmä na obťažovanie hlukom v noci. ŠZD dňa 02.05.2017 bolo zistené, že spoločnosť prevádzkovaním prekračuje prípustné hodnoty hlučnosti a boli jej uložené opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov. Opatrenia boli v prevádzke urobené, ale RÚVZ so sídlom v Žiari nad Hronom nebola preukázaná ich účinnosť. Prevádzkovateľ bol zaviazaný, že protokoly o meraní hlučnosti v životnom prostredí musí predložiť najneskôr do 31.03.2018 o čom bola písomne informovaná aj sťažovateľka. Záverom hodnotíme, že podnet je opodstatnený.

25.04.2017 bol na Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Žiari nad Hronom doručený telefonicky anonymný „Podnet na odstraňovanie AZC krytiny z prístavby“ v Žarnovici. Dňa 26.04.2017 bola v rámci výkonu ŠZD urobená obhliadka miesta odstraňovania ACM materiálov. Následne bola vyzvaná stavebná spoločnosť, ktorá mala povolenie stavebného úradu na odstránenie stavby. RÚVZ začal správne konanie a prevádzkovateľovi bola uložená pokuta. Podnet bol opodstatnený.

Dňa 17.05.2017 bol na Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Žiari nad Hronom doručený písomný anonymný „Podnet na neuspokojivý stav pracovného prostredia“ spoločnosť Ditte s.r.o. v Novej Bani. Výkonom ŠZD zo dňa 25.05.2017, za prítomnosti konateľ a spoločnosti bolo zistené, že podnet je opodstatnený. Prevádzkovateľovi boli určené

opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov. RÚVZ v Žiari nad Hronom voči prevádzkovateľovi začal správne konanie.

Dňa 22.05.2017 bol na Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Žiari nad Hronom doručený telefonicky anonymný „Podnet na odstraňovanie AZC krytiny bez zabezpečenie ochrany zdravia ľudí v bývalých pekárňach“ v obci Hliník nad Hronom. Na základe uvedeného bola vykonaná obhliadka miesta a urobená fotodokumentácia. Následne bola vyzvaná stavebná spoločnosť Ecobauproperty s.r.o., ktorá stavbu dozorovala, aby zúčastnila spoločného rokovania, z ktorého je vyhotovená zápisnica zo dňa 30.05.2017. RÚVZ začal správne konanie a stavebnej spoločnosti bola uložená pokuta. Podnet bol opodstatnený.

Dňa 04.08.2017 bol na Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Žiari nad Hronom doručený prípis z OÚ Banská Bystrica ako odstúpenie anonymného podnetu na „Hluk z prevádzky autodiely v Starej Kremničke“ a obťažovanie hlukom najbližších obyvateľov. Výkonom ŠZD zo dňa 11.08.2017 bolo zistené, že podnet nie je opodstatnený, nakoľko prevádzka autodiely neexistuje a neprevádzkuje sa.

Dňa 04.08.2017 bol na Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Žiari nad Hronom doručený prípis z OÚ Banská Bystrica, ako odstúpenie anonymného podnetu na „šírenie zápachu po zváraní železa a obťažovanie hlukom šíriacim sa z garáže“ v najbližšom okolí rodinných domov a tým aj obťažovanie obyvateľov. Výkonom ŠZD zo dňa 21.08.2017 bolo zistené, že podnet nie je možné vyhodnotiť, nakoľko počas niekoľkých (3-troch kontrol) ŠZD nebolo možné uvedené činnosti skontrolovať, lebo sa neprevádzkovali. Počas ŠZD bola garáž vždy zatvorená.

Dňa 14.08.2017 bol na Regionálnom úrade verejného zdravotníctva so sídlom v Žiari nad Hronom zaevidovaný písomný anonymný „Podnet na prešetrenie“ činnosti prevádzky na zaznamenaný anonymný podnet na prevádzku „spracovanie drevnej hmoty v časti Štál „Šmikňa“ v Malej Lehote“. Sťažovateľ poukázal dennodenné pílenie dreva a obťažovanie hlukom, ktorý sa šíri k rodinným domom. Po posúdení podaného podnetu zamestnanci oddelenia vyhodnotili, že podnet sa týka budúcej prevádzky „Opracovanie drevnej hmoty a výroba komponentov z dreva“ o ktorú požiadal pán Pavel Šmikniar (IČO: 351 902 81). Do 31.12.2017 RÚVZ nepovolil prevádzku súvisiacu s pílením dreva v tejto lokalite, z dôvodu že

žiadateľ nepredložil hlukovú štúdiu, alebo iný doklad o intenzite hlučnosti (pri pílení drevnej hmoty v životnom prostredí). Podnet nie je možné vyhodnotiť

Dňa 16.08.2017 bol na RÚVZ Žiar nad Hronom doručený emailom podnet na spoločnosť K-systém spol. s.r.o. v Kosoríne, že z prevádzky sa šíri „zápach z chemických látok“ a to najmä v letných mesiacoch cez týždeň podvečer a soboty doobeda. Obyvatelia sú obťažovaní nielen zápachom ale aj „hlukom“. Vzhľadom na to, že ide o opakovaný podnet, ktorý RÚVZ už riešil v roku 2015 bola zo strany RÚVZ vykonaná obhliadka miesta za účelom kontroly otvorených okien, brány prevádzky K-systém spol. s.r.o. v Kosoríne. O obhliadke bola urobená zápisnica a aj fotodokumentácia. Následne spoločnosť K-systém spol. s.r.o. v Kosoríne koncom augusta už nepracovala poobede ani cez soboty. Podnet je čiastočne opodstatnený a bude riešený (z dôvodu sezónnych prác) v roku 2018.

Dňa 21.08.2017 bol na RÚVZ v Žiari nad Hronom doručený odstúpený anonymný podnet z ÚV SR Bratislava ako „Pokyn na vykonanie ŠZD – podozrenie na prítomnosť materiálov s obsahom azbestu na stavbe v Banskej Štiavnici“. Dňa 28.08.2017 bol vykonaný ŠZD spolu so zástupcami spoločnosti Tidly Slovakia a.s. na tvare miesta staveniska, kde okrem kontroly, fotodokumentácie bolo dobratých 5 vzoriek na prítomnosť ACM materiálov. Do doby vyšetrenia vzoriek na prítomnosť ACM vlákien v NRC pre vláknité prachy v Nitre boli práce na stavenisku zastavené. Dňa 06.09.2017 bol na spoločnom rokovaní dohodnutý ďalší postup, nakoľko niektoré odobraté vzorky preukázali prítomnosť ACM vlákien. ACM vlákna boli preukázané vo vzorke 0S 8 (vzorka vo svahu). Na základe uvedeného sa spoločnosti uložili opatrenia ako postupovať pri sanácii stavebnej sute. Stavebná suť pri svahu (vzorka 08) musí byť odstránená spoločnosťou ktorá má oprávnenie na manipuláciu s ACM materiálmi. Podaný podnet bol opodstatnený. RÚVZ so sídlom v Žiari nad Hronom nezačal voči spoločnosti správne konanie.

Dňa 23.10.2017 bol na Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Žiari nad Hronom doručený prípis z IP Banská Bystrica, oddelenia pracovných vzťahov ako odstúpenie podnetu na „nedodržanie teploty na pracovisku“ v kuchyni Hotela Golfer spoločnosti Floren, a.s. v Kremnici. Výkonom ŠZD zo dňa 26.10.2017 bolo zistené, že podnet je neopodstatnený.

Dňa 25.10.2017 bol na Regionálnom úrade verejného zdravotníctva so sídlom v Žiari nad Hronom zaznamenaný telefonický anonymný podnet „na nedodržiavanie hygienických

a bezpečnostných predpisov, nefungujúce odsávanie od linky č.18 a ohrozenie zdravie ľudí“ v spoločnosť Tubex Slovakia s.r.o. Výkonom ŠZD zo dňa 03.11.2017, za prítomnosti prokuristu a ABT spoločnosti bolo zistené, že podnet je čiastočne opodstatnený. Linka č.18 na výrobu túb je v testovacom režime a v 43.kalendárnom týždni došlo počas testovania k samovoľnému preklopeniu požiarnej klapky potrubia na odvode spalín od výrobných linky. Spoločnosť ihneď po zistení začala identifikovať poruchu a následne ju odstránila. Voči spoločnosti Tubex Slovakia s.r.o. nebolo začaté správne konanie.

Tabuľka č. 8

Použitie kontrolných listov (dotazníkov informovanosti zamestnancov) pri výkone ŠZD										
RÚVZ	Počet kontrolných listov									
	A	B	C	H	K	N	P	R	V	Z
Žiar n/Hronom	5	0	21	16	0	13	0	0	0	20

A – azbest
 B – biologické faktory
 C – chemické faktory
 H – hluk
 K – karcinogénne a mutagénne faktory
 N – neionizujúce žiarenie
 P – psychická pracovná záťaž
 R – bremená
 V – vibrácie
 Z – zobrazovacie jednotky

A – azbest – 5 dotazníkov

C – chemické faktory – 21 dotazníkov

H – hluk – 16 dotazníkov

Z – zobrazovacie jednotky – 20 dotazníkov

N – neionizujúce žiarenie -13

Používanie kontrolných listov - dotazníkov informovanosti zamestnancov je dobrou pomôckou pre skvalitňovanie výkonu štátneho zdravotného dozoru hlavne tam, kde je záujem o spoluprácu aj zo strany zamestnávateľov. Výstupy z vyplnených dotazníkov informovanosti zamestnancov sú podkladom pre zhodnotenie a zlepšenie výkonu v rámci ŠZD. *Kontrolné listy je potrebné aktualizovať.*

Úroveň ochrany zdravia na chránených pracoviskách									
RÚVZ	Počet nových posúdení		Počet kontrolovaných CHP v danom roku	Počet kontrol na CHP v danom roku (spolu) ¹⁾	Počet zamestnancov so ZP na kontrolovaných CHP v danom roku (spolu) ²⁾	Kontrolné listy (aké, koľko)	Zistené nedostatky (aké, koľko)	Uložené opatrenia (aké, koľko)	Poznámky (napr. vykonané úpravy prac. podmienok na pracovisku a pod.)
	rozhodnutí	stanovísk							
Žiar nad Hronom	4	14	23	26	28	Z-3	nie	žiadne	viď. textová časť

Pozn. 1:

Kontrolné listy: A – azbest, B – biologické faktory, C – chemické faktory, H – hluk, K – karcinogénne a mutagénne faktory,

N – neionizujúce žiarenie, P – psychická pracovná záťaž, R – bremená, V – vibrácie, Z – zobrazovacie jednotky

Pozn. 2:

Vykonávaná činnosť za jednotlivé pracoviská:

- 1.) pomocná pracovná sila
- 2.) polygrafický pracovník
- 3.) učiteľka v špeciálnej triede, asistent učiteľa
- 4.) predavač
- 5.) kadernička

Na chránených pracoviskách sme v rámci ŠZD vykonali 26 kontrol, pričom sme skontrolovali 23 chránených pracovísk (dielní). Na základe žiadosti v roku 2017 bolo do užívania posúdených 18 chránených dielní alebo pracovísk. V rámci novo vytvorených chránených pracovísk vzniklo 23 pracovných miest. Všetci zamestnanci so zdravotným obmedzením absolvovali LPP (odporúčenie príslušného obvodného lekára na prácu v chránenom pracovisku). Podľa druhu (skupiny) postihnutia uvádzaných podľa MKCH bolo najviac z posudzovaných pozícií cca 52% poškodenie pohybového aparátu (M) a duševné poruchy cca 26% (F). Prevažovali prevádzky charakteru SZČO, s počtom zamestnancov – jeden, ako samo zamestnávateľ.

Pri posudzovaní priestorov prevádzok, boli žiadatelia upozornení na menšie nedostatky, ktoré boli odstránené obratom a opakovane skontrolované. Posudzované priestory spĺňali požiadavky na ochranu zdravia, podľa NV SR č. 391/2006 Z. z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách na pracovisko s ohľadom na charakter pracoviska a vykonávanú činnosť (s dôrazom na ergonómiu, vetranie a osvetlenie).

Pracovné podmienky sú prispôsobené zamestnancom podľa možností a charakteru vykonávanej činnosti (napr. rôzny pracovný čas v jednozmennej prevádzke v rozpätí 6 až 8 hodín). Ani jedna pracovná činnosť nie je odmeňovaná úkolom. Zamestnanci majú možnosť si voliť vlastné pracovné tempo a aj pracovnú polohu (napr. v sede, alebo práca v stojí). Počas zmeny môžu mať podľa potrieb aj viac prestávok na oddych, môžu používať oddychovú miestnosť. Pracoviská sú zariadené v súlade s ergonomickými požiadavkami práce (napr. vhodné a nastaviteľné pracovné stoličky).

Pri výkone štátneho zdravotného dozoru na chránených pracoviskách neboli zistené závažné nedostatky, ktoré by vyžadovali vykonať nápravné opatrenia, alebo by boli v rozpore s platnou legislatívou.

Pri kontrolách boli vyplnené 3 kontrolné listy pre prácu so zobrazovacou jednotkou, z ktorých vyplynulo, že zamestnanci sú informovaní o rizikách práce so zobrazovacou jednotkou.

Tabuľka č. 6

Sankčné opatrenia	Počet	V sume
Pokuty za priestupky – blokové konanie	0	-
Pokuty za priestupky – pokuty do 1659 € okrem blokových (§ 56 ods. 2 zákona č. 355/2007 Z. z.)	0	-
Pokuty za iné správne delikty (§ 57 zákona č. 355/2007 Z. z.)	5	17100 €
Iné sankcie / opatrenia – zákaz výroby, používania zariadení a	0	-

prevádzky (§ 55 ods. 2 písm. a), f), g) zákona č. 355/2007 Z. z.)		
Trestné oznámenie	0	-
Náhrada nákladov (§ 58 zákona č. 355/2007 Z. z.)	0	-
Zvýšenie poistného (podľa zákona č. 461/2003 Z.z.)	0	-
Výkon rozhodnutia (§ 79 zákona č. 71/1967 Zb.)	0	-

V roku 2017 sme uložili 2 pokuty za iné správne delikty podľa § 57 ods. 42 písm. b) zák. č. 355/2007 Z.z., jednu pokutu podľa § 57 odst. 42 písm. e), jednu pokutu podľa § 57 ods. 29 písm. g), h), i) a j) a jednu pokutu podľa § 57 ods. 19, § 57 ods. 50 písm. a).

Spoločnosti Ditte, s.r.o, Nová Baňa a Locomotion Slovakia s.r.o. Zvolen, prevádzka Banská Štiavnica vykonávali svoju výrobnú činnosť a prevádzkovali bez súhlasného rozhodnutia orgánu verejného zdravotníctva, čím došlo k porušeniu povinnosti vyplývajúcej z § 52 ods. 1 písm. b) zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia.

Spoločnosť Astana s.r.o. Poprad nedodrжала postupy v schválenom prevádzkovom poriadku, čím došlo k porušeniu povinnosti vyplývajúcej z § 52 odst.1 písm. f) zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia.

Spoločnosť Ecobau Property s.r.o. Bratislava vykonávala odstraňovanie azbestových materiálov bez oprávnenia vydaného ÚVZ SR a v rozpore s § 41 odst. 1,13,16,17 zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia.

Spoločnosť Energy Edge s.r.o. Žarnovica porušila povinnosť uvedenú v § 27 ods.1 zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia.

Prehľad o počte kontrolovaných podnikateľských subjektov						
Právna forma subjektu	Počet kontrolovaných subjektov					
	rozdelenie podľa počtu zamestnancov v kontrolovanom subjekte					
	0	1 - 9	10 - 49	50 - 249	250 a viac	SPOLU
Podnikateľ-FO – nezapísaný v OR		125	40	6	0	171
Podnikateľ-FO – zapísaný v OR		0	0	0	0	0
FO – slobodné povolanie						
FO – poľnohospodárska výroba						
Fyzické osoby spolu	0	125	40	6	0	171
Verejná obchodná spoločnosť		0				0
Spoločnosť s ručením obmedzeným		67	66	20	5	158
Komanditná spoločnosť						
Nadácia						
Nezisková organizácia						
Akčiová spoločnosť		16	2	4	10	32
Družstvo		1	0	0	0	1
Spoločenstvá vlastníkov pozemkov, bytov a pod.						
Štátny podnik		0	1	4	0	5
Národná banka Slovenska						
Banka – štátny peňažný ústav						
Rozpočtová organizácia						
Príspevková organizácia						
Obecný podnik						
Fondy						
Verejnoprávna inštitúcia						
Zahraničná osoba						
Sociálna a zdravotné poisťovne						
Odštepny závod						
Združenie (zväz, spolok)						
Politická strana, hnutie						
Cirkevná organizácia						
Organizačná jednotka združenia						
Komora (s výnimkou profesných komôr)						
Záujmové združenie právnických osôb						
Obec (obecný úrad), mesto (mestský úrad)		1	1	0	0	2
Krajský a obvodný úrad						
Samosprávny kraj (úrad samosprávneho kraja)						
Právnické osoby spolu	0	85	70	28	15	198
S p o l u :	0	210	110	34	15	369

9. PODPORA ZDRAVIA PRI PRÁCI

Aktívne sme sa podieľali na zdravotno-výchovnej činnosti pri ochrane, podpore a rozvoji zdravia obyvateľstva s využitím rôznych metód. Kontrolným mechanizmom spätnej väzby od zamestnancov sú dotazníky informovanosti o zdravotných rizikách pri práci. Využitie kontrolných listov na pracoviskách s rôznymi faktormi práce a pracovného prostredia je uvedené v tab. č. 8

U zamestnávateľov bolo použitých v spádovom území RÚVZ Žiar nad Hronom 75 dotazníkov informovanosti zamestnancov pri výkone ŠZD.

V problematike ochrany, podpory a rozvoji zdravia bolo poskytnutých 625 konzultácií, (telefonicky, osobne ale aj emailom) pre fyzické ale aj právnické osoby. Poradenstvá boli zamerané na odborné konzultácie týkajúce sa pracovnej zdravotnej služby, hodnotenia zdravotných rizík, rizikových prác, chránených dielní, pracovnej zdravotnej služby, odstraňovania azbestu, prevádzkových poriadkov a pod.

Bolo poskytnutých 51 individuálnych a 1 skupinovú konzultáciu za účasti 3 osôb. 27 konzultácií bolo poskytnutých v rámci bežného hygienického dozoru a 24 v rámci preventívneho hygienického dozoru. Konzultácie sa týkali zabezpečenia pracovnej zdravotnej služby pre prvú a druhú kategóriu, hodnotenia a posúdenia rizík na pracoviskách s chemickým faktorom, prácou s azbestom a jeho odstraňovania zo stavieb ako aj povinností prevádzkovateľa podľa súčasne platnej legislatívy, ale aj problematiky rizikových prác a rekondičných pobytov.

Prostredníctvom masovo-komunikačných médií, bola aktualizovaná internetová stránka úradu a v októbri bola doplnená o aktivity súvisiace s kampanou Európskeho týždňa bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, ktorý sa uskutočnil v 43. kalendárnom týždni 25. októbra 2017 „Zdravé pracoviská pre všetky vekové kategórie“.

10. ŠPECIALIZOVANÉ ÚLOHY A INÁ ODBORNÁ ČINNOSŤ

Tabuľka č. 11

Špecializované úlohy a iná odborná činnosť					
Prednášky		Publikácie v odborných časopisoch a zborníkoch (počet)	Zahraničné pracovné a študijné cesty (počet)	Špecializované úlohy (počet)	Iné činnosti (počet)
na odborných podujatiach (počet prednášok)	Pregraduálna a postgraduálna výchova (počet hodín)				
0	0	0	0	0	3

Iné činnosti:

- články v denníkoch, časopisoch a v regionálnej tlači
- informácie pre regionálne vysielanie STV2
- články (aktivity) na internetových stránkach, atď.

V rámci kampane EÚ “Zdravé pracoviská – Zdravé pracoviská pre všetky vekové kategórie“ sme sa podieľali nielen intenzívnou informačnou kampaňou, ale aj intervenčnými aktivitami zameranými na prevenciu a znižovanie zdravotných rizík pri práci. Okrem aktuálnych informácií ohľadne kampane bola na našej internetovej stránke aj upútavka na deň otvorených dverí (*dňa 25.10.2017*) s možnosťou konzultácie k otázkam týkajúcim sa ochrany zdravia pri práci, hodnotenia rizík, čím sme chceli zvýšiť informovanosť o rizikách na pracovisku a podnietiť zamestnávateľov, riadiacich pracovníkov a zamestnancov a ich zástupcov k spolupráci na riadení týchto rizík. Spoločnostiam: NEUMAN ALUMINIUM PWG s.r.o., Fagor Ederlan Slovensko, a.s., a FF systémbau s.r.o. Hliník nad Hronom boli poskytnuté konzultácie týkajúce sa ich podniku v súvislosti s témou “ Zdravé pracoviská pre všetky vekové kategórie“ v rámci Európskeho týždňa bezpečnosti.

Na dvoch ústavných seminároch RÚVZ so sídlom v Žiari nad Hronom sme aktívne informovali na tému: *Vyhláška MZ SR č.542/2007 Z.z. o podrobnostiach o ochrane zdravia pred fyzickou záťažou pri práci, psychickou pracovnou záťažou a senzorickou záťažou pri práci a NV SR č.281/2006 Z.z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách pri ručnej manipulácii s bremenami* a ďalším príspevkom na tému: *Praktické skúsenosti pri výkone ŠZD a zabezpečení hodnotenia rizík v súvislosti s fyzickou záťažou pri práci a pri ručnej manipulácii s bremenami podľa platnej legislatívy.*

11. VYHODNOTENIE DOHODY O SPOLUPRÁCI A KOORDINÁCIÍ ČINNOSTI MEDZI ÚVZ SR A NIP V OBLASTI OCHRANY ZDRAVIA PRI PRÁCI A BEZPEČNOSTI PRI PRÁCI

Na základe Dohody o spolupráci a koordinácii činností v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci medzi MPSVR SR a MZ SR spolupracuje Regionálny úrad verejného zdravotníctva v Žiari nad Hronom s príslušným inšpektorátom práce v Banskej Bystrici (na našej úrovni sme nevyplňali tabuľku č. 14a, ktorú vykazujú vybrané RÚVZ).

V spolupráci s RÚVZ v Banskej Bystrici sme sa spoločne podieľali na kontrolách v zmysle Spoločnej previerky IP a RÚVZ v Banskobystrickom kraji v spoločnosti Ellio s.r.o., Novozámocká 242, Nitra (stavebná spoločnosť), pracovisko (stavba) - KVB Hrádza BT2 N. Baňa, Pod sekvojou 968 01 Nová Baňa. Štátny zdravotný dozor bol zameraný na kontrolu dodržiavania legislatívnych ustanovení v oblasti ochrany verejného zdravia zamestnancov podľa zák. č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia v znení noviel a predpisov vydaných na jeho vykonanie a osobitných predpisov na ochranu zdravia zamestnancov.

Tabuľka č. 14b

Spoločné koordinované dozorné aktivity orgánov verejného zdravotníctva s inými orgánmi dozoru vo vybraných organizáciách (podľa zákona č. 128/2015 Z.z.)				
Kraj	Previerka vykonaná RÚVZ	Kontrolované subjekty	Kategória subjektu	Počet uložených opatrení
Banskobystrický	Žiar nad Hronom	CMK, s.r.o. Žarnovica	B	0
		Zväz pre skladovanie zásob a.s., Hronský Beňadik	B	0
		Slovalco, a.s. Žiar nad Hronom	B	0

Podľa navrhnutého plánu spoločných previerok so SIŽP v rámci koordinovaných kontrol dozorných orgánov podľa zákona č.128/2015 Z.z. o prevencii závažných priemyselných havárií a o zmenách a doplnení niektorých zákonov v roku 2017 bola realizovaná spoločná previerka v spoločnosti CMK, s.r.o. Žarnovica, v spoločnosti Zväz pre skladovanie zásob a.s., Hronský Beňadik a v Slovaco a.s. Žiar nad Hronom. V roku 2017 nepodal ani jeden podnik žiadosť na vydanie stanoviska k certifikátu „Bezpečný podnik“.

12. PERSONALISTIKA

Personálne obsadenie PPLaT

Tabuľka č. 15

Personálne obsadenie odboru (oddelenia) preventívneho pracovného lekárstva k 31.12.							
Lekári	VŠ		DAHE	AHE	SŠ		S p o l u
	zdrav.	iní			zdrav.	ostatní	
0	2	2	0	1	0	0	5

V roku 2017 pracovali na oddelení preventívneho pracovného lekárstva 5 zamestnanci a to: 1 chemický inžinier, 1 inžinier ekológie a environmentalistiky, 2 verejní zdravotníci, 1 asistent hygienickej služby - absolvent pomaturitného špecializačného štúdia v príslušnom odbore.

Verejnú zdravotníctvo (Mgr) bez špecializácie.

Zamestnanci oddelenia majú špecializácie pre prácu na oddelení PPLaT- hygiena pracovných podmienok. Počet zamestnancov oproti predchádzajúcemu roku je nezmenený. Jeden lekár odišiel na základe vlastnej žiadosti do dôchodku a po materskej dovolenke na stúpila magistra verejného zdravotníctva.

Oddelenie výchovy k zdraviu

A. Organizácia a podmienky činnosti odboru podpory zdravia vrátane Poradenského centra ochrany a podpory zdravia

a. Organizačná štruktúra

Oddelenie výchovy k zdraviu je zriadené pri RÚVZ so sídlom v Žiari nad Hronom na ulici Cyrila a Metoda 23, zdravotno-výchovné aktivity na úseku rozvoja a podpory zdravia zabezpečuje pre 3 okresy (Žiar nad Hronom, Žarnovica, Banská Štiavnica).

Počet obyvateľov v spádovom regióne RÚVZ k 31.12.2016 je 89 923 obyvateľov. V okrese Banská Štiavnica – 16 260 obyvateľov, z toho 7918 mužov a 8 342 žien. V okrese Žarnovica – 26 452 obyvateľov, z toho 13 099 mužov a 13 353 žien. V okrese Žiar nad Hronom – 47 211, z toho 23 039 mužov a 24 172 žien. Prioritnou skupinou pre intenzívnu formu šírenia intervencií je skupina detí a mládeže. Skupina obyvateľstva v predproduktívnom veku tvorí 16 516 predškóľakov, škóľakov a stredoškóľakov, čo je 18,37%.

Pracovníčky oddelenia výchovy k zdraviu (OVkZ) zabezpečujú zdravotno-výchovné aktivity formou prednáškových aktivít na základných a stredných školách, materských škóľkach, domovoch mládeže, špeciálnych základných a stredných školách. Realizujú aktivity v rámci kampaní určených pre širokú verejnosť, aktivity v rámci vyhlásených svetových dní, podieľajú sa na plnení vlastných úloh vyplývajúcich z programov a projektov ÚVZ SR, plnení regionálnych priorít, na realizácii projektov iných organizácií napr. Mesto Žiar nad Hronom, CVCČ, CPPPaP, mládežnícke organizácie, OR PZ, komunitné centrá, mestská polícia a i. Pre svoje aktivity vyrábajú vlastný zdravotno-výchovný materiál (letáky, plagáty, omal'ovánky a i.) alebo distribuujú materiály dodané ÚVZ SR, Alzheimerovou spoločnosťou, Slovenskou nadáciou srdca a i. Venujú sa publikačnej činnosti aktuálnymi témami v regionálnych novinách, ATV a na webovej stránke úradu. Pracovníčky zabezpečujú činnosť poradenského centra ochrany a podpory zdravia. Od novembra 2012 sú oddelenie a poradenské centrum ochrany a podpory zdravia umiestnené v 1 budove RÚVZ.

Základná poradňa zdravia (ďalej zPZ) poskytuje preventívne poradenstvo minimálne 1x týždenne v dopoludňajších hodinách (inak podľa záujmu verejnosti), výjazdové aktivity podľa záujmu organizácií a možností pracovníkov OVkZ.

V zPZ sa vykonáva každému klientovi antropometrické meranie, meranie TK, rodinná a osobná anamnéza, biochemické vyšetrenie, meranie celkového telesného tuku prístrojom OMRON, spirometria, u fajčiarov meranie Smokerlyzerom a poskytuje sa odborné

poradenstvo na základe výsledkov vyšetrenia. V zPZ sa pracuje s celoslovensky jednotnou verziou Testu zdravého srdca, ktorá bola v roku 2010 aktualizovaná.

Pri prvej návšteve klienta sa vykonávajú štyri základné biochemické vyšetrenia prístrojom Reflotron (celkový cholesterol, glukóza, triacylglyceroly, HDL - cholesterol). Na ich základe sa stanovuje RI, RII, RIII a LDL. Z antropometrických meraní sa stanovuje BMI a WHR. Prístrojom OMRON sa meria a vyhodnocuje celkový telesný tuk klienta. Klientovi je vykonaná spirometrické vyšetrenie, u fajčiarov vyšetrenie Smokerlyzerom. Pri výjazdových aktivitách základnej poradne zdravia sa zachovávajú pri vyšetreniach rovnaké podmienky na objektivnosť vyšetrenia aj počet vyšetrení ako v ambulantnej forme, vyhodnotenie kardiovaskulárneho rizika programom TZS sa vykonáva dodatočne po vložení údajov.

Čas potrebný na vyšetrenie 1 klienta je pri prvej návšteve v poradni cca 30 - 40 min., pri kontrolných vyšetreniach cca 20 - 30 min.

Pri aktivitách pre verejnosť boli biochemické analýzy vykonávané prístrojom Accutrend (Kampaň MOST).

Nadstavbové poradne:

1. Činnosť POPA - pohybová aktivita žien prebieha 2 krát týždenne v priestoroch telocvične II. ZŠ v Žiari nad Hronom je vedená kvalifikovanou cvičiteľkou, ktorá nie je v zamestnaneckom pomere s RÚVZ, za jej činnosť je zodpovedná vedúca oddelenia výchovy k zdraviu.
2. Poradenstvo odvykania od závislostí na tabaku a iných psychoaktívnych látkach formou práce v skupinách alebo individuálne bolo pre odchod kvalifikovanej pracovníčky do dôchodku dočasne pozastavené.
3. Poradňu zdravej výživy (PZV) vedie pracovníčka z oddelenia výchovy k zdraviu.
4. Poradňu nefarmakologického ovplyvňovania TK zabezpečuje vedúca OVkZ.
5. Poradňu HIV/AIDS zabezpečuje vedúca oddelenia epidemiológie.

V zPZ a v nadstavbových poradniach je priamo realizované všeobecné preventívne individuálne odborné poradenstvo v súlade s Metodickou príručkou pre prácu v Poradniach zdravia, aktualizovanou v roku 2016. Vedúca oddelenia výchovy zdravia bola členkou pracovnej skupiny pre aktualizáciu TZS a seniorov.

b. Personálne obsadenie

Oddelenie výchovy k zdraviu:

Na oddelení výchovy k zdraviu pracujú 2 zamestnankyne vykonávajúce práce vo verejnom záujme na plný úväzok. Vedením OVkZ a PCPZ je MUDr. Zina Košťanová na úväzok 0,2.

Poradenské centrum podpory zdravia:

V zPZ pri ambulantnej forme stabilne pracuje 1 lekár (vedúca OVkZ a PCPZ a pracovníčka oddelenia OVkZ), výjazdové aktivity zPZ zabezpečujú okrem uvedenej lekárky 2 pracovníčky z oddelenia výchovy k zdraviu.

Nadstavbové poradne zabezpečujú 3 pracovníčky oddelenia OVkZ a 1 pracovníčka oddelenia epidemiológie (Miroslava Malatinová – skupinovú formu POPA, MUDr. Košťanová – nefarmakologické ovplyvňovanie TK, vedúca oddelenia epidemiológie MUDr. Eva Striežová – poradňa HIV/AIDS a RNDr. M. Hrušovská – PZV).

V roku 2017 činnosť poradní zabezpečovali 4 zamestnanci RÚVZ.

B. Vzdelávanie pracovníkov

Pracovníčky OVZ majú možnosť zvyšovať si odborné vedomosti. Ďalej účasťou na akciách organizovaných ÚVZ SR v Bratislave, SZU Bratislava, Centrom pre liečbu drogových závislostí a individuálnym štúdiom. Na individuálne štúdium môžu pracovníci OVkZ časovo neobmedzene používať i odborné materiály uverejnené na internetových stránkach. K dispozícii sú i odborné publikácie, časopisy a iné periodiká, ktoré sú umiestnené v celoústavnej knižnici. Na zabezpečenie erudovaných, aktuálnych a flexibilných aktivít adresovaných či deťom a mládeži, alebo dospelým v tematických prioritných okruhoch (zdravá výživa, pohybová aktivita, prevencia fajčenia, drogových závislostí, prevencia krvného tlaku a i.) predchádza zodpovedná príprava a samoštúdium pracovníčok oddelenia.

Vzdelávacie aktivity:

V roku 2017 pracovníci oddelenia sa zúčastnili 6 celoústavných seminárov RÚVZ Žiar nad Hronom, na 2 z nich mali aktívnu účasť.

Vzdelávanie pracovníkov na konferenciách alebo odborných podujatiach :

dátum	názov akcie /kde/organizátor	meno účastníka/účasť
23.2.2017	Školenie - ústne zdravie ÚVZ SR BA	Miroslava Malatincová
24.4.2017	Červenkové dni preventívnej medicíny, Tále	MUDr. Zina Košťanová
26.5.2017	Vnútroúradný odborný seminár	MUDr. Zina Košťanová Miroslava Malatincová
15.6.2017	Dni praktickej obezitológie, Bardejovské kúpele	MUDr. Zina Košťanová
23.6.2017	Vnútroúradný odborný seminár	MUDr. Zina Košťanová Miroslava Malatincová
27.-28.6.2017	Metodický seminár - Národný akčný plán pre podporu pohybovej aktivity - Spišská Nová Ves	Miroslava Malatincová
18.9.2017	Životné podmienky a zdravie, Nový Smokovec	MUDr. Zina Košťanová Miroslava Malatincová
29.9.2017	Vnútroúradný odborný seminár	MUDr. Zina Košťanová Miroslava Malatincová RNDr. Mária Hrušovská
8.11. 2017	Workshop k TZS, RÚVZ Banská Bystrica	MUDr. Zina Košťanová
28.11.2017	Poprad - zasadnutie pracovných skupín	RNDr. Mária Hrušovská
27.10.2017	Vnútroúradný odborný seminár	MUDr. Zina Košťanová Miroslava Malatincová RNDr. Mária Hrušovská
24.11.2017	Vnútroúradný odborný seminár	RNDr. M. Hrušovská Miroslava Malatincová

C. Rozbor činnosti

1. Prioritné celospoločenské intervenčné aktivity podpory zdravia

- zvýšenie pohybovej aktivity

Pohybovej aktivite sa pracovníci OVkZ venujú formou prednášok a iných aktivít na školách, na aktivitách pre verejnosť a formou odborného poradenstva v poradenských centrách podpory zdravia či už v základnej poradni alebo nastavbových poradniach. Pre skupinovú formu bolo zabezpečené poskytnutie priestorov školskej telocvične pre 32 cvičeníek. Otázka zvyšovania pohybovej aktivity je neodlučiteľnou súčasťou všetkých oblastí zameraných na prevenciu srdcovo-cievnych ochorení, znižovanie nadváhy a obezity.

Pohybovej aktivite boli venované 4 prednášky pre 96 účastníkov.

V poradni zdravia bolo poskytnuté odborné poradenstvo v oblasti optimalizácie fyzickej aktivity 55 klientom, z toho 18 mužov a 37 žien. Z analýzy dynamiky zistených parametrov u klientov opakovane vyšetrených v sledovanom roku vyplýva pozitívny trend vo zvýšení pohybovej aktivity a to podľa 50% nárastu hodnôt HDL-cholesterolu (u žien 63,2% nárast, 30,8% u mužov)

- *ozdravenie výživy*

Výživa a stravovacie zvyklosti patria k prioritným aktivitám oddelenia výchovy k zdraviu. Okrem odborného poradenstva v poradenskom centre podpory zdravia sa venovali pracovníci oddelenia predmetnej téme na školách a iných organizáciách.

Pracovníci OVkZ v rámci aktivít na školách zameraných na zásady správnej výživy, správneho životného štýlu zdôrazňujú význam dodržiavania zásad pitného režimu. Súčasťou aktivít na školách a pre dospelých je aj distribúcia zdravotno-výchovného materiálu.

Realizovaných bolo 39 interaktívnych prednášok a besied pre 854 detí a 8 pre 28 dospelých. 1 o poruchách výživy pre 7 mladých účastníkov, 34 prednášok pre 604 mladých poslucháčov v oblasti zdravého životného štýlu. V rámci svetového dňa mlieka bola realizovaná prednáška pre 35 žiakov spojená s distribúciou 70 ks zdravotno-výchovného materiálu. V rámci Svetového dňa výživy bola realizovaná prednáška v SOŠOaS pre 67 účastníkov spojená s 24 meraniami Tukomerom a prednáška v SOŠ pre žiakov so sluchovým postihnutím Kremnica (23 účastníkov, 8 meraní Tukomerom). Plnili projekt „Viem čo zjem“ v rámci ktorého edukovali podľa metodiky gestora 568 žiakov 3 ZŠ v Žiari nad Hronom z počtu 30 tried 3. až 6. ročníkov.

Z celkového počtu vyšetrení v PZ (137), v rámci ktorých bol vyhodnotený BMI index v počte 136 jeho zvýšené hodnoty zaznamenané v 80 prípadoch čo je 58,82%. Z počtu 34 vyšetrení u mužov malo BMI vyšší 25 mužov 73,53% a z počtu 102 vyšetrených žien malo zvýšený BMI 53 žien 51,96%. Všetkým bolo poskytnuté odborné poradenstvo zamerané na úpravu stravovacích návykov, zdravú výživu a zvýšenie pohybovej aktivity. Klientom bola odporučená možnosť návštevy nadstavbových poradniach (poradňa zdravej výživy a znižovania nadváhy, poradňa pre optimalizáciu pohybovej aktivity).

- *zdravá rodina*

Súčasťou odborného poradenstva v zPZ je pri zistení výskytu zvýšených rizikových faktorov u klientov nasledovné odporúčenie vyšetrenia u svojich príbuzných v rodine. Sledovanie hladín cholesterolu v rodine bolo odporúčené 20 prvýkrát vyšetreným klientom.

- *znevýhodnené skupiny*

V marci 2017 v priestoroch Komunitného centra v Žiari nad Hronom, pracovníčka oddelenia realizovala prednášku pre chlapcov z II. stupňa ŠZŠ na tému Dospievanie (11 účastníkov).

V máji sa stretnutie opäť realizovalo s aktuálnou témou – Škodlivé účinky fajčenia (11 účastníkov).

V júni 2017 bola realizovaná beseda s názvom – Hygiena pre 12 účastníkov. Táto beseda sa konala v lokalite Pod Kortínou, kde majú Terénne pracovníčky a Komunitné centrum priestory na prácu s obyvateľmi tejto lokality.

V septembri 2017 bola realizovaná interaktívna prednáška venovaná téme – Alkohol pre 13 účastníkov. Žiaci si mohli vyskúšať – okuliare simulujúce opitosť.

Aktívna bola spolupráca aj s Komunitným centrom v Starej Kremničke, kde bola realizovaná prednáška na tému Hygiena (23 účastníkov). Detičkám boli na záver rozdane omaľovánky a pracovné listy.

- *prevencia závislostí (tabak, alkohol, drogy)*

Tabak, alkohol a drogy sú v súčasnej dobe najpálčivejšie problémy našej mládeže a preto je tejto téme venovaných mnoho aktivít a stal sa aj jednou z regionálnych priorít „Droga ľahko zmení chcem na musím, berie všetko a zanechá len púšť“. V oblasti prevencie fajčenia a drogových závislostí bolo poskytnutých 80 meraní prístrojom Smokerlyzer a 150 prístrojom Spirometer.

V oblasti predchádzania fajčenia, abúzu alkoholu a drog pracovníčky oddelenia vykonali 47 interaktívnych prednášok pre 829 mladých poslucháčov. Z tohto počtu boli téme drogových závislostí venované 3 prednášky pre 37 účastníkov. Téme fajčenia venovaných 29 prednášok pre 528 mladých účastníkov. Realizovaných bolo 15 prednášok s témou alkohol pre 264 detí.

V rámci Európskeho týždňa boja proti drogám aktivity boli realizované na 5 školách (4 ZŠ a 1 SOŠ), pre 162 účastníkov, 26 meraní Smokerom, 7 Spirometrom, distribuovaných bolo 142 ks zdravotno-výchovného materiálu, 2x boli premietnuté DVD.

Ako efektívnu a na veľmi dobrej úrovni možno hodnotiť spoluprácu s mestom Žiar nad Hronom v rámci plnenia projektu „Kalendár aktivít zameraných na prevenciu drogových závislostí a iných sociálne patologických javov“, do ktorého sú okrem RÚVZ ZH zapojené mnohé ďalšie subjekty – CPPPaP, OR PZ, odbor školstva, CVČ, Mestská polícia a i.

Spolupráca Centra voľného času v Žiari nad Hronom s RÚVZ - oddelením výchovy k zdraviu pokračovala aj v roku 2017. Cyklus "Viem kto som" pozostáva zo série prednášok z oblasti prevencie sociálno-patologických javov, ukončený mestským kolom interaktívnej hry. Táto aktivita pokračuje aj v školskom roku 2017/2018. Cieľom projektu je prostredníctvom interaktívnych prednášok, workshopov a súťaže, motivovať žiakov šiestych ročníkov základných škôl, špeciálnej základnej školy a prímy osemročného Gymnázia v oblasti prevencie. Interaktívne besedy s pracovníčkou RÚVZ, s mestským policajtom, s policajtom OR PZ SR odbor prevencie a pracovníkom CVČ poukazujú na škodlivosť omamných a psychotropných látok, riziká nadmerného vyesedávania pri PC, na problém fyzického a psychického násilia, s ktorým sa deti môžu stretnúť a poukazuje na možnosti riešenia negatívnych javov v spoločnosti. Vyzdvihuje sa zdravý životný štýl, pomoc druhým, učí ako a prečo povedať drogám nie, naznačuje prečo uprednostniť šport pred vyesedávaním pri počítači, či konzumáciou drog. V roku 2017 boli odprednášané témy – Zdravý životný štýl a Legálne drogy pre 298 účastníkov.

2. Verejné kampane a zdravotno-výchovné aktivity pri príležitosti významných dní

4.február – Svetový deň rakoviny – banner na webovej stránke úradu (ďalej banner) – „My to dokážeme, ja to dokážem!“ a vydaný článok do regionálnej novín: 4.február – Svetový deň rakoviny.

20.marec – Svetový deň ústneho zdravia – banner – „Rob správne rozhodnutia v starostlivosti o svoje ústa.“ Vydaný článok na web: 20.marec Svetový deň ústneho zdravia, – „Rob správne rozhodnutia v starostlivosti o svoje ústa.“

7.apríl – Svetový deň zdravia – Poradňa zdravia, SOŠOaS ZH, 20 klientov.

16.máj – Svetový deň mlieka – prednáška – ZŠ Župkov, 35 účastníkov, distribúcia materiálov : 70 kusov.

31.máj – Svetový deň bez tabaku – prednášky: Psychiatrická nemocnica Kremnica (20 účastníkov), ŠZŠ Žarnovica (29 účastníkov), Komunitné centrum Žiar nad Hronom (11 účastníkov).

29.september – MOST, Deň srdca- pracovníčky oddelenia výchovy k zdraviu RÚVZ so sídlom v Žiari nad Hronom realizovali aktivity v rámci Kampane „MOST“ – „Deň srdca“ pre verejnosť v priestoroch HM Tesco ZH v čase od 10,00 – 12,00 hod. Akcii predchádzala medializácia v mestskom rozhlase, na webovej stránke RÚVZ.

Obyvateľom mesta a okolia bolo ponúknuté meranie cholesterolu prístrojom Accutrend, meranie TK, celkového telesného tuku prístrojom Omron, výpočet BMI a odborné poradenstvo v oblasti zdravého životného štýlu. Cholesterol malo vyšetrených 13 klientov.

16.október – Svetový deň výživy – prednáška SOŠOaS (67 účastníkov, 24 meraní Tukomerom),

prednáška SOŠ pre žiakov so sluchovým postihnutím Kremnica (23 účastníkov, 8 meraní Tukomerom).

20.október – Svetový deň osteoporózy – článok do regionálnych novín: Svetový deň osteoporózy – 20.október, banner.

14. november – Svetový deň diabetu - V rámci SDD pracovníčky oddelenia výchovy k zdraviu vykonali nasledovné aktivity:

- propagácia SDD na webovej stránke úradu (banner, plagát), v mestskom rozhlase pri príležitosti SDD

- Deň otvorených dverí dňa 14.11.2017. V poradni zdravia bolo poskytnuté odborné poradenstvo 8 klientom (7 žien a 1 muž) , ktorým bola odmeraná hladina cukru v krvi prístrojom Reflotron.

- zdravotno- výchovný materiál bol vystavený na tabuli mesta – mestské oznamy

- letáky (Diabetes mellitus alebo cukrovka) boli distribuované do lekární v meste Žiar nad Hronom, lekární a všeobecným lekárom v Banskej Štiavnici (spolu 85 ks).

- vstup v mestskej televízii – ATV

November – Európsky týždeň boja proti drogám (13.-17.november), aktivity boli realizované na 5 školách (4 ZŠ a 1 SOŠ), pre 162 účastníkov, 26 meraní Smokerom, 7 Spirometrom, distribuovaných bolo 142 ks zdravotno-výchovného materiálu, premietnuté DVD – 2 –krát.

1.december – Svetový deň AIDS – aktivity boli realizované na 2 ZŠ (49 účastníkov a 2 SOŠ 70 účastníkov. Vyhotovená bola nástenka, banner, distribuovaných 35 letákov a na webovej stránke uverejnená informácia.

RÚVZ so sídlom v Žiari nad Hronom v rámci kampane „Vyzvi srdce k pohybu“ 7. ročník zabezpečil:

- Propagáciu kampane prostredníctvom médií (článok a účastnícke listy boli zaslané 8 regionálnym novinám).
- V meste Žiar nad Hronom v spolupráci s mestským úradom informované bolo obyvateľstvo prostredníctvom rozhlasovej relácie, informačnej tabule mesta. Pracovníci oddelenia VkZ oslovili lekárne, školy, plaváreň, CVČ, mestský športový klub, klub dôchodcov.
- V Banskej Štiavnici v spolupráci s mestským úradom boli oslovení obyvatelia prostredníctvom oddelenia kultúry, športu a mediálnej komunikácie.
- V okrese Žarnovica – prostredníctvom oddelenia kultúry, mládeže a športu.
- V meste Kremnica – ZŠ pre sluchovo-postihnutých, lekáreň, Klub dôchodcov Horná Ves, Klub dôchodcov Kremnica.
- Propagáciu počas realizácie výjazdových aktivít PZ v organizáciách a v ambulancii zPZ.
- Propagáciu u vlastných zamestnancov úradu a v okolitých obciach.
- Všetky poskytnuté účastnícke listy a materiál bol distribuovaný v okresoch Žiar nad Hronom, Banská Štiavnica, Žarnovica.
- Účastnícke listy ako aj informácie o kampani boli zverejnené na webovej stránke úradu.
- Oslovený bol sponzor – CVČ, ktorý poskytol vecné ceny pre účastníkov (pre zorganizovanie aj regionálneho kola), ktorí priniesli vyplnené účastnícke listy na RÚVZ ZH. Regionálne kolo bolo zorganizované a vecné ceny boli odovzdané 5 účastníkom.
- Gestorovi kampane bolo zaslaných 13 vyplnených účastníckych listov z regiónu RÚVZ ZH. Vyžrebovaných v regionálnom kole bolo 5 účastníkov.
- Gestor kampane vypracoval a zaslal záverečnú správu z priebehu a vyžrebovania kampane. Vyžrebovaný nebol nikto z regiónu RÚVZ so sídlom v Žiari nad Hronom.

3. Výskumná a prieskumná činnosť.

V roku 2017 nebola realizovaná.

4. Ďalšie špecifické programy, projekty alebo úlohy riešené na regionálnej úrovni

Pracovníčky oddelenia plnia vlastný regionálny projekt „Droga ľahko zmení chcem na musím, berie všetko a zanechá len púšť“ vzhľadom na nepriaznivú situáciu v regióne RÚVZ so sídlom v Žiari nad Hronom vo výskyte závislostí, predovšetkým na návykových látkach u mládeže. Pri svojej intervenčnej činnosti v prevencii drogových a iných závislostí preto pracovníčky oddelenia výchovy k zdraviu (ďalej OVkZ) venovali tejto problematike zvýšenú pozornosť formou interaktívnych prednášok, besied a iných aktivít na školách a aj pre dospelých. aktívne spolupracovali aj s inými subjektmi.

Ako efektívnu a na veľmi dobrej úrovni možno hodnotiť spoluprácu s mestom Žiar nad Hronom v rámci plnenia projektu „Kalendár aktivít zameraných na prevenciu drogových závislostí a iných sociálne patologických javov“, do ktorého sú okrem RÚVZ ZH zapojené mnohé ďalšie subjekty – CPPPaP, OR PZ, odbor školstva, CVČ, Mestská polícia a i.

Spolupráca Centra voľného času v Žiari nad Hronom s RÚVZ - oddelením výchovy k zdraviu pokračovala aj v roku 2017 pri realizácii súťaže „Viem kto som“. Prebieha formou série prednášok z oblasti prevencie sociálno-patologických javov, s ukončením mestským kolom interaktívnej hry. Táto aktivita pokračuje aj v školskom roku 2017/2018. Cieľom projektu je prostredníctvom interaktívnych prednášok, workshopov a súťaže, motivovať žiakov šiestych ročníkov základných škôl, špeciálnej základnej školy a prímý osemročného Gymnázia v oblasti prevencie. Interaktívne besedy s pracovníčkou RÚVZ, s mestským policajtom, s policajtom OR PZ SR odbor prevencie a pracovníkom CVČ poukazujú na škodlivosť omamných a psychotropných látok, riziká nadmerného vysedávania pri PC, na problém fyzického a psychického násilia, s ktorým sa deti môžu stretnúť a poukazuje na možnosti riešenia negatívnych javov v spoločnosti. Vyzdvihuje sa zdravý životný štýl, pomoc druhým, učí ako a prečo povedať drogám nie, naznačuje prečo uprednostniť šport pred vysedávaním pri počítači, či konzumáciou drog. V roku 2017 boli odprednášané témy – Zdravý životný štýl a Legálne drogy pre 298 účastníkov.

V oblasti predchádzania fajčenia, abúzu alkoholu a drog pracovníčky oddelenia vykonali 47 interaktívnych prednášok pre 829 mladých poslucháčov. Z tohto počtu boli téme drogových závislostí venované 3 prednášky pre 37 účastníkov. Téma fajčenia venovaných 29

prednášok pre 528 mladých účastníkov. Realizovaných bolo 15 prednášok s témou alkohol pre 264 detí.

V rámci Európskeho týždňa boja proti drogám aktivity boli realizované na 5 školách (4 ZŠ a 1 SOŠ), pre 162 účastníkov, 26 meraní Smokerom, 7 Spirometrom, distribuovaných bolo 142 ks zdravotno-výchovného materiáli, 2x boli premietnuté DVD.

V oblasti prevencie fajčenia a drogových závislostí bolo poskytnutých 80 meraní prístrojom Smokerlyzer a 150 prístrojom Spirometer.

Vzhľadom k personálnym zmenám, odchod odbornej kvalifikovanej pracovníčky na problematiku závislostí do dôchodku, sa znížil počet aktivít v tejto oblasti, čo však v budúcnosti by mala zabezpečovať novoprijatá pracovníčka po získaní kvalifikácie na predmetnú problematiku.

5. Spolupráca so štátnym, verejným, súkromným a tretím sektorom

Spolupráca so štátnym, verejným, tretím sektorom je uvedená v jednotlivých bodoch pri konkrétnych aktivitách. Sú to predovšetkým mesto Žiar nad Hronom, ORPZ, CPPPaP, CVČ, VŠZP, školské kluby, mestská polícia, základné a stredné stupne škôl, ÚSČK, komunitné centrá.

6. Iné činnosti odboru (legislatíva, členstvo v pracovných skupinách, organizovanie konferencií, seminárov...)

1. Na oddelení výchovy k zdraviu je v prevádzke miniknižnica s protidrogovou tematikou, ktorá je priebežne aktualizovaná a dopĺňaná.
2. Realizácia 7 prednášok prvej pomoci pre 180 detí.
3. Vypracovávanie správy pre Mesto v rámci „Kalendára aktivít zameraných na prevenciu drogových závislostí a iných sociálne patologických javov.“ A návrh plánu na ďalší rok.
4. Mesačné získavanie údajov a vypracovávanie mesačných správ za RÚVZ – Hlásenie o vykonaných kontrolách fajčenia (za RÚVZ so sídlom v Žiari nad Hronom vykonaných 735 kontrol).
5. Zabezpečovanie linky pomoci na odvykanie od fajčenia (50 telefonátov, 10 neprijatých z dôvodu volania mimo pracovnej doby a cez víkend).

6. Získavanie a spracovávanie podkladov pre analytickú, rozhodovaciu a riadiacu činnosť orgánu na ochranu zdravia.
7. Hlásenie a evidencia spolupráce s médiami.
8. Starostlivosť o aktualizáciu násteniek, vývesiek, panelov po odbornej, aktuálnej aj estetickú stránke.
9. Kontinuálne sledovanie ponuky odbornej literatúry a odporúčanie relevantných titulov na zakúpenie vedeniu RÚVZ.
10. Individuálne vzdelávanie z nových odborných článkov a literatúry.
11. Evidencia, distribúcia a editovanie vlastných z. v. materiálov. Bolo pripravených 27 vlastných edícií s aktuálnymi tématickými okruhmi.
12. Vypracovávanie správ z akcií, informácie na webových stránkach.
13. Vyhodnocovanie programov a projektov za rok 2017, výkazníctvo za rok 2017 a iné termínované úlohy.
14. Práca v 2 pracovných skupinách – pre seniorov a Aktualizácia TZS pre základnú poradňu zdravia (MUDr. Košťanová).

7. Činnosť poradenského centra ochrany a podpory zdravia.

7.1. Základná poradňa

V základnej poradni zdravia bolo vykonaných 137 vyšetrení z toho 34 mužov a 103 žien. Z uvedeného počtu išlo o základné prvé vyšetrenie v 39 prípadoch (9 mužov, 30 žien), počet kontrolných vyšetrení 98 (25 mužov, 73 žien) z počtu 94 opakovane vyšetrených klientov (24 mužov a 70 žien).

Spolu bolo vyšetrených **133 klientov** – 33 mužov a 100 žien.

Realizovaných bolo 6 výjazdových aktivít základnej poradne zdravia – 1x podnik – Slovalco v Žiari nad Hronom, zamestnanci 3 škôl (ZŠ pre nepočujúcich Kremnica, SOŠ Kremnica, SOŠOaŠ Žiar nad Hronom), 2 KD – Horná Ves a Kremnica. Spolu bolo výjazdovou formou vyšetrených 115 klientov, čo je 86,47% klientely PZ.

Test zdravého srdca je paušálne robený všetkým klientom, či pri stabilnej alebo mobilnej PZ, vrátane opakovaných návštev.

Počet biochemických vyšetrení a meraní: 136 celkový cholesterol, 135 cukor (plus 8 meraní cukru v rámci svetového dňa diabetu - deň otvorených dverí), 136 triglyceridy, 136 HDL-cholesterol (spolu bolo realizovaných 543 štandardných biochemických vyšetrení). 126 x bol meraný celkový tuk prístrojom OMRON, 134 antropometrických meraní, 135 meraní TK.

V základnej poradni zdravia bola odporučená návšteva LPS v 16 prípadoch pre novozistené alebo vysoké nefyziologické hodnoty sledovaných rizikových faktorov.

7.2. Nadstavbové poradne

POPA – vykonáva skupinovú formou v priestoroch telocvične II. ZŠ Štefánika 17 a pravidelne ju navštívilo 32 cvičeníek. Cvičenie prebieha 2x týždenne pod vedením kvalifikovanej cvičiteľky.

POFA – o individuálne poradenstvo neprejavil záujem žiadny klient.

Poradňu nefarmakologického ovplyvňovania krvného tlaku- navštívilo 11 klientov, počet meraní krvného tlaku 39.

Poradňu zdravej výživy: o individuálne poradenstvo neprejavil záujem žiadny klient.

Poradňa HIV/AIDS -Poradenstvo pre HIV/AIDS využilo 45 klientov, z nich 7 prostredníctvom e mailu, 38 telefonicky a 23 osobne (s anonymným odberom krvi na vyšetrenie protilátok).

Tabuľka č. 1

Personálne obsadenie odboru (oddelenia) podpory zdravia a Poradenského centra ochrany a podpory zdravia v roku 2017

Na oddelení výchovy k zdraviu pracujú na plný úväzok 2 pracovníčky – verejný zdravotník, zdravotná sestra a 1 lekár vedúci oddelenia (z oddelenia epidemiológie) - pracovný úväzok na OVkZ 0,2 hod. Zároveň uvedený lekár je vedúcim poradenského centra ochrany a podpory zdravia.

Na činnosti základnej poradne zdravia sa podieľali 3 pracovníčky -1 lekár (vedúca OVkZ) a 1 pracovníčka OVkZ. Na výjazdových aktivitách poradne sa zúčastňujú - 1 lekár a 2 pracovníčky oddelenia výchovy k zdraviu.

Za činnosť poradenského centra jednotlivých špecializovaných poradní zodpovedá vedúci lekár PCPZ a OVkZ. Činnosť zabezpečujú 4 pracovníci (vedúca oddelenia, 1 lekár z odd. epidemiológie, verejný zdravotník, zdravotná sestra).

Spolu na oddelení výchovy k zdraviu a v poradenskom centre ochrany a podpory zdravia pracujú 4 zamestnanci RÚVZ v Žiari nad Hronom.

Tabuľka č. 2

Intervenčné a zdravotno-výchovné aktivity odboru podpory zdravia v roku 2017

V roku 2017 bolo realizovaných spolu 176 prednášok pre 3181 detí a mládeže a dospelých. Vytvorených bolo 27 vlastných titulov zdravotno - výchovných materiálov (letáky, omaľovánky, kartičky a záložky).

Tabuľka č. 3

Návštevnosť základnej poradne od 1.1.2017 do 31.12.2017

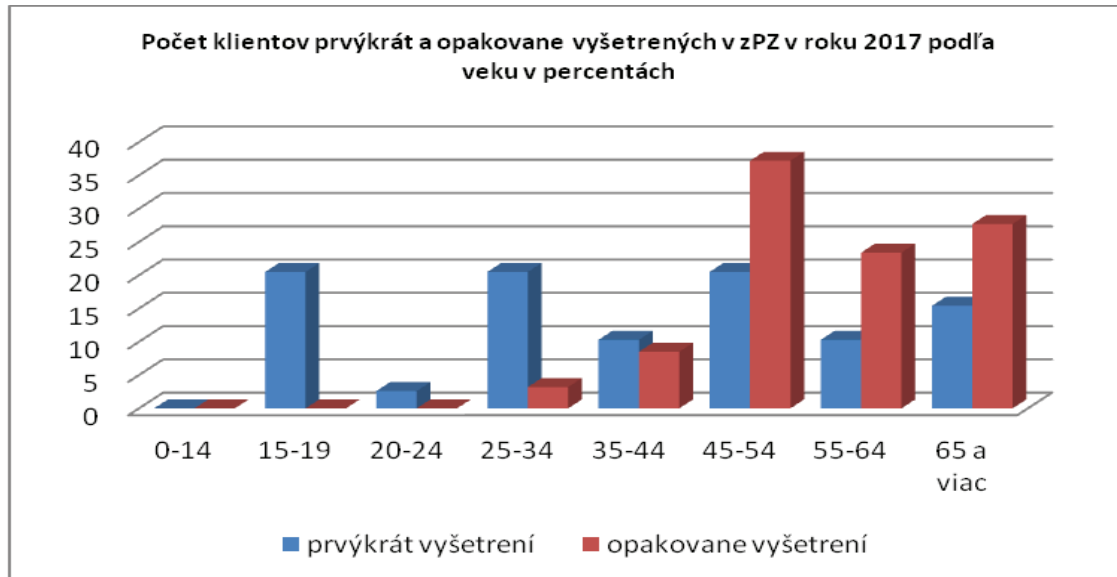
V roku 2017 v základnej poradni zdravia bolo základné – prvé vyšetrenie poskytnuté 39 klientom a to 9 mužom a 30 ženám. Najvyššia návštevnosť bola zaznamenaná vo vekovej skupine 45-54 ročných mužov (55,6%) a 15-19 žien (23,3%) a 25 – 34 ročných žien. Celkovo najvyššia návštevnosť bola zaznamenaná vo vekovej skupine 15-19 ročných, 25-34 ročných a 45-54 ročných (po 20,5%).

Opakovane bolo vyšetrených 94 klientov, a to 24 mužov a 70 žien. Najvyššia návštevnosť bola zaznamenaná vo vekovej skupine 45-54 ročných mužov (41,7%) a rovnako ročných žien (35,7%). Celkovo najvyššia návštevnosť bola zaznamenaná vo vekovej skupine 45-54 ročných klientov (37,2%).

Kontrolných vyšetrení bolo spolu 98, a to u 25 mužov a 73 žien. U mužov bolo najvyššie percento opakovaných vyšetrení zaznamenané vo vekovej skupine 45-54 ročných (40%), rovnako u žien (34,2%). Celkovo bolo najviac opakovaných vyšetrení vo vekovej skupine 45,54 ročných klientov (35,7%).

Spolu bolo vyšetrených **133 klientov** – 33 mužov a 100 žien.

Tabuľka č. 4

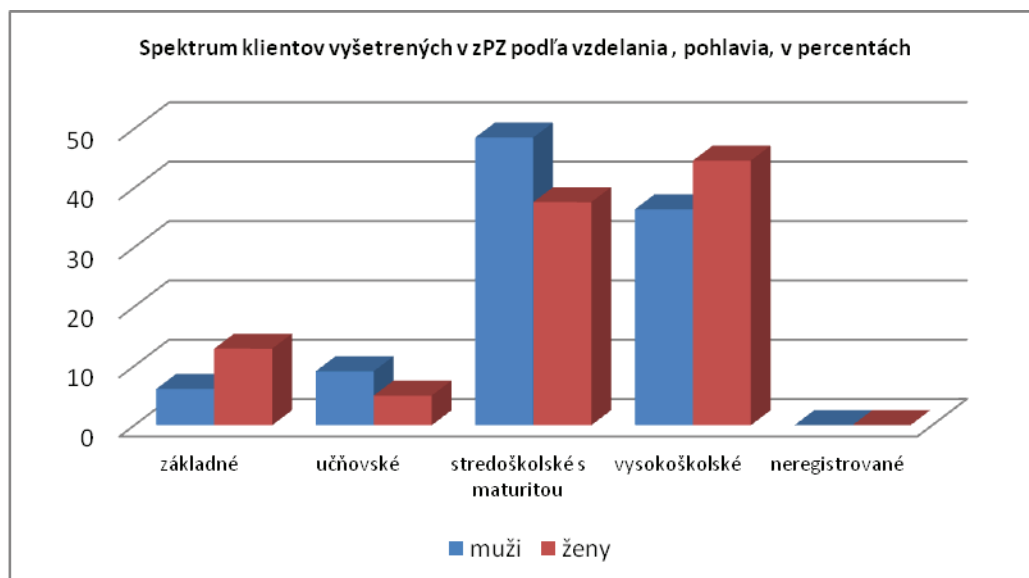
Počet štandardných vyšetrení u klientov, ktorým sa vyšetrilo riziko kardiovaskulárnych chorôb za obdobie od 1.1.2017 do 31.12.2017

Riziko kardiovaskulárnych chorôb bolo vyhodnotené u 132 vyšetrení, 34 mužov a 98 žien. Pri prvom základnom vyšetrení u 9 mužov a 29 žien, spolu 38 vyšetrení. Kontrolné vyšetrenia u 25 mužov a u 69 žien, spolu 94 vyšetrení. Najvyššie percento u mužov pri prvom vyšetrení bolo zaznamenané vo vekovej skupine 45-54 ročných – 55,6%, u žien 15-19 ročných a 25-34 ročných – 24,1%, celkovo u 15-19 ročných, 25,34 ročných a 45-54 ročných – 21,2%. U opakovaných vyšetrení to bolo u mužov vo vekovej skupine 45-54 ročných – 40,0%, rovnako ako u žien – 36,2%. Celkovo vo vekovej skupine 45-54 ročných - 37,2%.

Tabuľka č. 5

Spektrum klientov vo veku od 0 do 99 rokov vyšetrených v poradni zdravia podľa vzdelania za obdobie od 1.1.2017 do 31.12.2017

V roku 2017 na rozdiel od v minulých rokoch najvyšší počet klientov navštevujúcich základnú poradňu zdravia malo vysokoškolské vzdelanie (42,5%). U mužov prevažovalo stredoškolské s maturitou (48,5%), u žien vysokoškolské (44,6%). Druhou skupinou podľa vzdelania sú stredoškolsky vzdelaní klienti – 40,3%.

Tabuľka č. 6

Ročný výkaz Poradenského centra ochrany a podpory zdravia za obdobie od 1.1.2017 do 31.12.2017

V poradenskom centre ochrany a podpory zdravia boli v roku 2017 v prevádzke: základná poradňa zdravia, skupinová forma poradenstva na optimalizáciu pohybovej aktivity, poradňa na nefarmakologické ovplyvňovanie TK, poradňa odvykania od fajčenia, poradňa zdravej výživy a poradňa HIV/AIDS. Ich činnosť je podrobne uvedená v tabuľke, činnosť základnej poradne je popísaná v predchádzajúcich komentároch k tabuľkám, spolu poradenské centrum navštívilo 199 klientov, počet návštev 273. Z tohto počtu 137 v zPZ a 136 v špecializovaných poradniach.

POPA – v skupinovej forme bolo evidovaných spolu 32 cvičeníek, 75 hodín .

Poradňu na nefarmakologické ovplyvňovanie TK navštívilo 11 klientov, počet návštev 39.

Poradňu na odvykanie od fajčenia nevyužil žiadny klient.

Poradňu zdravej výživy nenavštívil žiadny klient.

Poradňu HIV/AIDS - poradenstvo HIV/AIDS využilo 45 klientov, analýza pohlavia a veku bola možná len u klientov, ktorí sa dostavili na anonymný odber krvi – 23 klientov, návštev 24.

Tabuľka č. 7

Prehľad o počte výkonov Poradenského centra ochrany a podpory zdravia v roku 2017

V roku 2017 to bolo spolu 2384 výkonov, z toho 2174 výkonov v základnej poradni zdravia, v POPA bolo evidovaných 66 výkonov a v Poradni nefarmakologického ovplyvňovania 54 výkonov, v poradni HIV/AIDS 90 výkonov.

Tabuľka č. 8a, b

Výsledky biochemických vyšetrení prvýkrát vyšetrených klientov v poradni zdravia za obdobie od 1.1.2017 do 31.12.2017

8a. Výsledky biochemických vyšetrení prvýkrát vyšetrených klientov v poradni zdravia – muži

Zvýšené hladiny cholesterolu boli namerané 5 mužom (55,5%), najvýraznejšie vo vekovej skupine 45-54 ročných 80%.

Zvýšené hladiny glukózy boli namerané 2 mužom (22,2%), najvýraznejšie vo vekových skupinách 25-34 ročných a 45-55 ročných (po 50%).

Zvýšené hladiny triglyceridov boli namerané 3 mužom (33,3%), najvyššie vo vekovej skupine 45-54 ročných 66,7%tách.

Nízke hladiny HDL-cholesterolu boli namerané 4 mužom (44,4%), najvýraznejšie vo vekovej skupine 45-54 ročných – 50%.

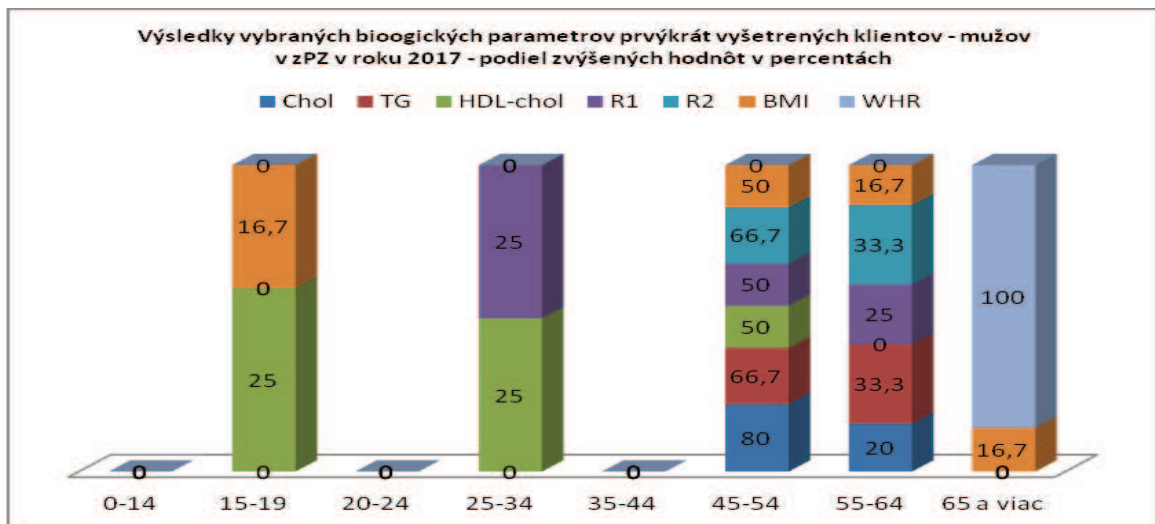
Zvýšené hladiny LDL boli namerané 3 mužom (33,3%), a to 100% vo vekovej skupine 45-54 ročných.

Zvýšené hladiny rizikového indexu R1 (Chol/HDL) boli namerané 4 mužom (44,4%), najvýraznejšie vo vekovej skupine 45-54 ročných 50%.

Zvýšené hladiny rizikového indexu R2 (TG/HDL) boli namerané 3 mužom (33,3%), najvýraznejšie vo vekovej skupine 45-54 ročných 66,7%.

Zvýšené hladiny BMI boli zistené 6 mužom (66,67%), najvýraznejšie vo vekovej skupine 45-54 ročných - 50,0%.

Zvýšené hladiny WHR boli zistené u 1 muža (11,11%) vo vekovej skupine 65 a viac ročných.

8b. Výsledky biochemických vyšetrení prvýkrát vyšetrených klientov v poradni zdravia – ženy

Zvýšené hladiny cholesterolu boli namerané 15 ženám (50%), po 20% v 4 vekových skupinách – 15-19, 45-54, 55-64 a 65 a viac ročných.

Zvýšené hladiny glukózy boli namerané 3 ženám (10,34%), najvýraznejšie vo vekovej skupine 65+ ročných (66,7%).

Zvýšené hladiny triglyceridov boli namerané 7 ženám (23,33%), najvýraznejšie v 2 vekových skupinách po 28,6% - 15-19 a 25-34 ročných.

Nízke hladiny HDL-cholesterolu boli namerané 16 ženám (53,33%), najvýraznejšie vo vekovej skupine 65 a viac ročných (31,3%).

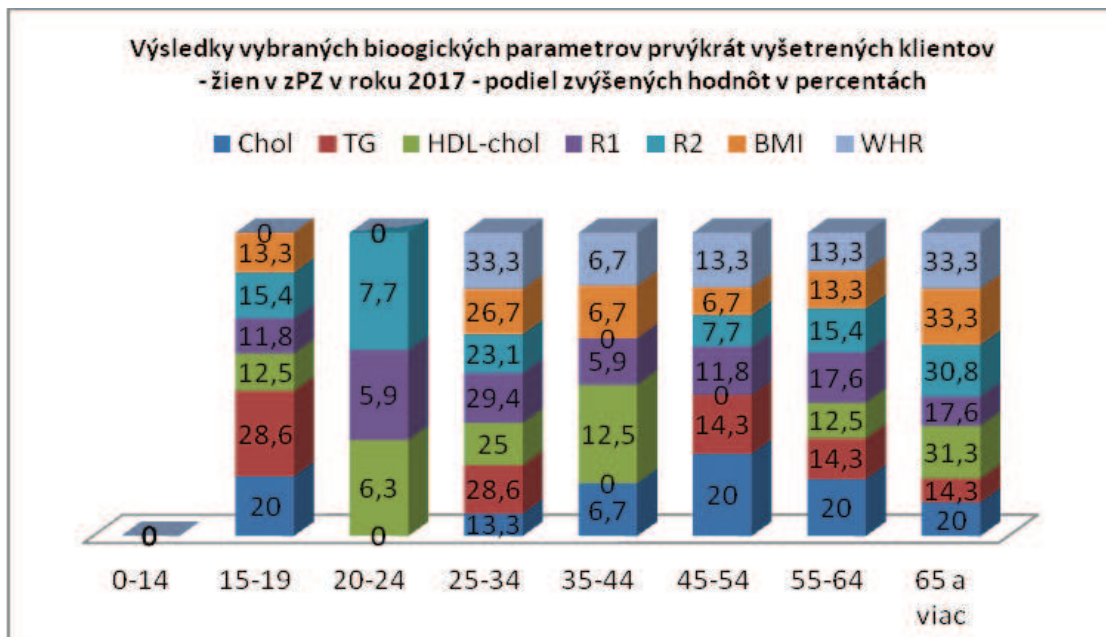
Zvýšené hladiny LDL boli namerané 10 ženám (33,3%) najvýraznejšie vo vekovej skupine 45-54 ročných 30,0%.

Zvýšené hladiny rizikového indexu R1 (Chol/HDL) boli namerané 17 ženám (56,67%), najvýraznejšie vo vekovej skupine 25-34 ročných 29,4%.

Zvýšené hladiny rizikového indexu R2 (TG/HDL) boli namerané 13 ženám (43,33%), najvýraznejšie vo vekovej skupine 65+ ročných a 65+ (30,8%).

Zvýšené hladiny BMI boli zistené 15 ženám (50,0%), najvýraznejšie vo vekovej skupine 65+ (33,3%).

Zvýšené hladiny WHR boli zistené 15 ženám (50,0%), najvýraznejšie vo vekových skupinách – 25-34 a 65+ (po 33,3%).

Tabuľka č. 9a, b

Výsledky biochemických vyšetrení opakovane vyšetrených klientov v poradni zdravia za obdobie od 1.1.2017 do 31.12.2017

9.a Výsledky biochemických vyšetrení opakovane vyšetrených klientov v poradni zdravia – muži

Zvýšené hladiny cholesterolu boli namerané 14 mužom (56%), najvýraznejšie vo vekovej skupine 65+ročných (35,7%).

Zvýšené hladiny glukózy boli namerané 4 mužom (16%), najvýraznejšie vo vekovej skupine 55-64 ročných (50%).

Zvýšené hladiny triglyceridov boli namerané 9 mužom (36%), po 33,3% v 3 vekových skupinách od 45 po 65+ ročných.

Nízke hladiny HDL-cholesterolu boli namerané 12 mužom (48%), najvýraznejšie vo vekovej skupine 45-54 ročných – 58,3%.

Zvýšené hladiny LDL boli namerané 10 mužom (40%), vo vekovej skupine 45-54 ročných (40%).

Zvýšené hladiny rizikového indexu R1 (Chol/HDL) boli namerané 16 mužom (64%), najvýraznejšie vo vekovej skupine 45-54 ročných (35,7%).

Zvýšené hladiny rizikového indexu R2 (TG/HDL) boli namerané 14 mužom (56%), najvýraznejšie vo vekovej skupine 45-54 ročných – po 35,7%.

Zvýšené hladiny BMI boli zistené 19 mužom (76%), najvýraznejšie vo vekovej skupine vo vekovej skupine 45-54 ročných (36,8%).

Zvýšené hladiny WHR boli zistené 8 mužom (32%), najvýraznejšie vo vekových skupinách 45-54 a 55-64 ročných (po 37,5%).

9b. Výsledky biochemických vyšetrení opakovane vyšetrených klientov v poradni zdravia – ženy

Zvýšené hladiny cholesterolu boli namerané 43 ženám (59,72%), najvýraznejšie v 2 vekových skupinách 45-54 a 65 a viac ročných (po 32,6%).

Zvýšené hladiny glukózy boli namerané 18 ženám (25%), najvýraznejšie vo vekovej skupine 65+ ročných (55,6%).

Zvýšené hladiny triglyceridov boli namerané 15 ženám (20,8%), vo vekovej skupine 65 a viac ročných, 46,7%.

Nízke hladiny HDL-cholesterolu boli namerané 21 ženám (29,17%), najvýraznejšie vo vekovej skupine 65 a viac ročných (33,3%).

Zvýšené hladiny LDL boli namerané 25 ženám (34,72%), najvýraznejšie vo vekovej skupine 65+ ročných (40,0%).

Zvýšené hladiny rizikového indexu R1 (Chol/HDL) boli namerané 29 ženám (40,28%), najvýraznejšie vo vekovej skupine 65 a viac ročných 41,4%.

Zvýšené hladiny rizikového indexu R2 (TG/HDL) boli namerané 24 ženám (33,3%), najvýraznejšie vo vekovej skupine 65 a viac ročných (45,8%).

Zvýšené hladiny BMI boli zistené 38 ženám (52,78%), najvýraznejšie vo vekovej skupine nad 65 a viac rokov (36,8%).

Zvýšené hladiny WHR boli zistené 45 ženám (62,5%), najvýraznejšie vo vekovej skupine 65 a viac ročných (40,0%).

Tabuľka č. 10a, b

Výsledky hodnotenia skríningu tlaku krvi u prvý raz vyšetrených klientov za obdobie od 1.1.2017 do 31.12.2017

10a. Výsledky hodnotenia skríningu tlaku krvi u prvý raz vyšetrených klientov - muži

Z celkového počtu 9 vyšetrení TK u mužov bola zaznamenaná hypertenzia v 4 prípadoch – 44,4%. Najrizikovejšia skupina bola veková skupina 65 a viac ročných – 100%.

10b. Výsledky hodnotenia skríningu tlaku krvi u prvý raz vyšetrených klientov - ženy

Z celkového počtu 30 vyšetrení TK u žien bola zaznamenaná hypertenzia v 9 prípadoch – 30,0%. Najrizikovejšou skupinou u žien bola veková skupina 65 a viac ročných – 80,0%.

Tabuľka č. 11a, b

Výsledky hodnotenia skríningu tlaku krvi u opakovane vyšetrených klientov za obdobie od 1.1.2017 do 31.12.2017

11a. Výsledky hodnotenia skríningu tlaku krvi u opakovane vyšetrených klientov - muži

Z celkového počtu 24 opakovaných vyšetrení TK u mužov bola zaznamenaná hypertenzia v 11 prípadoch – 45,8%. Najrizikovejšie skupiny boli 55-64 ročných a 65+ – 66,7%

11b. Výsledky hodnotenia skríningu tlaku krvi u prvý raz vyšetrených klientov - ženy

Z celkového počtu 69 opakovaných vyšetrení TK u žien bola zaznamenaná hypertenzia v 27 prípadoch – 39,1%. Najrizikovejšou skupinou u žien bola veková skupina 65 a viac – 57,9%.

Tabuľka č. 12a

Analýza dynamiky zistených parametrov opakovane vyšetrených klientov z prvého a posledného vyšetrenia za obdobie od 1.1.2017 do 31.12.2017

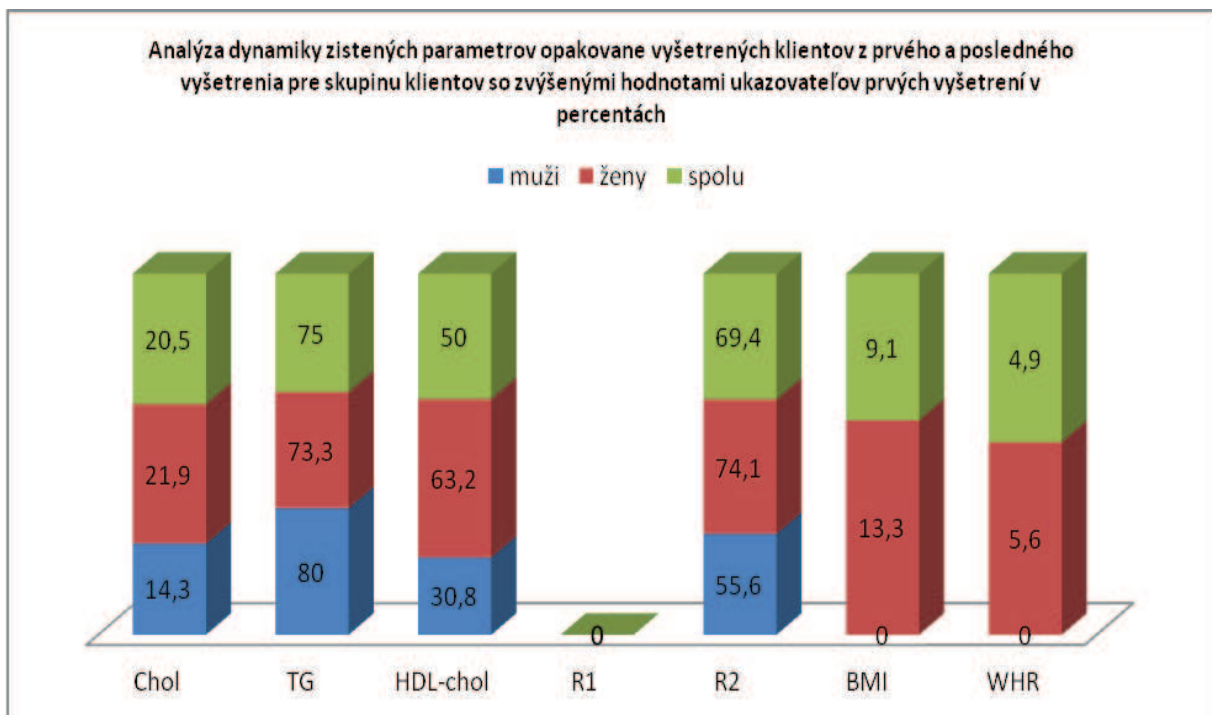
V súbore 94 opakovane vyšetrených klientov došlo k poklesu hodnôt cholesterolu u 13,7% vyšetrení, u mužov bol pokles hodnôt zaznamenaný u 16,7% a žien u 12,7%. Pokles hodnôt triglyceridov bol zaznamenaný u 43,6% klientov, a to u 39,1% mužov a 45,1% žien. V hodnotách HDL cholesterolu bol zaznamenaný nárast 45,7% klientov, a to jeho zvýšenie u 37,58 % mužov a 48,6% žien. Pokles hodnôt LDL cholesterolu bol zaznamenaný 26,9% klientov, a to u 21,7% mužov a 28,6% žien. U aterogénneho indexu R1 neboli zaznamenané zmeny, u aterogénneho indexu R2 k poklesu hodnôt došlo u 55,9% klientov (39,1% mužov a 61,4% žien). V hodnotách BMI bol zaznamenaný pokles v 4,2%, u mužov pokles nebol zaznamenaný a u žien len v 5,6% a u WHR bol zaznamenaný pokles 3,2%, u mužov pokles nebol zaznamenaný a 4,3% u žien.

Tabuľka č. 12b

Analýza dynamiky zistených parametrov opakovane vyšetrených klientov z prvého a posledného vyšetrenia pre skupiny klientov so zvýšenými hodnotami ukazovateľov prvých vyšetrení za obdobie od 1.1.2017 do 31.12.2017

V súbore 44 opakovane vyšetrených klientov došlo k poklesu hodnôt cholesterolu u 20,5% vyšetrení, u mužov bol pokles hodnôt zaznamenaný u 14,3% a žien u 21,9%. Pokles hodnôt

triglyceridov bol zaznamenaný u 75% klientov, a to u 80% mužov a 73,3% žien. V hodnotách HDL cholesterolu bol zaznamenaný nárast 50% klientov, a to jeho zvýšenie u 30,8 % mužov a 63,2% žien. Pokles hodnôt LDL cholesterolu bol zaznamenaný 47,4% klientov, a to u 25% mužov a 53,3% žien. U aterogénneho indexu R1 neboli zaznamenané zmeny, u aterogénneho indexu R2 k poklesu hodnôt došlo u 69,4% klientov (55,6% mužov a 74,1% žien). V hodnotách BMI bol zaznamenaný pokles v 9,1%, u mužov pokles nebol zaznamenaný a u žien len v 13,3% a WHR bol zaznamenaný pokles 4,9%, u mužov pokles nebol zaznamenaný a 5,6% u žien.

Personálne obsadenie odboru (oddelenia) podpory zdravia a Poradenského centra ochrany a podpory zdravia v roku 2017

RÚVZ

tab. č. 1

Pracovníci	Odbornosť - kvalifikácia (špecializačná skúška)	prac. miesta úväzok	Počet osôb
Ved. odboru/oddelenia	Lekár - epidemiológ	0,2	1
Lekár - metodológ	Lekár - epidemiológ	0	1
Verejný zdravotník I. stupňa		0	0
Verejný zdravotník II. stupňa		1	1
DAHE		0	0
AHE		0	0
Zdravotná sestra		1	1
Iný zdravotnícky pracovník			
Iný nezdravotnícky pracovník		0	0
S P O L U		2,2	4

Intervenčné a zdravotno-výchovné aktivity odboru podpory zdravia v roku 2017

tab.č.2

Poradové číslo	NÁZOV AKTIVITY	Počty aktivít/poslucháčov vzhľadom k jednotlivým cieľovým skupinám									
		deti a mládež		produktívny vek		poproduktívny vek		SPOLU		počet poslucháčov	
		počet aktivít	počet poslucháčov	počet aktivít	počet poslucháčov	počet aktivít	počet poslucháčov	počet aktivít	počet poslucháčov		
	Zvýšenie pohybovej aktivity	4	96	0	0	0	0	0	0	4	96
	Ozdravenie výživy a zlepšenie pitného režimu	39	829	8	28	0	0	0	0	47	854
	Prevenčia sociálne patologických javov	29	528	0	0	0	0	0	0	29	528
	- Fajčenie	15	264	0	0	0	0	0	0	15	264
	- Alkohol	3	37	0	0	0	0	0	0	3	37
	- Drogy – látkové závislosti	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	- neľátkové závislosti	6	80	0	0	0	0	0	0	6	80
	Podpora zdravia obyvateľov rómskych osád	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Výchova k partnerstvu a rodičovstvu	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Zdravé starnutie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Duševné zdravie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Prevenčia úrazov a prvá pomoc	7	180	0	0	0	0	0	0	7	180
	Prevenčia sexuálne prenosných chorôb (vrátane HIV/AIDS)	9	168	0	0	0	0	0	0	9	168
	Stomatohygiena	2	46	0	0	0	0	0	0	2	46
	Prevenčia civilizačných ochorení	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	- srdco-cievne	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	- diabetes mellitus	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	- osteoporóza	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	- onkologické ochorenia	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	- alergické ochorenia	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	- iné	34	604	0	0	0	0	0	0	34	604
	Iné témy (napr. chripka, salmonelóza,...a pod.)	20	321	0	0	0	0	0	0	20	321
	SPOLU	168	3153	8	28	0	0	0	0	176	3181

		Počet aktivít
2.	Realizácia jednorazových aktivít pri príležitosti významných dní podľa kalendára WHO (počet všetkých aktivít realizovaných pri príležitosti Svetových dní podľa WHO)	24
3.	Iné intervenčné a informačné zdravotno-výchovné aktivity (napr. konzultácie, distribúcia zdravotno-výchovného materiálu, premietanie videokaziet a pod.)	1551
4.	Medializácia výchovy k zdraviu (komunikácia s médiami)	2
	TV vysielanie	3
	Rozhlas	10
	Printové média	8
	Webová stránka RÚVZ	15
	Iné formy	7
	Plagáty, letáky, skladačky...	0
	Brožúry, manuály...	8
	Informačné panely	27
	Iné	
6.	Odborné publikácie (časopisy, zborníky, monografie, ktoré majú ISBN, ISSN)	Počet publikácií
		0
7.	Zapožičanie DVD a CD nosičov, USB, videokaziet	Počet zapožičaní
		16
		Počet absolvovaných školení
		Aktívna účasť
		Pasívna účasť
8.	Školenia, odborné semináre, porady, konferencie, pracovné stretnutia, kurzy ...	0
	(pri aktívnej účasti uvádzať počet príspevkov – nie autorov, pri pasívnej účasti uvádzať počet pracovníkov)	6
	regionálne	1
	celoštátne	1
	medzinárodné	2
	v rámci RÚVZ	12
	SPOLU	19

9.	Školenie lektorov a laikov (počet organizovaných školení pre lektorov a laikov)	Počet školení									
10.	Realizované projekty, prieskumné a výskumné úlohy	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="252 259 284 1167">Počet</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="284 259 344 1167">Medzinárodné projekty, štúdie ...</td> <td data-bbox="284 62 344 259">0</td> </tr> <tr> <td data-bbox="344 259 405 1167">Iné národné programy, projekty, štúdie...</td> <td data-bbox="344 62 405 259">8</td> </tr> <tr> <td data-bbox="405 259 466 1167">Regionálne a lokálne (mestské, miestne) projekty</td> <td data-bbox="405 62 466 259">2</td> </tr> <tr> <td data-bbox="466 259 512 1167">Iné (viazané na jeden subjekt, alebo cieľovú skupinu - napr. znevýhodnené skupiny)</td> <td data-bbox="466 62 512 259">1</td> </tr> </tbody> </table>	Počet	Medzinárodné projekty, štúdie ...	0	Iné národné programy, projekty, štúdie...	8	Regionálne a lokálne (mestské, miestne) projekty	2	Iné (viazané na jeden subjekt, alebo cieľovú skupinu - napr. znevýhodnené skupiny)	1
Počet											
Medzinárodné projekty, štúdie ...	0										
Iné národné programy, projekty, štúdie...	8										
Regionálne a lokálne (mestské, miestne) projekty	2										
Iné (viazané na jeden subjekt, alebo cieľovú skupinu - napr. znevýhodnené skupiny)	1										
11.	Členstvo v pracovných skupinách Poradného zboru hlavného hygienika SR a iných pracovných skupín, komisií (uviesť len číslo v kolýkach pracovných skupinách ste)	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="512 259 588 1167">Počet členstiev</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="588 259 644 1167"></td> <td data-bbox="588 62 644 259">2</td> </tr> </tbody> </table>	Počet členstiev		2						
Počet členstiev											
	2										
12.	Spolupráca so štátnym, verejným, súkromným a tretím sektorom	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="644 259 705 1167">Počet subjektov</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="705 259 770 1167"></td> <td data-bbox="705 62 770 259">6</td> </tr> </tbody> </table>	Počet subjektov		6						
Počet subjektov											
	6										
13.	Odborné materiály predkladané vláde SR, MZ SR, ÚVZ SR a iným subjektom	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="770 259 831 1167">Počet materiálov</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="831 259 892 1167">Vlastné vytvorené</td> <td data-bbox="831 62 892 259">0</td> </tr> <tr> <td data-bbox="892 259 952 1167">Pripomienkované v rámci gremiálnej porady ministra zdravotníctva, vnútrorezortného, medzirezortného a predbežného pripomienkového konania</td> <td data-bbox="892 62 952 259">0</td> </tr> <tr> <td data-bbox="952 259 1013 1167">Stanoviská k materiálom z MZ SR a ÚVZ SR</td> <td data-bbox="952 62 1013 259">1</td> </tr> <tr> <td data-bbox="1013 259 1054 1167">Iné (napr. stanoviská, pripomienky a k materiálom WHO, EU, OECD a pod.)</td> <td data-bbox="1013 62 1054 259">0</td> </tr> </tbody> </table>	Počet materiálov	Vlastné vytvorené	0	Pripomienkované v rámci gremiálnej porady ministra zdravotníctva, vnútrorezortného, medzirezortného a predbežného pripomienkového konania	0	Stanoviská k materiálom z MZ SR a ÚVZ SR	1	Iné (napr. stanoviská, pripomienky a k materiálom WHO, EU, OECD a pod.)	0
Počet materiálov											
Vlastné vytvorené	0										
Pripomienkované v rámci gremiálnej porady ministra zdravotníctva, vnútrorezortného, medzirezortného a predbežného pripomienkového konania	0										
Stanoviská k materiálom z MZ SR a ÚVZ SR	1										
Iné (napr. stanoviská, pripomienky a k materiálom WHO, EU, OECD a pod.)	0										
14.	Iné písomnosti (Správy, vyjadrenia, rozbor)	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="1054 259 1131 1167">Počet písomností</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="1131 259 1192 1167">Analytické správy (napr. rozbor, výročné správy)</td> <td data-bbox="1131 62 1192 259">1</td> </tr> <tr> <td data-bbox="1192 259 1252 1167">Informatívne správy (napr. odpočet plnenia úloh)</td> <td data-bbox="1192 62 1252 259">11</td> </tr> <tr> <td data-bbox="1252 259 1273 1167">Iné (napr. stanovisko, vyjadrenia)</td> <td data-bbox="1252 62 1273 259">12</td> </tr> </tbody> </table>	Počet písomností	Analytické správy (napr. rozbor, výročné správy)	1	Informatívne správy (napr. odpočet plnenia úloh)	11	Iné (napr. stanovisko, vyjadrenia)	12		
Počet písomností											
Analytické správy (napr. rozbor, výročné správy)	1										
Informatívne správy (napr. odpočet plnenia úloh)	11										
Iné (napr. stanovisko, vyjadrenia)	12										
15.	Poskytovanie odbornej praxe pre študentov VŠ a postgraduálneho vzdelávania (počet študentov = počet fyzických osôb; počet dní je počet dní na odbornej praxi každého študenta – napr. 3 študenti za sledované obdobie po 5 dní je 3x5= 15 dní)	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="1273 259 1334 1167">Počet študentov</th> <th data-bbox="1334 259 1439 1167">Počet dní</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="1334 259 1394 1167">0</td> <td data-bbox="1334 62 1439 259">0</td> </tr> </tbody> </table>	Počet študentov	Počet dní	0	0					
Počet študentov	Počet dní										
0	0										

Návštevnosť základnej poradne od 1.1.2017 do 31.12.2017

Základné - prvé vyšetrenie

Tab.č.3

VEKOVÁ SKUPINA	MUŽI			ŽENY			SPOLU		
	<i>Abs.</i>	%	+ - [%]	<i>Abs.</i>	%	+ - [%]	<i>Abs.</i>	%	+ - [%]
0-14	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
15-19	1	11,1	20,5	7	23,3	15,1	8	20,5	12,7
20-24	0	0,0	0,0	1	3,3	6,4	1	2,6	5,0
25-34	1	11,1	20,5	7	23,3	15,1	8	20,5	12,7
35-44	0	0,0	0,0	4	13,3	12,2	4	10,3	9,5
45-54	5	55,6	32,5	3	10,0	10,7	8	20,5	12,7
55-64	1	11,1	20,5	3	10,0	10,7	4	10,3	9,5
65 a viac	1	11,1	20,5	5	16,7	13,3	6	15,4	11,3
SPOLU :	9	100,0		30	100,0		39	100,0	

Kontrolné vyšetrenie

VEKOVÁ SKUPINA	MUŽI			ŽENY			SPOLU		
	<i>Abs.</i>	%	+ - [%]	<i>Abs.</i>	%	+ - [%]	<i>Abs.</i>	%	+ - [%]
0-14	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
15-19	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
20-24	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
25-34	0	0,0	0,0	3	4,1	4,6	3	3,1	3,4
35-44	2	8,0	10,6	6	8,2	6,3	8	8,2	5,4
45-54	10	40,0	19,2	25	34,2	10,9	35	35,7	9,5
55-64	6	24,0	16,7	16	21,9	9,5	22	22,4	8,3
65 a viac	7	28,0	17,6	23	31,5	10,7	30	30,6	9,1
SPOLU :	25	100,0		73	100,0		98	100,0	

Počet štandardných vyšetrení u klientov, ktorým sa vyšetrilo riziko kardiovaskulárnych chorôb za obdobie od 1.1.2017 do 31.12.2017

Základné - prvé vyšetrenie

Tab. č. 4

Veková skupina	MUŽI			ŽENY			SPOLU		
	Abs.	%	+ - [%]	Abs.	%	+ - [%]	Abs.	%	+ - [%]
0 -14	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
15-19	1	11,1	20,5	7	24,1	15,6	8	21,1	13,0
20-24	0	0,0	0,0	1	3,4	6,6	1	2,6	5,1
25-34	1	11,1	20,5	7	24,1	15,6	8	21,1	13,0
35-44	0	0,0	0,0	4	13,8	12,6	4	10,5	9,8
45-54	5	55,6	32,5	3	10,3	11,1	8	21,1	13,0
55-64	1	11,1	20,5	1	11,1	20,5	4	10,5	9,8
65 a viac	1	11,1	20,5	4	13,8	12,6	5	13,2	10,7
SPOLU:	9	100,0		29	100,0		38	100,0	

Kontrolné vyšetrenie

Veková skupina	MUŽI			ŽENY			SPOLU		
	Abs.	%	+ - [%]	Abs.	%	+ - [%]	Abs.	%	+ - [%]
0 -14	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
15-19	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
20-24	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
25-34	0	0,0	0,0	2	2,9	4,0	2	2,1	2,9
35-44	2	8,0	10,6	6	8,7	6,6	8	8,5	5,6
45-54	10	40,0	19,2	25	36,2	11,3	35	37,2	9,8
55-64	6	24,0	16,7	16	23,2	10,0	22	23,4	8,6
65 a viac	7	28,0	17,6	20	29,0	10,7	27	28,7	9,1
SPOLU:	25	100,0		69	100,0		94	100,0	

Spektrum klientov vo veku od 0 do 99 rokov vyšetrených v poradni zdravia podľa vzdelania za obdobie od 1.1.2017 do 31.12.2017

Tab. č. 5

Vzdelanie	MUŽI			ŽENY			SPOLU		
	Abs.	%	+ - [%]	Abs.	%	+ - [%]	Abs.	%	+ - [%]
Základné	2	6,1	8,1	13	12,9	6,5	15	11,2	6,5
Učňovské	3	9,1	9,8	5	5,0	4,2	8	6,0	4,2
Stredoškolské s maturitou	16	48,5	17,1	38	37,6	9,4	54	40,3	9,4
Vysokoškolské	12	36,4	16,4	45	44,6	9,7	57	42,5	9,7
Neregistrované	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
SPOLU:	33	100,0		101	100,0		134	100,0	

Ročný výkaz Poradenského centra ochrany a podpory zdravia za obdobie od 1.1.2017 do 31.12.2017

Tab.č. 6

	do 14														Spolu			
	15 – 19		20 – 24		25 – 34		35 – 44		45 – 54		55 – 64		65 +		M	Ž		
	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž						
Základná poradňa	Počet klientov novo evidovaných v sledovanom roku																0	0
	celkový počet klientov, ktorým bolo poskytnuté odborné poradenstvo v sledovanom roku																0	0
	Počet návštev																0	0
Poradňa zdravej výživy	Počet klientov novo evidovaných v sledovanom roku																	
	celkový počet klientov, ktorým bolo poskytnuté odb. poradenstvo v sledovanom roku																	
	Počet návštev																	
Poradňa optimalizácie pohybovej aktivity	Počet klientov novo evidovaných v sledovanom roku																	0
	celkový počet klientov, ktorým bolo poskytnuté odborné poradenstvo v sledovanom roku																	32
	Počet návštev																	75
Poradňa odvykania od fajčenia	Počet klientov novo evidovaných v sledovanom roku																	
	celkový počet klientov, ktorým bolo poskytnuté odborné poradenstvo v sledovanom roku																	
	Počet návštev																	
Poradňa podpory psychického zdravia	Počet klientov novo evidovaných v sledovanom roku																	
	celkový počet klientov, ktorým bolo poskytnuté odborné poradenstvo v sledovanom roku																	
	Počet návštev																	
Poradňa pre deti a mládež	Počet klientov novo evidovaných v sledovanom roku																	
	celkový počet klientov, ktorým bolo poskytnuté odborné poradenstvo v sledovanom roku																	
	Počet návštev																	

Prehľad o počte výkonov Poradenského centra ochrany a podpory zdravia v roku 2017

tab.č.7

	Výkon	Počet výkonov	
		TZS	Mimo TZS
1. Merania a iné výkony v poradni zdravia	Antropometrické meranie	134	
	- výška	134	
	- váha	134	
	- BMI	134	
	- obvod pása	134	
	- obvod bokov	134	
	- WHR	134	
	- WHtR	0	
	- % celkového tuku (Bodystat, Kaliper, Omron)	128	
	- Iné (kostrové svalstvo, bazálny metabolizmus...) * balík vyšetrenia získaný jedným meraním sa vykazuje ako jeden výkon	0	
	Biochemické vyšetrenia	136	13
	- Celkový cholesterol		
	- HDL cholesterol	136	
	- LDL cholesterol	136	
- Triacylglyceroly	136		
- Glukóza	135	8	
- Iné biochemické vyšetrenie (AST, ALT, kyselina močová, laktát a pod.)	0		
Somatické vyšetrenia	135		
- Krvný tlak + pulz *(u jedného klienta rátame vyšetrenie TK + pulz spolu ako jeden výkon)			
Vyšetrenie smokerlyzétom	0		
Vyšetrenie spirometrom	0		
Založenie karty klienta pre Test zdravé srdce	39		
Osobná a rodinná anamnéza	87		
Vyplnenie dotazníka celkovej životnej pohody	0		
Stanovenie rizikového skóre KVCH podľa TZS	132		
Odborné poradenstvo a konzultácie	133		
Iné (telefonické, istom, e-mailom a pod.)	0		
Odporúčanie do siete zdravotníckych zariadení	16		
Iné	0		

		Počet výkonov
2. Poradňa zdravej výživy Počet klientov:	Odborné poradenstvo	0
	Založenie karty klienta	0
	Vyplnenie dotazníka o stravovacích zvyklostiach	0
	Odporúčanie do siete zdravotníckych zariadení	0
	Iné (Zadanie údajov do príslušného software pre HVBPKV)	0
3. Poradňa odvykania od fajčenia Počet klientov:	Odborné poradenstvo	0
	Založenie karty klienta	0
	Meranie spirometrom	0
	Meranie smokerlyzéróm	0
	Meranie krvného tlaku, pulzu	0
	Vyplnenie dotazníka (Fagerstromov a iné)	0
	Odporúčanie do siete zdrav. zariadení	0
	Telefonické poradenstvo	0
	Iné	0
	Odborné poradenstvo	32
4. Poradňa optimalizovania pohybovej aktivity Počet klientov:	Založenie karty klienta	2
	Meranie spirometrom	0
	Vyšetrovanie funkčnej zdatnosti	0
	Vyšetrovanie aeróbnej výkonnosti	0
	Vyšetrovanie EKG	0
	Meranie flexibility	0
	Držanie tela	0
	Pohybová inštrukcia	32
	Odporúčanie do siete zdrav. zariadení	0
	Iné	0
5. Poradňa podpory psychického zdravia Počet klientov:	Odborné poradenstvo	0
	Psychologické vyšetrenie	0
	Odporúčanie do siete zdrav. zariadení.	0
	Založenie karty klienta	0
	Iné	0
6. Poradňa pre deti a mládež Počet klientov:	Odborné poradenstvo	0
	Odporúčanie do siete zdravot. zariadení	0
	Založenie karty klienta	0
	Iné	0
		0

		Počet výkonov
7. Poradňa pre HIV/AIDS a drogové závislosti	Odborné poradenstvo	45
	Odber krvi na HIV/AIDS	23
	Odporúčanie do siete zdrav. zariadení	0
	Založenie karty klienta	22
	Iné	0
8. Poradňa nefarmakologického ovplyvňovania TK	Odborné poradenstvo	13
	Počet meraní TK	39
	Založenie karty klienta	2
	Odporúčanie do siete zdrav. zariadení	0
	Iné	0
SPOLU počet výkonov		2384

Výsledky biochemických vyšetření prvýkrát vyšetřených klientů v poradni zdraví za období od 1.1.2017 do 31.12.2017

Muži

Tab. č. 8a

Veková skupina	Cholesterol		Glukóza		Triglyceridy		HDL		LDL		TC / HDL		TG / HDL		LDL / HDL		BMI		WHR	
	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z
0-14	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
15-19	abs.	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1
	rel.	25,4	0,0	14,3	0,0	16,7	0,0	25,0	0,0	16,7	0,0	20,0	0,0	16,7	0,0	16,7	0,0	0,0	16,7	12,5
	+-%	42,4	0,0	25,9	0,0	29,8	0,0	42,4	0,0	29,8	0,0	35,1	0,0	29,8	0,0	29,8	0,0	0,0	29,8	22,9
20-24	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
25-34	abs.	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1
	rel.	25,0	0,0	0,0	50,0	16,7	0,0	25,0	0,0	16,7	0,0	0,0	25,0	16,7	0,0	0,0	33,3	33,3	0,0	12,5
	+-%	42,4	0,0	0,0	69,3	29,8	0,0	42,4	0,0	29,8	0,0	0,0	42,4	29,8	0,0	0,0	53,3	53,3	0,0	22,9
35-44	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
45-54	abs.	1	4	4	1	3	2	3	2	2	3	3	2	3	2	3	2	2	3	5
	rel.	25,0	80,0	57,1	50,0	50,0	66,7	60,0	50,0	33,3	100,0	60,0	50,0	50,0	66,7	50,0	66,7	66,7	50,0	62,5
	+-%	42,4	35,1	36,7	69,3	40,0	53,3	42,9	49,0	37,37	0,0	42,9	49,0	40,0	53,3	40,0	53,3	53,3	40,0	33,5
55-64	abs.	0	1	1	0	0	1	1	0	1	0	0	1	0	1	1	0	0	1	1
	rel.	0,0	20,0	14,3	0,0	0,0	33,3	20,0	0,0	16,7	0,0	0,0	25,0	0,0	33,3	16,7	0,0	0,0	16,7	12,5
	+-%	0,0	35,1	25,9	0,0	0,0	53,3	35,1	0,0	29,8	0,0	0,0	42,4	0,0	53,3	29,8	0,0	0,0	29,8	22,9
65 a viac	abs.	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1
	rel.	25,0	0,0	14,3	0,0	16,7	0,0	20,0	0,0	16,7	0,0	20,0	0,0	16,7	0,0	16,7	0,0	0,0	16,7	0,0
	+-%	42,4	0,0	25,9	0,0	29,8	0,0	35,1	0,0	29,8	0,0	35,1	0,0	29,8	0,0	29,8	0,0	0,0	29,8	0,0
SPOLU: 100%	4	5	7	2	6	3	4	5	4	6	3	5	4	6	3	6	3	6	3	8

Ženy

Tab. č. 8b

Veková skupina	Cholesterol		Glukóza		Triglyceridy		HDL		LDL		TC/HDL		TG/HDL		LDL/HDL		BMI		WHR	
	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z
0-14	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
15-19	abs.	4	3	7	0	5	2	5	2	6	1	5	2	5	2	6	1	5	2	7
	rel.	26,7	20,0	26,9	0,0	21,7	28,6	35,7	12,5	30,0	10,0	38,5	11,8	29,4	15,4	26,1	14,3	33,3	13,3	46,7
	+-%	22,4	20,2	17	0,0	16,9	33,5	25,1	16,2	20,1	18,6	26,4	15,3	21,7	19,6	17,9	25,9	23,9	17,2	25,2
20-24	abs.	1	0	1	0	1	0	0	1	1	0	0	1	0	1	0	1	1	0	1
	rel.	6,7	0,0	3,8	0,0	4,3	0,0	0,0	6,3	5,0	0,0	0,0	5,9	0,0	7,7	0,0	14,3	6,7	0,0	6,7
	+-%	12,6	0,0	7,4	0,0	8,3	0,0	0,0	11,9	9,6	0,0	0,0	11,2	0,0	14,5	0,0	25,9	12,6	0,0	12,6
25-34	abs.	5	2	7	0	5	2	3	4	5	2	2	5	4	3	5	2	3	4	2
	rel.	33,3	13,3	26,9	0,0	21,7	28,6	21,4	25,0	25,0	20,0	15,4	29,4	23,5	23,1	21,7	28,6	20,0	26,7	13,3
	+-%	23,9	17,2	17,0	0,0	16,9	33,5	21,5	21,2	19,0	24,8	19,6	21,7	20,2	22,9	16,9	33,5	20,2	22,4	17,2
35-44	abs.	3	1	4	0	4	0	2	2	4	0	3	1	4	0	4	0	3	1	3
	rel.	20,0	6,7	15,4	0,0	17,4	0,0	14,3	12,5	20,0	0,0	23,1	5,9	23,5	0,0	17,4	0,0	20,0	6,7	20,0
	+-%	20,2	12,6	13,9	0,0	15,5	0,0	18,3	16,2	17,5	0,0	22,9	11,2	20,2	0,0	15,5	0,0	20,2	12,6	20,2
45-54	abs.	0	3	3	0	2	1	3	0	0	3	1	2	2	1	3	0	2	1	1
	rel.	0,0	20,0	11,5	0,0	8,7	14,3	21,4	0,0	0,0	30,0	7,7	11,8	11,8	7,7	13,0	0,0	13,3	6,7	6,7
	+-%	0,0	20,2	12,3	0,0	11,5	25,9	21,5	0,0	0,0	28,4	14,5	15,3	15,3	14,5	13,8	0,0	17,2	12,6	17,2
55-64	abs.	0	3	2	1	2	1	1	2	1	2	0	3	1	2	1	2	1	2	1
	rel.	0,0	20,0	7,7	33,3	8,7	14,3	7,1	12,5	5,0	20,0	0,0	17,6	5,9	15,4	4,3	28,6	6,7	13,3	6,7
	+-%	0,0	20,2	10,2	53,3	11,5	25,9	13,5	16,2	9,6	24,8	0,0	18,1	11,2	19,6	8,3	33,5	12,6	17,2	12,6
65 a viac	abs.	2	3	2	2	4	1	0	5	3	2	2	3	1	4	4	1	0	5	0
	rel.	13,3	20,0	7,7	66,7	17,4	14,3	0,0	31,3	15,0	20,0	15,4	17,6	5,9	30,8	17,4	14,3	0,0	33,3	0,0
	+-%	17,2	20,2	10,2	53,3	15,5	25,9	0,0	22,7	15,6	24,8	19,6	18,1	11,2	25,1	15,5	25,9	0,0	23,9	0,0
SPOLU: 100%	15	15	26	3	23	7	14	16	20	10	13	17	17	13	23	7	15	15	15	15

Výsledky biochemických vyšetrení opakovane vyšetrených klientov v poradni zdravia za obdobie od 1.1.2017 do 31.12.2017

Muži

Tab.č.9a

Veková skupina	Cholesterol		Glukóza		Triglyceridy		HDL		LDL		TC / HDL		TG / HDL		LDL / HDL		BMI		WHR	
	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z
0-14	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
15-19	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
20-24	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
25-34	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
35-44	abs.	1	1	2	0	2	0	1	1	2	0	1	1	1	1	1	1	0	2	2
	rel.	9,1	7,1	9,5	0,0	12,5	0,0	7,7	8,3	13,3	0,0	11,1	6,3	9,1	7,1	6,7	10,0	0,0	10,5	11,8
	+-%	17,0	13,5	12,6	0,0	16,2	0,0	14,5	15,6	17,2	0,0	20,5	11,9	17,0	13,5	12,6	18,6	0,0	13,8	15,3
45-54	abs.	6	4	9	1	7	3	3	7	6	4	3	7	5	6	4	3	7	7	3
	rel.	54,5	28,6	42,9	25,0	43,8	33,3	23,1	58,3	40,0	40,0	33,3	43,8	45,5	35,7	40,0	40,0	50,0	36,8	41,2
	+-%	29,4	23,7	21,2	42,4	24,3	30,8	22,9	27,9	24,8	30,4	30,8	24,3	29,4	25,1	24,8	30,4	40,0	21,7	23,4
55-64	abs.	2	4	4	2	3	3	4	2	3	3	2	4	2	4	3	3	1	5	3
	rel.	18,2	28,6	19,0	50,0	18,8	33,3	30,8	16,7	20,0	30,0	22,2	25,0	18,2	28,6	20,0	30,0	16,7	26,3	17,6
	+-%	22,8	23,7	16,8	49,0	19,1	30,8	25,1	21,1	20,2	28,4	27,2	21,2	22,8	23,7	20,2	28,4	29,8	19,8	18,1
65 a viac	abs.	2	5	6	1	4	3	5	2	4	3	3	4	3	4	5	2	2	5	2
	rel.	18,2	35,7	28,6	25,0	25,0	33,3	38,5	16,7	26,7	30,0	33,3	25,0	27,3	28,6	33,3	20,0	33,3	26,3	29,4
	+-%	22,8	25,1	19,3	42,4	21,2	30,8	26,4	21,2	22,4	28,4	30,8	21,2	26,3	23,7	23,9	24,8	37,7	19,8	21,7
SPOLU:	100%	11	14	21	4	16	9	13	12	15	10	9	11	14	15	10	6	19	17	8

Ženy

Tab. č. 9b

Veková skupina	Cholesterol		Glukóza		Triglyceridy		HDL		LDL		TC / HDL		TG / HDL		LDL / HDL		BMI		WHR		
	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	
	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0-14	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
15-19	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
20-24	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
25-34	abs.	1	2	3	0	3	0	3	0	3	0	3	0	3	0	3	0	2	1	0	2
	rel.	3,4	4,7	5,6	0,0	5,3	0,0	5,9	0,0	6,5	0,0	7,0	0,0	6,3	0,0	4,8	0,0	5,9	2,6	0,0	4,4
	+-%	6,6	6,3	6,1	0,0	5,8	0,0	6,5	0,0	7,1	0,0	7,6	0,0	6,8	0,0	5,3	0,0	7,9	5,1	0,0	6,0
35-44	abs.	4	2	6	0	5	1	2	4	4	1	2	4	3	3	3	2	3	3	4	2
	rel.	13,8	4,7	11,1	0,0	8,8	6,7	3,9	19,0	8,7	4,0	4,7	13,8	6,3	12,5	4,8	22,2	8,8	7,9	16,0	4,4
	+-%	12,6	6,3	8,4	0,0	7,3	12,6	5,3	16,8	8,1	7,7	6,3	12,6	6,8	13,2	5,3	27,2	9,5	8,6	14,4	6,0
45-54	abs.	11	14	21	4	21	4	21	4	17	8	18	7	19	6	23	2	15	10	12	13
	rel.	37,9	32,6	38,9	22,2	36,8	26,7	41,2	19,0	37,0	32,0	41,9	24,1	39,6	25,0	37,1	22,2	44,1	26,3	48,0	28,9
	+-%	17,7	14,0	13,0	19,2	12,5	22,4	13,5	16,8	13,9	18,3	14,7	15,6	13,8	17,3	12,0	27,2	16,7	14,0	19,6	13,2
55-64	abs.	5	11	12	4	13	3	10	6	10	6	10	6	12	4	13	3	6	10	6	10
	rel.	17,2	25,6	22,2	22,2	22,8	20,0	19,6	28,6	21,7	24,0	23,3	20,7	25,0	16,7	21,0	33,3	17,6	26,3	24,0	22,2
	+-%	13,7	13,0	11,1	19,2	10,9	20,2	10,9	19,3	11,9	16,7	12,6	14,7	12,3	14,9	10,1	30,8	12,8	14,0	16,7	12,1
65 a viac	abs.	8	14	12	10	15	7	15	7	12	10	10	12	11	11	20	2	8	14	3	18
	rel.	27,6	32,6	22,2	55,6	26,3	46,7	29,4	33,3	26,1	40,0	23,3	41,4	22,9	45,8	32,3	22,2	23,5	36,8	12,0	40,0
	+-%	16,3	14,0	11,0	23,0	11,4	25,2	12,5	20,2	12,7	19,2	12,6	17,9	11,9	19,9	11,6	27,2	14,3	15,3	12,7	14,3
SPOLU:	100%	29	43	54	18	57	15	51	21	46	25	43	29	48	24	62	9	34	38	25	45

Výsledky hodnotenia skríningu tlaku krvi u prvý raz vyšetrených klientov za obdobie od 1.1.2017 do 31.12.2017

Tab. č. 10a

Muži	Počet klientov vo vekových skupinách:											Spolu		
	0-14	15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65 a viac						
1. Optimálny (<120 a <80)	abs.	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
	rel.	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	11,1
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	20,5
2. Normálny (120-129 alebo 80-84)	abs.	0	1	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	3
	rel.	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	40,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	33,3
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	42,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	30,8
3. Vyšší normálny (130-139 alebo 85-89)	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	11,1
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	20,5
4. Hypertenzia I (140-159 alebo 90-99)	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
5. Hypertenzia II (160-179 alebo 100-109)	abs.	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	1	4	
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	60,0	0,0	0,0	0,0	100,0	44,4	
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	42,9	0,0	0,0	0,0	0,0	32,5	
6. Hypertenzia III (>179 alebo >109)	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
S P O L U	abs.	0	1	0	1	0	0	5	1	1	1	1	9	
	abs.	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	1	4	
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	60,0	0,0	0,0	0,0	100,0	44,4	
HYPERTENZIA	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	42,9	0,0	0,0	0,0	0,0	32,5	

Tab. č. 10b

	Počet klientov vo vekových skupinách:											Spolu	
	0-14	15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65 a viac					
Ženy	abs.	0	4	0	4	3	1	0	0	0	0	0	12
	rel.	0,0	57,1	0,0	57,1	75,0	33,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	40,0
	+-%	0,0	36,7	0,0	36,7	42,4	53,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	17,5
1. Optimálny (<120 a <80)	abs.	0	3	1	2	0	0	0	0	1	0	0	7
	rel.	0,0	42,9	100,0	28,6	0,0	0,0	33,3	0,0	0,0	0,0	0,0	23,3
	+-%	0,0	36,7	0,0	33,5	0,0	0,0	53,3	0,0	0,0	0,0	0,0	15,1
2. Normálny (120-129 alebo 80-84)	abs.	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	2
	rel.	0,0	0,0	0,0	14,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	20,0	0,0	6,7
	+-%	0,0	0,0	0,0	25,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	35,1	0,0	8,9
3. Vyšší normálny (130-139 alebo 85-89)	abs.	0	0	0	0	0	2	1	2	1	2	2	5
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	66,7	33,3	40,0	33,3	40,0	40,0	16,7
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	53,3	53,3	42,9	53,3	42,9	42,9	13,3
4. Hypertenzia I (140-159 alebo 90-99)	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	1	2	2	3
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	33,3	40,0	40,0	10,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	53,3	42,9	42,9	10,7
5. Hypertenzia II (160-179 alebo 100-109)	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	25,0	0,0	0,0	0,0	0,0	3,3
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	42,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	6,4
S P O L U	abs.	0	7	1	7	4	3	4	4	3	3	5	30
	abs.	0	0	0	0	1	2	1	1	2	2	4	9
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	25,0	66,7	25,0	25,0	66,7	66,7	80,0	30,0
HYPERTENZIA	abs.	0,0	0,0	0,0	0,0	42,4	53,3	42,4	42,4	53,3	53,3	35,1	16,4
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	53,3	42,4	42,4	53,3	53,3	35,1	16,4
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	53,3	42,4	42,4	53,3	53,3	35,1	16,4
CELKOM	abs.	0	8	1	8	4	8	4	4	8	4	6	39

Výsledky hodnotenia skríningu tlaku krvi u opakovane vyšetrených klientov za obdobie od 1.1.2017 do 31.12.2017

Tab.č.11a

Muži	Počet klientov vo vekových skupinách:									Spolu
		0-14	15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65 a viac	
1. Optimálny (<120 a <80)	abs.	0	0	0	0	0	2	0	1	3
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	20,0	0,0	16,7	12,5
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	24,8	0,0	29,8	13,2
2. Normálny (120-129 alebo 80-84)	abs.	0	0	0	0	1	1	0	1	3
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	50,0	10,0	0,0	16,7	12,5
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	69,3	18,6	0,0	29,8	13,2
3. Vyšší normálny (130-139 alebo 85-89)	abs.	0	0	0	0	0	5	2	0	7
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	50,0	33,3	0,0	29,2
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	31,0	37,7	0,0	18,2
4. Hypertenzia I (140-159 alebo 90-99)	abs.	0	0	0	0	0	2	2	2	6
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	20,0	33,3	33,3	25,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	24,8	37,7	37,7	17,3
5. Hypertenzia II (160-179 alebo 100-109)	abs.	0	0	0	0	1	0	1	2	4
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	50,0	0,0	16,7	33,3	16,7
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	69,3	0,0	29,8	37,7	14,9
HYPERTENZIA	abs.	0	0	0	0	0	0	1	0	1
III	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	16,7	0,0	4,2
(>179 alebo >109)	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	29,8	0,0	8,0
S P O L U	abs.	0	0	0	0	2	10	6	6	24
	abs.	0	0	0	0	1	2	4	4	11
HYPERTENZIA	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	50,0	66,7	66,7	66,7	45,8
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	69,3	53,3	37,7	37,7	19,9

Tab.č.11b

Ženy	Počet klientov vo vekových skupinách:									Spolu
		0-14	15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65 a viac	
1. Optimálny (<120 a <80)	abs.	0	0	0	2	0	9	3	0	14
	rel.	0,0	0,0	0,0	66,7	0,0	36,0	18,8	0,0	20,3
	+-%	0,0	0,0	0,0	53,3	0,0	18,8	19,1	0,0	9,5
2. Normálny (120-129 or 80-84)	abs.	0	0	0	1	5	7	4	1	18
	rel.	0,0	0,0	0,0	33,3	83,3	28,0	25,0	5,3	26,1
	+-%	0,0	0,0	0,0	53,3	29,8	17,6	21,2	10,0	10,4
3. Vyšší normálny (130-139 alebo 85-89)	abs.	0	0	0	0	0	2	1	7	10
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	8,0	6,3	36,8	14,5
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	10,6	11,9	21,7	8,3
4. Hypertenzia I (140-159 alebo 90-99)	abs.	0	0	0	0	1	6	6	7	20
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	16,7	24,0	37,5	36,8	29,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	29,8	16,7	23,7	21,7	10,7
5. Hypertenzia II (160-179 alebo 100-109)	abs.	0	0	0	0	0	1	2	2	5
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	4,0	12,5	10,5	7,2
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	7,7	16,2	13,8	6,1
HYPERTENZIA III (>179 alebo >109)	abs.	0	0	0	0	0	0	0	2	2
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	10,5	2,9
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	13,8	4,0
S P O L U	abs.	0	0	0	3	6	25	16	19	69
HYPERTENZIA	abs.	0	0	0	0	1	7	8	11	27
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	16,7	28,0	50,0	57,9	39,1
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	29,8	17,6	24,5	22,2	11,5
CELKOM	abs.	0	0	0	3	8	35	22	25	93

Analyza dynamiky zistených parametrov opakovane vyšetrených klientov z prvého a posledného vyšetrenia za obdobie od 1.1.2017 do 31.12.2017

Tab. č. 12a

Dynamika		Cholesterol	Glukóza	Triglyceridy	TK-S	TK-D	HDL	LDL	TC/HDL	TG/HDL	LDL/HDL	BMI	WHR	
Muži	Abs	4	3	9	5	3	5	5	0	9	5	0	0	
	Rel	16,7	13,0	39,1	20,8	12,5	20,8	21,7	0,0	39,1	21,7	0,0	0,0	
	+-%	14,9	13,8	19,9	16,2	13,2	16,2	16,9	0,0	19,9	16,9	0,0	0,0	
	Abs	5	17	5	13	12	10	4	24	3	8	18	21	
	Rel	20,8	73,9	21,7	54,2	50,0	41,7	17,4	100,0	13,0	34,8	75,0	87,5	
	+-%	16,2	17,9	16,9	19,9	20,0	19,7	15,5	0,0	13,8	19,5	17,3	13,2	
	Abs	15	3	9	6	9	9	14	0	11	10	6	3	
	Rel	62,5	13,0	39,1	25,0	37,5	37,5	60,9	0,0	47,8	43,5	25,0	12,5	
	+-%	19,4	13,8	19,9	17,3	19,4	19,4	19,9	0,0	20,4	20,3	17,3	13,2	
	Celkom	24	23	23	24	24	24	24	23	24	23	23	24	24
	Abs	9	15	32	8	6	19	20	20	0	43	28	4	3
	Rel	12,7	21,1	45,1	11,3	8,5	27,1	28,6	28,6	0,0	61,4	40,0	5,6	4,3
+-%	7,7	9,5	11,6	7,4	6,5	10,4	10,6	10,6	0,0	11,4	11,5	5,4	4,7	
Ženy	Abs	36	40	20	40	46	17	17	70	7	13	54	53	
	Rel	50,7	56,3	28,2	56,3	64,8	24,3	24,3	100,0	10,0	18,6	76,1	75,7	
	+-%	11,6	11,5	10,5	11,5	11,1	10,0	10,0	0,0	7,0	9,1	9,9	10,0	
	Abs	26	16	19	23	19	34	33	0	20	29	13	14	
	Rel	36,6	22,5	26,8	32,4	26,8	48,6	47,1	0,0	28,6	41,4	18,3	20,0	
	+-%	11,2	9,7	10,3	10,9	10,3	11,7	11,7	0,0	10,6	11,5	9,0	9,4	
	Celkom	71	71	71	71	71	70	70	70	70	70	70	71	70
	Abs	13	18	41	13	9	24	25	0	52	33	4	3	
	Rel	13,7	19,1	43,6	13,7	9,5	25,5	26,9	0,0	55,9	35,5	4,2	3,2	
	+-%	6,9	8,0	10,0	6,9	5,9	8,8	9,0	0,0	10,1	9,7	4,0	3,6	
	Abs	41	57	25	53	58	27	21	94	10	21	72	74	
	Rel	43,2	60,6	26,6	55,8	61,1	28,7	22,6	100,0	10,8	22,6	75,8	78,7	
+-%	10,0	9,9	8,9	10,0	9,8	9,1	8,5	0,0	6,3	8,5	8,6	8,3		
Spolu	Abs	41	19	28	29	28	43	47	0	31	39	19	17	
	Rel	43,2	20,2	29,8	30,5	29,5	45,7	50,5	0,0	33,3	41,9	20,0	18,1	
	+-%	10,0	8,1	9,2	9,3	9,2	10,1	10,2	0,0	9,6	10,0	8,0	7,8	
	Celkom	95	94	94	95	95	94	93	94	93	93	95	94	

Analýza dynamiky zistených parametrov opakovane vyšetrených klientov z prvého a posledného vyšetrenia pre skupiny klientov so zvýšenými hodnotami ukazovateľov prvých vyšetrení za obdobie od 1.1.2017 do 31.12.2017

tab. č. 12b

Dynamika		Cholesterol	Glukóza	Triglyceridy	TK-S	TK-D	HDL	LDL	TC/HDL	TG/HDL	LDL/HDL	BMI	WHR	
Muži	Abs	1	1	4	5	3	3	1	0	5	2	0	0	
	Rel	14,3	20,0	80,0	45,5	23,1	23,1	25,0	0,0	55,6	33,3	0,0	0,0	
	+-%	25,9	35,1	35,1	29,4	22,9	22,9	42,4	0,0	32,5	37,7	0,0	0,0	
	Abs	4	3	0	5	7	6	2	14	1	3	12	5	
	Rel	57,1	60,0	0,0	45,5	53,8	46,2	50,0	100,0	11,1	50,0	85,7	100,0	
	+-%	36,7	42,9	0,0	29,4	27,1	27,1	49,0	0,0	20,5	40,0	18,3	0,0	
	Abs	2	1	1	1	3	4	1	0	0	3	1	2	0
	Rel	28,6	20,0	20,0	9,1	23,1	30,8	25,0	0,0	33,3	16,7	14,3	0,0	
	+-%	33,5	35,1	35,1	17,0	22,9	25,1	42,4	0,0	30,8	29,8	18,3	0,0	
	Celkom	7	5	5	11	13	13	13	4	14	9	6	14	5
Ženy	Abs	7	8	11	6	5	3	8	0	20	4	4	2	
	Rel	21,9	57,1	73,3	46,2	29,4	15,8	53,3	0,0	74,1	80,0	13,3	5,6	
	+-%	14,3	25,9	22,4	27,1	21,7	16,4	25,2	0,0	16,5	35,1	12,2	7,5	
	Abs	16	5	3	6	11	4	4	27	2	0	23	30	
	Rel	50,0	35,7	20,0	46,2	64,7	21,1	26,7	100,0	7,4	0,0	76,7	83,3	
	+-%	17,3	25,1	20,2	27,1	22,7	18,3	22,4	0,0	9,9	0,0	15,1	12,2	
	Abs	9	1	1	1	1	12	3	0	0	5	3	4	
	Rel	28,1	7,1	6,7	7,7	5,9	63,2	20,0	0,0	18,5	20,0	10,0	11,1	
	+-%	15,6	13,5	12,6	14,5	11,2	21,7	20,2	0,0	14,7	35,1	10,7	10,3	
	Celkom	32	14	15	13	17	19	15	8	27	27	5	30	36
Spolu	Abs	8	9	15	11	8	6	9	0	25	6	4	2	
	Rel	20,5	47,4	75,0	45,8	26,7	18,8	47,4	0,0	69,4	54,5	9,1	4,9	
	+-%	12,7	22,5	19,0	19,9	15,8	13,5	22,5	0,0	15,0	29,4	8,5	6,6	
	Abs	20	8	3	11	18	10	6	41	3	3	35	35	
	Rel	51,3	42,1	15,0	45,8	60,0	31,3	31,6	100,0	8,3	27,3	79,5	85,4	
	+-%	15,7	22,2	15,6	19,9	17,5	16,1	20,9	0,0	9,0	26,3	11,9	10,8	
	Abs	11	2	2	2	4	16	4	0	8	2	5	4	
	Rel	28,2	10,5	10,0	8,3	13,3	50,0	21,1	0,0	22,2	18,2	11,4	9,8	
	+-%	14,1	13,8	13,1	11,1	12,2	17,3	18,3	0,0	13,6	22,8	9,4	9,1	
	Celkom	39	19	20	24	30	32	19	41	41	36	44	41	